

KETVIRTADIENIS, 2010 M. VASARIO 11 D.

PIRMININKAVO: Edward McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

3. Bendrasis susitarimas dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninių ir sveikatos priežiūros sektoriuje (diskusijos)

Pirmininkas.– Kitas klausimas – diskusijos dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos, kuri Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto vardu pateikė Elizabeth Lynne ir Pervenche Berès dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos (ELSPA) ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacijos (EVPPSF) pasirašytas Bendrasis susitarimas dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninių ir sveikatos priežiūros sektoriuje (B7-0063/2010).

Elizabeth Lynne, autorė. – Pone pirmininke, Europos Sąjungoje kasmet įvyksta daugiau kaip milijonas sveikatos apsaugos darbuotojų sužalojimų adatomis, kurių galima išvengti. Daugelis patyrusių sužalojimą ir jų šeimos narių turi ilgai ir kankinamai laukti, kol sužinos, ar neužsikrėtė kraujo, pavyzdžiui, ŽIV arba hepatito C infekcijomis.

Infekcijos rizika po sužalojimų nėra nereikšminga. Ekspertų teigimu, pavojus užsikrėsti hepatito B infekcija gresia vienu iš trijų, hepatitu C – 1 iš 30 ir ŽIV – 1 iš 300 atvejų. Tai rodo Juliet Young atvejį. Juliet buvo slaugytoja, mirusi 2008 m., praėjus septyneriems metams po to, kai Londono ligoninėje ji užsikrėtė ŽIV, imdama kraują iš sergančio paciento. Juliet atsitiktinai įsidūrė nykštį, imdama paciento kraujo mėginį. Arba odontologo padėjėja, dirbanti įkalinimo įstaigoje, kuri įsidūrė adata, kuri buvo naudota kaliniui, sergančiam hepatitu A, B ir C ir infekuotam ŽIV. Įsivaizduokite kankinamą laukimą, kurį jai teko patirti; vėliau ji sužinojo, kad užsikrėtė hepatitu C. Ši slaugytoja, kaip ir daugelis kitų, aktyviai dalyvauja kampanijose šiuo klausimu.

Pirmą kartą išitraukiau į šią veiklą 2004 m., lankydamasi savo rinkimų apygardoje esančioje ligoninėje, paskatinta *Health First Europe*, ir vėliau, tais pačiais metais gruodžio 1 d., pasaulinę AIDS dieną šiame Parlamente drauge su Stephenu Hughesu mes surengėme parodą. Sveikatos darbuotojai iš visos Europos Sąjungos aplankė mus čia, Parlamente, tikėdamiesi sulaukti mūsų paramos. Tie iš jūsų, kas turėjo galimybę susitikti su slaugytojomis ir kitais sveikatos apsaugos darbuotojais, negalėjo likti abejingi jų padėčiai, ir 2006 m. Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl Europos sveikatos apsaugos sistemos darbuotojų apsaugos nuo adatos dūrio sužeidimų sukeltų kraujo infekcijų. Šia rezoliucija Komisija buvo raginama per tris mėnesius pateikti teisinį pasiūlymą iš dalies pakeisti Direktyvą 2000/54/EB dėl biologinių veiksnių poveikio darbe. Pasiūlymas niekada nebuvo priimtas, tačiau Stephen Hughes ir aš nesiruošiamo pasiduoti.

Asmeniškai aš ne kartą teikiau pakeitimus iš dalies keičiant pranešimus ir rezoliucijas, kuriomis buvo raginama veikti, dešimtis kartų kalbėjau šiuo klausimu plenariniuose posėdžiuose ir pateikiau dešimtis parlamentinių klausimų. Po susitikimų su Komisijos nariu Valdimiru Špidla 2008 m. mums buvo pasakyta, kad Komisija parengė pasiūlymą, ir mes jau buvome arti tikslo. Vis dėlto, paskutinę minutę pasiūlymas nebuvo pateiktas, nes socialiniai partneriai pagaliau pažadėjo, kad jie mėgins siekti susitarimo.

2009 m. vasarą socialiniai partneriai priėmė išsamų susitarimą dėl būtinųjų reikalavimų. Mano rezoliucija nuoširdžiai pritariama šiam susitarimui. Taryba turėtų skubiai priimti siūlomą direktyvą, kad Komisija galėtų užtikrinti, kad ji bus veiksmingai ir nedelsiant įgyvendinta. Sveikatos darbuotojai visoje Europoje laukia mūsų sprendimo. Mūsų sveikatos apsaugos darbuotojai negali būti palikti likimo valiai ir patirti nuolatinį pavojų. Dabar iš tikrųjų metas ryžtingai veikti.

Stephen Hughes, autorius. – Pone pirmininke, šis sveikatos ir apsaugos teisės aktas iš tikrųjų labai svarbus. Liz nurodė tam tikrą papildomą informaciją, kodėl jį būtina priimti. Parengti jį prireikė daug laiko – šešerių metų nuo pirmųjų posėdžių, kaip ji minėjo. Malonu čia šį rytą matyti Komisijos narį László Andorą, tačiau savotiškai gaila, kad nebėra Komisijos nario Vladimiro Špidlos. Mes jį čia, šiuose rūmuose, dažnai

kritikuodavome, bet šį rytą būtume galėję pasveikinti pagaliau įgyvendinus iniciatyvą pateikti pasiūlymą dėl susižalojimų adatomis, ir su(si)žeidimų aštriais instrumentais.

Mums prireikė nemažai laiko, kol įtikinome jį pradėti veikti šiuo klausimu. Jo tarnybos faktiškai nuolat tvirtino, kad jis neturėtų to daryti, kad direktyvos, dėl kurios susitarta 2000 m., dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos dėl biologinių veiksnių poveikio darbe kartu su 1989 m. pagrindų direktyvos rizikos vertinimo elementais visiškai pakanka norint apsaugoti nuo šios rūšies su(si)žeidimų darbe, tačiau pagaliau mums pavyko įtikinti šias tarnybas, kad vienas milijonas susižalojimų per metus neabejotinai reiškia, kad kažkas šioje srityje ne taip. Mums reikalingas konkretus teisės aktas sprendžiant šį klausimą, koks yra Jungtinėse Valstijose ir kai kuriose Ispanijos dalyse, kur jo taikymas iš tikrųjų labai veiksmingas.

Pagaliau Komisijos narys sutiko veikti ir 2008 m., kaip minėjo Liz, parengė 2000 m. direktyvos pakeitimo projektą, tačiau vėliau viešųjų paslaugų sąjungos – ELSPĖA ir EVPPSF – pareiškė norą parengti susitarimą. Jos suformulavo šį susitarimą. Džiaugiuosi, kad jos tai padarė. Tai geras susitarimas, tačiau kai kurios jo dalys siek tiek dviprasmiškos. Štai kodėl pateikiau pakeitimą, kuriam pritarta Užimtumo komitete ir kuriuo siūlau paskelbti Komisijos direktyvos įgyvendinimo rekomendacijas, kuriomis siekiama užtikrinti sklandų ir vienodą šios direktyvos perkėlimą į nacionalinę teisę visose valstybėse narėse.

Mes visiškai pritariame Komisijos pasiūlymui dėl direktyvos ir suprantame, kad socialinių partnerių susitarimo negalima liesti. Mes negalime jo pakeisti. Taryba negali jo pakeisti. Tai yra jų susitarimas. Vis dėlto 6 straipsnis, pagrindinė šio susitarimo dalis, apimantis eliminavimą, prevenciją ir apsaugą, deja, yra siek tiek dviprasmiškas dėl rizikos vertinimo ir konkrečiai dėl to, kokios prevencijos sudedamosios dalys turėtų būti įgyvendintos darbdavių ir kada.

Jei šis dviprasmiškumas nebus paaiškintas, mes matysime didelių skirtumų taikant direktyvą. Būtent dėl šios priežasties prašome, kad Komisija pateiktų įgyvendinimo gaires, kuriomis darbdaviams būtų išaiškinti rizikos veiksniai ir būtinos prevencinės priemonės, užtikrinančios nuoseklų direktyvos taikymą.

Susižalojimai adatomis yra labiausiai paplitusi ir pati pavojingiausia medicinos su(si)žalojimų aštriais medicinos instrumentais forma. Kai tik pacientui naudojama tuščia vidurinė medicininė adata, visuomet yra pavojus, kad šia adata galima susižaloti, ir sveikatos apsaugos darbuotojas užsikrės rimta infekcija, nes tuščia vidurinė adata – tai savotiškas paciento kraujo ar kitokių kūno skysčių rezervuaras.

Nepriklausomi tyrimai parodė, kad daugumos susižalojimų adatomis galima išvengti tobulinant švietimą, gerinant darbo sąlygas ir naudojant saugius medicinos instrumentus, apsaugančius nuo susižeidimo aštriais mediciniais įrankiais. Visi šie dalykai yra būtini, ne vienas ir ne du – jie visi yra būtini.

Taip pat tyrimais įrodyta, kad jei nebūtų įgyvendintas nors vienas iš šių trijų elementų, bendras poveikis labai sumažėtų. Panašiai bandymai įgyvendinti saugius medicinos prietaisus tik tam tikrose srityse arba tam tikriems pacientams nėra nei praktiškas, nei efektyvus.

Tose šalyse, kur veikia veiksmingi įstatymai, kaip antai Amerikoje, Kanadoje ir kai kuriose Ispanijos vietose, reikalaujama, kad, siekiant išvengti susižalojimų adatomis, būtų įgyvendintos visos šios trys sudedamosios dalys. Tai, kad jos visur vienodos, nėra sutapimas. Todėl, skelbdami gaires, norėtume pašalinti dviprasmiškumą, kuris numatytas 6 straipsniu.

Liz minėjo, kokią traumą patiria žmonės, patyrę sužalojimą nuo adatos dūrio. Per šešerius metus, dirbdamas šiuo klausimu, sutikau žmonių, kurie patyrė su(si)žalojimus adatomis, ir aš ypač norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šią traumą. Teko sutikti gydytoją, kuris metė medicinos praktiką po susižalojimo adata. Man taip pat teko sutikti žmogų, po adatos dūrio užsikrėtusį ŽIV. Taip pat sutikau daug žmonių, kurie po adatos dūrio neužsikrėtė, tačiau tai paaiškėjo tik po ilgų laukimo ir nežinomybės mėnesių. Man taip pat teko sutikti šiukšlių rinkėjų ir įkalinimo įstaigų darbuotojų, nukentėjusių nuo susižalojimo adata. Jų šiame susitarime nėra. Tai kita sritis, apie kurią turime pagalvoti ateityje.

Vis dėlto tai geras susitarimas, ir, manau, jei turėsime geras gaires, padedančias užtikrinti vienodą taikymą visoje Europos Sąjungoje, turėsime tinkamą pagrindą ir mums pavyks gerokai sumažinti šį didelį skaičių – milijoną – tiek žmonių kasmet patiria adatos dūrio sužalojimą.

László Andor, Komisijos narys. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamentui už darbą, kurį jis atliko šiuo klausimu. Konkrečiai norėčiau padėkoti pranešėjai Elizabeth Lynne už jos puikų darbą rengiant pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Komisijos pasiūlymo ir jos pastangas per daugybę metų tobulinti ligoninių ir sveikatos apsaugos sektoriaus darbuotojų sveikatą ir saugą darbe.

Esu tikras, kad šis klausimas visuomet rūpėjo šiems rūmams. 2005 m. vasario 24 d. Parlamentas rezoliucija dėl sveikatos ir saugos darbe skatinimo paragino peržiūrėti Direktyvą 2000/54/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su biologinių veiksnių poveikiu darbe. Vėliau, 2006 m. liepos mėn. Parlamentas priėmė rezoliuciją, kuria paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl direktyvos, iš dalies keičiančios šią direktyvą.

Atsiliepdama į Europos Parlamento raginimą, Komisija pradėjo dviejų etapų konsultacijas su Europos socialiniais partneriais, kaip tai numatyta Sutarties nuostatomis. Atsiliepdamos į šią konsultaciją, dvi Europos socialinių partnerių organizacijos ligoninių ir sveikatos apsaugos sektoriuje – Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacija ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacija – 2009 m. liepos mėn. pasirašė Bendrąjį susitarimą. Kaip jums žinoma, Komisijos pasiūlymu siekiama įgyvendinti šį susitarimą.

Žinome, kad susižalojimai adatomis ir kitais aštriais medicinos instrumentais yra viena dažniausių ir pavojingiausių grėsmių sveikatos apsaugos darbuotojams, ypač dirbantiems tam tikruose padaliniuose ir srityse, kaip antai greitoji pagalba, intensyvi slauga ir chirurginės operacijos. Man itin malonu, kad jūsų rezoliucija pripažįstama, kad Komisijos pasiūlymas apima svarbiausius klausimus, numatytus 2006 m. liepos 6 d. Parlamento rezoliucija. Tai buvo Komisijos noras įtraukti į susitarimą šiuos klausimus.

Taip pat sutinku su jumis, kad šio susitarimo įsigaliojimas būtų svarbus įnašas į darbuotojų, dirbančių ligoninių ir sveikatos apsaugos sektoriuje, apsaugą. Pritarus šiam susitarimui ir, kaip tikėtina, priėmus siūlomą direktyvą Taryboje, ligoninių ir sveikatos apsaugos sektoriaus darbuotojai turėtų naudoti iš integruoto požiūrio, kuriuo nustatomos rizikos vertinimo, rizikos prevencijos, mokymo, informavimo, informuotumo didinimo ir kt. politikos priemonės. Šios priemonės, kurios taip pat yra būtinieji reikalavimai, ne tik sveikintinos, bet ir absoliučiai būtinos.

Leiskite baigti dar kartą padėkojant jums už tai, kad pritariate Komisijos pasiūlymui, kurį, tikiuosi, Taryba netrukus priims.

Raffaele Baldassarre, *PPE frakcijos vardu.* – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip minėta, susižalojimai adatomis ir kitais aštriais medicinos instrumentais yra vienas dažniausių rizikos veiksnių, su kuriais susiduria Europos sveikatos apsaugos darbuotojai, todėl tai yra rimta sveikatos apsaugos sektoriaus ir apskritai visuomenės problema.

Šio Komisijos pasiūlymo tikslas – leisti Tarybai įgyvendinti bendrąjį susitarimą, pasirašytą Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacijos.

Pagrindinis susitarimo tikslas – užtikrinti didesnę apsaugą darbuotojams nuo galimų pavojų, kurių kelia su(si)žalojimai visais aštriais arba nusmailintais objektais, naudojamais medicinoje. Todėl šis susitarimas – svarbus žingsnis didinant saugumą ligoninių sektoriuje. Kaip mes visi sutariame, susižalojimų aštriais medicinos instrumentais pasekmės gali būti itin skaudžios ir skatina tokių ligų kaip virusinis hepatitas ir AIDS plitimą.

Vis dėlto šiomis sąlygomis norėčiau pabrėžti integruoto ir kartu realistinio požiūrio į šį klausimą poreikį. Šiuo požiūriu, manau, administravimo, finansų ir teisės apribojimai, kylantys iš susitarimo, neturėtų būti pernelyg dideli ir todėl neturėtų pakenkti mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios veikia sveikatos apsaugos sektoriuje, kitaip šios įmonės gali patirti rimtų sunkumų, laikydamosi susitarimo sąlygų.

Lygiai taip pat pagirtina ir, be to, pageidautina – prie to dar norėčiau pridurti, kad „labai pageidautina“ – nustatyti valstybėms narėms veiksmingesnes, negu esančias susitarime, nuostatas ir priemones, kuriomis siekiama apsaugoti darbuotojus.

Pagaliau norėčiau kreiptis į Komisiją, ragindamas stebėti šio susitarimo taikymą ir nuolat apie tai informuoti Parlamentą, kuris dažnai svarsto šį klausimą, siekiant užtikrinti, kad susitarimas būtų tinkamai stebimas ir būtų išsamiai išnagrinėtas bet kokių būsimųjų pakeitimų poreikis.

Alejandro Cercas, *S&D frakcijos vardu.* – (ES) Pone pirmininke, norėčiau pradėti, padėkodamas savo kolegei Elizabeth Lynne už puikiai atliktą darbą mūsų komitete, už jos gebėjimą derinti skirtingus požiūrius ir už darbą, kurį ji dirbo visą šį ilgą laiką.

Sveikinu Komisijos narį László Andorą. Tai jūsų antroji darbo diena, Komisijos nary, ir jūs padarėte gerą pradžią, vykdydamas savo įsipareigojimus. Be to, yra antroji direktyva dėl mikrofinansavimo, kuri jau kurį laiką kėlė rūpestį šiam Parlamentui. Jums suteikta garbė per dvi dienas išspręsti dvi problemas, suteikiant didelių galimybių daugeliui europiečių. Taip pat dėkoju Komisijos nariui Vladimirui Špidlai už pagalbą, kurią jis suteikė mums šiuo klausimu.

Jūs buvote informuotas, ir aš nesirengiu gaišti pernelyg daug laiko, primindamas jums, kad bendrasis susitarimas yra labai svarbi teisinė priemonė sveikatos apsaugos darbuotojams. Kasmet įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų adatomis, ir tai susiję su dideliu pavojumi sveikatai, platinant virusines infekcijas, hepatitą C, AIDS ir t. t. Tai svarbu ne tik sveikatos apsaugos darbuotojams, bet ir ligoninių pacientams ir jų šeimoms. Iš esmės ši priemonė leistų geriau apsaugoti milijonus europiečių.

Taigi, mes to pasiekėme, atlikę ilgą kelionę, pirmiausia šiems rūmams pabeldus į Komisijos ir Tarybos duris, ir turėtume prisiminti puikų darbą, kurį atliko Stephenas Hughesas per visą šį ilgą procesą.

Galbūt galėčiau trumpai paaiškinti, kodėl EP nariai socialistai šiandien taip džiaugiasi. Man atrodo, kad šiandien būtų verta nurodyti keletą dalykų.

Pirmiausia, sveikatos ir saugos darbo vietoje reikšmė. Itin svarbu sukurti aplinką darbe, kuri būtų kiek įmanoma saugesnė darbuotojams, jų šeimoms ir piliečiams. Žmogiškai tariant, mes jau kalbėjome apie šių su(s)ižalojimų poveikį darbuotojams ir piliečiams, tačiau jie turi ir ekonominį poveikį. Prieš keletą dienų šiuose rūmuose agentūra iš Bilbao supažindino mus su tam tikromis kampanijomis, kurias ji vykdo, skatinant sveikatą ir apsaugą, ir net pateikė ekonominius tyrimus, iš kurių, pavyzdžiui, matyti, kad Australijoje nelaimingi atsitikimai ir ligos nacionalinėje ekonomikoje sudaro daugiau kaip 6 proc. BVP. Kokia kaina mokama už socialinės apsaugos trūkumą? Kokia kaina mokama už higienos ir saugumo reikalavimų nesilaikymą darbo vietoje? Todėl tai yra investicija į žmogiškąjį kapitalą, tačiau taip pat tai yra ir investicija į civilizaciją ir ekonomines sąlygas.

Antra, prevencijos reikšmė, nes prevencija visuomet yra geriau negu gydymas. Tam, kad incidentai neišvyktų, reikalingi veiksmai norint jų išvengti. Prevencija yra sudėtingas klausimas, ir reikalauja informuotumo, informacijos, mokymo ir priežiūros didinimo kiekvienos iš šių užduočių požiūriu.

Trečia, šiame etape būtina nurodyti socialinių partnerių, profesinių sąjungų reikšmę. Be jų, be abejonės, nebūtų šio bendrojo susitarimo, nebūtų ir prevencijos. Kartais žmonės kritikuoja profesines sąjungas ir teigia, kad jos pernelyg brangiai kainuoja visuomenei, tačiau jie pamiršta jų naudą, nes būtent jos leidžia pasirūpinti tokiais svarbiomis priemonėmis darbo vietoje kaip tos, kurios numatytos bendruoju susitarimu.

Pagaliau, norėčiau nurodyti šių rūmų reikšmę, atstovaujant visuomenės nuomonę ir atstovaujant ją prieš Komisijos institucijas, nes be Parlamento nebūtų šio bendrojo susitarimo, ir Parlamento bendradarbiavimo su Komisija ir Taryba reikšmė taip pat yra neabejotina. Džiaugiuosi pirmininkaujančios Ispanijos parama ir tikiuosi, kad tai bus precedentas pradėti naują mūsų institucijų bendradarbiavimo etapą.

Elizabeth Lynne, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, neketinau visą man skirtą laiką kalbėti savo frakcijos vardu ir maniau, kad galiu šį laiką padalyti ir kalbėti vėliau, tačiau akivaizdu, kad dėl rezoliucijos tai neįmanoma; taigi, šį rytą buvau informuota, kad kalbėsiu dabar. Tai suteikia man galimybę padėkoti visiems šešėliniams pranešėjams, kuriems nepadėkojau anksčiau; taip pat dar kartą padėkoti Stephenui Hughesui, nes būtent mudu su Stephenu 2004 m. keliavome po ligonines kartu su Johnu Bowisu, kuris buvo EP konservatorių narys. Mes, trys politinių partijų atstovai, vykdome į ligonines susipažinti su padėtimi vietoje, ir tai buvo neabejotinai svarbu.

Čia turėtume vadovautis tuo, kas iš tikrųjų reikalinga žmonėms vietose ir, išklausančiais slaugytojų ir gydytojų bei sveikatos darbuotojų, buvo svarbu atsižvelgti į jų požiūrį. Stephen minėjo įgyvendinimo gaires, ir aš iš tikrųjų norėčiau sužinoti, ar jums žinoma, kad Komisija ketina jas pasiūlyti; aš manau, kad būtų labai svarbu jas turėti. Taip pat man buvo svarbu žinoti, ar jums žinoma apie tvarkaraštį, kurį svarstė Taryba, nes labai svarbu skubiai patvirtinti tvarkaraštį, juk sveikatos apsaugos darbuotojai jo tiek metų laukė.

Mes nenorime bereikalingų susižalojimų adatomis per visą tolesnį laiką, kol lauksime. Per pastaruosius keletą metų jų buvo pernelyg daug. Taip pat, nors buvo minėta, kad šiuo momentu tai taikoma tik sveikatos apsaugos sektoriui, norėtusi, kad tai būtų išplėsta ir kitiems sektoriams, konkrečiai kalėjimams. Manau, kad labai svarbu apsaugoti ir įkalinimo vietose dirbančius pareigūnus. Šie darbuotojai turi ypač daug klausimų, tačiau vienas iš pagrindinių – daugkartinio naudojimo adatos. Manau, kad šalia kitų rezoliucijos klausimų labai svarbu, kad sveikatos darbuotojai išvengtų nebūtinų su(s)ižalojimų adatomis.

Jean Lambert, Verts/ALE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti Stephenui Hughesui ir Liz Lynne už jų darbą šioje srityje ir pritarti jų veiksams, nors tai galėjo ir turėjo įvykti anksčiau. Kaip nurodyta, JAV panašūs įstatymai veikia jau nuo 2001 m. Dabar priimti įstatymai kai kuriose Europos Sąjungos vietose, ir nors mes darome pažangą, tačiau daugybė žmonių susiduria su šia skaudžia problema.

Rizikos požįūriu Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimai rodo, kad nors rizikos veiksmų galimybė 90 proc. atvejų yra besivystančiame pasaulyje, 90 proc. gaunamų pranešimų apie infekciją darbo vietoje gaunama iš Jungtinių Valstijų ir Europos Sąjungos. Mes žinome, kad apie susižalojimo aštriais instrumentais atvejus pranešama nepakankamai: įvairiais vertinimais, šis skaičius svyruoja nuo 40 iki 75 proc., ir tai yra labai daug. Todėl manau, kad turėtume pritarti tam, kad socialinių partnerių susitarimo 11 straipsnis apimtų pareigą informuoti ir nekaltinimo kultūrą.

Tačiau taip pat manau, kad turime taip pat paklausti, kodėl žmonės apie tai nepraneša. Taip yra iš dalies todėl, kad jie nesuvokia rizikos arba baiminasi pasekmių – ne paskutinėje vietoje ir baimė prarasti darbo vietą – pranešdami apie panašų sužalojimą. Iš tikrųjų, kai kur pranešama apie nesėkmingą tolesnę eigą, kitaip tariant, net jei žmonės apie tai praneša, dėl to niekas nesikeičia.

Jie negauna net tos medicininės paramos, kuri jiems reikalinga, nekalbant apie emocinę paramą – arba, kai kuriais atvejais, kitokio pobūdžio užimtumą, jei manoma, kad užsikrėtus, pavyzdžiui, ŽIV, jie keltų pavojų pacientams. Mes atlikome mokslinį tyrimą, kuris rodo, kad sveikatos darbuotojai, dirbantys ne ligoninėje, yra labiau linkę būti nepatenkinti darbdavių reakcija.

Žmonės kalbėjo apie šių veiksmų taikymo apimtį. Žinoma, tai pirmiausia apima sveikatos apsaugos sektorių, ir mums labai malonu, kad susitarimas apima stažuotojus ir subrangovus. Man ne visai aišku, ar tai apima valytojus, ir norėčiau paaiškinimo dėl šito. Tačiau ji dar neapima kitų profesijų darbuotojų, kurie susiduria su šia rizika, todėl manome, kad valstybės narės į tai atsižvelgs.

Labai svarbūs mokymo įpareigojimai, ir aš tikiuosi, kad valstybės narės pažvelgs į tai labai rimtai: suteikti parengimą ir jį gauti turi būti privaloma, kaip ir supažindinimą naujiems ir laikiniems darbuotojams – nes, manau, teisinga nuomonė, kad išmokius žmones, prie to neberekės daugiau grįžti. Šiuo metu mokymo trūksta, net jei darbdaviai turi parengę mokymo politiką.

Buvo keliamas klausimas dėl savikainos. Esama vertinimų, kad mokymas ir prevencinės priemonės, tarp jų saugesni instrumentai, kalbant apie su(si)žalojimus aštriais instrumentais, sudaro trečdalį visų su(si)žalojimo sąnaudų. Tai svarbu šiuo metu, kai bandoma sutaupyti, trūkstant lėšų, tai taip pat svarbus klausimas žmonėms, dirbantiems šioje srityje ir darbdaviams, kuriems gali būti numatyta baudžiamoji atsakomybė, jei jie nesiima veiksmų, kad būtų išvengta šių su(si)žalojimų.

Oldřich Vlasák, ECR frakcijos vardu. – (CS) Ponios ir ponai, susitarimas dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninėse ir sveikatos priežiūros sektoriuje yra pirmasis istorinis šio sektoriaus socialinių partnerių susitarimas. Atsižvelgiant į tai, kad, kaip manoma, Europos ligoninėse kasmet registruojama daugiau kaip milijonas susižeidimų aštriais medicinos instrumentais atvejų, mūsų nereikia įtikinėti, kad tai yra žingsnis teisinga linkme, nes tinkamai laikantis šio susitarimo, šių susižalojimų pavyktų išvengti. Tai leistų kurti saugią darbo aplinką ir apsaugoti sveikatos darbuotojus nuo per kraują perduodamų infekcijų, kurios gali būti perduodamos, susižalojus aštriais medicinos instrumentais.

Nors mes matome tam tikrą pavyzdžių ir apibrėžimų dviprasmiškumą, manau, kad bus imtasi veiksmų, kad būtų gauta kiek galima daugiau informacijos iš socialinių partnerių, visos nuostatos išaiškintos ir todėl Taryba pritartė šiam susitarimui.

Norėčiau pabrėžti, kad darbdavių ir darbuotojų susitarimas yra savotiškai unikali Europos teisinė priemonė, kuriai nėra lygių daugelyje valstybių narių nacionaliniu lygmeniu. Ši savireguliacijos forma, kai asmenys, susiduriantys su tam tikromis problemomis, susitaria, kokia teisinio reguliavimo forma jie norėtų jas spręsti, mano nuomone, yra tinkamo Europos reguliavimo pavyzdys. Tai neprimena CO₂ teršalų išmetimo, mokesčių suderinimo arba viešųjų paslaugų standartizavimo, kai įmonės ir jų darbuotojai neturi pasyviai laikytis to, ką mes ir valstybės narės jiems primetame, taip pat ir sumokant už tai didelę kainą.

Jiří Maštálka, GUE/NGL frakcijos vardu. – (CS) Ponios ir ponai, norėčiau padėkoti abiem pranešėjams už darbą, kurį jie atliko, rengdami šį dokumentą. Taip pat, kaip gydytojas, džiaugiuosi, kad čia, Europos Parlamente, mes esame informuoti apie poreikį skubiai užtikrinti geresnę sveikatos darbuotojų apsaugą nuo sužalojimų aštriais objektais ir šiuo reglamentu siekiama spręsti šį klausimą.

Man, žinoma, pirmiausia nerimą kelia lėta Komisijos veiklos pažanga. Praėjo penkeri metai, kai Europos Komisija pirmą kartą buvo informuota apie šį svarbų klausimą ir beveik ketveri metai nuo to laiko, kai Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią teisinio sprendimo dėl Europos Sąjungos sveikatos apsaugos sistemos darbuotojų apsaugos nuo adatos dūrio sužeidimų sukeltų kraujo infekcijų.

Būdamas Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto narys praėjusią kadenciją drauge su savo kolegomis Stephenu Hughesu ir Elizabeth Lynn ir kitais dirbau rengiant šią rezoliuciją ir esu nusivylęs tuo, kiek laiko tai užtruko. Rekomenduoju kiek galima skubiau priimti priemones, kurios siūlomos šia direktyva. Norėčiau, kad būtų kuo skubiau užtikrintas kiek galima geresnis sveikatos apsaugos darbuotojų apsaugos ir prevencijos lygis.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nary, Elizabeth Lynne, ponios ir ponai, norėčiau jums pasakyti, kad man ši rytą labai malonu, kad mes susitarėme dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos. Tai iš tikrųjų labai svarbus sveikatos apsaugos klausimas, kurį būtina kiek galima skubiau sureguliuoti. Mes esame informuoti apie šių sužeidimų reikšmę ir apie tai, kokios skaudžios gali būti jų pasekmės. Manau, privalau jums, Komisijos nary, pasakyti, kad jei jūs priimsite sprendimą dėl šio susitarimo, tai neabejotinai leis mums gerokai pasistūmėti į priekį šioje srityje.

Norėčiau padėkoti Elizabeth Lynne už darbą, kurį ji atliko. Taip pat norėčiau padėkoti Stephenui Hughesui, nes mes, EP nariai, privalome rūpintis tuo, kad būtų užtikrinta mūsų piliečių apsauga. Sveikatos apsaugos darbuotojai, žinoma – mes apie juos daug kalbėjome. Valytojai, jūs taip pat minėjote įkalinimo įstaigose dirbančius pareigūnus – taip, tačiau aš taip pat norėčiau nurodyti žmones, dirbančius mokyklose, medicinos srityje. Vis dėlto manau, kad tai gerokai platesnis visų mūsų piliečių švietimo klausimas, informuojant juos apie riziką ir siekiant apsaugoti sveikatos apsaugos sektoriaus darbuotojus arba darbuotojus, kurie turi dirbti su aštriais objektais, kad jie nebūtų priversti imtis nebūtinės rizikos.

Norėčiau pasakyti, kad drauge su pranešėjais, kurie ėmėsi spręsti šį klausimą, mes Europos Parlamente esame pasirengę užtikrinti, kad šie tekstai būtų įgyvendinti visose valstybėse narėse ir kad mes būtume nuolat informuojami apie jų įgyvendinimą. Tai mūsų įsipareigojimas, mūsų atsakomybė, ir iš tikrųjų turėtų sulaukti pasisekimo visuomenėje ir visuotinio pritarimo.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti senesniems Parlamento nariams – nes esu išrinkta į Parlamentą pirmą kartą – ir savo kolegoms nariams Stephenui Hughesui ir Elizabeth Lynne, pranešėjai ir šešėliniams pranešėjams, už darbą sprendžiant šį klausimą, kuris tam tikra prasme liečia ir mane asmeniškai, nes man teko dalyvauti tik pačioje šio darbo pabaigoje.

Mano vyras – gydytojas, ir prieš keletą metų jis užsikrėtė, susižalojęs adata. Todėl man žinomas jausmas, kurį išgyvena ligoninės darbuotojo, susižeidusio aštriu objektu, šeimos nariai. Dienos, praleistos laukiant medicinos išvadų buvo itin sunkios.

Todėl norėčiau padėkoti už darbą, kuris atliktas, ir pareikšti pasitenkinimą dėl to, kad pirmą kartą darbdavių susivienijimui ir darbuotojų susivienijimui pavyko suvienyti jėgas ir susitarti, įgalinant mus priimti šį pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Manau, Europos Sąjunga iš tikrųjų gali siekti savo tikslų ir priimti sprendimus kartu su piliečiais ir savo piliečių labui. Prisimenu tai, ką minėjo kiti nariai, tačiau manau, kad būtina nuolat sakyti ir kartoti: kasmet Europos Sąjungoje įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų adatomis.

Nenorėčiau pervertinti to vaidmens, kuris tenka Europos Parlamentui, kuris kukliai dirbo savo darbą sprendžiant šį klausimą nuo 2005 m. Kita vertus, atsižvelgiant į darbuotojų trūkumą, kuris, beje, itin jaučiamas Graikijoje, norėčiau pasakyti, kad mes privalome užtikrinti, kad ši rezoliucija, ši direktyva būtų pradėta skubiai įgyvendinti.

Tai sprendimas, kuris leistų praktiškai prisidėti įgyvendinant socialinius Europos Sąjungos tikslus, be viso kito, apimančius ir užimtumo didinimą. Norėčiau priminti rūmams, kad Europos Komisija per savo perrinktą pirmininką neseniai informavo Parlamentą, kad vienas iš sektorių, į kuriuos ji ketina investuoti, yra aukštos kvalifikacijos darbo vietų kūrimas.

Todėl gelbėjime gyvybes – tiesiogine ir perkeltine prasme – kurdami vertingas darbo vietas šiuo itin sudėtingu ekonomikos ir socialiniu požiūriu laikotarpiu.

Baigdama norėčiau palinkėti naujam Komisijos nariui sėkmės darbe ir, jei galiu, perfrazuosiu tai, ką minėjo mūsų garbingas ir patyręs kolega Alejandro Cercas. Tikiuosi, jūs žengsite „kaire“ koja, ir tai sakau todėl, kad požiūris, kuris leidžia formuoti Europos socialinį veidą iš išorės, yra labai svarbus.

Daugiausia dėmesio turime skirti darbuotojams, tai reikalinga Europos žmonėms.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau pasidalyti asmenine patirtimi. 15 metų dirbau įvairiose ligoninėse ir kurį laiką buvau sveikatos darbuotoja faktiškai pačioje pagrindinėje vietoje: operacinėje.

Man ne kartą teko susižeisti, naudojant adatas ir instrumentus, kurie galėjo būti užkrėsti. Todėl, kaip minėjo Sylvana Rapti, aš vis dar prisimenu nerimą, kurį man teko patirti, laukiant tyrimų rezultatų, tačiau visų pirma labai sunku pergyventi vadinamąjį „langą“ – laikotarpį nuo užsikrėtimo iki hipotetinės ligos pradžios.

Būtent ši patirtis leidžia man teigti, kad turime balsuoti už šią rezoliuciją, kuri pagaliau suteiks teisinę galią susitarimui saugumo ir apsaugos požiūriu, nustatant minimalius standartus visiems sveikatos apsaugos darbuotojams.

Sveikatos apsaugos darbuotojai sudaro 10 proc. Europos Sąjungos darbo jėgos, ir kasmet per 1,2 mln. žmonių netyčia susižaloja aštriais medicinos instrumentais, dėl to sveikatos darbuotojai laipsniškai praranda motyvaciją ir dažnai palieka darbą sveikatos apsaugos sektoriuje. Be to, Pasaulio sveikatos organizacijos tvirtinimu, 2,5 proc. atvejų baigiasi ŽIV, o 40 proc. atvejų – įvairiomis hepatito B ir hepatito C formų infekcijomis.

Būtent dėl šių rizikos veiksnių, su kuriais pernelyg dažnai susiduriama kiekvieną dieną, sveikatos apsaugos specialybė laikoma nepatrauklia, ir pastaraisiais metais šioje srityje trūksta vis daugiau darbuotojų. Be to, kaip minėta, atskirų sveikatos apsaugos darbuotojų paslaugų įvairiais stebėjimo etapais ir diagnostikos bandymų, kurie pagal protokolą gali trukti mažiausiai šešis mėnesius nuo nelaimės, sąnaudos yra didžiulės, be to, dar yra sąnaudos, susijusios su darbuotojais, kurie, deja, užsikrėtė viena ar kita liga.

Baigdama pasakysiu, kad nenorėdama nepakankamai vertinti problemos, kai nelaimingo atsitikimo rizikos buvo galima išvengti arba ją sumažinti, būtina ir teisinga taikyti bet kokią galimą prevencinę priemonę. Konkrečiai, būtent darbdavys turėtų nustatyti šias priemones, ir darbuotojai privalo jų laikytis.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pone pirmininke, mes kalbame apie problemą, kuri šiuo metu iš tikrųjų yra viena svarbiausių sveikatos apsaugos srityje. Čia norėčiau pateikti kai kuriuos statistikos duomenis. Kasmet Europos Sąjungoje įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų aštriais medicinos instrumentais. Jungtinėse Valstijose, kaip manoma, jų yra maždaug 380 000, tačiau patys amerikiečiai teigia, kad šis skaičius yra gerokai sumažintas. Žinoma, privalome pabrėžti, kad pirmiausia tai susiję su darbuotojais, dirbančiais sveikatos sektoriuje, tačiau taip pat yra ir kitas aspektas: čia mes kalbame apie pacientus, kurie dėl to taip pat patiria riziką. Šiais atvejais – ir čia mes turime būti sąžiningi – mes susiduriame su problema, kai ligoninės turi išmokėti dideles sumas kompensacijoms. Aišku, kaip minėjo kiti kalbėjusieji, prevencija yra absoliučiai svarbiausia, vien todėl, kad prevencija visuomet yra daug pigesnė, negu gydymas.

Mano manymu, rezoliucija nusipelno visiškos mūsų paramos. Tai reakcija į lūkesčius sveikatos apsaugos sektoriuje, ir jos reikšmė itin didelė, nes ši problema didėja. Kompensacijų klausimas taip pat tampa vis aktualesnis, nes ieškinius teikia ir sveikatos darbuotojai, ir pacientai. Iš tikrųjų, finansinis aspektas nėra nesvarbus. Politinė frakcija, kurios vardu kalbu, pritaria pasiūlymui dėl rezoliucijos. Manome, kad šitaip atsiliepsime į tai, kas tam tikra prasme yra mūsų dienų iššūkis, ir į vartotojų bei darbuotojų poreikius sveikatos apsaugos sektoriuje Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, šiandien paprasčiau žodžio, norėdamas padėkoti pranešėjams ir kiekvienam, kuris dalyvauja šioje diskusijoje.

Kartais mes sakome, kad Europa privalo labiau suartėti su savo piliečiais. Šia diskusija mums neabejotinai pavyko to pasiekti. Aš kalbėjau su savo bendraamžiu draugu, kuris neseniai tapo kvalifikuotu gydytoju, ir kai aš jam papasakojau apie šią diskusiją, jis su manimi mielai pasidalijo savo mintimis ir pasakė, kad tai yra labai svarbus klausimas ir kad mes turėtume stengtis paaiškinti kiekvienam Europoje, ką mes darome. Svarbu apsaugoti ir informuoti visus dirbančius ligoninėse apie riziką, su kuria jie susiduria. Iš tikrųjų, tai labai svarbu paaiškinti kiekvienam, dirbančiam ilgas valandas, nedidelėse patalpose, kai pacientų srautas yra labai didelis, kad šie žmonės galėtų imtis bent jau pačių būtiniausių apsaugos priemonių.

Ligoninėse mums reikalingi sveiki darbuotojai, kad mes, pacientai, galėtume tinkamai pasinaudoti jų paslaugomis ir gauti geriausią galimą gydymą.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Pone pirmininke, mūsų politikos priemonės turėtų būti nukreiptos į tai, kad būtų sukurta aplinka, kuri užtikrintų aukščiausius gyvenimo standartus Europos Sąjungos piliečiams. Todėl vienas svarbiausių iššūkių, su kuriais mes susiduriame šiuo svarbiu metu, yra darbo vietų išsaugojimas ir kūrimas. Vis dėlto, mes negalime neatsižvelgti į mūsų pareigą užtikrinti, kad šios darbo vietos nebūtų

pavojingos žmonėms ir jų sveikatai. Štai kodėl prevencija, sveikatos apsauga ir saugumas darbo vietoje yra tokie svarbūs.

Tikiu, kad ši direktyva, kuri jau seniai turėjo būti įgyvendinta, sudarys tinkamas sąlygas apsaugant darbo vietas visose sveikatos apsaugos srityse, kur darbuotojai nuolat susiduria su šiais rizikos veiksniais. Manau, tai turėtų būti kuo skubiau įgyvendinta, nes atitinka visų Europos piliečių interesus.

László Andor, *Komisijos narys*. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad man labai džiugu, kad šis pasiūlymas sulaukė tokio plataus palaikymo Parlamente. Apgailestauju, kad procesas užtruko ilgiau, negu daugelis iš jūsų tikėjosi, tačiau norėčiau pasakyti, kad esu visiškai įsitikinęs, kad čia savo vaidmenį suvaidino socialinis dialogas: mes turime gerbti socialinių partnerių nuomonę. Tai ne tik sustiprina sprendimo teisėtumą, tai taip pat padeda jį įgyvendinti, nes visi, dalyvaujantys kuriant naujas taisykles, suinteresuoti jų sėkme. Tai labai svarbu.

Mes jau esame informuoti, kad socialiniai partneriai turi darbo dokumentą su bendrojo susitarimo ir taip pat jo įgyvendinimo paaiškinimais, todėl mes tikimės – ir aš manau, kad mes galime taip manyti – kad tai suvaidintų svarbų vaidmenį, užbaigiant priėmimą Taryboje: tai yra atsakymas į rūpestį keliančius klausimus dėl jo įgyvendinimo. Be viso to, taip pat esama susidomėjimo dėl tęsinio ilgalaikėje perspektyvoje. Tai labai svarbu norint stebėti, kaip įgyvendinama ši naujoji direktyva.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tekstą, kuriame teigiama, kad pasirašančios šalys turi peržiūrėti šio susitarimo taikymą praėjus penkeriems metams po Tarybos sprendimo, jei to pareikalautų viena susitarimo šalių. Kitaip tariant, labai svarbu, kad būtų pradėta nuo įgyvendinimo ir šių sužeidimų dažnumo pokyčių stebėjimo, jeigu nors viena iš šių šalių norės pasinaudoti šia galimybe.

Pagaliau, leiskite man tarti keletą žodžių dėl naujosios Komisijos antrosios darbo dienos – kaip minėjo kai kurie kalbėtojai savo pranešimuose – iš tikrųjų labai svarbu, kad Komisija daugiau dėmesio skirtų užmirštiems žmonėms Europoje, toms amžiaus grupėms ir specialybėms, kurios negali ginti savo interesų: jie anksčiau kartais buvo ignoruojami arba nušalinti.

Sveikatos apsaugos sektorius labai svarbus; todėl turime jausti dėl jo atsakomybę ir rodyti jam dėmesį. Ligoninių ir sveikatos sektoriaus darbuotojai ne tik patiria susižalojimų aštriais medicinos instrumentais ir infekcijų riziką, mes žinome, kad jie turi dirbti ilgas valandas. Taigi, turime laikytis nuoseklaus požiūrio, atsižvelgdami į šias grupes, kas itin svarbu krizės laikotarpiu, kai tikėtina, kad lėšų konsolidavimas gali turėti poveikį šių žmonių darbo sąlygoms. Šis klausimas turėtų būti pačiame mūsų darbotvarkės viršuje, jis taip pat svarbus man asmeniškai.

Pirmininkas.– Dėkoju, Komisijos nary. Esu tikras, kad visi esame dėkingi šių diskusijų iniciatoriams. Tikėkimės, kad reikalai keisis į gera.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas įvyks šiandien, 12.00 val.

4. Azartiniai lošimai internete atsižvelgiant į naujausius ETT sprendimus (diskusijos)

Pirmininkas.– Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo Komisijai dėl azartinių lošimų internete, atsižvelgiant į naujausius ETT sprendimus, kurį pateikė Malcolm Harbour, Andreas Schwab, Evelyne Gebhardt, Cristian Silviu Buşoi ir Heide Rühle Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu (O-0141/2009 – B7-0235/2009).

Malcolm Harbour, *autorius*. – Pone pirmininke, pirmiausia Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu man suteikta privilegija pasveikinti mūsų naująjį Komisijos narį Micheli Barnier, kuris dalyvauja pirmą kartą keičiantis nuomonėmis šiuose rūmuose ir ypač pasveikinti jį su tuo, kad per dvi dienas jis nepastebimai persikėlė iš anos kėdės į kėdę priekyje. Komisijos nary, mums labai malonu jus matyti.

Antra, komiteto vardu, norėčiau pasinaudoti galimybe pareikšti rūpestį šiuo svarbiu klausimu dėl to, kaip vystosi azartinių lošimų internete verslas, ir apskritai azartinių lošimų sektorius ir kai kuriais iš daugelio klausimų dėl azartinių lošimų vidaus rinkoje teisinės bazės neapibrėžtumo.

Žinau, kad jūsų gaunamų dokumentų padėklas bus pilnas svarbių dokumentų, Komisijos nary, tačiau manau, kad šis klausimas turėtų būti jo viršuje, nes tai sritis, kuri per pastaruosius penkerius metus kėlė nemažą

rūpestį mano komitetui. Atlikome daugelį studijų savo iniciatyva ir nagrinėjome su tuo susijusius klausimus, ir toliau kalbės mūsų pagrindinio pranešimo autorė Christel Schaldemose, todėl mūsų susidomėjimo šiuo klausimu tvarumas nekelia abejonių.

Kaip jums žinoma, valstybės narės nuolat susitikdavo įvairiose grupėse Tarybos lygmeniu, kur buvo svarstoma, kaip reikėtų spręsti azartinių lošimų internete klausimą, kuris apskritai susijęs su azartinių lošimų veikla mūsų valstybėse. Manau, kad pirmiausia turėčiau paaiškinti, kad šis klausimas nenumato azartinių lošimų rinkų liberalizavimo arba iš tikrųjų jokios naujos iniciatyvos šia linkme. Tačiau, kaip jums žinoma, didelis ir vis didėjantis azartinių lošimų populiarumas internete turi didelę įtaką daugeliui nacionalinių monopolijų ir veikiančių schemų, kurios kartais priklauso valstybei arba yra jos kontroliuojamos, ir kurios teikia didelius pelnus, tačiau valstybėms narėms ši veikla kelia nemažą rūpestį.

Kalbant apie šį darbą ne kartą minėtas Europos Teisingumo Teismas; jūs būsite apie tai išsamiau informuoti, ir kolegos turėtų apie tai kalbėti vėliau. Nenoriu kartotis, tačiau iš mūsų perspektyvos matyti tam tikras Teisingumo Teismo veiksmų nenuoseklumas, kuris faktiškai nepadedą, ir tam tikra prasme dar labiau apsunkina ir šiaip neskaidrią padėtį. Taip pat žinome, kad jūsų tarnybos nustatė daug pažeidimų azartinių lošimų versle, ne visus iš jų internete, tačiau daugelis iš jų taip pat susiję su operatorių laisvės persikelti ir veikti kitose šalyse klausimais.

Visa tai rodo, kad atėjo tinkamas metas Komisijai sugretinti šią informaciją, vertinant pažeidimų procedūras, svarstant klausimus, iškeltus Teisingumo Teismo sprendimais, ir pirmiausia parengti aiškią strategiją arba paaiškinimus, kaip ketiname žengti pirmyn ir pašalinti šiuos nenuoseklumus.

Žvelgiant iš vartotojo apsaugos pozicijų, reguliavimo institucijos taip pat turėtų laikytis tam tikros pozicijos sprendžiant azartinių lošimų internete klausimą. Aišku, tai gali būti reguliuojama ir turi būti reguliuojama – ir iš tiesų daugeliu atvejų azartinių lošimų internete tiekėjai yra įsipareigoję nustatyti priemones ir kontrolę sprendžiant klausimus dėl priklausomybės nuo azartinių lošimų ir pan. – ir, žinoma, sukčiavimo ir kitas problemas, jas taip pat plačiai svarstėme mūsų komitete. Tai ne tik vartotojų apsaugos, bet ir vidaus rinkos nusekklumo klausimas.

Pagaliau, manau, taip pat turime gerbti savo piliečius ir faktiškai atsižvelgti į daugelio jų norą žaisti azartinius žaidimus internete. Nemanau, kad esama ketinimų juos mėginti uždrausti – iš tikrųjų, tai būtų praktiškai neįmanoma – tačiau šioje srityje esama daug nenuoseklumų. Kai kuriose valstybėse, pavyzdžiui, dalyvavimas azartinių lošimų internete varžybose laikomas akivaizdžiai neteisėtu, jei įmonė yra įsikūrusi kitoje šalyje. Tai nėra teisinga.

Kitas nenuoseklumas, kurį nurodė vienas iš mano rinkėjų, yra tas, kad jeigu Didžiosios Britanijos pilietis iš Ispanijos norėtų dalyvauti Didžiosios Britanijos loterijoje internete ir joje laimėtų ir loterijos rengėjai išmokėtų jam prizą Ispanijoje, tai būtų laikoma neteisėtu veiksmu. Taigi, esama nenuoseklumų, kurie turi būti taisytini mūsų piliečių ir vartotojų labui.

Komisijos nary, toks šio klausimo kontekstas. Mano kolegos išdėstė daug puikių minčių ir pateikė įdomių pasiūlymų, ir tikiuosi, kad tai bus svarbus jūsų darbo prioritetas, einant naująsias pareigas.

Michel Barnier, *Komisijos narys*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, galite išsivaizduoti, kaip man malonu sugrįžti čia praėjus vos 48 valandoms po to, kai man buvo suteikti Komisijos nario įgaliojimai – už ką dėkoju – ir toliau tęsti darbą su jumis, Malcolm Harbour, ir ypač su Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nariais – nors ir einant kitas pareigas, tačiau vadovaujantis ta pačia dvasia.

Norėčiau šiame etape nurodyti tris klausimus, prieš atidžiai išklausydamas, ką jūs pasakysite. Leiskite pradėti nuo pirmojo klausimo. Kaip jūs teigiate, Komisija pradėjo pažeidimų procedūrą prieš kai kurias valstybes nares, kuriose teikiamos sporto lažybų organizavimo tarpvalstybinės paslaugos. Komisija nurodo, kad keturiais iš devynių pažeidimų atvejų – tai yra Danijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Vengrijoje – reaguojant į pažeidimų procedūrą, pasiūlyti vietos įstatymų pakeitimai. Komisija toliau turėtų tęsti darbą su visomis atitinkamomis valstybėmis narėmis, sprendžiant problemas, kurios nustatytos pagal šią pažeidimų procedūrą. Apskritai, šios procedūros tebėra atviros, tačiau naujoji Komisija turėtų nuspręsti, kaip šie klausimai bus sprendžiami ateityje.

Antrasis klausimas, Malcolm Harbour, yra paskutinis Europos Teisingumo Teismo sprendimas dėl Portugalijos, kur jau seniai įteisinta griežta valstybės monopolija azartinių lošimų kontrolės srityje. Atsižvelgiant į analizę, kurią atliko Komisijos teisinės tarnybos, šiuo sprendimu nebus iš esmės keičiama šios srities pažeidimų procedūra arba jos vertinimas. Kiekvieną atvejį būtina vertinti atsižvelgiant į įrodymus, kurių pateikė kiekviena valstybė narė.

Po pastarųjų Teismo sprendimų Komisija nurodo, kad Teismas visuomet reikalauja, be to, pagal nustatytą teismų praktiką, kad bet kokiais galimais apribojimais pirmiausia turėtų būti atsižvelgiama į viešą interesą ir, antra, jie turėtų būti būtini ir proporcingi. Taip pat būtina nustatyti apribojimus, kurie būtų tinkami, nuoseklūs ir sistemingi.

Todėl iš *Santa Casa* bylos neišplaukia, kad Teismas suteikė valstybėms narėms daugiau veikimo laisvės taikyti apribojimus. Teismas išsamiai apibūdino Portugalijos monopolijos veiklos metodus, jos itin ilgą istoriją ir ypatingas šios šalies aplinkybes.

Trečiasis klausimas, kurį norėčiau pabrėžti savo pirmojoje kalboje, ponios ir ponai, yra tai, kad Komisija nenumatė pažeidimų procedūrų alternatyvų. Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pabrėžti konstruktyvias diskusijas, vykdomas su Europos Parlamentu, su valstybėmis narėmis ir atitinkamomis suinteresuotosiomis pusėmis.

Norėčiau nurodyti, kad konsultacijos su valstybėmis narėmis šiuo klausimu nevyko, nes 2006 m. pastarųjų iniciatyva azartiniai lošimai buvo išbraukti iš Paslaugų direktyvos taikymo srities. Todėl aš išklausysiu valstybės nares ir nusprendžiau atidžiai stebėti Tarybos darbo grupės veiklą. Man žinoma, kad kovo 10 d. Christel Schaldemose iniciatyva Parlamentas priėmė pranešimą, nors gana daug narių pritarė nuomonei, kad rezoliucijai nereikėtų pritarti.

Mano nuomone, darbas Parlamente buvo gera pradžia pradėti diskusijas dėl galimo šio sudėtingo klausimo sprendimo Europoje. Turime atidžiau žvelgti į priežastis, kodėl valstybės narės norėtų riboti azartinių lošimų internete paslaugas. Šiomis aplinkybėmis mes, žinoma, turime atsižvelgti į socialinius aspektus, ypač problemas, susijusias su priklausomybe nuo azartinių lošimų, ir aš nusprendžiau tai padaryti.

Ponios ir ponai, Kolegija dirba vos porą dienų, ir mes dar nepatvirtinome savo darbo programos. Nuo šiandien norėčiau vykdyti šias konsultacijas, labai atidžiai išklausydamas, ką kiekvienas iš jūsų norite pasakyti. Jų – kalbu apie konsultacijas – rezultatai gali būti siejami su keletu galimybių. Konkrečiai viena iš svarstytinų galimybių gali būti žalioji knyga šiuo klausimu.

Norėčiau dar kartą padėkoti už jūsų dėmesį šiuo svarbiu klausimu ir jūsų įnašą į Komisijos darbą, kurio aš ketinu imtis.

Andreas Schwab, *PPE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia, Europos Liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu norėčiau pasakyti, kaip aš džiaugiuosi, kad jūs, Komisijos nary, ką tik patvirtinote, kad norite ne tik atlikti tikslingą teismų praktikos analizę *Liga Portuguesa* byloje, tačiau taip pat kelti klausimą, kaip Tarybos darbo grupė galėtų tinkamai reaguoti į didėjančią azartinių lošimų internete populiarumą. Atsakydami į šį žodinį klausimą, žinoma, mes pirmiausia kalbame apie azartinius lošimus internete. Kiek suprantu, sprendimu *Santa Casa* byloje, nors Europos Teisingumo Teismas priminė valstybėms narėms, kad azartinių lošimų rinka yra visiškai kitokia negu bet kuri kita rinka, iš valstybių narių reikalaujama susitarti dėl taisyklių, kurios būtų vienodos visoje Europos Sąjungoje. Taryboje iki šiol nebuvo jokių konstruktyvių bandymų to pasiekti, nors Taryba buvo labai ryžtingai nusiteikusi pati spręsti šį klausimą. Štai kodėl Komisija ir Parlamentas turi dirbti drauge siekiant pažangos šioje srityje ir užduoti svarbių klausimų.

Antra, norėčiau pridurti, kad manęs neįtikino argumentai, kuriuos pateikė valstybės narės dėl vartotojų apsaugos azartinių lošimų rinkoje. Valstybės narės teigia, kad azartinių lošimų internete (taip pat ir *Liga Portuguesa* ir *Santa Casa* bylose) vartotojų teisių apsaugos klausimus jos gali spręsti pačios ir veiksmingai pačios kovoti su susijusiais nusikaltimais be Europos pagalbos. Jei šį argumentą svarstytume kitu aspektu, vis dėlto logiška išvada yra ta, kad Europa gali kur kas mažiau, negu valstybės narės, ieškant tinkamų sprendimų neleistinai nusikalstamai veiklai internete ir kitiems ten vykstantiesiems dalykams riboti. Man ši išvada atrodo labai keista ir nemanau, kad tai tiesa. Laikau si nuomonės, kad rasime tinkama sprendimą dėl azartinių lošimų internete, jei taikysime vienodą visoms valstybėms narėms reguliavimą, kuriuo siekiama apsaugoti valstybių narių interesus, iš dalies jų istorinių struktūrų pagrindu, tačiau kuriuo, kaip nurodė komiteto pirmininkas, mūsų dėmesio centre būtų vartotojų interesų apsauga.

Evelyne Gebhardt, *S&D frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, labai dėkoju jums už informaciją, kurią mums suteikėte, tačiau privalau nuoširdžiai pasakyti, kad nesu visiškai ja patenkinta. Ankstesnioji Komisija nustatė aiškų tikslą liberalizuoti azartinių lošimų rinką. Europos Parlamentas, kaip ne kartą minėta, mano, kad šis požiūris nėra tinkamas, nes Europos Parlamentas, o ne valstybės narės pašalino azartinius lošimus iš Paslaugų direktyvos. Laikėmės nuomonės, kad ši paslauga nėra tokia, kaip kitos, kad privalome užtikrinti apsaugos priemones, kurios apsaugotų mūsų piliečius nuo organizuoto nusikalstamumo ir mums reikalingos aiškos taisyklės.

Vis dėlto Europos Komisija ir toliau teikia valstybių narių bylas Europos Teisingumo Teismui ir Komisija turėtų pagaliau liautis tai daryti, nes ji pralaimi bylas Teisme. Jūs turite paprasčiausiai tai pripažinti. Todėl aš pritarčiau tam, ką siūlėte jūs, Micheli Barnier, tai yra kad būtų pakeistas požiūris į šią sritį, nes negalime leisti, kad viskas toliau liktų taip, kaip yra.

Atsiliepdamas į jūsų mintį, Malcolmai Harbourai, norėčiau paprieštarauti, kad Europos Teisingumo Teismo sprendimai buvo labai nuoseklūs ir ne tokie jau prieštaringi. Savo sprendimais Teismas dar kartą nurodė, kad valstybės narės turi teisę taikyti aiškias taisykles, kad mes galėtume patikrinti, ar piliečiai apsaugoti nuo nusikaltimų, ir kad valstybės narės neprivalo visiškai atverti šios rinkos. Jos taip pat neprivalo leisti rinkos operatoriams iš kitų valstybių narių veikti jų teritorijoje, kol nesužino, ar jų kontrolės priemonės yra stiprios ir veiksmingos.

Štai ko mes tikimės iš Europos Komisijos, kuri turėtų pagaliau tai suprasti ir imtų atitinkamai veikti. Vis dėlto tai taip pat reiškia, kad mes turime skirti ypatingą dėmesį azartiniam lošimams internete, nes internete nėra kliūčių ir sienų ir, žinoma, todėl, kad mūsų piliečiams turi būti užtikrinta azartinių lošimų prieiga internete. Mes turime mąstyti, kaip mes galime kontroliuoti ir kokias taisykles taikyti šioje srityje, siekdami apsaugoti mūsų piliečius.

Jürgen Creutzmann, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, Komisijos nary, jei tai, ko jūs norite yra tolesnė vidaus rinkos plėtra ir suderinimas, mums reikalingos bendros taisyklės. Šioje diskusijoje reikėtų aptarti tris azartinių lošimų internete aspektus. Kaip geriausiai apsaugoti mūsų piliečių ir vartotojų interesus? Kaip būtų geriausia išvengti sukčiavimo ir nusikalstamos veiklos? Kaip geriausiai apsaugoti mūsų piliečius nuo bet kokios žalos? 2009 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl azartinių lošimų internete patikimumo nurodyti tolesnių veiksmų metodai ir būdai. Dabar, kaip ir anksčiau, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija pritaria 2009 m. kovo mėn. 10 d. rezoliucijoje išdėstytiems azartinių lošimų internete patikimumo principams.

Vadovaujantis Europos Teisingumo Teismo sprendimu, kiekviena valstybė narė turi teisę, esant tam tikroms sąlygoms, pati reguliuoti azartinius lošimus internete, ir tai aiškiai pabrėžiama kovo mėn. 10 d. rezoliucija. Nacionalinės taisyklės labiau tinkamos kovoti su sukčiavimu rengiant „surežisuotas“ sporto varžybas, nors šių nusikaltimų negalima visiškai išvengti, kaip tai rodo kai kurie neseni įvykiai Vokietijoje. Vis dėlto būtina pasakyti, kad azartinių lošimų rinkos daug geriau reguliuojamos nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į atitinkamos šalies tradicijas ir kultūrą. Žaidėjų apsauga nuo priklausomybių, sukčiavimo, pinigų plovimo ir „surežisuotų“ rezultatų yra geresnė, jei jie gali žaisti, naudodamiesi pagrindinių azartinių lošimų internete teikėjų, kurie beveik visuomet be išimties veikia tarpvalstybiniu lygmeniu, paslaugomis. Mes negalime visko reguliuoti tik vadovaudamiesi vidaus rinkos sąvoka, ypač užtikrinant nepilnamečių apsaugą žaidžiant azartinius žaidimus internete arba užtikrinant azartinių lošimų priklausomybių prevenciją.

Azartiniai lošimai internete suteikia daugiau galimybių nepatikimai veiklai: sukčiavimui, „surežisuotoms“ sporto varžyboms ir neteisėtiems lažybų susitarimams, nes žaidimai internete gali būti sukurti ir pašalinti labai greitai. Šiuo požiūriu itin didelė problema yra neteisėta užsienio prekybos operatorių, kuriuos reguliuoti arba kontroliuoti beveik neįmanoma, veikla. Azartinių lošimų pelnai gali būti panaudoti, be viso kito, skatinant mėgėjišką sportą. Tai geriausia palikti nacionalinių administravimo institucijų kompetencijai. Nuolatinis kultūros ir mėgėjiško sporto finansavimas, pavyzdžiui, suteikia valstybėms narėms tam tikrą pagrindą leisti žaisti azartinius lošimus. Vis dėlto būtina sąlyga yra ta, kad būtina pabrėžti priklausomybių riziką ir aktyviai su ja kovoti.

Kadangi specifinių azartinių lošimų paslaugų, siūlomų internete, poveikis vartotojams nėra žinomas, turime imtis skubių veiksmų užpildyti šią žinių spragą. Šiomis sąlygomis itin svarbu, kad valstybės narės iš tikrųjų vykdytų savo užduotį. Rinkos stebėjimas taip pat labai svarbus, kalbant apie azartinius lošimus internete. Jei mes Europos Parlamente galime sutikti su tuo, kad valstybės narės turi teisę vadovaudamosi subsidarumo principu reguliuoti savo azartinių lošimų rinkas, atsižvelgdamos į savo tradicijas ir kultūrą, taip pat turime užtikrinti, kad tai iš tikrųjų vyksta, užtikrindami veiksmingą kontrolę ir rinkos stebėseną.

Heide Rühle, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, išklausiusi du ankstesnius kalbėtojus, nebeturiu ką pridurti. Tik norėčiau pakartoti, kad mūsų frakcija visiškai pritaria Parlamento pasiūlymui dėl rezoliucijos, tačiau norėtume suabejoti ankstesniu tvirtinimu, kad Europos Teisingumo Teismo sprendimai dviprasmiški. Visiškai atvirkščiai, manau, ETT sprendimai buvo iš tikrųjų labai aiškūs. Mes taip pat pritariame jūsų teiginiui, kad jūs norite pradėti konsultacijas su valstybėmis narėmis. Galbūt galėčiau pridurti, kad konsultacijos yra geriau negu pažeidimų procedūra. Konsultacijos yra tinkamas būdas spręsti šį klausimą, atsižvelgiant į nacionalines ypatybes, kad būtų rastas geriausias sprendimas vartotojui.

Timothy Kirkhope, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, kalbu kaip buvęs JK ministras, atsakingas už azartinių lošimų kontrolę, todėl, kai kalbame apie laisvą prekybą ir Europą, kuri galėtų pasipriešinti protekcionizmui, Europą, kuri atveria rinkas ir šalina prekybos kliūtis, žinoma, aš tam labai pritariu. Kai kurie iš kolegų, kurie čia stovi ir ragina kurti Europą, kuri būtų atvira, yra tie patys žmonės, kurie pritaria monopolinių struktūrų išsaugojimui azartinių lošimų pramonėje.

Galėčiau – arba galima sakyti, kad turėčiau – sakyti, kad monopolijos gali geriau kontroliuoti ir spręsti azartinių lošimų internete klausimą, kuris svarstomas šį rytą. Tai labai įdomu, nes daugelis duomenų iš tikrųjų neparemia šio argumento. Argumentai už protekcionizmą ir monopolijas azartinių lošimų sektoriuje yra savanaudiški argumentai; tai reiškia daugiau kontrolės ir vėlgį – daugiau pinigų nacionalinėms vyriausybėms. Tai nėra atvira Europa arba skaidri Europa, kokią aš norėčiau matyti. Tai Europa, kur galioja principas: „daryk ką sakau, o ne žiūrėk, ką darau.“ Nėra jokių priežasčių, kodėl privatūs azartinių lošimų paslaugų teikėjai, veikiantys aukšto reguliuojamos apsaugos lygio sąlygomis vienoje ES valstybėje narėje, negalėtų veikti kitose. Nėra jokių priežasčių, kodėl griežtai reguliuojama, tačiau atvira rinka negali suteikti tokios pačios, jei ne didesnės apsaugos piliečiams, kaip bet kuri griežtai reguliuojama valstybės monopolija.

Kol mes to laukiame, Europos Teisingumo Teismas toliau vieną po kito priima naujus sprendimus. Nors šis klausimas jau turi būti gerokai įknyjęs Liuksemburge, iš Komisijos negirdėti nieko, išskyrus kurtinamą tylą, todėl man atrodo, kad dabar tinkamas metas veikti. Teisinis neapibrėžtumas nebeturėtų toliau tęstis.

Norėčiau pasakyti, kad Parlamentui svarbu parodyti, kad jis norėtų atnaujinti pastangas spręsti šį klausimą ir parodyti Tarybai ir Komisijai, kad mes neturėtume nuo to slapstytis. Suformavus naują Komisiją, reikalingas naujas postūmis. Sieju su jumis dideles viltis, Komisijos nary Micheli Barnieri Tikiuosi, jūs atsižvelgsite į šį patarimą ir pradėsite kurti strategiją, užtikrinančią, kad azartiniai lošimai internete taptų teisėta vidaus rinkos dalimi, užtikrinant, žinoma, ir tinkamą jos reguliavimą.

Cornelis de Jong, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (NL) *‘Gokken is dokken’* (lošti – vadinasi, pralošti) – gerai žinomas posakis Nyderlanduose. Jis reiškia, kad bet kuris lošėjas dažniausiai pralaimi. Be to, azartiniai lošimai pavojingi tuo, kad išsivysto priklausomybė. Tai kelia ypač didelį pavojų jaunimui.

Jeigu kam nors azartiniai lošimai siejasi su tam tikra romantika, turėčiau juos nuvilti. Iš esmės tai milijardinis verslas, kuris gana dažnai susijęs su nusikalstama veikla. Todėl Nyderlanduose veikia įstatymai, draudžiantys azartinius lošimus labiausiai lankomose vietose, kur visuomet daug jaunimo. Vis dėlto azartiniai lošimai internete – dažnai savo pobūdžiu tarpvalstybiniai – labai padidino jų prieinamumą.

Šiuo konkrečiu atveju, užuot dėję viltis į laisvąją rinką, turime ne tik leisti valstybėms narėms taikyti ribojamąsias priemones, bet faktiškai jas skatinti jų imtis. Mano nuomone, žodinis klausimas, kuris paskatino šią diskusiją, vis dar pernelyg siejamas su rinka. Konkrečiai aš nesu tikras, kad įmanoma kalbėti apie „atsakingus“ azartinius lošimus internete. Mano nuomone, azartiniai lošimai internete turėtų būti kiek galima labiau ribojami.

Europos Teisingumo Teismo sprendimu pripažįstama, kad valstybės narės turi nustatyti savo veiksmų taikymo sritį, todėl kreipiuosi į Komisiją, prašydamas Europos teisėkūros pasiūlymais ne mėginti sumažinti šį apsaugos lygį, bet skatinti valstybes narys priimti taisykles, kurios leistų nustatyti aukštą apsaugos lygį. Taip pat kreipiuosi į Komisiją, prašydamas nustoti teikti valstybių narių bylas Teismui, kaip minėjo Evelynė Gebhard, ir skatinti dialogą, kaip galima užtikrinti geriausią įmanomą apsaugą.

Jaroslav Paška, *EFD frakcijos vardu*. – (SK) Kalbant apie azartinius lošimus internete, norėčiau nurodyti dvi sritis, kur matau keletą neišspręstų problemų. Mes siekiame užtikrinti, kad žmonių ryšiai būtų kiek galima atviresni. Tai taip pat tinka atvirai prieigai internete vaikams ir jaunimui.

2009 m. kovo 10 d. rezoliucija Europos Parlamentas nurodė, kad būtent tėvai atsakingi už tai, kad nepilnamečiams nebūtų leidžiama lošti azartinių lošimų, ir jie turi apsaugoti juos nuo priklausomybės nuo azartinių lošimų. Ponios ir ponai, norėčiau paklausti, ką tai reiškia? Kas kuria teisinę sistemą, kas kuria šio verslo taisykles? Ar tėvai, ar kas kitas? Mes esame atsakingi už šį verslą, mes kuriame teisinę sistemą ir mes priimame įstatymus, todėl vyriausybės ir parlamentai yra atsakingi už tai, kad vaikai būtų tinkamai apsaugoti nuo azartinių lošimų.

Dabar, kai pornografija ir azartiniai lošimai ateina į mūsų namus 3D formatu, tėvai jokia būdu negali apsaugoti savo vaikų nuo šios įtakos ir neleisti jiems tuo naudotis. Todėl manau, kad pagrindinė Komisijos ir Europos Parlamento pareiga yra sukurti teisinę sistemą ir nepalaikyti savo neveiklumu tų, kurie verčiasi šia veikla. Jie turėtų teikti paramą tiems, kurie juos išrinko ir kuriems jie yra atsakingi.

Kita problema, kurią norėčiau nurodyti, yra pinigų srautų kontrolė. Įvairiose šalyse lėšos, gaunamos iš azartinių lošimų ir panašaus pobūdžio veiklos, skiriamos remti sportą, kultūrą ir švietimą. Mes galime prarasti šiuos srautus, kurie būtų nukreipti į Bahamus arba mažų mokesčių šalis, todėl ar nebūtų geriau, jei lėšos liktų čia ir būtų panaudotos remti sportą įvairiose valstybėse. Jei mes žaidžiame šiuos žaidimus internete, pelnai gali būti gauti bet kur kitur ir nebūtinai toje šalyje, kurioje yra žaidėjas. Šis klausimas taip pat tebėra neišspręstas ir neužtikrinama tinkama jo stebėseną, ir, mano nuomone, Europos Komisija turėtų pagaliau atsibusti ir nustatyti taisyklių sistemą, kuri leistų reguliuoti panašaus pobūdžio veiklą. Mes turime sukurti būtinas sąlygas, kad, viena vertus, nesukeltume pavojaus vaikų sveikatai ir švietimui, ir kartu neprarastume finansinių lėšų, kurios gaunamos iš azartinių lošimų.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Azartinių lošimų internete vystymasis leidžia apeiti valstybių narių įstatymus ir beveik visiškai nekontroliuojant vykdyti pinigų plovimą. Vidaus rinkoje tebėra klausimas dėl azartinių lošimų įmonių pozicijos ir kitas klausimas dėl neskaidraus profesionalaus sporto finansavimo, kiek jis susijęs su azartiniais lošimais. Jie sukelia priklausomybių, ypač jaunimui, pavojų.

Europos Teisingumo Teismas, atsižvelgdamas į viešą interesą, pripažino vyriausybės teisę drausti arba riboti azartinius lošimus internete. Nors azartiniai lošimai internete neturi sienų, jų reguliavimas kiekvienoje valstybėje narėje skiriasi atsižvelgiant į apmokestinimą, prieigą, operatorių patikrinimus ir teisinės atsakomybės lygį. Tačiau nepakanka stebėti oficialių azartinių lošimų ir loterijų rengimą – būtina stebėti ir pinigų srautų judėjimą.

Veiksmingos kontrolės priemonės neįmanomos be susitarimo dėl bendrų taisyklių visoms 27 valstybėms narėms. Todėl praėjusiais metais paprašėme Komisiją pasiūlyti sisteminių Europos reguliavimą azartiniais lošimais internete. Esu tvirtai įsitikinusi, kad turėtų būti draudžiama reklama dėl azartinių lošimų internete, skirta jaunimui. Azartinių lošimų internete reklamos pavojus vaikams gali būti prilygintas alkoholio, cigarečių, narkotinių medžiagų ir kitų medžiagų, sukeliančių priklausomybę, reklamai.

Čekija, deja, yra labiausiai atsilikusi Europos Sąjungoje reguliavimo požiūriu. Joje ne tik neribojama panašaus pobūdžio reklama, bet taip pat ir nesiekama uždrausti veikti panašaus pobūdžio azartinių lošimų ir lažybų įstaigoms netoli mokyklų. Tikiuosi, šis pranešimas suteiks Komisijai naują postūmį nustatant priemones, kurios yra būtinos siekiant suderinti azartinių lošimų internete reguliavimą su pagarba viešam interesui ES valstybėse narėse.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Pone pirmininke, sveikiname Micheli Barnierį ir linkime jam sėkmės naujame darbe.

Tiesą sakant, man labai malonu šiandien būti čia, svarstant su jumis azartinių lošimų internete klausimą, nes vykstant klausymams Parlamente jūs itin pabrėžėte požiūrį, kad vidaus rinka turėtų pirmiausia būti naudinga piliečiams, o ne atvirkščiai. Šis klausimas suteikia jums puikią galimybę įrodyti tai praktiškai.

Leiskite pradėti teiginiu, kad pritariu iniciatyvoms, kurias jūs minėjote. Jos šiek tiek miglotos, tačiau ketinimai parengti žaliąją knygą, rengti tyrimus, rinkti duomenis ir nagrinėti šią sritį, kad susidarytume nuomonę, kokia yra padėtis Europos lygmeniu, skamba įtikinamai.

Vis dėlto taip pat norėčiau priminti politines realijas. Nors tiesa, kad, kai kovo mėn. pranešimas buvo priimtas, jam pritarė mažuma, mano pranešimas sulaukė aiškios daugumos pritarimo Parlamente, taip pat didelės paramos sulaukta Taryboje dėl išaiškinimo – tačiau kartu turime užtikrinti, kad būtent pačios valstybės narės galėtų apibrėžti, kaip jos norėtų reguliuoti azartinių lošimų sritį. Mes pirmiausia turėtume nustatyti, kaip geriausiai apsaugoti savo piliečius azartinių lošimų internete srityje, išnagrinėti socialines azartinių lošimų sąnaudas ir pan.

Vis dėlto man norėjosi išgirsti šiek tiek aiškesnį atsakymą. Jūs ką tik pradėjote eiti šias pareigas ir vis dar esate naujokas, tačiau norėčiau išgirsti šiek tiek aiškesnį atsakymą, ar jūs ketinate atsakyti bylą dėl Sutarties pažeidimų ir pradėti konstruktyvesnį dialogą su Parlamentu ir Taryba, nustatant, kaip reikėtų spręsti šį klausimą. Todėl siūlau jums nustoti siųsti bylas Europos Teisingumo Teismui; geriau priimkime politinius sprendimus. Ar jūs tam pritariate, ar ne? Štai kodėl man norėjosi išgirsti atsakymą, kuris turėjo skambėti gerokai aiškiau.

Liam Aylward (ALDE). – (GA) Pone pirmininke, džiaugiuosi šia tinkamu metu inicijuota diskusija dėl azartinių lošimų internete ir konkrečiai dėl azartinių lošimų poveikio mažamečiais ir pažeidžiamiems vartotojams. Visuomenė ir vartotojai turėtų būti suinteresuoti, kad sprendžiant šiuos klausimus būtų laikomasi aiškios ir apibrėžtos pozicijos.

Pateikiau klausimą Komisijai apie azartinius lošimus praėjusių metų lapkričio mėn. pradžioje, ir atsakyme, kurį gavau, nurodyta, kad Komisija pritaria Saugesnei interneto programai, informacinių centrų ir pagalbos linijų valstybėse narėse steigimui. Jie padėtų teikti informaciją tėvams apie pavojus, su kuriais vaikai susiduria internete – tarp jų ir susijusius su azartiniais lošimais internete.

Vis dėlto azartiniai lošimai internete yra paslėpta problema, ir jos mastas auga.

Kalbant apie azartinius lošimus internete, lyginant juos su įprastais azartiniais lošimais, jaučiama tam tikros fizinės priežiūros trūkumo problema. Nėra jokios atsakingos ir tiesioginės priežiūros, kuri užtikrintų, kad lošėjas yra pilnametis ir jo veikla teisėta. Saugumo patikrinimus ir apsaugos procedūras interneto svetainėse galima įveikti; nepilnamečiai gali naudoti paskolintas arba pavogtas kredito korteles, o tapatybės gali būti falsifikuojamos. Pažeidžiami asmenys azartinius lošimus internete paprastai žaidžia, būdami izoliuoti, ir šios srities ekspertai nurodo didėjančią veiklos pasiduodant impulsui problemą ir galimybes lošti nepatikrintus ir neatsargius azartinius lošimus, taip pat, kalbant apie nepilnamečius lošėjus, netaikomos tradicinės įprastų azartinių lošimų apsaugos priemonės.

Azartiniais lošimams internete būdinga tai, kad sunku nustatyti probleminį žaidėją, nes būtina nustatyti, kas žaidžia, kas moka ir kas turi problemų, o tam reikia laiko, atsakomybės ir išteklių. Reikalinga aiški kryptis sprendžiant šį klausimą įvairiais lygmenimis, kad būtų galima imtis ryžtingų veiksmų sprendžiant nepilnamečių žaidėjų problemą ir užtikrinti labiausiai pažeidžiamų vartotojų interesų apsaugą.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Pone pirmininke, veina tik Nyderlanduose yra apytiksliai 120 000 asmenų, turinčių priklausomybę nuo azartinių lošimų, ir tai yra maždaug 1 proc. visų mūsų gyventojų. Priklausomybė nuo azartinių lošimų susijusi su rimtomis socialinėmis problemomis, kaip antai iširusios šeimos, finansinės problemos ir nusikalstamumas. Todėl valstybės narės turėtų imtis veiksmingų kovos su azartiniais lošimais ir su tuo susijusiomis problemomis, priemonių.

Pone pirmininke, mane labiausiai stebina, kad kai kurių valstybių narių azartinių lošimų rinka yra teisėta. Be to, azartinių lošimų pramonė mus nori įtikinti, kad azartinių lošimų rinka yra įprastas vidaus rinkos sektorius, kaip ir kiti, todėl jis neturėtų būti ribojamas. Tačiau taip nėra. Valstybės narės neturėtų leisti kurti jokių rinkų, kurios skatintų socialinių problemų atsiradimą.

Deja, daugeliui žmonių sunku atsisipirti azartinių lošimų vilionėms. Dėl šios priežasties Nyderlandų Vyriausybė nusprendė, kad azartinių lošimų rinka turėtų priklausyti valstybei, ir nutarė nustatyti azartinių lošimų valstybės monopoliją. Nors aš ir norėčiau, kad niekur Europos Sąjungoje nebūtų statomi lošimo namai, manau, tai iš tikrųjų ne pats blogiausias sprendimas.

Pone pirmininke, Europos Parlamentas turėtų kreiptis į valstybes nares, kuriose leidžiami azartiniai lošimai, ir paraginti jas, jei įmanoma, neskatinti šios rinkos plėtros.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, šiuo klausimu netiesiogiai raginama priimti naują Bendrijos teisės aktą. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad net Europos Teisingumo Teismas nustatė apribojimus ir būtinas sąlygas, pagal kurias valstybės narės gali savo nacionaliniais įstatymais nustatyti, kaip turėtų būti reguliuojami azartiniai lošimai internete, visiškai nebūtina raginti priimti naują europinį teisės aktą.

Be to, Schindler byloje Teismas nusprendė, kad azartiniai lošimai turi tam tikrų moralinių, religinių ir kultūrinių pustonų, teikia daug galimybių nusikalstamumui ir sukčiavimui ir gali turėti neigiamų pasekmių asmeniui ir visuomenei. Tai yra pats svarbiausias klausimas.

Būtent viešo intereso pagrindu šį sektorių būtina palikti kontroliuoti valstybės narėms, kurios daugiau žino apie šias ypatybes ir kokių veiksmų geriausiai imtis dėl jų. Be to, tai skatinama studija, kurią Komisijai parengė Šveicarijos Lyginamosios teisės institutas, ir 2009 m. pranešimu, kurį aprenė Christel Schaldemose, kuriam pritarė Parlamentas.

Šiuo pranešimu daroma išvada, kad nebūtų tinkama atsižvelgti tik į vidaus rinkos sistemą šiame labai jautriame sektoriuje, ir Komisija raginama ypatingą dėmesį skirti Europos Teisingumo Teismo nuomonei šiuo klausimu.

Lara Comi (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pradėti nuo Europos Teisingumo Teismo sprendimo, nes galimybė valstybei narei uždrausti privatiems operatoriams teikti azartinių lošimų internete paslaugas pabrėžia poreikį standartizuoti rinką, kuri vartotojams gali būti tiek pat pelninga, kiek ir rizikinga.

Todėl, neturint Europos azartinių lošimų veiklos suderinimo, kiekviena šalis gali pasirinkti sau tinkamą apsaugos lygį. Dažnai neįmanoma nustatyti, kur prasideda ir baigiasi toks ribojimas. Faktiškai, nors Komisija pradėjo pažeidimo procedūras prieš kai kurias valstybes nares – tarp jų norėčiau nurodyti ir Italiją – dėl to, kad jos pažeidė laisvo paslaugų judėjimo principą, Europos Teismas, priešingai, palaikė Portugalijos sprendimą dėl apribojimų.

Šiomis sąlygomis Europos institucijoms tenka esminė užduotis teikti rekomendacijas dėl azartinių lošimų sektoriaus reguliavimo, kuris būtų visiškai suderintas ES valstybių narių lygmeniu. Todėl būtina pakilti virš atskirų ekonominių interesų ir užtikrinti tinkamą vartotojų ir ypač vaikų, kurie šiais atvejais yra pagrindinės nusikaltimų ir sukčiavimo aukos, apsaugą.

António Fernando Correia De Campos (S&D). – (PT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, mes atsidūrėme konflikto tarp dviejų politikos priemonių, kurios svarbios Europos Sąjungai, centre: vartotojų ir viešosios tvarkos apsaugos, viena vertus, ir paslaugų teikimo judėjimo laisvės, antra vertus.

Vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika šioje srityje, valstybės narės turėtų išsaugoti savo autonomiją ir teisėtumą reguliuojant azartinius lošimus internete ir azartinių lošimų žaidimų internete veiklą. Tai labai svarbi sritis, turinti įtakos visuomenės vertybėms su lošimais susijusių nukrypimų nuo visuomeninio elgesio normų požiūriu ir nacionalinėms tradicijoms, nukreipiant lėšas iš šios rinkos finansuoti socialinius darbus.

Per pastaruosius keletą metų Liuksemburgo teismų praktika padėjo nustatyti darnią ir nuoseklią teismo mąstymo kryptį, kuri leidžia Europos institucijoms ir ypač Komisijai užimti aiškesnę poziciją. Tai apima reguliavimo sistemos kūrimą, atsižvelgiant į visų valstybių narių susirūpinimą, siekiant išvengti tarpvalstybinio organizuoto nusikalstamumo, kuris itin pamėgo šios rūšies žaidimus plėsdamas savo veiklą, ir užtikrinti tinkamą apsaugą vartotojams, kurie yra pažeidžiami šio pobūdžio azartinių lošimų internete požiūriu.

Komisijos nary Micheli Barnier, tikimės, kad naujoji Komisija, kuri pradeda darbą, savo darbotvarkėje laikys šį klausimą prioritetiniu.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Ponios ir ponai, mums gerai žinoma, kad azartiniai lošimai tradiciškai griežtai reguliuojami daugelyje ES valstybių. Padėtis, žinoma, pasikeitė, kai internetas pasaulyje tapo pagrindine azartinių lošimų vieta. Neįmanoma paneigti, kad techniniai sprendimai, susiję su azartinių lošimų veikla visame pasaulyje vystėsi taip greitai, kad atitinkamomis teisinėmis sąlygomis šiuo metu neįmanoma užtikrinti reikalingų sprendimų.

Bylos, susijusios su azartiniais lošimais internete, dažnai perduodamos Europos Teisingumo Teismui, ir tai aiškiai rodo, kad Bendrijos teisės aktų interpretavimas ir taikymas azartinių lošimų srityje yra dviprasmiškas. Be to, azartiniai lošimai internete laikomi „pilkąja“ teisės sritimi.

Mano nuomone, turime atsižvelgti į tai, kad kiekviena valstybė išduoda azartinių lošimų licencijas savo jurisdikcijos ribose. Kartu bendruoju lygmeniu susitarėme, kad nacionaliniais įstatymais neturėtų būti pažeidžiami ES verslo ir paslaugų teikimo ES sistemoje principai. Vis dėlto, paradoksalu, tačiau Čekijos įstatymais, pavyzdžiui, galima neleisti Čekijos įmonėms įgyti licenciją vykdyti azartinius lošimus internete, nors Čekija negali uždrausti užsienio azartinių lošimų įmonėms veikti jos teritorijoje. Negalime pritarti tokiai padėčiai, nekalbant apie socialinę, sveikatos ir saugumo riziką, susijusią su azartiniais lošimais internete arba su tuo susijusiais mokesčių klausimais.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Pone pirmininke, kaip jūs gerai prisimenate, Komisijos nary Micheli Barnier, Europos Parlamentas veikė nuosekliai, laikydamasis savo politikos, kai prieštaravo, kad azartiniai lošimai būtų įtraukti į Paslaugų direktyvą, nes azartiniai lošimai patys savaime nėra paslaugos: jie susiję su įvairių priklausomybių rizika ir susijusiomis socialinėmis problemomis.

Sporto patikimumas taip pat yra tai, ką Europos Parlamentas laiko reikalingu apsaugoti, ypač dabar, kai, priėmus Lisabonos sutartį, turime kompetenciją spręsti šį klausimą. Kuo mažiau reguliuojami azartiniai lošimai, tuo labiau sportas tampa priemone siekti pelno ir tuo jis yra patrauklesnis, pavyzdžiui, vykdant nusikalstamą veiklą pinigų plovimo pavidalu.

Komisija turėtų pasiūlyti sprendimą, kuriuo būtų atsižvelgiama į nuoseklią Parlamento politiką palikti azartinių lošimų reguliavimą valstybių narių kompetencijai, turint omenyje ypatingą jų pobūdį. Pastaruoju metu Europos Sąjungos Teisingumo Teismui buvo pateikta bent dešimt bylų, kurių paskutinė buvo *Liga Portuguesa* byla. Nepaisant to, neteisinga, kad šie klausimai būtų sprendžiami tik Teismo sprendimais arba pradedant pažeidimo procedūras. Turime pasiūlyti politiką šiems klausimams spręsti, tačiau tai neturėtų

būti įstatymų suderinimas, nes valstybės narės atsakingos už socialines sąnaudas ir kitas neigiamas azartinių lošimų pasekmes.

Turėtų būti numatyta logiška ir išsami politika dėl azartinių lošimų, nes azartiniai lošimai internete tėra tik priemonė, ir pati savaime ji nereiškia, kad bet kokia azartinių lošimų politika yra tarpvalstybinė. Azartinių lošimų internete populiarumo augimas nėra neišvengiama gamtos jėga. Esama labai daug produktų, kurių interneto parduotuvės negali parduoti skirtingose valstybėse, todėl azartinių lošimų internete įmonės taip pat turėtų atsižvelgti ir į įvairių valstybių narių įstatymus.

Komisijos nary, norėčiau paskatinti jus parengti žaliąją knygą dėl azartinių lošimų. Tai suteiktų mums priemonių kovoti su azartinių lošimų internete paslaugomis, kurios teikiamos už Europos ribų, ir problemomis, kurios susijusios su azartiniais lošimais.

Catherine Stihler (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti anksčiau kalbėjusiems už jų įnašą ir mano kolegai Christel Schaldemose už atliktą darbą šiuo klausimu.

Kaip minėjo anksčiau kalbėję pranešėjai, azartiniai lošimai nėra paslauga, kaip kitos. Neigiamas azartinių lošimų pasekmes ši rytą pabrėžė daugelis mano kolegų. Yra dvi tarptautiniu požiūriu pripažįstamos skalės, leidžiančios nustatyti priklausomybės nuo azartinių lošimų intensyvumą. Viena jų – Statistinis diagnostinės priklausomybės indeksas ir kita – Kanados probleminės lošimų priklausomybės indeksas. Jis buvo taikomas JK ir pagal šį vertinimą vien tik JK – ir kolega minėjo, kad šią priklausomybę turi vienas procentas gyventojų Nyderlanduose – yra nuo 236 000 iki 284 000 suaugusių žmonių, kurie turi problemų dėl priklausomybės nuo azartinių lošimų.

Koks šių žmonių skaičius visoje Europos Sąjungoje? Galvojant apie tai, jei bus parengta žaliaji knyga, norėčiau, kad Komisija surinktų tam tikrus statistinius duomenis – faktiškai atliktų tyrimą dėl azartinių lošimų ir azartinių lošimų internete poveikio ES piliečiams. Manau, tai būtų labai svarbi ir parankinė informacijos priemonė mūsų diskusijose.

Kalbant apie ETT, sprendimas, kuris skamba, „norėdami išvengti to, kad atsiktinumo žaidimai galėtų būti žaidžiami internete sukčiavimo arba nusikalstamais tikslais“, ir norėdami išvengti kartelių įsigalėjimo bendrojoje rinkoje, kuris pabrėžiamas konkurencijos pranešime, turime užtikrinti, kad azartinių lošimų internete įmonės, veikiančios vienoje šalyje, nesinaudotų registracija kitoje, siekdamos nuslėpti neteisėtą veiklą.

Laukiu, ką toliau pasakys Komisijos narys Michel Barnier. Linkiu jums kuo geriausios sėkmės, Komisijos nary, atliekant naująjį jūsų vaidmenį.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, norėčiau perduoti savo sveikinimus Komisijos nariui Micheliui Barnier. Komisijos nary, tai nėra pats lengviausias klausimas pradedant karjerą Komisijoje, tačiau drįsčiau teigti, kad jūsų pirmtakas Charlie McCreedy neprieštarautų, jei pasakyčiau, kad jis mėgo šiuos žaidimus. Jam mėgo lenktynes ir akivaizdu, kad jis buvo žmogus, kuris niekuomet nepraleisdavo progos dalyvauti lažybose.

Šiuo klausimu aiškiai esama dviejų nuomonių. Vis dėlto Parlamento požiūris gana aiškiai nustatytas jo 2009 m. kovo 10 d. rezoliucijoje, ir aš manau, kad verta pacituoti tris rezoliucijos eilutes, kuriose nurodoma, kad „valstybės narės yra suinteresuotos ir turi teisę kontroliuoti ir reguliuoti savo azartinių lošimų rinką.“ Joje taip pat labai aiškiai nurodyta, kad „internetu azartinių lošimų operatoriai privalo laikytis valstybių narių, kuriose jie teikia savo paslaugas ir kuriose gyvena vartotojai, teisės aktų“ ir kad „tikras vidaus rinkos požiūris netinka šiai itin jautriai sričiai“.

Mums, kaip teisės aktų leidėjams, ir valstybėms narėms kyla problema, kad rinkta gerokai mus aplenkė: įvykiai šioje srityje pralenkė esamą teisinę bazę ir toliau vystosi panašia linkme. Ar mums tai patinka, ar ne, žmonės mėgsta azartinius lošimus. Asmeniškai aš pati mieliau nusipirkčiau porą batų, tačiau kiti renkasi kitokias pramogas.

Visiškai sutinku su visais, kurie labai aiškiai nurodė azartinių lošimų, ar jie būtų internete ar ne, problemas. Esama labai didelių socialinių problemų, kai žmonės, turintys priklausomybę, elgiasi taip, kaip niekada nesielgtų kitomis aplinkybėmis. Tačiau taip pat prisiminkite, kad valstybės narės skatina loterijas, ir galbūt tai yra teisėta galimų priklausomybių skatinimo forma.

Todėl šiuo klausimu nėra aiškumo, tačiau dar kartą sakau, Europos Parlamento ir apskritai ES problema ta, kad valstybės narės neturi nuoseklios pozicijos, o mūsų piliečiai vis dažniau naudojami paslaugomis už savo šalies ribų ir nėra linkę to atsisakyti.

Žalioji knyga būtų geriausia išeitis: jums tenka didelis iššūkis surinkti duomenis šiuo klausimu. Man atrodo, kad didelė problema yra informavimo ir žinių atotrūkis, ir būtent Komisija turi pasiūlyti sprendimą, kaip reikėtų spręsti šį klausimą.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Pone pirmininke, Komisijos nary, sakoma, kad politika yra žaidimas, kartais net atsitiktiniais pagrįstas žaidimas, tačiau azartiniai lošimai iš tikrųjų neturėtų būti laikomi įprastu verslu arba paslaugomis. Jie susiję su daugeliu socialinių blogybių, kurios gali paskatinti nusikalstamą veiklą.

Priklausomybė nuo lošimų dažnai verčia asmenį pernelyg lengvai atsidurti keblioje finansinėje padėtyje, ir tai gali turėti labai blogų pasekmių ir psichinei sveikatai. Atsiliepiant į tai, ką minėjo mano kolega Catherine Stihler, norėčiau nurodyti, kad Suomijoje 2008 m. buvo per 40 000 žmonių, turinčių priklausomybę nuo azartinių lošimų. Jeigu atitinkami skaičiai būtų proporcingi ES, tai reikštų, kad Europoje su azartinių lošimų priklausomybės problema susiduria 35 mln. žmonių, ir tai yra labai daug. Todėl manau, kad valstybės narės turėtų teisę ateityje pačios spręsti, kaip jos turėtų organizuoti azartinius lošimus siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti galimą su tuo susijusią psichologinę ir finansinę žalą. Mums reikalingos griežtos taisyklės, rinkos reguliavimas ir viešosios agentūros stebėseną.

Pagaliau norėčiau pabrėžti, kaip mums būtų svarbu svarstyti vartotojų, kurie yra itin pažeidžiami dėl priklausomybės nuo azartinių lošimų ir impulsyvaus elgesio, apsaugos klausimą ir imtis realių kovos su organizuotu nusikalstamumu, kuris stengiasi iš to praturtėti, veiksmų.

PIRMININKAVO: Isabelle DURANT

Pirmininko pavaduotoja

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, sveikiname Komisijos narį, ir sveiki atvykę.

Pastaraisiais metais buvome liudininkai, kaip suklestėjo azartinių lošimų internete rinka, pritraukusi ekonomikos ir žiniasklaidos dėmesį. Tai reiškiny, kuris apima naujas socialines grupes, ir kurį galima apibūdinti kaip vartojimą, prieinamą daugeliui. Technologijos leidžia suteikti geresnę prieigą ir dalyvauti daugiau vartotojų – dažniausiai tai jauni žmonės, kurie apskritai yra geriau susipažinę su tuo, kaip naudotis kompiuteriais ir internetu.

Svajonė pakeisti gyvenimą per azartinius lošimus dažnai turi pražūtingų pasekmių, daugeliui šeimų atsidūrus sunkioje padėtyje, iš kurios sunku rasti išeitį. Be to, negalima nepakankamai įvertinti žalą, kurią interneto žaidėjams turi nutrukę socialiniai ryšiai ir tarpusavio sąveikos trūkumas. Šiai nepageidautinai priklausomybei būdingas lošėjų vienišumas ir jų nepastebimumas. Lošimas šiandien yra didžiąja dalimi paslėpta yda.

Vadovaudamas viešosios sveikatos apsaugos įstaigai, aš atidariau specialų skyrių, kuris buvo skirtas patologiniams azartiniam lošėjams. Siūlomos priemonės pasirodė esančios sėkmingos, nes gydymas apėmė ne tik terapiją, bet ir prevenciją, mokslinius tyrimus ir reabilitaciją.

Mes turime įsikišti, nustatydami bendrą poziciją ir užtikrinti, kad visos priklausomybės yra tinkamai valdomos. Iki šiol to nebuvo: aš kalbu apie piktnaudžiavimą narkotikais, piktnaudžiavimą alkoholiu, piktnaudžiavimą tabako gaminiais, maistu ir priklausomybę nuo interneto.

Apgailėstauju, kad klausimas, kurį pateikiau aš ir kiti 42 EP nariai, dar nėra perduotas Parlamentui svarstyti plenariniame posėdyje dėl kairiosios opozicijos kaltės. Todėl man neaišku, kiek iš tikrųjų Komisija domisi tais, kurie turi priklausomybę nuo narkotikų arba kitokią priklausomybę, ir kiek kova su prekyba narkotikais yra svarbi Komisijos programoje.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, manau, viena iš priežasčių, kodėl jaučiamės saugūs Europoje ir kodėl Europos projektas gyvuoja taip ilgai, yra tai, kad juo visuomet buvo atsižvelgiama į jautrius nacionalinius klausimus. Amžinos dilemos, kieno žodis yra pirmas arba paskutinis – Europos ar valstybių narių – labai svarbus ir geriausias pavyzdys yra azartiniai lošimai, ypač azartiniai lošimai internete. Internetas suteikia daug galimybių, tačiau jame slypi ir daugybė pavojų, kuriuos sunku kontroliuoti. Kartu konkurencingumo principu, kuris yra vidaus rinkos ramstis, negalima ignoruoti nacionalinių viešųjų interesų. Manau, visa, kas reikalinga siekiant šios pusiausvyros, aiškiai išreikšta dviem Teismo sprendimais, kuriais,

viena vertus, įvertinamas ir atstovaujamas viešojo intereso principas, apsaugotas nacionalinių tradicijų ir, kita vertus, reiškiami prieštaravimai dėl neproporcingų priemonių, kurias įgyvendinus, būtų dar labiau padidintos piliečių išlaidos.

Žinant, kad šiuo metu vyksta konsultacijos Taryboje, norėtume sužinoti, kaip Komisija ketina dirbti toliau, apsaugant nacionalinę veiksmų autonomiją ir kuriant veiksmingą bendradarbiavimo bazę kovojant su šiais įpročiais ir sukčiavimu. Baigiant norėčiau pasveikinti jus, Komisijos nary, ir pasakyti, kad tikiu viskuo, ką jūs sakėte šiuose rūmuose. Girdėdama jus teigiant, kad mūsų nuomonės skiriasi tik dėl įgyvendinimo priemonių, o ne jų dvasios, norėčiau pamatyti, kaip tai bus įgyvendinta praktiškai. Linkiu jums sėkmės.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia, leiskite man pasveikinti Komisijos narį. Malonu jus čia matyti. Tai, ką *de facto* mes sprendžiame šioje srityje, yra, be viso kito, socialinės rinkos ekonomikos reguliavimo sistemos įgyvendinimas.

Mes jaučiame spaudimą. Viena vertus, privalome žengti toliau rinkos keliu, nes turime įgyvendinti vidaus rinkos principus. Kita vertus, negalime atsisakyti atsakomybės jausmo. Būtent dėl to turime nustatyti tam tikrus azartinių lošimų rinkos apribojimus. Turime priimti atsakomybę. Negalime leisti, kad kiekvienas elgtųsi taip, kaip jis nori azartinių lošimų rinkoje, lygiai taip pat, kaip ir finansų rinkoje, visuomenei vėliau atlyginant visas išlaidas. Šie klausimai apima švietimo, pinigų plovimo, nusikalstamumo ir azartinių lošimų laisvės klausimus. Turime spręsti šiuos klausimus kompleksškai.

Neturime jokių aiškių apibrėžimų. Kalbame apie azartinius lošimus, tačiau azartiniai lošimai gali būti patys įvairiausi, ir jų apibrėžimai gali būti įvairūs. Todėl džiaugiuosi, kai buvo pranešta apie žaliąją knygą, nes tai įgalintų mus spręsti apibrėžimo klausimą, problemas ir atsižvelgti į įvairiausius nacionalinius papročius vienu metu.

Grynas vidaus rinkos požiūris neduos rezultatų, sprendžiant šiuos klausimus. Vis dėlto, mes neturėtume laikytis vienodo požiūrio, atmetant bet koki kitą. Mums reikalinga reguliavimo sistema ES lygmeniu, kad nereiktų kasmet svarstyti tą patį. Tai apima valstybes nares ir įvairius operatorius. Dirbdami mes turėtume ne pažeisti valstybių narių įstatymus, bet užtikrinti teisinį apibrėžtumą Europos rinkoje.

Pier Antonio Panzeri (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes esame informuoti apie skirtumus tarp įvairių valstybių reguliavimo sistemų ir taip pat žinome, kad skirtingos Europos ir nacionalinių teismų praktikos interpretacijos pastaruoju metu turėjo įtakos daugeliui pažeidimų ir ginčų tarp valstybių narių.

Trūkstant Europos Sąjungos politikos, padėtis yra netvari, kai kalbama apie iššūkius, kurie susiję su azartinių lošimų internete paslaugų tarpvalstybiniu pobūdžiu. Be to, sparti interneto ir elektroninės prekybos plėtra pastaraisiais metais labai padidino interneto žaidimų pasiūlą ir dėl to atsirado tarpvalstybinių klausimų, kurie tebėra neišspręsti.

Dėl šios priežasties, aš esu tikras, kad Europos institucijos turėtų bendrai spręsti tokius iššūkius kaip vartotojų – ir ypač vaikų – apsauga ir nusikaltimų ir sukčiavimo prevencija, taip pat iššūkius, susijusius su kova su neteisėta ir neleistina paslaugų pasiūla, su kuria nacionalinės vyriausybės pačios negali susidoroti.

Todėl Komisija turėtų reaguoti į Parlamento reikalavimus ir nustatyti Europos reguliavimo sistemą. Ji tai turėtų daryti, parodydama reikalingą ryžtingumą. Komisijos nary, jūsų gera valia nekelia mums abejonių, štai kodėl sakau, kad konsultacijos – tai puiki idėja ir kad žaliąją knygą taip pat yra puiki idėja, su sąlyga, kad ji bus naudojama nustatant tinkamą teisinę sistemą ir tai nėra tikslas savaime. Senoji Komisija pernelyg dažnai rengdavo žaliąsias knygas ir baltąsias knygas nelaukdama jokių sprendimų. Vis dėlto, manau, jūs suprasite, Komisijos nary, kad mums reikalingi sprendimai, o ne žodžiai.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – Ponia pirmininke, vertinant pozicijas, kurių iki šiol laikėsi Europos Teisingumo Teismas, Taryba, Komisija ir Parlamentas dėl azartinių lošimų ir lažybų, norėčiau padaryti šias išvadas. Praktiškai visos valstybės narės ir Parlamentas atmeta kilmės šalies ir abipusio pripažinimo šioje konkrečioje ir jautrioje srityje principą. Teismas tam pritarė praėjusių metų rugsėjo mėn. sprendimu. Šis sprendimas Komisijai reiškia, kad ji praranda vieną pagrindinių argumentų, kurį ji naudojo visose pažeidimų procedūros bylose.

Valstybės narės gali pačios nustatyti savo politikos tikslus lažybų ir azartinių lošimų srityje ir išsamiai apibrėžti jų piliečiams tinkamos apsaugos lygį. Taryba ir Parlamentas dirbo nuosekliai ilgus metus. 2006 ir 2007 m. jie susitarė, kad azartiniai lošimai ir lažybos turėtų būti išbraukti iš Paslaugų direktyvos ir garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvos.

Christel Schaldemose pranešimu praėjusiais metais buvo apibendrintas Tarybos darbas, kurį ji atliko pirmininkaujant Prancūzijai, ir ta pati kryptis buvo tęsiama pirmininkaujant Švedijai ir Ispanijai. Rengiant Christel Schaldemose pranešimą aš atstovavau EPP frakcijai ir pritariu pranešėjos nuomonei.

Komisijos nary, norėčiau jūsų paklausti: ar jūs nemanote, kad Komisija turėtų imtis veiksmų padėti valstybėms narėms kovoti su neteisėtais – kitaip tariant, nesuteikus jiems leidimo – azartiniais lošimais, o ne eikvoti savo laiką klausimams, kurie jau turi atsakymus? Jei taip, kaip reikėtų spręsti šį klausimą?

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, nėra abejonių, kad azartinių lošimų internete rinkos plėtra Europoje buvo labai dinamiška. Iš tikrųjų, daugiau, kaip 40 proc. visos pasaulio azartinių lošimų rinkos sutelkta Europoje, ir ją gaunami pelnai toliau auga. Per pastaruosius ketverius metus šios pajamos išaugo beveik dvigubai: nuo 6,5 mlrd. EUR iki 11 mlrd. EUR. Šie statistiniai duomenys leidžia teigti, kad šis reiškinys ir toliau plės, viršvalstybiniu ir tarpvalstybiniu lygmeniu. Paslaugų ir interneto rinkos plėtra ir vartotojų požiūrio pokyčiai reikalauja reakcijos iš Europos Sąjungos pusės. Bendrijos reguliavimo dėl azartinių lošimų internete trūkumas yra tik vienas pavyzdžių, kai institucijos ne tik atsilieka nuo vykstančių socialinių pokyčių, bet ir nepakankamai reaguoja į bendros Europos rinkos pokyčius. Dinamiškai besivystanti azartinių lošimų rinka, pagrįsta tarpvalstybiniais ryšiais ir operacijomis, turėtų būti bendrai ir aiškiai reguliuojama, siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti sukčiavimo, pinigų plovimo, „surežisuotų“ varžybų ir priklausomybių riziką. Aiškūs ir skaidrūs principai turėtų būti bendros rinkos veiklos pagrindas, ir mes turėtume pirmiausia apsaugoti nuo šių grėsmių Europos vartotojus.

Turėtume informuoti vartotojus apie galimas neigiamas azartinių lošimų internete pasekmes. Jaunimas, kaip nurodyta kovo mėn. rezoliucijoje, nėra pakankamai brandus ir jam gali būti sunku atskirti šias sąvokas: sėkmė, likimas, galimybė ir tikimybė. Turime nustatyti riziką, kurią kelia jaunimo priklausomybė nuo azartinių lošimų. Vis dažniau Komisija atsilieka, ir ne tik šiuo klausimu, nuo ypač sparčiai besivystančios interneto rinkos ir internetinės veiklos reikalavimų. Ar tai nėra susiję, pavyzdžiui, su tuo, kad daugelis Komisijos narių – žmonės, kurie užaugo tuo metu, kai šį elektroninės prekybos pasaulio modelį buvo galima įsivaizduoti tik futuristiniuose romanuose?

Komisija turėtų inicijuoti darbą parengti išsamų pranešimą, analizuojantį tai, kas susiję su sąžiningu azartinių lošimų organizavimu ir teisinėmis ir socialinėmis šios veiklos pasekmėmis. Būtina parengti aiškiai apibrėžtą elgesio kodeksą, kuriuo būtų nustatomi griežčiausi standartai, leidžiantys atskirti sąžiningus, sportinius žaidimus ir konkurenciją nuo to, kas vadinama negarbingais azartiniais lošimais.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Azartinių lošimų rinkos reguliavimas yra jautrus klausimas neatsižvelgiant į tai, ar tai yra įprasti azartiniai lošimai, ar žaidimai internete. Azartinių lošimų internete sektorius pastaraisiais metais išsiplėtė ir dabar tai yra sritis, kuri duoda didžiulį pelną. Esama žmonių, kurie pritaria tam, kad azartiniai lošimai būtų uždrausti, o kiti mano, kad šis draudimas dar labiau sustiprintų šią veiklą, jei nebus jokio reguliavimo.

Europos Sąjunga ir valstybės narės siekia bendrų tikslų, siekdamos geriau reguliuoti azartinių lošimų veiklą. Norima apsaugoti nepilnamečius, spręsti priklausomybių klausimą, taikyti tinkamas priežiūros priemonės dėl skaidrumo ir reklamos taisyklių, nekalbant apie priklausomybes ir pernelyg didelio azartinių lošimų paplitimo internete prevenciją.

Nesant teisės aktų suderinimo šioje srityje, valstybės narės gali pačios nustatyti savo politikos tikslus šioje srityje ir apibrėžti reikalingą apsaugos lygį. Nors atrodo, kad šie siekiai nesiskiria, vis dėlto reguliavimo klausimo sprendimas šioje srityje tikrai nėra paprastas. Vis dėlto, negalime neatsižvelgti į tai, kokia yra tikroji padėtis – azartiniai lošimai yra ekonominė veikla, kuriai vidaus rinkos taisyklės ne visiškai tinka. Nesant kliūčių, susijusių su techniniais apribojimais, ši veikla išsiplėtė nepaisydama valstybių sienų, ir šiandien gaunami pelnai siekia milijardus eurų.

Europos Teisingumo Teismo sprendimais nėra nesumažinamas skirtumas tarp pozicijų, kurios išsiskyrė dėl to, kaip reikėtų tinkamai įgyvendinti reguliavimą. Komisija ir toliau susiduria su paradoksaliais skirtumais kiekvienos šių valstybių narių jurisdikcijoje reguliuojant šią sritį ir skundais, kurių pateikia azartinių lošimų paslaugų teikėjai dėl įvairių nacionalinių apribojimų.

Aš nesu azartinių lošimų internete šalininkė. Pasakyčiau daugiau – esu nusiteikusi prieš. Tačiau man atrodo, kad mes turime pradėti nuo to, kad nepaisant mūsų norų jie vis dėlto egzistuoja. Štai kodėl turime parengti suderintus teisės aktus, kuriais būtų ne tik reguliuojami ekonomikos operatorių veiksmai, bet, dar svarbiau, būtų numatytos paramos vartotojams priemonės. Turėtume užtikrinti, kad azartiniai lošimai internete būtų

vykdomi atsakingai. Turėtume apsaugoti nepilnamečius ir pažeidžiamus asmenis. Taip pat turėtume siekti priklausomybių prevencijos ir išvengti organizuoto nusikalstamumo.

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Pirma, nuoširdžiai sveikiname Komisijos narį Michelį Barnier, ir norėčiau palinkėti jam kuo geriausios sėkmės darbe. Ponios ir ponai, tai, ką norėčiau pasakyti, gali būti suskirstyta į tris pagrindines sritis.

Visų pirma, šiame amžiuje, kai, ekspertų teigimu, pasaulį valdo žiniasklaida ir internetas, negalima svarstyti azartinių lošimų ir ypač azartinių lošimų internete klausimo, neatsižvelgiant į su tuo susijusias socialines, kultūrines, sveikatos apsaugos ir psichologines pasekmes. Taip pat aišku, kad, kaip nurodoma sprendimu, kuris priimtas Parlamente prieš metus, azartinių lošimų internete pasekmės yra žalingos visuomenei. Pakanka nurodyti pasekmes, susijusias su priklausomybių atsiradimu, organizuotu nusikalstamumu ir pinigų plovimu. Mes neturėtume pamiršti ir žalingų sporto lažybų veiksmų poveikio, nes, pavyzdžiui, ir šiuo metu Europoje siaučia „surežisuotų“ varžybų skandalas, kuris, deja, yra susijęs būtent su tuo.

Antra, mano nuomone, mūsų vertinimas iš tikrųjų būtų klaidingas, jei mes manytume, kad azartinių lošimų internete reguliavimas yra klausimas, kurį reikėtų spręsti laisvosios rinkos priemonėmis. Tai yra visų pirma vartotojų apsaugos klausimas. Mano nuomone, reglamentu pirmiausia turėtų būti siekiama spręsti vartotojų apsaugos klausimus.

Pagaliau, leiskite man pateikti porą pasiūlymų. Reikalingas bendras reguliavimas Europos lygmeniu, reguliavimas, kuriuo būtų užtikrinama vartotojų apsauga ir daugiausia dėmesio skirta prevencijos klausimams, siekiant išvengti priklausomybių išsivystymo, azartinių lošimų internete susiliejimo su organizuotu nusikalstamumu ir „surežisuotų“ varžybų, kurios kelia pavojų sąžiningam žaidimui. Pagaliau, būtina, kad Europos Sąjunga inicijuotų reglamentą, kuriuo būtų reguliuojama veikla už Europos Sąjungos sienų, nes azartiniai lošimai internete yra visuotinis klausimas, ir, manau, jį taip pat privalome spręsti.

Jim Higgins (PPE). – Ponia pirmininke, kaip ir daugeliui veiklos sričių, azartiniai lošimai buvo itin naudinga technologijų pažanga. Tai turi savų pranašumų ir trūkumų. Pranašumai susiję su tuo, kad klientui suteikiama daugiau galimybių ir lengviau dalyvauti lažybose. Tai – svarbus pelno šaltinis valstybėms narėms, ir ši veikla apima pačias įvairiausias sritis. Anksčiau tai buvo lenktynės ir sporto varžybos, dabar – gerokai daugiau sričių, pavyzdžiui, lažybos dėl politinių įvykių. Kaip sakoma Airijoje, galima surengti lažybas dėl dviejų mūsų, ropojančių siena. Todėl mes turime didelį pranašumą sričių, kurias apima azartiniai lošimai, požiūriu.

Šios veiklos trūkumai – sukčiavimas, surežisuotos sporto varžybos, socialinis ir buitinis chaosas, priklausomybė nuo azartinių lošimų, kt. Nurodoma, kad tik JK – kaip teigiama pranešime, kurį paskelbė Anoniminių lošėjų organizacija – yra per 600 000 žmonių, kurie priklausomi nuo azartinių lošimų, ir yra anoniminių lošėjų organizacijos nariai. Ta pati problema aštri Airijoje ir apskritai tai yra bendra ES problema.

Manau, mes turime įvertinti ETT sprendimą, teigdami, kad kiekviena valstybė narė turi nustatyti savo taisykles ir reglamentus. Mums reikalinga bendra politika, nes azartiniai lošimai peržengia valstybių sienas. Ji turėtų būti taikoma visoje Europos Sąjungoje. Manau, kad mes turime grįžti prie rekomendacijų, priimtų 2009 m. kovo 10 d. ir dar kartą jas peržiūrėti. Pavyzdžiui, nariai ragina valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti sprendžiant socialinės ir viešosios tvarkos problemas dėl tarpvalstybinių lošimų internete. Antra, turime apsaugoti vartotojus nuo sukčiavimo ir reikalinga bendra pozicija, kaip tai padaryti. Trečia, reikalingas bendras reglamentas dėl reklamos skatinimo ir azartinių lošimų internete nuostatų. Pagaliau, ir tai nėra kiek nemažiau svarbu, kalbant apie kreditą, jis turi būti maksimalus ir, kalbant apie amžių, neabejotinai reikalingi amžiaus apribojimai.

Pier Antonio Panzeri minėjo – ir jis buvo teisus – kad mes daug kalbėjome apie sprendimus ir rekomendacijas ir jie visi yra pagirtini, tačiau visa tai turėtų virsti veiksmais. Priešingu atveju tai tėra tik ketinimai. Taigi, mes kalbame apie veiksmus ir apie tvarkaraštį. Štai kodėl norėčiau gauti Komisijos atsakymą.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Turbūt niekas negali ginčyti, kad azartiniai lošimai, kaip ir kitos priklausomybės formos, sukelia rimtų socialinių problemų, dėl kurių kenčia ne tik pats lošėjas, bet ir visa visuomenė. Tai yra kompleksinė problema.

Globaliam pasaulyje sparčiai plintant interneto prieigai stipriai didėja nauja priklausomybės forma, priklausomybė nuo azartinių lošimų internete. Per keturiolika metų, nuo 1996 m., azartinių lošimų rinka smarkiai išaugo. Taip pat kaip ir rinkos augimas, taip pat ir bendrosios įplaukos iš lošimų pasaulyje tik tai

augš. Kol nėra sukurta bendra Europos Sąjungos internetinių azartinių lošimų reguliavimo sistema, šie skaičiai gali džiuginti tik internetinio azartinio lošimo verslo atstovus.

Europos Teisingumo Teismas yra pareiškęs, kad ir azartinių lošimų paslaugos turi naudotis judėjimo laisve ir kad valstybės narės turėtų šiuos pačios reguliuoti atsižvelgdamos į savo vertybes bei tradicijas. Visgi, pavyzdžiui, Lietuva yra tarp tų Europos Sąjungos šalių, kuriose uždrausti internetiniai lošimai. Tačiau laisvas paslaugų judėjimas užtikrina galimybę lošti, turėti laisvą priėjimą prie internetinių lošimų, ir uždraudus lošimus visoje Europos Sąjungoje vis tiek nebūsim apsaugoti nuo lošimų, registruotų kitose pasaulio vietose. Todėl būtina sukurti bendrą Europos Sąjungos internetinių azartinių lošimų reguliavimo sistemą, atsižvelgiant į rizikos grupių apsaugą, ypač atkreipiant dėmesį į nepilnamečių apsaugą bei piniginių atsiskaitymų kontrolę.

Kalbant apie nepilnamečius, ne tik azartiniai lošimai, kurie susiję su pinigine išraiška, bet ir tie žaidimai, kurie skatina priklausomybę, dažnai yra agresyvaus pobūdžio, agresyvaus turinio, tai yra taip pat didelė problema.

Ši padėtis yra beveik identiška mūsų taip dažnai svarstomam CO₂ išmetimo klausimui. Internetas yra be sienų, todėl jei turėsime skirtingas internetinių lošimų taisykles ir nuostatas, bus kaip ir su klimato kaitos problema, daug kalbų ir, deja, mažai rezultatų.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Ponia pirmininke, norėčiau pateikti klausimą Komisijai mano kolegos Sławomiro Witoldo Nitraso vardu, kuris šiandien negali dalyvauti, nes jam nepavyko laiku atvykti į Strasbūrą. Pirmiausia, norėčiau paklausti Komisiją, ar ji negali pakomentuoti naujausių valstybių narių teisės pakeitimų atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo sprendimus. Antra, ar Komisija numato imtis kokių nors teisinių priemonių, kuriomis būtų nustatytos bendros sistemos, kuriomis būtų reguliuojamos finansinės operacijos, žaidžiant atsitiktinumo žaidimus internete, principingai atsižvelgiant į vartotojų apsaugą ir kovą su priklausomybe nuo azartinių lošimų, ir taip pat į didėjančią organizuoto nusikalstamo pasaulio susidomėjimą sistema, kuri nėra tinkamai tikrinama ir kontroliuojama?

Kalbant apie tai, ar Komisija nesutiktų su tuo, kad nepaisant šiandien galiojančių reglamentų ES, valstybės narės vis dar negali reguliuoti savo piliečių azartinių lošimų, išskyrus, pavyzdžiui, draudimus? Atrodo, kad šioje srityje teisiniai reglamentai nėra pritaikyti prie dabartinių sąlygų ir besivystančių interneto paslaugų rinkos. Todėl mano klausimas skambėtų šitaip: kokių priemonių ketina imtis Komisija šioje srityje, galbūt nustatant bendras teises sistemas, kurios būtų vienodos visoms valstybėms narėms?

Toine Manders (ALDE). – (NL) Norėčiau pasveikinti Komisijos narį Michelį Barnier, paskyrus jį Komisijos nariu, ir nuoširdžiai pasveikinti jį pas mus, nes mūsų darbotvarkėje numatyta daug darbų.

Azartiniai lošimai nebuvo įtraukti į Paslaugų direktyvą, arba kitaip vadinamą „Bolkenšteino direktyvą“, kuri čia minėta. Dėl to tenka apgailestauti, nes tai reiškia, kad mes nedrįstame pripažinti, kad tai yra vartotojų problema, ir, manau, kad tai buvo išprovokuota vyriausybių, kurios buvo pernelyg ryžtingai nusiteikusios ir toliau išlaikyti valstybės monopoliją šioje srityje. Dėl to šiuo metu mes turime teisinį kratinį, kuris sukuria didžiulį teisinį neapibrėžtumą. Dėl to tenka apgailestauti ir kaltinti save drąsos stygiu vertinant problemas. Turėti problemą, tačiau jos nespręsti – tai tas pats, kas kišti galvą į smėlį ir jaustis saugiams. Vis dėlto esama realių problemų, nes organizacijos, teikiančios azartinių lošimų paslaugas, nuolat ieško naujų galimybių.

Mūsų galiojančiais teisės aktais pirmiausia atsižvelgiama į fizines sienas, tačiau mes jau seniai gyvename amžiuje, kai visos sienos yra virtualios. Todėl, mano nuomone, mes turėtume užtikrinti europinį požiūrį į azartinius lošimus internete, nustatyti aiškesnius teisės aktus, įtraukti į šį procesą paslaugų teikėjus, užtikrinti vartotojų apsaugą ir išvengti organizuoto nusikalstamumo. Vis dėlto, tai reiškia, kad mes turėtume drįsti ir atsisakyti padėties, kai vyriausybė išsaugo monopoliją, kaip tai numatyta Europos Teisingumo Teismo (ETT) sprendimu, kad „monopolijų veikla galima, jei yra vykdoma ribojimo politika“; kitaip visiškai prarastume kontrolę.

ETT tai nurodo nuolat, ir, manau, turėtume turėti drąsos ir taikyti griežtas teises priemones, kuriomis būtų siekiama išvengti neigiamų azartinių lošimų padarinių ir piktnaudžiavimo jais; ne tik mūsų piliečių labui, bet taip pat siekiant užkirsti kelią organizuotam nusikalstamumui. Tikiuosi, šios pastangos bus sėkmingos, Komisijos narys Micheli Barnier: jums tenka svarbi užduotis ir aš jums linkiu kuo geriausios sėkmės.

Galbūt – ir tai yra mano galutinė pastaba, ponios pirmininke – jūs galėtumėte padrąsinti Parlamentą, atidžiau pažvelgdamas į Paslaugų direktyvos įgyvendinimą; pagaliau aš girdėjau daug teigiamų atsiliepimų šiuo klausimu.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Ponia pirmininke, byloje C-42/07 Europos Teisingumo Teismas nagrinėjo, ar Portugalija nepažeidė ES teisės aktų, uždraudžiant azartinius lošimus internete. Portugalija uždraudė

įmonėms siūlyti žaidimus, pagrįstus atsitiktinumu, internete. Įmonės, kurioms turėjo įtakos šis draudimas, pavyzdžiui, *BWin* ir *Liga Portuguesa de Futebol Profissional*, padavė valstybę į teismą ir kovojo teismuose iki pat ETT. Svarbiausias argumentas buvo tai, kad šiuo poelgiu Portugalija pažeidė laisvę teikti paslaugas ir kad kiekvienam verslininkui turi būti suteikta teisė teikti tarpvalstybines paslaugas. Be to, kiekvienas ES pilietis turi teisę gauti paslaugas, ir tai yra pasyvi laisvės forma.

Turinio požiūriu, laisvė teikti paslaugas taip pat apima draudimą dėl diskriminacijos, tai yra valstybė negali sudaryti mažiau palankių sąlygų užsienio paslaugų teikėjams, palyginti su vietos paslaugų teikėjais. Kita vertus, laisvė teikti paslaugas taip pat apima apribojimų draudimą, ir tai reiškia, kad bet koks veiksmas, kuris pats savaime nėra diskriminacinis, tačiau kuriuo siekiama neleisti įžengti į rinką užsienio bendrovėms, yra draudžiamas. Įdomu, kad ETT tai atmetė, remdamasis argumentu, kad laisvė teikti paslaugas gali būti ribojama, jei tai kelia pavojų viešajam interesui, nes tai būtina kovoje su sukčiavimu garantuojant vartotojų apsaugą ir priklausomybių nuo azartinių lošimų prevencijai.

Šiuo metu priklausomybė nuo azartinių lošimų yra labai didelė problema. Vien tik Vokietijoje kasmet per 200 000 žmonių oficialiai įvardijami, kaip turintys priklausomybę nuo azartinių lošimų, ir jaunimui ši priklausomybė išsivysto ypač lengvai. Vienas tyrimas parodė, kad žmonės pradeda žaisti azartinius lošimus jau nuo trylikos metų. Kita vertus – ir mes esame susipažinę su šia problema – privatiems operatoriams, kurie laikosi griežtų reikalavimų ir turi nustatę atitinkamas vartotojų apsaugos procedūras, gali būti kategoriškai draudžiama dalyvauti šioje rinkoje, o valstybei priklausančios azartinių lošimų monopolijos išvengia Bendrijos konkurencijos, ir tai suteikia joms konkurencinį pranašumą rinkoje.

Manau, kad bus atsižvelgta į šią labai sudėtingą ir įtemptą padėtį, kuriant naują reguliavimo sistemą, ir kad Komisija įtrauks į savo dokumentus šiuos svarbius klausimus.

Giovanni Collino (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau palinkėti Komisijos nariui Micheliui Barnier sėkmės darbe, nes mes turime nemažai nuveikti.

Azartiniai lošimai pačia savo prigimtimi turi psichologinių padarinių individualiems žaidėjams ir kultūriniais bei kitokiems atskirų valstybių visuomenės elgesio aspektams. Atsižvelgiant į riziką, kuri susijusi su azartinių lošimų organizavimu, Europos Teisingumo Teismo sprendimas, kuriuo kiekvienai valstybei narei suteikta teisė nustatyti taisykles dėl lošimų internete ir azartinių lošimų, yra racionalus.

Sprendimu *Liga Portuguesa* byloje patvirtinama, kad Europos Sąjunga reguliuojama 27 valstybių narių taisyklių, kurių pagrindu kiekviena iš jų priima savo teisės aktus. Ši pozicija visiškai prieštarauja vidaus rinkos teisės aktų taikymui ir yra nukreipta prieš azartinių lošimų sektorių ir jo suderinimą Europos lygmeniu.

Pasiūla, kuri nėra griežtai reguliuojama, turi neigiamą poveikį atskirų ES piliečių poreikiams ir elgesiui, ir čia aš konkrečiai kalbu apie pažeidžiamiausias grupes ir jaunimą.

Mes prašome jūsų, Komisijos nary Micheli Barnier, imtis veiksmų ir nustatyti reguliavimo sistemą, kuria būtų geriau numatyta operatorių atsakomybė ir bendrieji veiklos principai ir sukurtas operatorių elgesio kodeksas, siekiant apsaugoti tuos Europos piliečius, kurie turi aistrą azartiniams lošimams internete.

Milan Zver (PPE). – (SL) Komisijos nary, linkiu jums sėkmės, einant naująsias pareigas ir gavus naują paskyrimą.

Azartiniai lošimai yra šiuolaikinė priklausomybės forma. Mes tai visi žinome; tai savotiška eskapizmo forma šiuolaikiniam vyrui ir moteriai. Nepaisant to, azartiniai lošimai internete yra faktas, į kurį mes, politikai, turėtume atsižvelgti ir rasti geriausią su tuo susijusių problemų sprendimą. Viena vertus, turime apsaugoti principus, kuriais remiasi Europos Sąjunga, kaip antai laisvas paslaugų judėjimas ir, kita vertus, turime apsaugoti vartotojus.

Vis dėlto kokią kryptį pasirinkti? Jei suteiksime pernelyg didelę kompetenciją nacionalinių valstybių narių administracijoms, man atrodo, mums nepavyks išvengti azartinių lošimų internete trūkumų. Taip pat nepavyks išvengti pinigų plovimo arba kitų su tuo susijusių nusikalstamų veiksmų.

Svarbiausia, mums nepavyks eliminuoti monopolijų, nes skirtingi operatoriai užims būtent šį vaidmenį savo valstybių ribose. Aš esu prieš protekcionizmą, kai kalbama apie azartinius lošimus, ir norėčiau, kad žaliąją knygą padėtų išspręsti šią problemą kiekvieno iš mūsų, vartotojų ir nacionalinių administracijų ir principų, kuriais vadovaujantis buvo sukurta Europos Sąjunga, labui.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, Komisijos nary, klausimas, kurį svarstome, yra ypatingos reikšmės, nes juo siekiama apginti piliečių interesus ir apsaugoti juos nuo sukčiavimo rizikos, kuri įprasta azartiniais lošimais, tarp jų ir azartiniais lošimais internete.

Valstybės narės turėtų išlaikyti autonomiją ir teisėtumą priimdamos teisės aktus azartinių lošimų kontrolės srityje, laikydamosi savo valstybių narių tradicijų ir užtikrindamos apsaugos lygį, kuris būtų tinkamas atstovaujant vartotojų ir piliečių interesams, tarp jų investicijoms į socialinę sritį, kaip tai yra, pavyzdžiui, Portugalijoje.

Dėl šių priežasčių čia negalima taikyti taisyklių dėl konkurencijos ir laisvės teikti paslaugas. Tai nėra įprastos paslaugos, nes čia mes kalbame apie žaidimą, kuris gali turėti rimtų pasekmių žmonių gyvenimui. Todėl mes manome, Komisijos nary, kad jūs atsižvelgsite į šią poziciją, priimdami būsimas priemones, pripažįstant visišką valstybių narių veiksmų teisėtumą toliau priimti savo teisės aktus.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Ponia pirmininke, dėkoju už galimybę tarti keletą žodžių šiuo svarbiu tarpvalstybiniu klausimu.

Azartiniai lošimai – ir ypač azartiniai lošimai internete – tai paslėpta priklausomybės forma ir, skirtingai negu kitos priklausomybės – nuo narkotinių medžiagų ir alkoholio – neturi jokių fizinės ligos požymių. Antra, azartiniai lošimai internete yra naujos kartos priklausomybė, ypač paplitusi tarp jaunimo, kuris apskritai turi geresnį skaitmeninį išsilavinimą, palyginti su jų tėvais ir todėl negali būti pakankamai stebimas ir, kaip pasekmė, kontroliuojamas.

Todėl aš pritariu tam, kad būtų paskelbta žalioji knyga, kuria turėtų būti sprendžiami trys klausimai: pirma, nustatant azartinių lošimų paplitimą – kaip pavyzdį imkime mano miestą, kuriame gyvena per 10 000 žmonių ir kur prieš keletą metų buvo tik dvi lažybų įstaigos, o dabar – 18. Antra, nustatius faktus, mums reikalinga švietimo programa jaunimui, tėvams ir švietėjams, ir, trečia, teisės aktai, kurie turėtų būti taikomi visose valstybėse.

– GA Linkiu jums kuo geriausios sėkmės dirbant šį svarbų darbą, Komisijos nary.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Ponia pirmininke, diskutuodami, ar azartiniai lošimai internete turėtų būti palikti valstybės monopolijai, ar jie turėtų būti licencijuojami, ar iš viso uždrausti, manau, neturėtume pamiršti, kad priklausomybė nuo azartinių lošimų atsirado nepaprastai staiga. Kaip mes visi žinome, krupjė, dirbantys lošimo namuose, atitinkamai psichologiškai parengiami, kad galėtų nustatyti žaidėjus, kurių elgesiui būdinga priklausomybė. Jei reikia, jiems gali būti neleidžiama lošti. Stebint nepaprastai išaugusią azartinių lošimų internete pasiūlą, priklausomybės problema persikėlė į interneto erdvę. Tai kelia pavojų žmonių santykiams, darbui ir sveikatai, ir, be viso kito, bet kuriuo metu gali materializuotis tūkstančių eurų skola.

Jaunimo apsauga – kitas su tuo susijęs svarbus klausimas. Vis dėlto, draudimai jaunimui dalyvauti azartiniuose lošimuose nieko neduoda. Viena iš studijų parodė, kad vienas iš dešimties moksleivių nuo 14 iki 18 metų amžiaus Hamburge neteisėtai žaidžia iš piniginių sumų internete, ar tai būtų pokeris, ar sportinių varžybų lažybos. Taip pat mes neturėtume pamiršti, kad visų, turinčių priklausomybę, tragedija ir jų šeimų likimai taip pat kainuoja visuomenei.

Pirmininkas.– Komisijos nary, kadangi aš nepradėjau diskusijos, pirmiausia norėčiau jus pasveikinti, ir norėčiau suteikti jums žodį, kad jūs galėtumėte atsakyti į visus šiuos klausimus.

Michel Barnier, Komisijos narys. – (FR) Ponia pirmininke, dėkoju už sveikinimo žodžius, palinkėjimus ir padėsinimą. Kaip jūs supratote – ir aš jau minėjau anksčiau šiame Parlamente – aš imuosi šios naujos užduoties, kurią man patikėjo pirmininkas José Manuel Barroso, nusiteikęs ryžtingai ją spręsti. Aš esu šiek tiek idealistas. Manau, būtina atsižvelgti į kūrybinius idealus, ypač kai kalbama apie Europos projektą.

Klausimas, kurį ką tik aiškiai nurodė Malcolm Harbour, ir klausimai, kuriuos pateikė Andreas Schwab, Evelyn Gebhardt, Heide Rühle ir ypač Cornelis de Jong, iš esmės toks: ar Europos Komisija šį kartą nusiteikusi parodyti ryžtą ir iniciatyvą, ir jei taip, ar ji ketina naudoti kitokias priemones negu pažeidimų procedūra?

Ponios ir ponai, būkite tikri. Žinoma, aš einu šias pareigas vos 48 valandas. Todėl skirkite man ir mano kolegoms laiko darbui, kad galėtume jums pristatyti gerai parengtą rezultatą. Vis dėlto, aš labiausiai norėčiau aptarti naują požiūrį, ir tai darau dėl to, kad man tai labai svarbu. Kaip prieš minutę kalbėjo keletas iš jūsų – tarp jų Othmar Karas ir Evelyn Gebhardt – tai nėra paslauga, kaip kitos. Dėl šios priežasties jūs turite teisę tikėtis kitokio požiūrio iš Komisijos, pradedant konsultacija, kurią ką tik jums pasiūliau.

Šiuo metu valstybės narės gali pačios pasirinkti, kaip jos ketina spręsti šį klausimą, jei tik neprieštaraujama Sutarties reikalavimams. Visos valstybės narės mano, kad azartiniai lošimai turi būti atidžiai reguliuojami, atsižvelgiant į riziką, kurią jie kelia visuomenei, riziką, kuri išsamiai apibūdinta Christel Schaldemose pranešimu – kurį aš labai atidžiai ir susidomėjęs perskaičiau.

Darbas Taryboje taip pat išryškino didelius skirtumus tarp egzistuojančių nuomonių, tradicijų ir praktikos. Aš nurodžiau, kad po to, kai 2006 m. azartiniai lošimai buvo išbraukti iš Paslaugų direktyvos taikymo srities, Komisija nesikonsultavo su valstybėmis narėmis dėl jokios Europos iniciatyvos. Tai turėtų keistis. Iš mano pusės, mano grupė ir aš ketiname labai atidžiai stebėti Tarybos darbo grupės darbą. Aš taip pat žinau, kad daugelis valstybių narių norėtų, kad būtų apribota direktyvos projekto dėl vartotojų teisių taikymo sritis. Patvirtinu, kad Komisija neatmeta kitokių sprendimų negu pažeidimų procedūra galimybės.

Norėdamas rasti tinkamą išeitį, ketinu paskelbti politikos dokumentą. Pavadinau jį „žalioja knyga“, tačiau turėčiau patikrinti Komisijos darbo programą ir tvarkaraštį ir tai aptarti su savo kolegomis. Vis dėlto mes paskelbsime politikos dokumentą, norėdami struktūrizuoti būsimąsias diskusijas šiuo klausimu. Šis klausimas, ponios ir ponai, neabejotinai yra vienas naujojo ir reikšmingo Europos koordinavimo pavyzdžių.

Žinoma svarbi ir ekonominė pusė, tačiau aš kartoju, kad ji, mano nuomone, nėra vienintelė. Esama ir kitų svarbių klausimų, kurie yra lygiai tokie patys dideli iššūkiai visuomenės interesui. Jürgen Creutzmann, Timothy Kirkhope, Jaroslav Paška – negaliu išvardyti visų, kurie kalbėjo, tačiau aš atidžiai pasižymėjau, ką kalbėjo kiekvienas iš jūsų frakcijos koordinatorių.

Vienas iš šių klausimų, vienas iš iššūkių – tarpvalstybinis nusikalstamumas. Ar įmanoma kovoti su šios rūšies nusikalstamumu kitaip negu Europos mastu? Manau, neįmanoma. Dar daugiau, jei nesilaikysime europinio požiūrio į azartinius lošimus internete, nepasieksime pažangos nustatant vidaus rinką e. prekybai.

Kalbant apie azartinius lošimus internete, mažiausiai, ką galime padaryti – sustiprinti nacionalinių institucijų, reguliuojančių žaidimų pramonę Europoje, bendradarbiavimą. Be to, tai neabejotinai yra vienas klausimų, svarstytų Tarybos darbo grupėje, ir todėl šiuo klausimu, kaip ir kitais, Komisija toliau tęs darbą su valstybėmis narėmis.

Manau, kad išklausius valstybių narių nuomonę, ką aš žadėjau, kad būtinai padarysiu, aš toliau išklausysiu Europos Parlamento, kaip ir ši rytą, nors ir aiškiai supratau, kad įvairiose šių rūmų pusėse laikomasi skirtingų pozicijų, ir dažnai tai nėra nuosekli pozicija, nes žinau, kokia yra Parlamento daugumos nuomonė. Aš išklausysiu Parlamento ir visų suinteresuotųjų šalių ir susivienijimų šiose konsultacijose dėl geresnio europinio koordinavimo. Bet kuriuo atveju būtent tai ketinu pasiūlyti artimiausiomis dienomis savo kolegoms Komisijos nariams.

Kalbėjau apie iššūkius ir teismo procesus, ponias pirmininke, ir jais pabaigsiu. Žinoma, tarp daugelio klausimų, kuriuos turi spręsti visuomenė, yra ir priklausomybių klausimas, kuris yra itin svarbus ir kuris buvo pabrėžiamas jūsų pranešimu, taip pat mažamečių vaikų. Mes turėtume nustatyti griežtas ribas, kad mažamečiai vaikai negalėtų dalyvauti lošimuose; visos valstybės narės dirba šiuo klausimu, tačiau gana neorganizuotai. Štai kodėl šiuo klausimu, mano nuomone, veiksmai turėtų būti koordinuojami Europos mastu.

Tam, kad būtų atliktas darbas, pirmiausia reikalinga tinkamai suvokti problemą, todėl pritariu daugelio jūsų reikalavimui, kad Komisijos politikos dokumente būtų pateikti skaičiai ir patikimi statistiniai duomenys šalia tų skaičių, kurie ką tik buvo minėti. Todėl ketinu prašyti – ir tai yra būtent tai, ko mūsų prašė Catherine Stihler ir Mairead McGuinness – užtikrinti, kad šalia aiškių politikos krypčių, kurios apimtų ne tik žodžius, bet ir siūlomus sprendimus, Komisijos dokumente būtų pateiktas kiek įmanoma tikslesnis visų šių klausimų vertinimas.

Norėčiau tarti paskutinį žodį, ponias pirmininke, klausimu, kuris taip pat susijęs su žaidimais, ir tai yra sporto finansavimas. Be to, kalbėsiu, kaip žmogus, kuris 10 savo gyvenimo metų paskyrė sportinės veiklos organizavimui. Liko keletas dienų iki Vankuverio olimpinio žaidynių atidarymo, ir man suteikta garbė būti vienu Olimpiadinių žaidynių organizacinio komiteto pirmininku. Todėl aš puikiai žinau, kad didžiųjų sporto renginių organizavimas kainuoja didelius pinigus ir kad tam tikri finansavimo tinklai susiję su žaidimų pramone.

Dėl šios priežasties daugelis valstybių narių, kurios finansuoja sportą per įvairius žaidimus, taip pat norėtų apsaugoti nacionalinę praktiką arba įstatymus. Komisija šiuo metu atlieka studiją dėl sporto finansavimo, siekdama geriau įvertinti šiuos rūpestį keliančius klausimus. Taip pat kitą savaitę Briuselyje turėtų įvykti konferencija, ir politikos dokumente, kurį aš jums pateiksiu, taip pat aptarsime šiuos tinklus, per žaidimų pramonę finansuojant įvairius renginius ir sportą.

Ponios ir ponai, labai atidžiai jus išklausiau ir dėkoju jums už jūsų kalbų įvairovę ir kokybę. Aš toliau stengsiuosi jus išklausyti. Aš konsultuosiuosi su visomis suinteresuotosiomis šalimis kartu su Parlamentu ir pačiame Parlamente. Todėl šio politikos dokumento pagrindu, kuris, Kolegijai pritarus, turėtų būti žaliąji knyga, aš paskirsiu susitikimą su jumis ne vėliau kaip šį rudenį, ir bandysime pasiekti didesnio nuoseklumo ir nustatyti šią puikią koordinavimo formą Europos lygmeniu.

Pirmininkas.– Labai dėkoju, Komisijos nary, už šį išsamų ir padrąsinantį atsakymą.

Diskusijos baigtos.

Rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Sławomir Witold Nitras (PPE), raštu. – (PL) Iš pradžių norėjau atkreipti jūsų dėmesį į azartinių lošimų internete reikšmę šiandienos pasaulyje. Diskusijos, kurios šiuo metu vyksta, leidžia mums spręsti klausimus, kurie, mano nuomone, turėtų būti išspręsti kiek galima greičiau, idealiai – Bendrijos lygmeniu. Savo sprendimu Europos Teisingumo Teismas nurodė, kad azartinių lošimų reguliavimo įstatymai yra valstybių narių reikalas, ir kad jos griežtina reikalavimus šioje srityje. Ne tik Lenkijoje, bet ir kitur girdėti balsų, teigiančių, kad mes turėtume riboti azartinių lošimų internete galimybes. Mano nuomone, tai yra žingsnis tinkama kryptimi ir juo siekiama priimti aiškius ir suvienodintus teisės aktus, tarp jų nustatant principus, kaip reikėtų užtikrinti interneto saugumą. Kita vertus, azartiniai lošimai internete dažnai žaidžiami nepaisant šalių sienų. Tai gali turėti rimtų pasekmių ne tik teisiniu, bet ir finansiniu požiūriu. Klausimas dėl priklausymo vienai ar kitai jurisdikcijai ir taikymo srities tebėra neatsakytas. Aš laikausi nuomonės, kad jeigu vienas Europos Sąjungos esminių vaidmenų yra užtikrinti jos piliečių saugumą, ji turėtų nustatyti reguliavimą ES lygmeniu ir taip pat užtikrinti veiksmingą jo įgyvendinimą.

(Posėdis buvo sustabdytas 11.25 val. ir atnaujintas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: Libor ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

5. Pirmininko pareiškimas

***

Elizabeth Lynne (ALDE). – Pone pirmininke, norėjau pranešti, kad rašytinis pareiškimas Nr. 0054/2009 dėl skersti skirtų arklių gabenimo Europos Sąjungoje leido surinkti reikalingą skaičių parašų. Norėčiau padėkoti visiems, kurie pasirašė. Tai mums visiems labai gera naujiena.

***

Pirmininkas.– Brangūs kolegos, šiandien sukanka 20 metų, kai iš Pietų Afrikos kalėjimo po 27 metų buvo paleistas Nelsonas Mandela po to, kai 1984 m. jis buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

(Plojimai)

Kaip jūs tikriausiai žinote, Nelsonas Mandela buvo pirmasis A. Sacharovo premijos laureatas, Parlamentui įsteigus šią premiją 1988 m.

Pažymint Nelsono Mandelos išlaisvinimo 20-ąsias metines, Europos Parlamento Pirmininkas Jerzy Buzek pasakė: „Nelsonas Mandela įkvepia ir išlieka daugelio žmonių širdyse ir protuose Europoje, Afrikoje ir visame pasaulyje. Nelsono Mandelos vardas bus amžinai siejamas su kova už laisvę, teisingumą ir demokratiją. Nelsono Mandelos tvirtybė atstovaujant integralumui demokratiname gyvenime, žmogaus teisėms ir susitaikymui su praeities priešininkais nustato aukščiausius standartus, kuriais turėtume vadovautis ir kurių turėtume siekti.“

(Plojimai)

„Nelsonas Mandela tęsia kovą ir labdaros darbą, siekiant įveikti ŽIV (AIDS) ir todėl ir toliau yra vilties spindulys milijonams žmonių visame pasaulyje.“

„Praėjus dvidešimčiai metų, mes prisimename Nelsono Mandelos žodžius: „viskas mūsų rankose“.

Michael Cashman (S&D), delegacijos ryšiams su Pietų Afrika pirmininkas. – Pone pirmininke, aš tikrai kalbėsiu trumpai, nes nariai nenori užsibūti čia pernelyg ilgai.

Kaip jūs minėjote, prieš dvidešimt metų iš kalėjimo buvo paleistas Nelsonas Mandela, kuris praleido jame 27 gyvenimo metus kaip politinis kalinys. Pasaulis stebėjo jo išlaisvinimą. Tai buvo diena, pakeitusi Pietų Afriką ir, tikriausiai, pasaulį. Jis sukūrė naują, šiuolaikinę Pietų Afrikos Respubliką. Tai, kad tai jam pavyko be pykčio, įžeidinėjimų arba nuoskaudų, parodo, kad jis yra valstybės veikėjas, kuris yra visa galva aukščiau už kitus. Manau, jis yra tinkamas pavyzdys, kaip istorija gali mus įkalinti arba išlaisvinti. Jį išlaisvinus, buvo išlaisvinta šalis, aparteidas išmestas į istorijos šiukšlyną, ir Pietų Afrikoje įsivyravo daugiarasė demokratija. Mes jį sveikiname.

(Plojimai)

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsuoti skirtas laikas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai: žr. protokolą.)

6.1. 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1085/2006, nustatančio Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA), keitimas (A7-0003/2010, Gabriele Albertini) (balsavimas)

6.2. Vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimas tarptautiniu mastu (A7-0005/2010, Jiří Maštálka) (balsavimas)

6.3. Bendrijos užimtumo ir socialinio solidarumo programa „Progress“ (A7-0049/2009, Kinga Göncz) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Kinga Göncz, pranešėja. – (HU) Norėčiau tarti keletą žodžių. Viena vertus, norėčiau padėkoti už paramą, kurios sulaukėme iš šešėlinio pranešėjo šių labai sunkių derybų metu, komiteto paramą, ir – kas labai svarbu – pirmininkaujančios Ispanijos paramą. Deryboms sustojus, pirmininkaujanti Ispanija padėjo jas sugrąžinti į įprastą vėžes šių metų pradžioje.

Pasiekta kompromiso, kuriuo Taryba iš esmės pritarė tekstui dėl mikrofinansavimo priemonės, kuriam Parlamentas pritarė per pirmąjį svarstymą ir kurį buvo svarbu kuo skubiau įgyvendinti. Kita svarbi kompromiso dalis yra tai, kad 60 mln. EUR turėtų būti perskirta iš „Progress“ programos ir 40 mln. EUR – iš maržos, o programai „Progress“ skirta suma pagal Komisijos rekomendaciją gali būti padidinta didžiausia 20 mln. EUR suma. Norėčiau Tarybą prašyti perskaityti šiuo klausimu paskelbto komunikato tekstą, ir taip pat būtų svarbu jį paskelbti, kai susitarimo tekstas bus paskelbtas Oficialiajame leidinyje.

Mes turime labai svarbią krizės valdymo priemonę. Norėčiau paprašyti visų jūsų prisidėti, kad dabar ši informacija pasiektų valstybes nares ir kuo daugiau žmonių, atsidūrusių sunkioje padėtyje, galėtų ja pasinaudoti ir pradėti savo verslą. Komiteto ir savo vardu galiu pažadėti, kad stebėsiu, kaip programa bus pradėta įgyvendinti ir kokia bus tolesnė jos eiga. Mes turime vilties, kad ji bus sėkminga.

Viviane Reding, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Pone pirmininke, manau, Komisijos vardu svarbu padaryti pareiškimą, kurio paprašė Parlamentas.

Finansinis įnašas iš Bendrijos biudžeto, skirtas priemonei laikotarpiu nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. yra 100 mln. EUR, iš dalies finansuojamas 60 mln. EUR sumažinus programą „Progress“. Pateikdama savo biudžeto (-ų) projektą Komisija turi palikti 1 A išlaidų kategorijai nustatyti viršutinei ribai pakankamą nepaskirstytą maržą, pagal kurią biudžeto valdymo institucija, t. y. Taryba ir Parlamentas, laikydamiesi 2006 m. gegužės 17 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo 37 punkto, gali nuspręsti padidinti programai „Progress“ skirtą sumą didžiausia 20 mln. EUR suma laikotarpiu nuo 2011 iki 2013 m.

6.4. Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimas dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo iš Europos Sąjungos į Jungtines Amerikos Valstijas terorizmo finansavimo sekimo programos tikslais (A7-0013/2010, Jeanine Hennis-Plasschaert) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Joseph Daul, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Pone pirmininke, Europos Liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu siūlau, kad rūmai grąžintų Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimą, kaip tai numatyta pagal Darbo tvarkos taisyklių 63 ir 175 straipsnius. Vakar išklausėme Tarybą ir Komisiją. Jos abi prašė, kad Parlamentas skirtų papildomai laiko, kad jos galėtų atsakyti į reikalavimus, kuriuos mes asmeniškai suformulavome dėl laikino susitarimo.

Parlamentas yra teisingas, reikalaudamas iš Tarybos ir Komisijos ir Jungtinių Valstijų atsakomybės. Tai yra visų mūsų atsakomybė – ypač pagal Lisabonos sutartį – ir mes turėtume jos imtis. Parlamentas teisingas, sulygindamas asmens saugumą ir privatumą, nes jie vienas be kito mažai ką reiškia. Prašydama šiek tiek vėlesniam laikui atidėti balsavimą, PPE frakcija nekelia klausimo dėl Parlamento reikalavimų arba viršenybės. Ji tik prašo suteikti iniciatyvą Komisijai, Tarybai ir JAV labai trumpam laiko tarpui.

Faktiškai mano frakcija siūlo, kad Parlamentas apribotų laiką, suteiktą Tarybai, reikalaudamas, kad reikalinga informacija būtų mums pateikta kitą mėnesį, o ne gegužės mėn., kaip prašė Taryba. Tai įgalintų mus priimti galutinę nuomonę kovo mėn. Tai nėra nerealu, ypač kai mes vakar vakare sužinojome, kad Komisijos narė Cecilia Malmström ėmėsi iniciatyvos siūlyti naują įgaliojimą derėtis, kad būtų pasiekta galutinio susitarimo kitą savaitę arba iki mini sesijos Briuselyje, t. y. maždaug per 10 dienų. Naujasis mandatas vasario mėn. ir balsavimas Parlamente kovo mėn. – štai ką mes siūlome.

Timothy Kirkhope, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, norėčiau pritarti PPE pasiūlymui dėl to, kad būtų atidėtas balsavimas. Manau, tai protingas ir racionalus sprendimas; galbūt rūmai turi naujų galių, tačiau jie turėtų jas apgalvoti ir atsakingai panaudoti. Taryba mėgino raminti Parlamentą, galbūt dar nepakankamai, tačiau atsiprašė už savo klaidas šiame procese. Todėl, manau, kad turėtume šiek tiek laiko skirti bendradarbiavimui ir darbui drauge, siekdami pažangos ir taip pat siekti ilgalaikio susitarimo. Manau, rūmų reputacijai, mūsų tarptautinių susitarimų atečiai ir Europos saugumui būtų naudinga, jei dabar sau skirtume šį laiką.

Jeanine Hennis-Plasschaert, *pranešėja*. – Pone pirmininke, mano rekomendacija būtų balsuoti prieš atidėjimą, kadangi Taryba neįvykdė atidėjimo sąlygų. Šie rūmai negali tikėti netikrais pažadais; iniciatyva buvo Tarybos pusėje, tačiau ja nebuvo tinkamai pasinaudota. Tarybai ši problema žinoma jau daugiau kaip porą metų ir ji iki šiol nieko nedarė, kad ją spręstų. Nesuteikus pritarimo laikinam susitarimui Europos piliečių saugumas nebūtų sukompromituotas. Tikslinių transatlantinių duomenų mainų galimybė išlieka; teisinės valstybės principas itin svarbus, nors šiuo metu mūsų teisės aktai pažeidžiami, ir šis susitarimas ir jo laikinas taikymas toliau reikštų, kad jie bus ir toliau pažeidžiami. Parlamentas neturėtų prie to prisidėti.

Pagaliau, paskutinis klausimas, jei JAV administracija pasiūlytų JAV kongresui kažką lygiavertiško dėl Amerikos piliečių didžiosios dalies bankų duomenų perdavimo vienai pasaulio galių, mes juk žinome, ką atsakytų JAV kongresas – ar ne tiesa?

(Plojimai iš kairės)

Cecilia Malmström, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, Komisija pritaria, kad balsavimas būtų atidėtas. Tai suteiktų naujai Komisijai galimybę suteikti naują pagreitį priimant šį sudėtingą įstatymų rinkinį, o Europos Parlamentui – daugiau laiko, kad mes galėtume apmąstyti, kaip elgtis toliau.

Komisija įsipareigojusi laikytis labai drąsaus tvarkaraščio. Norėčiau patvirtinti tai, ką sakė Joseph Daul – kad Komisija priims mandatą dėl ilgalaikio susitarimo vasario 24 d., jeigu jūs sutiksite atidėti balsavimą. Aš esu pasiryžusi ateiti pas jus asmeniškai tą pačią dieną pateikti mandatą. Taryba jį gaus po dienos Briuselyje, kad galėtų jį svarstyti. Esu tikra, kad pirmininkaujanti Ispanija darys viską, kas įmanoma, kad kuo greičiau susitartų dėl mandato. Toliau Komisija nedelsdama pradės derybas su JAV, siekdama jas kiek įmanoma greičiau užbaigti.

Atsižvelgdami į šiuos įgaliojimus, informuosime Europos Parlamentą visuose šio proceso etapuose. Mano tikslas – pasiekti naujo susitarimo su labai drąsiais straipsniais dėl privatumo ir duomenų apsaugos. Manau,

kad galime sukurti pasitikėjimą abiejose Atlanto pusėse, stebėti finansavimo srautus, tačiau, žinoma, tai turi būti daroma užtikrinant visišką pilietinių laisvių ir pagrindinių piliečių teisių apsaugą.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Pone pirmininke, turiu papildomą klausimą Komisijai, tai yra Cecilia Malmström: ar aš esu teisus, Cecilia Malmström, kad, kaip Komisijos narė, jūs pritariate Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pozicijai dėl balsavimo atidėjimo? Galbūt galėčiau jūsų paklausti, kodėl jūs nepritarėte šioms reikalavimams, šešis mėnesius atstovaudama ES Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai? Jei jūs būtumėte tam pritarusi, šiandien mes nesvarstytume klausimo dėl šio svarstymo atidėjimo.

Pirmininkas.– Ar jūs norėtumėte trumpai atsakyti?

(Komisijos narė atsisakė tai padaryti.)

(Parlamentas atmetė prašymą grąžinti komitetui pranešimą)

6.5. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacijos Bendrasis susitarimas dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninių ir sveikatos priežiūros sektoriuje (B7-0063/2010) (balsavimas)

7. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pranešimas: Kinga Göncz (A7-0049/2009)

Traian Ungureanu, PPE frakcijos vardu. – (RO) Norėčiau ypač padėkoti pranešėjai. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu aš džiaugiuosi galutiniu balsavimo dėl programos „Progress“ rezultatu. PPE frakcija, kuriai atstovavau rengiant pranešimo projektą, visuomet reiškė savo paramą bet kokiai iniciatyvai ir priemonėms, kuriomis siekiama spręsti ekonominius ir socialinius valstybių narių neatitikimus.

Pranešimas, dėl kurio balsavome šiandien, atitinka vieną pagrindinių PPE frakcijos tikslų: suteikti paramą labai mažoms įmonėms, reiškiant rūpestį dėl socialinės įtraukties. Šiandienos balsavimu taip pat garantuojama, kad programos, priklausančios sistemos „Progress“ struktūrai, nebus ribojamos, šitaip pasiekiant kito tikslo, kurį numato PPE frakcija. Manau, pagrindinė šios dienos balsavimo tema nurodyta pranešimo 1 straipsnyje. Ji faktiškai atspindi suderintą požiūrį, kuriam visuomet pritarė PPE frakcija dėl projektų finansavimo šaltinių.

Faktiškai biudžeto eilutę, skirtą Europos mikrofinansavimo priemonei, sudaro 60 mln EUR iš programos „Progress“ lėšų ir 40 mln EUR iš kitų šaltinių. Ši proporcija atitinka PPE frakcijos požiūrį, kuriuo, viena vertus, pritariama tam, kad programa būtų skubiai pradėta, ir, kita vertus, tam atsargumui, kuris reikalingas dėl biudžeto apribojimų, su kuriais mes šiuo metu susiduriame. Norėčiau dar kartą padėkoti už šiandienos balsavimą ir nuolatinę paramą, kuri man buvo teikiama rengiant šį pranešimą.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Norėčiau pasakyti, kaip man labai malonu, kad mes pritarėme šiai programai, ir aš džiaugiuosi, kad galėjome balsuoti už ją, ypač šiuo metu, kai mūsų valstybės išgyvena ekonomikos krizę, ir nedarbas siekia dešimt arba daugiau procentų daugelyje šalių. Šis paketas bus labai naudingas mums visiems. Norėčiau pareikšti dėkingumą pranešėjai ir taip pat norėčiau pridurti, kad esu labai laimingas, kad bus pasiekta susitarimo ir kad šitie 100 mln. EUR nebus paskirstyti tik „Progress“ paketo sąskaita. Tai labai geras susitarimas, labai jums dėkoju ir tikiuosi, kad jis bus naudingas mums visiems.

Marian Harkin (ALDE). – Pone pirmininke, man taip pat labai malonu pritarti šiai iniciatyvai. Tai yra materialinė priemonė, kurių ėmėsi ES atsiliepdamą į dabartinę ekonomikos krizę, išraiška. Ši ypatinga iniciatyva skirta tiems, kurie įprastai neturi prieigos prie kredito rinkos; tiems, kuriems bankai ir kitos finansų institucijos pasakytų, ne, dėkoju, mums nereikalingas jūsų verslas. Žmonės, kurie, pavyzdžiui, prarado darbą, kurie susiduria su socialinės atskirties rizika, žmonės, kuriems sudėtinga grįžti į darbo rinką, turi galimybę kurti savo verslą, nes gali gauti paskolų, kurių garantinis kapitalas siekia iki 25 000 EUR. Aš manau, kad ši iniciatyva gali turėti įtakos daugeliui žmonių, ir dėkoju pirmininkaujančiai Ispanijai už pastangas sudaryti susitarimą ir taip pat pranešėjai už jos atliktą darbą.

Manau, kad šiandien priimtas sprendimas labai svarbus tiems, kurie, kaip minėjau, yra atskirti nuo kredito rinkos, taip pat asmeniškai man labai malonu, kad tarp institucijų yra ir kredito unijos, kurios gali teikti šį finansavimą savo nariams.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Pone pirmininke, ekonomikos krizės išdava buvo socialinė krizė – aš kitaip negalėčiau apibūdinti padėties, kai nedarbas išaugo tris, keturis arba penkis kartus, palyginti su laikotarpiu iki krizės. Pastaraisiais metais būtent šiuose rūmuose mes priėmėme Europos ekonomikos gaivinimo planą, planą, kuriuo numatytas sprendimų įgyvendinimas ir finansavimas programos „Progress“ sąlygomis.

Žinoma, padėtis sudėtinga. Neįmanoma iš karto sumažinti nedarbą. Pritariu Komisijos papildomoms priemonėms dėl mikrokreditų finansavimo. Vis dėlto nepriimtina, kad buvo ieškoma lengvų kelių ir kreditų finansavimui buvo panaudotos lėšos iš programos „Progress“. Negalėčiau pritarti šiam požiūriui ir todėl balsavau už kompromisus, kurie buvo pasiūlyti Kinga Göncki pranešimu.

Daniel Hannan (ECR). – Pone pirmininke, pasaulio BVP dalis, kuri tenka senajai Europai, ir toliau mažėja. Jei mes neskaičiuosime valstybių, kurios prisijungė per pastarąjį plėtros etapą, 15 senųjų valstybių narių BVP prieš 40 metų sudarė 35 proc. pasaulio ekonomikos; šiandien jų BVP yra 25 proc.; ir po 15 metų joms teksianti dalis bus 15 proc. Europa tampa vis labiau sklerotine, artritinė dėl to ekonominio ir socialinio modelio, kuriuo mes taip didžiuojamės.

Iškart po karo buvo laikotarpis, kai atrodė, kad viskas klostosi kuo puikiau: apmokamos atostogos, motinystės atostogos ir – kodėl gi ne? – ribotos darbo valandos ir pan. Tačiau ateina momentas, kai tikrovė ima viršų, ir jis atėjo. Keturi vokiečių darbininkai šiandien per metus dirba tiek valandų, kiek trys Amerikos darbininkai; dėl to JAV tenkanti pasaulinės ekonomikos BVP dalis per pastaruosius 40 metų apytiksliai liko nepakitusi. Mes esame tarsi pagyvenusi pora, gyvenanti kažkada buvusiam prašmatniam name, kuris ima byrėti, nematydami to, kas vyksta prie mūsų namų slenksčio. Mūsų žemynas tapo sterilus, sklerotinis ir senas.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Pone pirmininke, su dideliu malonumu pritariau šiai rezoliucijai ir pakeitimams. Kokios buvo mano sprendimo priežastys? Pirmiausia, nepaisant krizės, mums pavyko pasiekti rezultatų užimtumo ir socialinio solidarumo srityje. Antra, mums pavyko susitelkti, nepaisant mūsų skirtumų, nes pakeitimai buvo bendro pobūdžio, ir jiems pritarė socialistai, demokratai, krikščionys demokratai ir liberalai. Trečia, pagaliau norėčiau pasiųsti aiškų signalą visoms valstybėms narėms, kad jos pasektų Europos Parlamento pavyzdžiu dėl šios rezoliucijos.

Rekomendacija: Jeanine Hennis-Plasschaert (A7-0013/2010)

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Europos Parlamentui suteikta daugiau galių, tačiau šios galios šiandien nėra konstruktyviai panaudojamos. Kol buvo rengiamasi diskusijoms dėl SWIFT, daug kas pasisuko netinkama linkme. Komisija ir Taryba pernelyg vėlai suteikė Parlamentui pernelyg mažai informacijos. Tai neturėtų pasikartoti.

Vis dėlto tai nėra pakankama priežastis nutraukti programą, kuri tinkamai veikė daugelį metų, programą, kuri demonstratyviai keletu atvejų leido apsaugoti Europos ir JAV piliečius. Todėl aš balsavau prieš pranešimą ir pritariu tam, kad SWIFT susitarimo galiojimas būtų pratęstas dar devynis mėnesius. Susitarus dėl naujo susitarimo, juo turėtų būti nustatytos aiškos sąlygos, kuriomis būtų siekiama geriau apsaugoti asmenų duomenis. Mes turėtume vengti nebūtino duomenų perdavimo ir neleisti saugoti duomenų neribotą laiką.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Pone pirmininke, poreikis ryžtingai kovoti su terorizmu Europos Sąjungoje ir drauge poreikis skatinti glaudų ir konstruktyvų bendradarbiavimą su Jungtinėmis Valstijomis neginčijamas. Vis dėlto balsavau prieš SWIFT susitarimą, nes pagrindiniai duomenų apsaugos aspektai neaiškūs iki šiol. Be to, nesiskaitymas su Parlamentu, kol buvo rengiamas susitarimas, paprasčiausiai nepriimtinas. Tikiuosi, kad Parlamentas vėl galės aktyviai dalyvauti šioje veikloje, ir panaši padėtis ateityje nepasikartos.

Tarptautinis susitarimas, reguliuojantis keitimąsi duomenimis, neabejotinai būtinas, tačiau juo neturėtų būti pažeidžiamos pilietinės laisvės ir pagrindinės teisės. Kai tik Europos duomenys yra perduodami trečiosioms šalims, mes turime užtikrinti, kad bus užtikrinta tinkama ES piliečių duomenų apsauga. Aš ir toliau šito sieksiu.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, vakar Parlamente įvyko labai trumpa diskusija dėl SWIFT, ir Taryba, ir Komisija nurodė svarbias prielaidas kalbant apie problemas, užprogramuotas procedūra, ypač informuojant Parlamentą.

Štai kodėl šiandien balsavau už siūlomą atidėjimą, kad mums artimiausioje ateityje būtų suteikta reikalinga informacija, išaiškintos visos netinkamos interpretacijos ir priimtas galutinis sprendimas.

Europos piliečių duomenų apsaugos klausimas itin svarbus, ir mes jam absoliučiai pritariame. Niekas nekelia klausimo, kad būtina laikytis visų nuostatų. Vis dėlto kartu privalome imtis priemonių, kurios reikalingos kovoje su neteisėtu teroristinių organizacijų finansavimu ir taip prevenciškai kovoti su teroristiniais išpuoliais, kurie kelia didelę grėsmę Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir Europai.

Štai kodėl mūsų atsakomybė artimiausioje ateityje yra tokia svarbi, ir šiuo susitarimu mes išspręstume visus nesusipratimus ir galėtume toliau ieškoti geriausio atsakymo į šį klausimą.

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, norėčiau pateikti paaiškinimą dėl balsavimo dėl Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimo – vadinamojo „SWIFT pranešimo“ – dėl terorizmo finansavimo sekimo programos.

Manau, balsavimas buvo painus, net pagal šios institucijos standartus. Kaip man atrodo, mes balsavome, kad nebalsuotume, ir paskui balsavome dėl to, kad pranešimas būtų grąžintas atgal komitetui. Norėjau balsuoti dėl to, kad nebūtų pritarta tam, kad susitarimas būtų sudarytas. Vis dėlto, tikrai nenorėjau balsuoti už 2 pranešimo dalį – t. y. teikti rekomendacijas dėl ilgalaikio susitarimo pagal Lisabonos sutarties teisinę sistemą.

Aš esu prieš bet kokią susitarimą arba bet kokius susitarimus pagal Lisabonos sutartį. Lisabonos sutartis prieštarauja 1689 m. Anglijos *Bill of Rights* ir kitiems Anglijos konstituciniams aktams, kurie nebuvo panaikinti ir kurie tebėgalioja. Dėl to Anglijai – ir Jungtinei Karalystei – šiuo metu vadovauja neteisėtai sudaryta Vyriausybė.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, ar galėčiau jums pasakyti, kad balsavau už Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimą, tačiau norėčiau pateikti balsavimo paaiškinimą, kuris yra toks: Graikijos komunistų partija atmeta „teroro susitarimą“ tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų, kuris sudarytas prisidengiant kovos su terorizmu finansavimu.

Mes nepritariame centro kairiųjų ir centro dešiniųjų jėgų pastangoms, Europos vienos krypties judėjimo pastangoms palengvinti savo sąžinę prieš žmones, pasirašant „terorizmo susitarimą“ su Jungtinėmis Valstijomis. Nors Europos Parlamento rezoliucija nepritariama laikinam susitarimui, kurį jau pasirašė Europos Sąjunga ir JAV, Taryba juo raginama sudaryti nuolatinį susitarimą su Jungtinėmis Valstijomis, kurios neva gerbia asmens duomenų apsaugą.

Mes tai laikome įžūlia apgaule. Mūsų nuomone, asmens duomenys negali būti apsaugoti, nes jie pateks į CŽV ir kitų slaptųjų tarnybų rankas. Europos Sąjunga ir JAV bei kitos imperialistinės jėgos naudoja terorizmą kaip pretekstą pažeisti liaudies laisves ir teises, užsipulti liaudies judėjimus ir pateisinti imperialistinius karus.

Nėra nė vieno vadinamojo „terorizmo įstatymo“, kuriuo būtų atsižvelgiama į liaudies laisves, ir todėl žmonės turi juos atmesti kartu su visais su tuo susijusiais „terorizmo susitarimais“.

Daniel Hannan (ECR). – Pone pirmininke, šis klausimas yra subtilus, ir aš pavydžiu tam, su koku moraliniu pranašumu kalba abi pusės. Mes susidūrėme su teisėtais pilietinių laisvių klausimais; susirūpinimu, kuris jaučiamas Jungtinėse Valstijose ir Europos Sąjungoje. Vis dėlto dėl pusiausvyros man atrodo, kad Amerikos administracija daug padarė, kad atsižvelgtų į susirūpinimą šioje Atlanto pusėje, ir pateikė proporcingą pasiūlymą, kuriuo nustatoma tinkama saugumo ir laisvės pusiausvyra.

Aš pasisakiau prieš daugelį priemonių, kurioms buvo pritarta šiuose rūmuose per pastaruosius dešimt metų, prisidengiant saugumu, kuriomis faktiškai didinamos valstybės galios. Tačiau šiuo atveju nemanau, kad ši priemonė priklauso šiai kategorijai; turime priemonę, kuri padėjo ne kartą užkirsti kelią teroristiniams veiksams. Deja, man neatrodo, kad kai kurie kritikai šiuose rūmuose iš tikrųjų nėra suinteresuoti pilietinių laisvių apsauga. Jie turėjo kitokių tikslų: pirmiausia panaudoti federalinio Parlamento galias prieš nacionalines valstybes ir, antra, tai sąlygojo jų tikėjimas, kad Amerika visur ir visuomet yra sumaniusi ką nors bloga. Išrinkus Baracką Obamą prezidentu daugelis šio Parlamento kairiųjų pradėjo šiltai atsiliiepti apie naująją transatlantinę partnerystę. Šiandien mes matome, kiek patikimi yra jų žodžiai.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Europos Komisija sudarė susitarimą su Jungtinėmis Valstijomis dėl ES piliečių asmens duomenų perdavimo JAV tarnyboms. Susitarimas labai nepalankus ir nelygiateisis ES atžvilgiu. Mes manome, kad šis susitarimas, kurio variantas buvo pateiktas Europos Parlamentui, negali būti priimtas, nes

mes esame atsakingi, kad apsaugotume ES piliečių teises, ir negalime leisti, kad jų duomenys būtų panaudojami JAV saugumo tarnybų 99 metus.

Šis susitarimas yra absurdiškas ir nelygiavertis ir, mano nuomone, leidžia piktnaudžiauti ES piliečių asmens duomenimis. Todėl gerai, kad Europos Parlamentas nusprendė atmesti šį susitarimą ir įpareigojo Europos Komisiją pradėti darbą dėl naujojo susitarimo, kuris būtų geriau suderintas ir kuriuo būtų vienodai atsižvelgiama į JAV ir ES piliečių teises.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Balsavau už tai, kad būtų atidėtas balsavimas dėl susitarimo, ir taip pat prieš pasiūlymą nepritarti jo ratifikavimui. Tai, kad puikybė triumfavo prieš atsakomybę šiuose rūmuose, nėra geras ženklas, net jei Taryba ir nepakankamai gerai bendradarbiavo su Europos Parlamentu. Šių duomenų analizė vis dėlto leido laiku nustatyti planuojamus teroristinius išpuolius prieš Europos piliečius. Tie, kurie sužlugdė laikinąjį susitarimą, manydami, kad dėl to bus geriau apsaugoti Europos Sąjungos piliečių finansiniai duomenys, tikriausiai, niekuomet neskaitė šio susitarimo, nes juo numatoma sistema, kuri yra geresnė už ankstesnę, nustatytą pagal senąjį susitarimą, priimtą 2003 m., net jei ir tuomet nebuvo žinoma jokių netinkamo šių duomenų panaudojimo atvejų. Atvirkščiai, laikinuoju susitarimu numatyta dar daugiau apsaugos priemonių, kaip antai, kad duomenų gali reikalauti tik JAV teisingumo sekretorius, kaip tai numatyta ir pagal Europolo procedūrą, ir tik aiškaus tyrimo, kuriame jie bus panaudoti, apibūdinimo pagrindu. Todėl nesuprantu, kas čia atsitiko. Mano nuomone, Europos Parlamentas laikosi beprecedentės ir arogantiškos pozicijos.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad visiškai pritariu demokratiniam sprendimui, kurį priėmė šis Parlamentas, tačiau dėl šio klausimo man buvo malonu balsuoti taip, kaip numatė mano frakcija, ir atstovauti pozicijai, kurią išdėstė mūsų vadovas, Joseph Daul. Vis dėlto manau, kad buvo du veiksniai, kurie prisidėjo prie šios rezoliucijos pralaimėjimo 15 balsų – pirma, neatsakytas klausimas, kurį nurodė Martin Schulz, ir, antra, manau, buvo tam tikras nesupratimas, dėl ko mes balsuojame.

Ateityje, mano manymu, kai bus teikiami kalbėtojų pasiūlymai, jie turėtų būti aiškiau suformuluoti – tai yra turėtų būti aiškiai pasakyta, dėl ko mes dabar balsuojame. Galbūt esu teisus arba klystu, tačiau tai mano nuomonė.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0063/2010

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Norėčiau tarti keletą žodžių apie balsavimą, kuris ką tik įvyko dėl aštrių instrumentų ir susižalojimų instrumentais ligoninėse ir chirurginiuose skyriuose. Reikėtų pasakyti, kad ilgą laiką ši problema buvo nepakankamai įvertinta. Per operacijas, BP gydytojų kabinetuose arba medicinos specialistų darbe dažnai susižalojama medicinos instrumentais, kai slaugytoja arba gydytojas susižeidžia adata arba skalpeliu, kuris yra užkrėstas paciento, sergančio užkrečiama liga, mėginio turiniu.

Mes vis dažniau stebime, kad ypač slaugytojos, gali užsikrėsti hepatitu, tačiau neretai pasitaiko, kad dirbant šį darbą jos užsikrečia ŽIV virusu arba susergera AIDS. Norėčiau pritarti Europos Parlamento ir mūsų pastangoms apsaugoti gydytojus ir slaugytojus prevencinių priemonių pagalba ir, kai jie siekia gauti kompensaciją, pripažinti jų teisę į ją.

Marian Harkin (ALDE). – Pone pirmininke, labai džiaugiuosi šiandien čia įvykusio balsavimo rezultatais, nes dar 2006 m. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas pritarė pranešimui dėl Europos sveikatos darbuotojų apsaugos nuo adatos dūrio sužeidimų ir susižalojimų aštriais medicinos instrumentais sukeltų kraujo infekcijų. Žinoma, priimtas bendrasis susitarimas tarp socialinių partnerių praėjusių metų liepos mėn., ir šiandien mes turime šią rezoliuciją. Šiai rezoliucijai pritaria sveikatos apsaugos darbuotojai visoje ES, nes susižalojimai adatomis ir susižalojimai aštriais medicinos instrumentais yra vienas didžiausių ir rimčiausių pavojų, kylančių sveikatos apsaugos darbuotojams. Iš tikrųjų, kasmet Europos Sąjungoje įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų adatomis.

Dabar itin svarbu, kad būtų skubiai priimtose, o vėliau ir įgyvendintos priemonės, apibrėžtos siūloma direktyva. Sveikatos darbuotojai jų pernelyg ilgai laukė; ir būtų visiškai nepagrįsta, jei jų būtų prašoma laukti ilgiau. Jų darbas pakankamai sunkus ir pakankamai įtemptas, ir visa, ką galime padaryti, kad pagerintume jų padėtį, jie sutiks su džiaugsmu.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pranešimas: Gabrielle Albertini (A7-0003/2010)

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Islandija, kuri 2009 m. liepos 16 d. pateikė Tarybai paraišką dėl stojimo į Europos Sąjungą, neturėtų, žinoma, atsidurti nepalankioje padėtyje kitų šalių kandidačių arba potencialių narių atžvilgiu. Atsižvelgdamas į tai, balsavau, kad būtų priimtas ir iš dalies pakeistas esamas reglamentas dėl pasirengimo narystei paramos. Kaip žinome, Islandija jau yra EEE narė ir yra labai išsivysčiusi šalis, todėl lėšos, teikiamos šiai paramai, turėtų būti ribotos. Vis dėlto apskritai ši stojimo priemonė turėtų būti dar kartą persvarstyta. Pavyzdžiui, visiškai neaišku, kodėl ne Europos šalys, kaip antai Turkija, turėtų gauti šimtus milijonų eurų iš Europos mokesčių mokėtojų, kai šios lėšos yra skubiai reikalingos Europoje.

Pranešimas: Jiří Maštálka (A7-0005/2010)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Aš balsavau už šį pranešimą, kadangi 2003 m. Hagos Konvencija dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu pirmiausia laikytina vaikų teisių apsaugos priemone, nes didžioji dauguma šių reikalavimų yra susijusi su vaikų išlaikymu. Šia Konvencija siekiama padėti žmonėms palengvinti išmokų išieškojimą ir užtikrinti, kad pateikti prašymai dėl išlaikymo prievolių užsienyje būtų pripažįstami ir veiksmingai vykdomi. Džiugu, kad Taryba kreipėsi į Europos Parlamentą dėl konsultacijos ir rengiasi priimti sprendimą dėl šios Konvencijos, nes dėl galimybių laisvai judėti ES valstybėse narėse ir kitose šalyse bei dėl padidėjusio skrybių skaičiaus padaugėjo ir tarpvalstybinių bylų dėl išlaikymo išmokų išsireikalavimo.

Norėčiau pabrėžti, kad patvirtinus šį Komisijos pasiūlymą dėl išlaikymo išmokų išieškojimo, asmeniui, esančiam vienos iš susitariančių šalių teritorijoje, bus lengviau ir paprasčiau išieškoti išlaikymo išmokas (alimentus) iš asmens, kuris priklauso kitos susitariančios šalies jurisdikcijai. Taigi, priėmus šį pasiūlymą, bus teisiškai įtvirtinti ir darniai reglamentuojami Konvencijos šalių ir Europos Sąjungos valstybių narių santykiai šiuo klausimu.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) 2007 m. konvencija dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu yra svarbi ir politiniu, ir praktiniu požiūriu, nes ja užtikrinamas veiksmingesnis vaiko išlaikymo paramos išieškojimas, padedant išeiti iš padėties, kuri kartais gali būti labai sudėtinga. Kadangi didžioji dauguma šių atvejų susiję su vaikų išlaikymu, Konvencija pirmiausia laikytina vaikų apsaugos priemone, nustatančia išsamias taisykles dėl išlaikymo išmokų išreikalavimo. Šiuo pasiūlymu siekiama sudaryti Europos Sąjungos vardą, dėl to Konvencija būtų privaloma visoms valstybėms narėms. Atsižvelgdamas į šios Konvencijos reikšmę, galiu tik pritarti šiam pasiūlymui, vis dėlto, man atrodo, kad nors Europos Sąjungai tenka atsakomybė teikti išlygas Konvencijai, valstybėms narėms turi būti palikta galimybė pačioms spręsti, kokią reikšmę reikėtų suteikti šioms išlygoms, kad jos galėtų jas pritaikyti savo nacionalinėms sąlygoms.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuriuo pritariama Konvencijos dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu sudarymui. Šia Konvencija siekiama užtikrinti šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimą tarptautiniu mastu, nustatant tikslus normatyvus dėl išlaikymo įpareigojimų pripažinimo ir įgyvendinimo ir laikantis standartizuotų administravimo procedūrų. Nors jau yra reglamentas, kuriuo sprendžiamos išlaikymo bylos, apimančios dvi ES valstybes nares, tuo atveju, kai byloje dalyvauja ne ES valstybės narės, šių garantijų nėra. Konvencija išplėstų mūsų vaikų teises į šeimos paramą apsaugą, kai ieškinys susijęs su ne ES šalimi.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Tarybos sprendimo projektas dėl Europos bendrijos sudarytinės Konvencijos dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu pirmiausia ir svarbiausia yra priemonė, kuria siekiama apsaugoti vaikus bendroje ES sistemoje ir nustatyti tarptautinius reikalavimus ir taisykles pripažįstant ir vykdant juos išlaikymo įsipareigojimų tarp valstybių narių ir trečiosios šalies atvejais. Kadangi Bendrijai suteikti įgaliojimai teikti galiojančias konvencijas valstybėms narėms šioje srityje, procedūra yra sparti ir neabejotinai veiksmingesnė, negu ji būtų, jeigu panašios konvencijos būtų pasirašytos su trečiosiomis šalimis kiekvienai valstybei narei atskirai, ir aš visiškai pritariu savo balsu pranešimo projektui.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos sudarytinės Konvencijos dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu. Patvirtinus šią Konvenciją būtų galima sukurti suderintas taisykles Bendrijos mastu trečiųjų šalių atžvilgiu, kurios pasirašys Konvenciją ir taps jos šalimis. Šios priemonės leistų geriau apsaugoti vaikus, nes didžioji dauguma išlaikymo išmokų pirmiausia skirta vaikams.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europos Komisija ketina priimti Hagos konvenciją dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu, kuri būtų privaloma valstybėms narėms dėl to, kad ji bus sudaroma Bendrijos vardu. Komisija turi išorės kompetenciją patvirtinti Konvenciją.

Atsižvelgiant į tai, kad praktiniams klausimams, kurie susiję su lėšų vaiko išlaikymui išieškojimu tarptautiniu mastu trūksta konkrečių veiksmų, dabartinės Konvencijos patvirtinimas užtikrintų didesnę efektyvumą išreikalaujant tarptautiniu mastu šeimos narių išlaikymo išmokas, šitaip apsaugant vaikus, kuriems šios išmokos reikalingos. Dėl šios priežasties ir dėl to, kad jos leistų užtikrinti didesnę teisinę apibrėžtumą, manau, kad svarbu pritarti esamai Konvencijai.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Šiuolaikinėje, teisingoje ir kultūriniu požiūriu išsivysčiusioje visuomenėje neįkyla klausimų, kad turi būti užtikrinta tinkama ir sveika visų žmonių, ir ypač tų, kurie auga ir mokosi, tai yra, vaikų, mityba. Šiems ir jaunesniems vaikams visuomenė privalo užtikrinti būtiną paramą ir veiksmus siekiant užtikrinti kuo geresnį jų gebėjimų vystymą. Aprūpinimas maistu – pagrindinis ir nepaneigiamas žmonijos principas – yra svarbiausias veiksnys fiziniam vystymuisi ir proto ir pažinimo gebėjimų plėtrai. Atsižvelgiant į tai, kad ES veiksmų naudą turi pirmiausia pajusti piliečiai, norėčiau pabrėžti Europos institucijų iniciatyvos ir įgyvendinimo gebėjimus pagal šią Konvenciją, kuria peržengiamos sienos užtikrinant veiksmingą šeimos išmokų išreikalavimą. Taip pat būtina pabrėžti, kad sukurta galimybė plėsti pastangas norint sukurti bendrą teisinę erdvę abipusio teisinių sprendimų pripažinimo principo pagrindu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Neturime abejonių dėl to, koks svarbus šios Konvencijos, kuri siūloma Jiří Maštálkos pranešimu, sudarymas ir dėl šios priežasties balsavome „už“. Minėta Konvencija apima užsienio institucijų sprendimų pripažinimo, lėšų perdavimo ir administracinio bendradarbiavimo klausimus, tarp jų daugelį praktinių klausimų, kurie gali turėti įtakos tam, kaip gali būti nagrinėjamos tarptautinės bylos.

Vis dėlto nesutinkame su tuo, kad Europos Sąjunga turėtų priimti išimtinę išorės kompetenciją šioje srityje. Mes dar mažiau pritariame tam, kad būtų nustatytas bet koks precedentas, kuris pagrįstų bet kokius apribojimus valstybių narių gebėjimui sudaryti sutartis, ypač dvišales, ne tik šioje, bet ir kitose srityse.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), raštu. – (PL) Vis daugiau santuokų sudaroma tarp asmenų, kilusių iš skirtingų šalių ir kultūrų. Problemos, susijusios su ginčais, kylančiais dėl to, kad suyra tai, ką mes vadiname tarptautinėmis šeimomis, daugelį metų buvo dažna peticijų Europos Parlamentui tema. Suprasdamas rimtą problemą, kurias patiria vaikai, kilus konfliktams tokiose tarptautinėse šeimose, mastą 1987 m. Europos Parlamentas įsteigė tarpininko tarptautinio tėvų vykdomo vaikų grobimo atvejais pareigas. Konvencija dėl vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo tarptautiniu mastu yra kitas Bendrijos žingsnis, siekiant užtikrinti tinkamą savo piliečių, ypač vaikų, apsaugą. Konvencija siekiama stiprinti Bendrijos teisės aktus išlaikymo įpareigojimų sprendimų pripažinimo ir vykdymo klausimais, ir stiprinti administracinę centrinių valdžios institucijų bendradarbiavimą nustatant suderintas taisykles Bendrijoje trečiųjų šalių, kurios dalyvauja Konvencijoje, atžvilgiu. Todėl Konvencijos įsigaliojimas užtikrins išlaikymo kreditoriams nuoseklią jų gyvenamosios šalies centrinės institucijos paramą siekiant išieškoti išlaikymo išmokas iš užsienio. Konvencija taip pat svarstoma daug praktinių klausimų, kurie gali turėti įtakos tam, kaip išieškomos išlaikymo išmokos: pavyzdžiui, kalbos reikalavimai, standartinės formos, informacijos mainai apie nacionalinius įstatymus ir naujų technologijų naudojimas siekiant sumažinti sąnaudas ir sutrumpinti terminus.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Vaiko ir kitų šeimos narių išlaikymo išmokų išreikalavimo veiksmingumo suderinimas ir tobulinimas tarptautiniu mastu yra labai svarbus, nes jis leidžia užtikrinti vaikų teises ir jų apsaugą, nes būtent vaikai sudaro didžiąją daugumą visų numatytų išmokų gavėjų dalį tėvų skyrybų atveju.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Vaikų išlaikymo išmokų mokėjimas yra vis didėjanti problema, net pačių valstybių narių viduje. Dažnai valstybė yra priversta įsikišti ir padėti išsireikalausti išlaikymo išlaidas. Estijoje net pradėtos skelbti tėvų, nevykdančių įsipareigojimų savo vaikams, pavardės internete, siekiant priversti aplaidžius tėvus susimokėti. Suprantama, tarpvalstybinis išlaikymo išmokų išsireikalavimas pagal teismo sprendimą yra gerokai sudėtingesnis. Dabar priėmus susitarimą lėšų susigrąžinimas bus lengvesnis, tačiau ES mano, kad jos galios siekia gerokai toliau, negu yra iš tikrųjų. Dėl šios priežasties nepritariu pranešimui.

Pranešimas: Kinga Göncz (A7-0049/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą dėl siūlomo sprendimo dėl Bendrijos programos „Progress“. Šiuo pranešimu pakeistas Komisijos pasiūlymas, kuriuo anksčiau pritarta tam, kad nauja mikrofinansų iniciatyva užimtumui skatinti – 100 milijonų EUR programa, sukurta kaip kovos su krize priemonė, kuria siekiama suteikti paramą netekusiems darbo žmonėms, skatinant jų verslumą – būtų finansuojama iš esamo programos „Progress“ biudžeto. Ši programa sukurta siekiant Europos Sąjungos tikslų

užimtumo, socialinių reikalų ir vienodų galimybių srityje, kaip tai apibrėžiama Socialinėje darbotvarkėje ir prisidedant prie Lisabonos augimo ir užimtumo strategijos įgyvendinimo, ir jos įgyvendinimo lygis buvo labai geras (80 proc.). Šiuo metu, kai finansų ir ekonomikos krizė vis labiau virsta užimtumo ir socialine krize, pritardami Komisijos pasiūlymui, mes pasiūstume klaidingą signalą, nes programa „Progress“ skirta labiausiai pažeidžiamoms asmenų grupėms apsaugoti. Parlamento siūlymu, Tarybai įsipareigojus, numatyta, kad iš programos „Progress“ bus gauta 60 mln. EUR ir 40 mln. EUR – iš tų biudžeto dalių, kurios yra nepanaudotos. Kitais metais abiem programoms bus užtikrintas pakankamas finansavimas.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – (LT) Ekonominio ir finansinio nuosmukio pasekmes skaudžiausiai pajunta eiliniai ES piliečiai, todėl didžiausias šiandienos ES politikos uždavinys yra užkirsti kelią nedarbo didėjimui, kurti daugiau darbo vietų ir sudaryti palankias sąlygas ekonomikos atsinaujinimui. Krizė iš esmės pakeitė Europos darbo rinkas, todėl būtina užtikrinti reikiamas priemones, kad tiek darbuotojai, tiek ir įmonės galėtų lengviau prisitaikyti prie kintančios aplinkos. Palaikau šį pranešimą, nes manau, kad būtina skirti papildomą finansavimą programai PROGRESS siekiant išlaikyti žmones darbo rinkoje ir suteikiant pagalbą smulkiajam verslui ir jo plėtrai.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Aš balsavau už šį pranešimą, nes tai yra puiki iniciatyva, kuri padės Europoje socialiai remtiniams žmonėms, įskaitant moteris ir jaunimą, praradusiems darbą ar sunkmečio metu neturintiems galimybių patekti į darbo rinką, gauti finansinę paramą ir skatinti jų verslumą. Bendrijos užimtumo ir socialinio solidarumo programa „Progress“ yra skirta labiausiai pažeidžiamoms asmenų grupėms, kuri padės jiems sukurti alternatyvias darbo vietas ir užtikrinti jų užimtumą, nes nedarbas pirmiausia paliečia labiausiai pažeidžiamus visuomenės asmenis.

Džiaugiuosi, kad Europos Parlamentui trilogo metu pavyko susitarti su Taryba ir Komisija dėl šios programos tikslingo finansavimo ir įgyvendinimo. Norėčiau pabrėžti šios iniciatyvos svarbą, nes būtent šiuo metu, kai nedarbo lygis auga, tuo pačiu didėja pažeidžiamiausių asmenų socialinė atskirtis. Taigi, norėčiau pažymėti, kad sėkmingai ir veiksmingai įgyvendindami programą „Progress“, pasieksime ES numatytus socialinius prioritetus – kurti naujas darbo vietas ir didinti užimtumo lygį, suteikti daugiau galimybių patekti į darbo rinką bei tenkinti darbo rinkos reikmes.

Marielle De Sarnez (ALDE), raštu. – (FR) Atsižvelgiant į ekonominės veiklos sulėtėjimą ir blogėjančią užimtumo padėtį, ypač tarp jaunimo, Europos Parlamentas ir Komisija sukūrė naują mikrofinansų skyrimo priemonę, pavadintą „Progress“. Demokratinio judėjimo EP narių veiksmais daugiausia dėmesio skirta tam, kad socialinėje ekonomikoje labai mažos įmonės įgytų geresnę finansavimo prieigą, ir galėtų teikti daugiau socialinių paslaugų pažeidžiamiesiems asmenims, kurie norėtų patys sukurti savo labai mažą įmonę. Kalbant apie priemonės finansavimą, EP Demokratinio judėjimo nariai pritarė naujos antraštės biudžeto idėjai, kuria nebūtų sumažinta programa „Progress“, kuri leidžia finansuoti daug iniciatyvų, skatinant užimtumą.

Pagaliau pasiekta suderinto kompromiso tarp Komisijos, parlamentinių frakcijų ir Tarybos, kuriuo nustatytas mišrus finansavimas (60 milijonų EUR iš programos „Progress“ ir 40 milijonų EUR pagal naujas Europos biudžeto antraštes). Šios naujos priemonės įsigaliojimas yra žingsnis į priekį, kuriuo įrodomas Europos Sąjungos noras imtis konkrečių veiksmų atsižvelgiant į teisėtus socialinius jos piliečių rūpesčius ir įrodantis, kad esama Europos Parlamento noro aktyviau dalyvauti sprendimų priėmimo procese. EP Demokratinio judėjimo nariai tam pritaria.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už Kinga Göncz pranešimą, kuriuo nepritariama Komisijos pasiūlymui perskirti 100 milijonų EUR iš programos „Progress“ Europos mikrofinansų skyrimo priemonei. Finansų ir ekonomikos krizė šiuo metu vis labiau virsta užimtumo ir socialine krize, todėl pranešėja mano, kad paimant lėšas iš programos „Progress“ siunčiamas klaidingas signalas, nes ši programa skirta labiausiai pažeidžiamoms asmenų grupėms. Šiuo požiūriu turėtų būti pradėtos naujos konsultacijos ieškant priimtinesnio sprendimo, kuriuo būtų garantuojama, kad Europos mikrofinansų skyrimo priemonė leis pasiekti ją numatytų tikslų.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europai patiriant rimtą finansų ir ekonomikos krizę, kuri savo ruožtu sukėlė rimtą socialinę krizę ir didėjančią nedarbą visose valstybėse narėse, ES turėtų sukurti veiksmingus kovos su krize mechanizmus ir taip pat padėti tiems, kurie dėl to labiausiai nukentėjo, pavyzdžiui, bedarbiams.

Dėl šios priežasties sukurta Europos mikrofinansų skyrimo priemonė, kuria ypač siekiama įveikti iššūkius, susijusius su darbo vietomis. Ši priemonė būtų finansuojama 100 milijonų EUR pagal jai skirtą antraštę 2010 m. biudžete.

Dėl to Komisijos pasiūlymu perskirti lėšas iš programos „Progress“, kuri skirta labiausiai pažeidžiamoms asmenų grupėms ir socialinės darbotvarkės įgyvendinimui kovojant su diskriminacija, socialine atskirtimi, nedarbu ir lyčių nelygybe, būtų pasiųstas klaidingas signalas, atsižvelgiant į dabartines prognozes.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Programa „Progress“ sukurta remti Europos Sąjungos tikslus užimtumo, socialinių reikalų ir vienodų galimybių srityje, kaip tai numatyta Socialinėje darbotvarkėje, ir prisidėti prie Lisabonos augimo ir darbo vietų strategijos tikslų įgyvendinimo. Pritariu mikrofinansų skyrimo priemonei, kuria siekiama didinti užimtumą ir socialinę įtrauktį, kurią patvirtino Parlamentas. Vis dėlto neįmanoma sutikti su tuo, kad būtų sumažintas finansinis paketas, skirtas programai „Progress“. Iš pradžių naujos programos neturėtų būti finansuojamos programų, kurios jau įgyvendinamos, pagrindu. Reikėtų pastebėti, kad biudžeto požiūriu, kiekybiniai ir kokybiniai programos „Progress“, kuri įgyvendinama jau trečius metus, vertinimai buvo labai geri. Vidutinis programos išpareigojimų ir mokėjimų įgyvendinimo lygis per dvejus su puse metų buvo daugiau kaip 80 proc. Ši dabartinė padėtis leido Biudžeto komitetui, sudarant 2010 m. biudžetą, paskelbti, kad jis pritaria tam, kad naujos finansų priemonės finansavimui būtų sukurtos dvi naujos su tuo susijusios biudžeto eilutės. Dėl šių priežasčių balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuria nepritariama Komisijos pasiūlymui pervedti 100 milijonų EUR iš programos „Progress“ mikrofinansų skyrimo priemonei.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Mes balsavome prieš šį pranešimą, nes, kaip ir ankstesniojo Kinga Göncz pranešimo dėl Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonės, dėl kurios mes balsavome praėjusių metų gruodžio mėn., atveju dauguma Parlamente neišlaikė savo žodžio ir pritarė sprendimui, kuriuo paimamos lėšos iš Bendrijos programos „Progress“.

Mes primename, kad dviem pranešimais, priimtais Užimtumo ir socialinių reikalų komitete, vadovaujantis ankstesniąja Europos Parlamento rezoliucija, nebuvo pritarta šios naujos priemonės finansavimui kitos, kuri jau yra sukurta ir veikianti, sąskaita.

Kaip alternatyva pasiūlyta sukurti naują biudžeto eilutę su savo lėšomis, kitaip tariant, skiriant jai „naujų“ lėšų. Mūsų politinės frakcijos pateikti pakeitimai taip pat atitiko šiuos principus, nors jiems, deja, nebuvo pritarta.

Kadangi socialinės sąlygos daugelyje valstybių narių blogėja, nepriimtina, kad lėšos būtų paimtos iš užimtumo ir socialinės įtraukties ir perduotos kitiems prioritetams, kurie nustatyti pastaruoju metu, net jei tai būtų ir mikrofinansavimas.

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Balsavau už mūsų kolegos Kinga Göncz pranešimą dėl svarbios mikrofinansų skyrimo priemonės, kuria siekiama skatinti darbo vietų kūrimą įmonėse, kuriose dirba mažiau kaip 10 žmonių, ir socialinę įtrauktį. Kalbant apie finansavimą, didžiausią kliūtį derybose su Taryba, mes galime džiaugtis 100 milijonų EUR finansų paketu per pastaruosius ketverius metus. Ekonominės krizės metu dar svarbiau remti veiksmus, skirtus visiems, kuriuos apima socialinė ekonomika, ir kuriems tradicinė kredito rinkos prieiga sunkiai prieinama. Atkurime piliečių pasitikėjimą Europa, kuri ateitį jiems į pagalbą per verslo projektus, nepaisant jų pažeidžiamos padėties.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Europa programa „Progress“ tikslingai siekiama spręsti svarbiausias problemas, su kuriomis susiduria jos piliečiai, padedant didinti užimtumą, socialinę įtrauktį ir siekiant sukurti vienodas galimybes. Naujos mikrofinansų skyrimo priemonės įgyvendinimas yra naudinga iniciatyva ekonominės ir finansų krizės, kurią mes išgyvename, sąlygomis ir atsižvelgiant į poreikį sugrąžinti Europos valstybių narių ekonomiką į ekonomikos atsigavimo vėžes.

Būtent dėl šių priežasčių naujosios programos neturėtų būti finansuojamos mažinant esamų prioritetų finansavimą. Šiandien priimtu sprendimu iš dalies išspręstas didžiosios finansavimo dalies klausimas. Net jei tai nėra geriausias įmanomas sprendimas, balsavau už jį, nes mums itin svarbu turėti Europos mikrofinansų skyrimo priemonę. 100 milijonų EUR, plius galimi papildomi 20 milijonų EUR 2011–2013 m. būtų atskira kredito linija. Ši priemonė užtikrintų naudingą paramą bedarbiams ir pažeidžiamiems asmenims, kurie norėtų įsteigti arba plėsti labai mažas įmones.

Manau, Europos mikrofinansų skyrimo priemonė turi turėti dar didesnę biudžetą, kad ji būtų iš tikrųjų veiksminga, įgyvendinant užimtumo ir socialinės įtraukties tikslus.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Programa „Progress“ labai svarbi įgyvendinant socialinę darbotvarkę, teikiant paramą kovoje su diskriminacija, socialinei integracijai, užimtumui ir lyčių lygybei. Ši programa yra svarbi priemonė, ir jos išpareigojimų ir mokėjimų įgyvendinimo lygis yra daugiau negu 80 proc. Vis dėlto nėra

prasmės šiai programai skirtas lėšas perskirti kovai su naujomis nedarbo problemomis, kurios susijusios su ekonomikos krize ES ir visame pasaulyje. Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonė yra teigiamas žingsnis, tačiau to būtina siekti numatant atskirą finansavimą ir nepaimant lėšų, kurios yra skirtos programai „Progress“.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Po keleto pasikeitimų nuomonėmis tarp Europos Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos, neoficialus trišalis dialogas pastarosiomis dienomis leido pasiekti susitarimo dėl Europos mikrofinansų skyrimo priemonės finansavimo. Norėčiau pasveikinti visas šių derybų šalis, nes kuo skubiau bus priimtas sprendimas, tuo greičiau piliečiai galės naudotis Europos mikrofinansų skyrimo priemone. Šiandien pritariau tam, kad Europos mikrofinansų skyrimo priemonei būtų skirtas mišrus finansavimas, kuris iš viso sudaro 100 milijonų EUR: 60 milijonų perskirta iš „Progress“ ir 40 milijonų EUR iš maržos, esančios žemiau apatinių ribų. Šiuo susitarimu bus pasiekta, kad Europos piliečiai turės galimybę paimti paskolą, imdami mikrokreditą, pavyzdžiui, nupirkti akinius savo vaikams, kurie mokykloje negali skaityti, nes turi regėjimo problemų, jei įprastas bankas atsisako duoti jiems paskolą.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE), raštu. – (DE) Kai kuriomis aplinkybėmis, mikrofinansavimas gali padėti žmonėms įsteigti įmonę ir rasti išeitį iš dabartinės krizės. Vis dėlto mano frakcija ir aš šiandien balsavome prieš 60 milijonų EUR perskyrimą mikrofinansų priemonei iš programos „Progress“. Europos Socialinio fondo (ESF) reglamente numatyta galimybė skirti mikrofinansavimą. Bendri jo asignavimai 2007–2013 m. yra 76 milijardai EUR, ir viena didelė šios sumos dalis skirta mikrofinansavimui. ESF finansavimas taip pat numato mikrofinansavimą kartu su kitomis priemonėmis. Vis dėlto užuot visiškai panaudojus šias galimybes, dabar nustatyta nauja mikrofinansavimo skyrimo priemonė, pasižyminti didelėmis biurokratinėmis išlaidomis ir nykstamai menku biudžetu. Dar blogiau, planuojama, kad ši nauja priemonė bus finansuojama iš turinčios mažiausią biudžetą Europos skurdo programos „Progress“ (kuriai skirti bendri asignavimai yra 743 milijonai EUR). Įspūdis, kad šiai programai bus suteiktos naujos lėšos, kaip teigia jos šalininkai, yra klaidingas: iš tikrųjų lėšos perskiriamos iš paramos programų, skirtų socialiai nepalankioje padėtyje esančioms gyventojų grupėms.

Mes, žalieji, negalime pritarti tokiam rankų mitrumui, nes pinigai paimami iš pačių neturtingiausių, kad būtų sukurta nauja paskolų priemonė. Mums reikalinga ne naują antraštę turinti priemonė, finansuojama iš skurdo programos lėšų, bet drąsa nustatyti specifinį ES biudžetą šiam tikslui.

Anna Záborská (PPE), raštu. – (FR) Komisija nusprendė sukurti naują Europos mikrofinansų skyrimo priemonę darbo vietų kūrimui skatinti. Ši priemonė skirta padėti darbo netekusiems žmonėms vėl atsistoti ant kojų ir didinti verslo prieinamumą labiausiai nepalankioje padėtyje esančioms gyventojų grupėms Europoje, tarp jų jaunimui, atsižvelgiant į platesnį ekonomikos gaivinimo plano kontekstą. Visos institucijos turėtų skirti didesnę dėmesį skurdžiausiems darbuotojams. Ar darbas tikrai reiškia, kad žmogus neskursta? Ar darbo vietos arba socialinės išmokos pakankamai apsaugo nuo vienvienės arba pažeidžiamumo ir pagaliau iš to kylančios rezigancijos? Darbas iš tikrųjų integruoja asmenį į bendruomenę. Tačiau to nepakanka norint tapti piliečiu, kaip rodo patirtis. Šeimos, gyvenančios skurde, teigia mums, kad darbas yra daugiau negu tik pajamų šaltinis. Paprasta kurti programas bedarbiams, tačiau daug svarbiau padėti neturtingiausiems žmonėms ir tiems, kurie yra labiausiai atitrūkę nuo darbo rinkos. Štai kodėl aš džiaugiuosi tuo vaidmeniu, kurį suvaidino Ketvirtąjo pasaulio Europos komiteto jungtinė grupė, keičiantis nuomonėmis tarp mūsų kolegų ir pilietinės visuomenės organizacijų atstovų.

Pranešimas: Jeanine Hennis-Plasschaert (A7-0013/2010)

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – (LT) ES institucijos privalo veikti solidariai, siekdamos užtikrinti ES politikos nuoseklumą ir vientisumą bei užtikrinti mūsų piliečių teisių apsaugą. Diskusija dėl ES ir JAV susitarimo dėl duomenų perdavimo tęsiasi pakankamai ilgą laiką, ir institucijos yra gerai informuotos, kad Europos parlamentas nesutiks su tokiomis susitarimo sąlygomis, kurios pažeidžia asmens duomenų privatumą ir neužtikrina efektyvios duomenų apsaugos. Tarybos žingsnis pritarti susitarimui su JAV likus vienai dienai iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo parodė, kad kol kas pasitikėjimas tarp Bendrijos institucijų yra tik deklaracija. Europos parlamentas, kaip tiesiogiai piliečius atstovaujanti institucija, privalo dalyvauti derybose ir priimant sprendimus, tiesiogiai liečiančius mūsų piliečių pagrindines teises ir laisves. Taryba ir pati pripažįsta, kad esminiai susitarimo klausimai dėl duomenų perdavimo nėra tinkamai išspręsti, todėl, manau, kad turi būti pradėtos atviros ir išsamios derybos su visomis susijusiomis šalimis. Susitarimas su JAV yra reikalingas, tačiau jis neturi a pažeisti Europos teisinių reikalavimų dėl asmens duomenų apsaugos.

Regina Bastos, Maria Da Graça Carvalho, Carlos Coelho, Mário David ir Maria do Céu Patrão Neves (PPE), raštu. – (PT) Balsuojame prieš laikiną susitarimą, nes jo sąlygos neatitinka Europos teisės aktų reikalavimų. Nepriimtina, kad Portugalijoje policija asmens banko duomenis gali gauti tik pagal orderį, o

milijonai Europos asmens duomenų perduodama svarstyti ir analizuoti JAV policijai be jokios teismų kontrolės.

Pripažįstame transatlantinio bendradarbiavimo poreikį kovojant su tarptautiniu nusikalstamumu ir ypač terorizmu.

Pabrėžiame, kad šis bendradarbiavimas turėtų vykti abipusio pasitikėjimo pagrindu ir atsižvelgiant į abipusiškumo, proporcingumo ir pagarbos piliečių teisėms principus.

Nepritariame Tarybos elgesiui Europos Parlamento atžvilgiu, kuri nuslėpė informaciją ir pateikė savo sprendimą kaip *fait accompli*. Itin svarbu, kad tai nepasikartotų ateityje ir būtų griežtai laikomasi Lisabonos sutarties reikalavimų.

Pritaę blogai parengtam susitarimui ne tik turėsime mėnesius juo vadovautis. Tai netinkamas pagrindas priimti ilgalaikį susitarimą ir milijonų asmens duomenų, kurie bus saugomi ilgus metus, perdavimui. Mes raginame Tarybą ir Komisiją priimti geresnį susitarimą, kuriuo būtų atsižvelgiama į Europos Parlamento rezoliucijas.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) Nepritarimas SWIFT susitarimui turėtų būti svarbus signalas visai tarptautinei bendruomenei ir kitoms Europos Sąjungos institucijoms, su kuriomis nuo šiol turi konsultuotis ES teisės aktų leidėjai, priimant svarbiausius sprendimus, atsižvelgiant į įgaliojimus, kurie dabar numatyti pagal Lisabonos sutartį.

Po šiandienos balsavimo Strasbūre akivaizdu, kad EP nariai iš esmės neprieštarauja, kad būtų pasiektas Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimas dėl įtartinų lėšų pervedimo stebėjimo naudojant SWIFT sistemą. Spauda kitoje Atlanto pusėje gana greitai prabilo apie tai, kad balsavimas EP buvo balsavimas prieš susitarimą. EP nariai balsavo, kad galėtų apsaugoti ES piliečių ir įmonių asmens duomenis. Kova su terorizmu ir įtartinų banko pervedimų nustatymas kaip niekada anksčiau yra viena svarbiausių ES prioritetinių užduočių.

Europos Komisija turėtų skubiai persvarstyti SWIFT susitarimo sąlygas, kad jos atitiktų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos reikalavimus ir būtų įgyvendintos kiek galima greičiau. Rumunijos Vyriausybė drauge su kitomis nacionalinėmis vyriausybėmis pritarė, kad būtų pasirašytas susitarimas su JAV. Europos Parlamentas, kaip tiesiogiai Europos Sąjungos piliečių išrinkta institucija, įvykdė savo pareigą juos apsaugoti.

Michael Cashman (S&D), raštu. – Balsavau už atidėjimą, nes manau, kad mums būtų daug naudingiau, jei būtų priimtas geresnis susitarimas, vykdant derybas su JAV 27 valstybių narių vardu. Dėl šių priežasčių balsavau už susitarimą, kad ir koks netobulas ir nepatenkinamas jis būtų, nes manau, kad juo siūloma galimybė pasiekti naują susitarimą iki 2010 m. pabaigos. Bet kokia nesėkmė derybose reikštų, kad mes galime prarasti galimybes pasiekti visišką susitarimą.

Françoise Castex (S&D), raštu. – (FR) Džiaugiuosi balsavimo dėl šio susitarimo rezultatu, nes Tarybos pasiūlymo garantijos apsaugoti piliečių privatumą buvo nepatenkinamos. Piliečių laisvių apsauga yra pagrindinis reikalavimas, ir kova su terorizmu taip pat turėtų būti į tai atsižvelgiama. Balsuojant už Parlamento pasiūlymą dėl rezoliucijos norėjau dar kartą patvirtinti, kad laikinas susitarimas turėtų atitikti Lisabonos sutarties, ypač Pagrindinių teisių chartijos, kriterijus. Taip pat reikalauju, kad duomenys būtų renkami tik kovos su terorizmu tikslais ir kad Europos piliečiams būtų numatytos „tokios pačios gynybos teisės, procesinės garantijos ir tokia pati teisė kreiptis į teismą, kaip ir taikomos ES“. Džiaugiuosi šio balsavimo rezultatais, kurie rodo, kad Europos Parlamentas vykdo išpareigojimus, numatytus jam pagal Lisabonos sutartį, ir gali atsispirti valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų spaudimui. Tai ženklas, kuris aiškiai parodo naują politinę pusiausvyrą, įsivyravusią Europos Sąjungoje.

Νικόλαος Χουντής (GUE/NGL), γραπτώς. – Ψήφισα, όπως και η υπόλοιπη ευρωομάδα μου, υπέρ της Έκθεσης ώστε να μην συναινέσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην καταπάτηση βασικών νομικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων σχετικά με τον σεβασμό των προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών. Η συμφωνία SWIFT σε καμία περίπτωση δεν βοηθάει στην πρόληψη ενάντια στην τρομοκρατία. Πρόκειται για μια συμφωνία που, σε θολό και μη ελέγξιμο πλαίσιο, θα παρέδιδε προσωπικά δεδομένα των Ευρωπαίων πολιτών στις Αρχές και τις μυστικές Υπηρεσίες των ΗΠΑ και σε όποιους άλλους αυτές επιθυμούν να τα δώσουν. Το δικαίωμα στην ασφάλεια δεν είναι σε καμία περίπτωση αντιπαράθετο με το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Η καταπολέμηση της Τρομοκρατίας δεν περνάει μέσα από τον Μεγάλο Αδελφό, την παραβίαση ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών αλλά από την προώθηση της αλληλεγγύης, της ισότητας και του σεβασμού του διεθνούς δικαίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είχα την ευθύνη να διαφυλάξω τα συνταγματικά

καθιερωμένα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, που κάποιοι αφήνουν βορρά στις απαιτήσεις της Αμερικανικής Κυβέρνησης και της CIA στον υποτιθέμενο πόλεμό τους ενάντια στην τρομοκρατία.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Nuoširdžiai pritariu tam, kad šiandien nepritarta siūlomam Tarybos ir Komisijos susitarimui su JAV dėl duomenų perdavimo. Dabartinis ES ir JAV susitarimo tekstas nepasaugo ES piliečių ir įmonių teisių ir numato *en masse* visų asmens duomenų ir komercinės informacijos, esančios SWIFT sistemoje, perdavimą JAV, prieštaraujant ES teisės aktams. Europos Parlamentas nuo 2006 m. nuolat reiškė rūpestį Tarybai ir Komisijai, sudariusiems šį gėdingą susitarimą. Vis dėlto jos nusprendė nekreipti dėmesio į tai, ir sudaryti susitarimą iki įsigaliojant Lisabonos sutarčiai, kuri numato naujus įgaliojimus Europos Parlamentui. Iš tikrųjų Taryba paskubėjo pasirašyti susitarimą likus vos vienai dienai iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo. Lisabonos sutartis suteikia EP teisiskai įpareigojančią *veto* galią šių tarptautinių susitarimų atveju. Iki šiol šiame jautriame procese nebuvo numatyta jokio nacionalinio arba parlamentinio ES tikrinimo. Taip pat džiaugiuosi sprendimu, kurį priėmė Airijos parlamentinis jungtinis komitetas Europos klausimais atidžiau įvertinti šį pasiūlymą. Tai reiškia gerokai veiksmingesnį Europos teisinių pasiūlymų stebėjimą, o tai būtų naudinga mūsų piliečiams.

Robert Dušek (S&D), raštu. – (CS) Terorizmo finansavimo sekimo programa (TFSP) turėtų suteikti veiksmingą paramą kovojant su tarptautiniu terorizmu, ji susijusi su konkrečiu siekiu stebėti teroristinės veiklos finansavimą. Europos piliečių duomenų perdavimas JAV yra neabejotinai ginčytinas ir prieštaringas sprendimas. Mums kelia rūpestį galimas netinkamas asmens duomenų panaudojimas, pavyzdžiui, organizuoto nusikalstamumo tikslais. Vis dėlto po EP narių peržiūros buvo užtikrinta pakankama duomenų perdavimo ir saugojimo apsauga. Atsižvelgiant į tai, kad susitarimas yra laikinas ir jo galiojimo laikas yra iki 2010 m. spalio mėn. 31 d., ir į tai, kad bus galima atsakyti sudaryti tolesnius susitarimus, jei jo galiojimo metu bus nustatyti įvairūs neatitikimai, aš nusprendžiau, kad balsuosiu už ES ir JAV susitarimo projektą dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimą, nes, nepaisant susitarimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl terorizmo finansavimo prevencijos, jis atitinka naująją teisinę sistemą, nustatytą pagal Lisabonos sutartį ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją. Tai svarbus klausimas, kuris garantuoja intensyvią diskusiją Europos Parlamente, kuriam turėtų būti suteikta visi reikalingi dokumentai, siekiant skubiai sudaryti ilgalaikį susitarimą, kuris būtų veiksmingesnis saugumo požiūriu, tačiau nekeltų pavojaus piliečių teisių apsaugai.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) SWIFT susitarimu JAV išdo departamentui leidžiama naudotis finansinių mokėjimų duomenimis, užtikrinant terorizmo ir jo finansavimo prevenciją ir kovą su juo. Vis dėlto ši paieška, atsižvelgiant į SWIFT sistemos techninius aspektus, negali apsiriboti tik specifiniais duomenimis apie asmenis, kurie įtariami dalyvavimu nusikalstamuose veiksmuose. Dėl to šia sistema perduodama išsami informacija apie visus mokėjimų pranešimus tam tikroje šalyje tam tikra data. Tai nekelia pavojaus Europos piliečių ir įmonių duomenų apsaugai, nes tinkamai atsižvelgiama į proporcingumo ir būtinumo principus.

Žinoma, kova su terorizmu apima tarptautinį teisinį bendradarbiavimą ir daugeliu atvejų asmens duomenų, pavyzdžiui, bankinės informacijos, perdavimą.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Pripažįstu laikino susitarimo dėl transatlantinio bendradarbiavimo kovojant su tarptautiniu nusikalstamumu ir ypač terorizmu būtinybę. Norėčiau pabrėžti, kad šis bendradarbiavimas turėtų būti vykdomas abipusio pasitikėjimo ir pagarbos piliečių teisėms pagrindu. Vis dėlto saugumas neturėtų būti iškeliamas virš kitų teisių, laisvių ir garantijų, o greičiau būti su jais suderinamas. Nepriimtina, kad Portugalijoje policija asmens banko duomenis gali gauti tik pagal orderį, o milijonai Europos asmens duomenų perduodama svarstyti ir analizuoti JAV policijai be jokios teismų kontrolės. Mes nepritariame Tarybos elgesiui Europos Parlamento atžvilgiu, nuslepiant informaciją ir pateikiant savo sprendimą kaip *fait accompli*. Būtina, kad tai ateityje nepasikartotų ir būtų griežtai laikomasi Lisabonos sutarties reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, ką minėjau, balsuoju už rezoliuciją, kuria nepritariama susitarimui.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Džiaugiamės tuo, kad dauguma šiame Parlamente, apimanti ir mus, nepritarė ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų vadinamajam SWIFT susitarimui.

Šios duomenų bazės ir jose esančių duomenų mainai ir jų prieiga, ar tai būtų JAV valdžios institucijos, ES agentūros ar valstybių narių valdžios institucijos, sukuria neapibrėžtumą ir sąlygas tam, kad gali susidaryti nekontroliuojama padėtis, kai valdžios institucijos galės veiksmingai kontroliuoti piliečius. Nusikaltėliai, įtariamieji ir visiškai nekalti asmenys – jie visi gali atsidurti panašioje padėtyje, ir nėra jokių garantijų, kad taip neatsitiks, kadangi šiuo procesu neužtikrinamos jokios veiksmingos garantijos.

Igyvendinus šį susitarimą, būtų išsaugotos turinčios trūkumų priemonės, kuriomis būtų apribotos žmogaus teisės, vykdant vadinamąją kovą su terorizmu. Mes remiame kovą su nusikalstamumu ir įvairiomis jo formomis, tačiau to būtina siekti visų pirma daugiau dėmesio skiriant šių reiškinių kilmę ir jų prevencijai, o ne nustatant neapibrėžtas saugumo priemones, kurios pažeidžia viešąsias laisves ir pagrindines piliečių teises bei garantijas ir silpnina demokratiją, kurią mes turime.

Nepritariame tam, kad dėl saugumo būtų ribojama laisvė, nes dėl to mes galiausiai prarasime ir viena, ir kita. Atvirkščiai, mes pritariame saugesnei visuomenei, kurioje būtų daugiau demokratinių teisių ir laisvių.

Christofer Fjellner ir Alf Svensson (PPE), raštu. – (SV) Mes balsavome už ES ir JAV susitarimą dėl SWIFT sistemoje esančių finansinių mokėjimų pranešimų duomenų perdavimo. Vis dėlto mes pasiūlėme, kad Parlamentas nepritartų sprendimui toliau stiprinti privatumo apsaugą. Deja, Parlamentas tam nepritarė. Laikinas susitarimas, dėl kurio balsavome, yra teisės aktas, kuriuo nustatoma pusiausvyra tarp dviejų tikslų: veiksmingos terorizmo kontrolės ir mūsų piliečių asmens privatumo apsaugos. Kovoje su terorizmu reikalingos veiksmingos priemonės, tačiau pirmiausia privalome užtikrinti, kad būtų tinkamai apsaugotos demokratinės teisės. Mums atrodo, kad tai dabar padaryta, tačiau mes norėtume, kad būtų nustatyta dar didesnė apsauga. Kadangi SWIFT perkelė dalį savo veiklos iš JAV, asmens privatumas buvo labai sustiprintas, pradėjus taikyti Europos asmens duomenų apsaugos standartus. Tolesnės ES ir JAV derybos dėl ilgalaikio susitarimo, kuriuo būtų nustatyta stipri garantija dėl duomenų apsaugos mūsų piliečiams drauge su veiksmingomis galimybėmis sekti ekonominį pasirengimą teroristiniams aktams, turėtų būti užbaigtos spalio mėn. Nors reikia dar daug nuveikti, kad būtų sustiprinta asmens duomenų apsauga, manome, kad jaučiamas padėties pagerėjimas, palyginti su padėtimi metų pradžioje, kai nebuvo jokio veiksmingo susitarimo, kuris leistų mums balsuoti norint sudaryti laikiną susitarimą, kad per artimiausius devynis mėnesius kova su terorizmu nebūtų susilpninta. Prieš pasiekdami glautinį susitarimą, reikalausime toliau stiprinti asmens duomenų apsaugą, kaip vieną būtinų jo patvirtinimo sąlygų.

Robert Goebbels (S&D), raštu. – (FR) Balsavau už tai, kad nebūtų pritarta ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų vadinamajam SWIFT susitarimui dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo. SWIFT susitarimas savo dabartine forma labai tolimas nuo to, ką galima laikyti tinkama pusiausvyra tarp poreikio kovoti su tarptautiniu terorizmu ir poreikio apsaugoti pagrindines teises. Nepriimtina, kad nefiltruoti milijonų visiškai nieko dėtų asmenų duomenys būtų perduodami JAV valdžios institucijoms. Nepriimtina, kad šie duomenys, kaip numato JAV įstatymai ir prieštaraujant ES teisės aktams, būtų saugomi iki 90 metų. Tinkama asmens duomenų ir privatumo apsauga, kuriai aš jau pritariau balsuojant du kartus dėl finansinių duomenų mainų, turėtų būti taip pat taikoma ir SWIFT susitarimui.

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Aš tvirtai pritariu šiam pranešimui, kuriuo Europos Parlamentas aiškiai nepritaria SWIFT susitarimui, kuris pasirašytas pasinaudojus apgaule, neatsižvelgiant į Europos Parlamento, kurį Taryba ir Europos Komisija pasistengė eliminuoti derybose, poziciją. Atsižvelgiant į privatumo apsaugos principus ir šių duomenų perdavimo veiksmingumą kovoje su terorizmu, itin svarbu, kad derybos vyktų taip, kad būtų galima pasiekti aiškų susitarimą. Šis balsavimas svarbus patvirtinant Europos Parlamento vaidmenį atstovaujant Europos piliečių interesams ir šitaip pareiškiant savo valią rimtai ir veiksmingai ginti ir atstovauti jų teisėms ir pagrindinėms laisvėms, apsaugant jų privatumą ir kovojant su terorizmu.

Monika Hohlmeier (PPE), raštu. – (DE) Mano sprendimas balsuoti prieš laikinąjį SWIFT susitarimą nėra sprendimas, nukreiptas prieš bendradarbiavimą su JAV kovojant su terorizmu. Visiškai sutinku su tuo, kad turėtų būti kuo skubiau priimtas naujas suderintas susitarimas, kuris igalintų Europos ir JAV saugumo institucijas drauge bendradarbiauti ir nustatyti pinigų pervedimus, kurie gali būti siejami su teroristine veikla. Vis dėlto laikinasis susitarimas turi didelių trūkumų, tarp jų nepakankamas nuostatas dėl duomenų ištrynimo, skundo teisių ir informacijos prieigos bei tolesnio perdavimo trečiosioms šalims. Be to, iš Europos Sąjungos ir JAV partnerystės norėtųsi tikėtis, kad visa atsakomybė užtikrinant piliečių saugumą pagal terorizmo finansavimo sekimo programą (TFSP) nebus patikėta tik JAV, o būtų nustatytas laikotarpis, kol bus sukurta Europos TFSP, bendradarbiaujant su JAV pačioje Europos Sąjungoje.

Dėl šios priežasties, tikiuosi, artimiausioje ateityje derybose bus pasiektas susitarimas, kuris taps ilgalaikiu pagrindu bendrai kovoti su terorizmu visame pasaulyje, veiksmingai nustatant teroristinius tinklus ir finansinius mokėjimus, kuriuo būtų tinkamai atsižvelgiama į piliečių duomenų privatumo apsaugą.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Nepritarimas laikinajam susitarimui dėl banko duomenų perdavimo Jungtinėms Valstijoms per SWIFT tinklą dėl veiksmų, susijusių su asmens duomenų apsaugos proporcingumu ir abipusiškumu nėra naujųjų Parlamento galių pagal Lisabonos sutartį demonstravimas, o politinis Europos

signalas. Nepritardami šiam susitarimui ir balsuodami už Europos Parlamento rekomendaciją, parodėme, kad svarbus politinis sprendimas negali būti priimtas, jei jis pažeidžia Lisabonos sutarties ir ypač Pagrindinių teisių chartijos nuostatas. Kai bus pasirašytas naujasis susitarimas, šį kartą ilgalaikiu pagrindu, ir kai juo bus tinkamai užtikrinta Europos piliečių duomenų apsauga, Europos Parlamentas jam pritars. Kova su terorizmu ir toliau yra vienas pagrindinių iššūkių, kuriuos mes turime spręsti. Šiomis sąlygomis reikalingas naujas susitarimas, tačiau jis turėtų būti sudarytas siekiant užtikrinti tinkamą Europos piliečių apsaugą. Štai kodėl rengiant naująjį susitarimo projektą, Parlamentas turėtų vaidinti pagrindinį vaidmenį laikantis procedūros, kuria būtų visiškai laikomasi Sutarties raidės.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – Šiandien balsavau prieš SWIFT susitarimą dėl banko duomenų perdavimo JAV kovos su terorizmu tikslais. Šiuo susitarimu nepakankamai apsaugoti Europos žmonės; jame būtina numatyti geresnes duomenų apsaugos priemones. Pavyzdžiui, pagal šį susitarimą duomenims gauti nereikalingas išankstinis teismo sprendimas. Duomenų apsauga yra viena pagrindinių teisių. Pagarba žmogaus teisėms yra vienodai svarbi, ir jų apsauga yra svarbi mano darbo Parlamente sudedamoji dalis. Kartu aš manau, kad turime turėti priemonių, kurios padėtų kovoti su terorizmu bendradarbiaujant su JAV; vis dėlto to neturėtų būti siekiama pažeidžiant Pagrindinių teisių chartiją. Šis nepritartimas SWIFT susitarimui yra reikšmingas Europos Parlamento istorijoje. Juo siunčiama aiški žinia: Europos Parlamentas pasiryžęs naudoti jam suteiktas galias pagal Lisabonos sutartį demokratijos interesų labui, atstovaujant savo piliečiams ir apsaugant jų teises. Komisija būsimuoju susitarimu su JAV dėl duomenų perdavimo turėtų parodyti, kad pasiekta tinkamos pusiausvyros kovoje su terorizmu ir tinkamai atsižvelgiama į mūsų piliečių privatumo apsaugą.

Elisabeth Köstinger (PPE), raštu. – (DE) Man neįkyla jokių abejonių, kad būtina glaudri ir konstruktyvi Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystė, ypač kai kalbama apie kovą su terorizmu. Vis dėlto balsavau prieš laikinąjį SWIFT susitarimą, nes juo nepakankamai atsižvelgiama į pagrindinius duomenų apsaugos klausimus. Europos Parlamento nušalinimas nuo derybų pasirašant susitarimą taip pat buvo nepriimtinas ir sukėlė didelių problemų. Nors esu tikra, kad būtinas tarptautinis susitarimas, reguliuojantis duomenų mainus, nepaisant to, piliečių laisvės ir pagrindinės teisės turi būti apsaugotos.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Balsavau už SWIFT susitarimą, nes manau, kad duomenų mainai yra abipusiškai naudingi. Mūsų atitinkamos slaptosios tarnybos nurodė ne vieną atvejį, kai jie labai pravertė. Terorizmo pavojus yra tikras, jo negalima neigti, ir bandymai įvykdyti teroristinį aktą Detrote praėjusį mėnesį tai patvirtina. Todėl mes turėtume įrodyti savo atsakingumą. Tai yra abipusės paramos klausimas. Šis susitarimas neturėtų būti traktuojamas kaip vienašalis ES įsipareigojimas. Europos Sąjunga leis naudotis savo informacija, tačiau mainais JAV institucijos analizuos tuos duomenis, ko mes negalime šiuo metu Europoje, nes nėra Europos kovos su terorizmu finansavimo programos, kuri būtų lygiavertė TFSP. Šiuo susitarimu siekiama užtikrinti mūsų saugumą, ne tik saugumą JAV teritorijoje. Pagaliau tai yra tikrai tarptautinis susitarimas, kuris skiriasi nuo ankstesnių vienašalių įsipareigojimų. Garantijos yra teisiškai įpareigojančios, susitarimo taikymas turės būti vertinamas, ir jei ES mano, kad šių garantijų nėra laikomasi, susitarime yra numatyta aiški nuostata, kuri leis šalims jį nutraukti.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Klausimas, dėl kurio balsavome – susitarimo dėl finansinių mokėjimų pranešimų perdavimo sekimo programos atnaujinimas, kuris yra labai svarbus kovoje su terorizmu, kuris pastaruoju metu pasirinko Vakarų visuomenę savo išpuoliams. Jei rezoliucija būtų patvirtinta ir susitarimas būtų buvęs atmetas, teroristinės organizacijos būtų igijusios laisvę veikti nekontroliuojamos, ir tai galėtų turėti rimtų pasekmių. Įdomu, kad daugelis tų, kurie nepritarė susitarimui, nes jis neva pažeidžia asmens duomenų konfidencialumą, yra tie, kurie savo kilmės šalyse reikalauja atsisakyti bankinės paslapties ir pavišinti bankinius duomenis. Šiems žmonėms svarbu ne duomenų perdavimas, bet tai, kad jie bus perduoti JAV, kurios atžvilgiu jie negali paslėpti savo akivaizdaus priešiško požiūrio. Dėl to savo balsu prieš šią rezoliuciją ir už šį susitarimą aš atsižvelgiau tik į labai konkrečias poreikio kovoti su terorizmu visomis priemonėmis aplinkybes ir į pagrindinį vaidmenį, kuris šioje kovoje tenka JAV.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) Balsavau už Jeanine Hennis-Plasschaert pranešimą, norėdamas parodyti, kad nepritariu SWIFT susitarimui, kurį pasirašė 27 valstybės narės ir kuriuo siekiama perduoti finansinių mokėjimų pranešimų duomenis Jungtinėms Amerikos Valstijoms prisidengiant kova su terorizmu. Manau, kad Jungtinių Valstijų reikalavimas nepriimtinas ir kelia pavojų Europos piliečių laisvėms ir teisėms. Šiuo pasiūlymu konservatyviosios jėgos mėgino mus priversti atstovauti JAV interesams visiškai negalvojant apie mūsų piliečių saugumą ir privatumo apsaugą. Europos Parlamentas negali leisti, kad europiečių pilietinės teisės ir laisvės būtų pažeidžiamos prisidengiant kovos su terorizmu tikslais.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) ES leido JAV pernelyg ilgai su ja žaisti. Atėjo laikas, kai turėtume pagaliau užbaigti nuolatinį JAV mūsų piliečių teisių ir laisvių ir duomenų apsaugos pažeidinėjimą prisidengiant kovos su terorizmu tikslais. Finansinių mokėjimų pranešimų perdavimas užsienio valstybėms yra rimtas mūsų piliečių pagrindinių teisių pažeidimas, ypač jei duomenų gavėjas yra Jungtinės Amerikos Valstijos. Milijonų banko asmens duomenų perdavimas prieštarauja Europos interesams.

Niekas nežino, kaip JAV slaptosios tarnybos ketina panaudoti gautus duomenis ir tai palieka atviras duris patiems įvairiausiems piktnaudžiavimams, net ekonominiam šnipinėjimui. Teiginys, kad Vašingtonas naudoja šiuos duomenis kovoje su terorizmu, yra ne kas kita, kaip pigi dūmų uždanga. Neturėdama kitos galimybės, kaip tik tarti „ne“ SWIFT susitarimui, ES turėtų įrodyti savo nepriklausomybę nuo JAV. Galiu tik nuoširdžiai pritarti Europos Parlamento ištartam „ne“ SWIFT susitarimui.

Mariya Nedelcheva (PPE), raštu. – (FR) Balsavau prieš Europos Sąjungos Tarybos ir Jungtinių Amerikos Valstijų SWIFT susitarimą, nes manau, kad jo garantijos duomenų apsaugos požiūriu nepakankamos. Nekeldama klausimo dėl to, ar kova su terorizmu būtina, nes šiandien pavojus labai tikras, esu įsitikinusi, kad negalime užtikrinti Europos piliečių saugumo, kartu neužtikrindami visiškos jų asmens duomenų apsaugos.

Šiuo metu padėtis tokia, kad SWIFT susitarimo nuostatos tais atvejais, kai Jungtinės Valstijos gali perduoti Europos duomenis trečiosioms šalims, yra pernelyg neapibrėžtos. Turėtų būti nustatyta aiški nuostata, susijusi su šių duomenų perdavimu. Kalbant apie teisinę gynybą, atvirą piliečiams arba įmonėms, kurie mano, kad jų duomenys galėjo būti netinkamai apdoroti, 11 straipsnis yra aiškiai nepakankamas.

Šiuo straipsniu garantuojama duomenų apsauga, apdorojant juos Europos Sąjungoje, o kokia apsauga užtikrinama apdorojant Europos duomenis Jungtinėse Valstijose? Reikalingos derybos, kurios vyktų skaidriai ir demokratiškai, visiškai ir besąlygiškai pritariant Europos Parlamentui, kaip tai numatyta pagal Lisabonos sutartį šių tarptautinių susitarimų atvejais.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) 2010 m. vasario 11 d. bus atmintina diena Europos Parlamentui: nariai, atstovaujantys plačiausiam politinių įsitikinimų spektrui ir didžiajai daliai valstybių narių balsavo už tai, kad nebūtų pritarta tam, kad Europos piliečių finansinių mokėjimų duomenys būtų peduodami JAV. Neaišku, kiek šis duomenų perdavimas būtų naudingas kovoje su terorizmu, be to, SWIFT susitarimu negarantuojamas Europos duomenų apsaugos standartų laikymasis. Priimdamas šį sprendimą, Europos Parlamentas, kaip institucija, atstovaujanti Europos piliečiams, igijo didesnę įtaką ir pasitikėjimą ir nepasidavė JAV spaudimui. Jo atsakymas – aiškus „ne“ Europos piliečių teisių apribojimui prisidengiant kova su terorizmu. Nebūtina sakyti, kad aš taip pat pritariau tam, kad būtent dėl šių priežasčių nebūtų pritarta pranešimui.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Balsavau už tai, kad nebūtų pritarta SWIFT susitarimui su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, nes jis kelia daugiau pavojaus Europos piliečių privatumui, negu yra tinkama kovos su terorizmu priemonė. Susitarimas, neseniai pasirašytas Europos Sąjungos ir JAV, yra Europos Parlamento nepaisymo pavyzdys, atsižvelgiant į tai, kad jis pasirašytas likus tik vienai dienai iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo. Šį kartą su Parlamentu nebuvo konsultuojamasi, o dabar tai daryti per vėlu. Nepritariau susitarimui, ir mes tikimės, kad Jungtinės Valstijos ir Taryba supras, kaip svarbu, kad Europos Parlamentas dalyvautų sprendimų priėmimo procese ES lygmeniu. Tvirtai tikiu, kad galima pasiekti geresnio susitarimo pirmininkaujant Ispanijai.

Renate Sommer (PPE), raštu. – (DE) Balsavau už tai, kad būtų atidėtas balsavimas dėl SWIFT susitarimo. Atidėjus jį keturioms savaitėms, būtų buvę galima atverti kelią tolesnėms deryboms. Priimdami šį sprendimą, parodėme Komisijai, kad turime savo nuomonę: galėjome panaudoti šią galimybę spręsti pagrįstus mūsų piliečiams ir įmonėms rūpestį keliančius klausimus dėl jų duomenų apsaugos pagal laikinąjį susitarimą, kuris jau galioja. Pagaliau mūsų atsakomybė yra apsaugoti piliečių laisves ir pagrindines teises. Vis dėlto, nepritardami atidėjimui, šie rūmai praleido galimybę atsakingai pasinaudoti naujomis galiomis ir padidinti savo įtaką derybose. Kita vertus, visiškai neįmanoma, kad aš būčiau galėjęs balsuoti už SWIFT susitarimą. To nebūtų leidęs pakirstas pasitikėjimas JAV, kuri labai arogantiškai parodė savanaudišką mentalitetą, ir tas nesiskaitymas, kurį parodė Taryba Parlamento atžvilgiu.

Vis dėlto dabar turime siekti, kad būtų surengtos naujos derybos ir priimtas ilgalaikis susitarimas, dalyvaujant Europos Parlamentui, nesvarbu, kiek stipri yra mūsų transatlantinė draugystė. Šitokiu susitarimu turėtų būti siekiama atspindėti ES standartus, nes kontroliuojami duomenų mainai kovojant su tarptautiniu terorizmu atitinka ir Europos interesus.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Su įsitikinimu balsavau už pranešimą, ir man labai malonu, kad dauguma atsisakė paklusti stipriam politiniam spaudimui ir garsiai prabilo apie teisingumo ir saugumo politikos priemones. Siekiant išvengti to, kad toliau būtų perduodami milijonų Europos mokėjimų ir finansinių pranešimų duomenys Jungtinėms Valstijoms per SWIFT, Parlamentas parodė, kad jis rimtai vertina pagrindines teises, kurios numatytos pagal Lisabonos sutartį.

ES pirmininkaujanti valstybė narė ir Europos Komisija dabar turėtų paraginti priimti laikinąjį susitarimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir vėl grįžti prie derybų stalo, pasitelkus reikalavimus, nurodytus rezoliucija, kurią priėmė Europos Parlamentas 2009 m. rugsėjo mėn. Vis dėlto pirmiausia turėtų vykti atviros diskusijos dėl, viena vertus, santykių tarp saugumo politikos ir kovos su terorizmu ir, kita vertus, minimalių reikalavimų dėl pagrindinių piliečių teisių ir pagarbos šimtų milijonų piliečių privatumui. Man malonu, kad šantažas ir politinis spaudimas nepadėjo. Pagaliau būtų nesąmonė teigti, kad pagarba piliečių teisėms ir privatumui yra kliūtis kovojant su terorizmu. Mes, Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, esame pasirengę bendradarbiauti norėdami parengti veiksmingą, griežtą saugumo politiką, tačiau tokią, kuria būtų tinkamai atsižvelgta į konstitucines teises ir į kovą su nusikalstamumu ir terorizmu.

Nuno Teixeira (PPE), raštu. – (PT) Kova su tarptautiniu nusikalstamumu, ypač transatlantinio bendradarbiavimo priemonėmis yra vienas svarbiausių Europos Sąjungos prioritetų. Vis dėlto šis bendradarbiavimas turėtų būti vykdomas abipusiškumo ir abipusio pasitikėjimo pagrindu. Laikinas Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimas dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo neužtikrina Europos piliečiams ir įmonėms tų pačių teisių ir garantijų pagal JAV įstatymus, kokios būtų užtikrintos ES teritorijoje. Duomenų perdavimo sistema neatsižvelgiama į pagrindinius Europos teisės aktų dėl duomenų apsaugos principus, ypač proporcingumo ir būtinumo principus. Susitarimu tiksliai nenumatoma, kad reikalavimams būtų būtinas teismų sprendimas arba būtų ribojamas jų saugojimo laikas, taip pat nepakankamai apibrėžiamos sąlygos bendrai naudojant duomenis su trečiosiomis šalimis. Taip pat apgailestauju dėl to, kad derybų metu Taryba praktiškai nesikeitė informacija su Parlamentu ir kad balsavimas dėl susitarimo įvyko po to, kai jis jau įsigaliojo. Dėl šių priežasčių ir dėl to, kad Europos piliečių teisės nusipelnė tinkamos pagarbos, balsuoju už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuriuo nepritariama SWIFT susitarimo sudarymui.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), raštu. – (PL) Pasak mano kolegų narių, Taryba suklydo, ignoruodama Europos Parlamentą derybų dėl susitarimo su JAV metu. Kalba, kurią pasakė mano frakcijos pirmininkas, Joseph Daul, nepadėjo. Po išsamių diskusijų jis paprašė kolegų narių atidėti balsavimą. Cecilia Malmström primygtinai reikalavo suteikti daugiau laiko naujai Komisijai surinkti daugiau informacijos apie šį klausimą ir tolesnės deryboms, ir Parlamentui išsamiau išnagrinėti šį klausimą. Suprantu, kokią didžiulę reikšmę turi duomenų apsauga, tačiau taip pat turėtume prisiminti, kad Jungtinės Amerikos Valstijos yra mūsų pagrindinis partneris. Turime stiprinti abipusį pasitikėjimą ir kovoti su terorizmu, o mūsų piliečių saugumas yra mūsų bendra atsakomybė. Balsavau taip, kaip to reikalauja mano frakcijos pozicija – t. y. už balsavimo atidėjimą. Deja, mūsų pasiūlymui įgyvendinti pritrūko 15 balsų. Kiek man žinoma, 35 mūsų frakcijos nariai balsuojant nedalyvavo. Tai dar vienas įrodymas, kiek svarbus kiekvienas balsas. Toliau, vadovaujantis mano frakcijos pozicija, aš balsavau už susitarimą. Parlamentas nepritarė susitarimui, 378 nariams balsavus už, 196 – prieš, 31 susilaikius. Nesu patenkinta šiuo rezultatu, tačiau abejoju, ar galėsime greitai grįžti prie šio svarbaus klausimo.

Ioannis A. Tsoukalas (PPE), raštu. – Nors aišku, kad siūlomomis taisyklėmis siekiama palengvinti kovą su nusikalstamumu skaitmeninėje erdvėje ir skaitmeniniu terorizmu, nuoroda į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 8 straipsnį, taip pat atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo sprendimą C317/04, reiškia, kad bet koks teigiamas balsavimas šiuo klausimu būtų neteisėtas, nes kiekvienas Europos pilietis privalo paklusti bendroms Europos Sąjungoje galiojančioms taisyklėms ir ETT sprendimams.

Thomas Ulmer (PPE), raštu. – (DE) Balsavau už tai, kad nebūtų pritarta SWIFT susitarimui. Šis įvykis buvo labai svarbus tolesniam Europos demokratizavimo procesui ir stiprinant Parlamento demokratines teises pagal Lisabonos sutartį dėl duomenų apsaugos ir atskirų mūsų piliečių teisių. Norėčiau, kad mūsų darbe būtų daugiau tokių magiškų akimirkų, kaip ši.

Pasiūlymas dėl rezoliucijos B7-0063/2010

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Pritariu šiam pasiūlymui dėl rezoliucijos, kuriuo raginama skubiai priimti direktyvą, kuria būtų įgyvendinamas Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacijos (ELSPJA) ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacijos (EVPPSF) pasirašytas Bendrasis susitarimas dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninėse ir sveikatos priežiūros sektoriuje. Kasmet Europos Sąjungoje įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų adatomis, kuriais gali būti peduodama kelianti

pavojų gyvybei virusinė infekcija. Pastaruoju susitarimu ir jo straipsniu dėl minimalių standartų neužkertamas kelias būsimoms nacionalinėms ir Bendrijos nuostatomis, kurios būtų palankesnės darbuotojams. Mano politinė frakcija Europos Parlamente daugelį metų reikalavo sugriežtinti Europos saugumo standartus sveikatos apsaugos sektoriuje ir toliau, kalbant apie bendrąjį susitarimą, būtina skubos tvarka priimti ir įgyvendinti direktyvą.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kadangi būtina stiprinti sveikatos priežiūros darbuotojų apsaugos teisės aktus. Deja, Europos Sąjungoje kasmet įvyksta daugiau kaip milijonas susižalojimų adatomis, kai užsikrečiama tokių ligų, kaip hepatitas B, hepatitas C, arba ŽIV (AIDS) virusais. Todėl valstybėse narėse esama skubaus poreikio priimti ir įgyvendinti Bendrąjį susitarimą dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninėse ir sveikatos priežiūros sektoriuje.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europos ligoninių ir sveikatos priežiūros įstaigų asociacija (ELSPIA) ir Europos viešųjų paslaugų profesinių sąjungų federacija (EVPPSF) pasirašė Bendrąjį susitarimą dėl su(si)žeidimų aštriais instrumentais prevencijos ligoninėse ir sveikatos priežiūros sektoriuje.

Šiuo sprendimu siekiama nustatyti standartus ir taisykles, kurie leistų apsaugoti sveikatos priežiūros sektoriaus darbuotojus nuo susižalojimų aštriais įrankiais, kuriais gali būti perduodama 20 mirtinų ligų virusų ir kurie gali būti rimta visuomenės sveikatos problema.

Atsižvelgiant į šio Bendrojo susitarimo reikšmę sveikatos priežiūros sektoriaus sveikatos priežiūros darbuotojų sveikatai, Komisija turi užtikrinti jo įgyvendinimą ir skubiai priimti direktyvą, kuri leistų jį įgyvendinti.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Susižalojimai adatomis ir kitais aštriais medicinos instrumentais yra viena iš dažniausiai pasitaikančių ir pavojingiausių grėsmių Europos sveikatos priežiūros darbuotojams; turint omenyje, kad ligonių darbuotojams ir sveikatos priežiūros specialistams dažnai kyla grėsmė, kad nuo adatos dūrio ar su(si)žalojimo kitais aštriais instrumentais gali kilti infekcijos, kaip nurodoma priimtoje rezoliucijoje. Todėl būtina garantuoti kiek galima saugesnę ligoninių ir kitų vietų, kur teikiamos sveikatos paslaugos, darbo aplinką.

Dėl šių priežasčių pritarėme rezoliucijai, kuri remiasi Bendruoju susitarimu, kuriame savo ruožtu nustatytas straipsnis dėl minimalių saugumo standartų, neprieštaraujant esamoms ir būsimoms Bendrijos ir nacionalinėms nuostatomis, kurios būtų palankesnės darbuotojams. Valstybės narės ir (arba) jų socialiniai partneriai turi turėti galimybę ir būti skatinami priimti papildomų priemonių, kurios būtų palankesnės šios srities darbuotojams.

David Martin (S&D), raštu. – Tvirtai pritariu Bendrajam susitarimui, kurio pavyko pasiekti Komisijai ir Europos socialiniams partneriams, atstovaujantiems sveikatos priežiūros sektoriui. Sveikatos darbuotojų apsauga nuo su(si)žalojimų ir galimas virusų perdavimas labai svarbus, ir man labai malonu, kad šis pasiūlymas sulaukė didelės paramos, ypač didelį darbą atlikus Stephen Hughes.

Nuno Melo (PPE), raštu. – (PT) Darbuotojų sveikatos apsauga darbo vietoje yra klausimas, kuris reikalauja socialiai atsakingo požiūrio ir savo ruožtu apima visus šios srities atsakingus subjektus, tarp jų ir Europos Parlamentą. Bendrasis susitarimas, kuris šiandien sudarytas tarp Europos socialinių partnerių ligoninių ir sveikatos apsaugos sistemoje yra svarbus įnašas į darbuotojų sveikatos ir saugumo apsaugos stiprinimą ligoninių sektoriuje.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Balsavau už šį pasiūlymą dėl rezoliucijos, norėdama apsaugoti darbuotojus, dirbančius klinikose ir ligoninėse. Pernelyg daug ligoninių darbuotojų tampa infekcijų aukomis, susižaloję švirkštais ir aštriais instrumentais. Aš, kaip EP narė, jaučiu pareigą prisidėti, kad to būtų išvengta. Šiuo pasiūlymu dėl rezoliucijos taip pat raginama tobulinti sveikatos priežiūros darbuotojų, kurie susiduria su šiuo pavojumi, mokymo ir darbo sąlygas: visoje Europos Sąjungoje būtina naudoti saugius medicinos instrumentus, apsaugančius nuo susižeidimo aštriais mediciniais įrankiais. Vadovaudamasi socialiniais įsitikinimais ir gerai žinodama ligoninių aplinką, raginu skubiai priimti ir taikyti priemones, kurios apibrėžtos šiame pasiūlyme dėl direktyvos.

Evelyn Regner (S&D), raštu. – (DE) Balsavau už pasiūlymą dėl Europos Parlamento rezoliucijos, nes esu socialinių partnerysčių susitarimų šalininkė. Pripažinti Europos socialiniai partneriai pasiekė susitarimą minėtu klausimu, ir aš raginu nedelsiant įtraukti šį susitarimą į taikytinus Europos teisės aktus, kad Taryba toliau galėtų nedelsiant priimti direktyvą.

Derek Vaughan (S&D), raštu. – Tai buvo svarbus balsavimas, raginant priimti Europos direktyvą, kuria būtų siekiama užtikrinti darbuotojų, nukentėjusių nuo „adatos dūrių“ su(si)žalojimo ligoninėse, apsaugą. Būtina kuo skubiau imtis veiksmų, kurie padėtų apsaugoti sveikatos priežiūros sektoriaus darbuotojus nuo tokių mirtinų ligų kaip ŽIV/AIDS ir hepatitas su(si)žalojus panaudotomis adatomis. Su(si)žalojimai adatomis yra vienas dažniausių ir rimčiausių pavojų sveikatos darbuotojams visoje Europoje, nes jų Europos Sąjungoje kasmet įvyksta daugiau kaip milijonas. Tikiuosi, kad bus imtasi skubių veiksmų tobulinti darbuotojų, dirbančių su adatomis ir aštriais instrumentais, mokymą ir rengimą, kad būtų drastiškai sumažintas su(si)žalojimų atvejų skaičius ir ribojamas su tuo susijusių asmenų ir jų šeimos narių emocinis stresas. Be to, manau, kad saugesnių medicinos instrumentų naudojimas padėtų išvengti galimų sužeidimų tiems, kurie turi dirbti su adatomis kiekvieną dieną.

8. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 12.50 val. ir atnaujintas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: Rainer WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

9. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

10. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (diskusijos)

10.1. Venesuela

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl Venesuelos⁽¹⁾.

Tunne Kelam, autorius. – Pone pirmininke, Parlamento nariai labai susirūpinę dėl pastarojo meto spaudos laisvės suvaržymo, kurio ėmėsi Venesuelos režimas.

Kaip jums žinoma, žiniasklaidos laisvė yra vienas demokratinės visuomenės pagrindų. Ji apima teisę gauti informaciją iš daugelio šaltinių. Neseniai prezidentas Hugo Chávez pasikėsino į žiniasklaidos laisvę. Praėjusių metų rugpjūčio mėn. jis įsakė uždaryti 34 radijo stotis, atsisakydamas pratęsti jų veiklos licencijas. Šių metų sausio mėn. prezidentas Hugo Chávezas uždraudė transliuoti RCTV *International* ir kitus penkis kabelinius ir palydovinius kanalus, kurie neperdavė jo oficialios kalbos. Be to, jis apibūdino antivyriausybinių informaciją, platinamą Twitter ir internete, kaip teroristinę veiklą. Mes protestuojame prieš dviejų Venesuelos studentų, kurie demonstravo prieš laisvą žiniasklaidos priemonių uždarymą, žūtį ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją.)

Renate Weber, autorė. – (ES) Pone pirmininke, ponios ir ponai, išraiškos laisvė nėra virtuali teisė, dėl kurios galima susitarti, neatsižvelgiant į politinę ir socialinę šalies realybę. Spaudos laisvė reiškia kritinę nuomonę apie vyriausybę arba politikus, ar jie būtų prezidentai, vyriausybinių ar opozicinių jėgų, yra pagrindinė žmogaus laisvių garantija. Ji susijusi su informacijos prieiga iš daugelio šaltinių, kad teisė balsuoti būtų tikra teisė.

Deja, po daugelio antidemokratinų prezidento Hugo Chávezo vyriausybės aktų, nukreiptų prieš opoziciją, atrodo, dabar atėjo laikas žiniasklaidai. Kalbame ne tik apie pastarąją RCTV *International* atvejį, kai Venesuelos garso ir vaizdo institucija pritaikė įstatymą atgaline data, bet ir apie tai, kad nuo 2009 m. Venesueloje uždarytos 34 populiariausios radijo stotys.

Be to, *Globovisión*, kuri vis dar laikosi nepriklausomos nuo vyriausybės redakcinės pozicijos, daromas spaudimas, kad tai pasikeistų. Nepamirškime, kad pats veiksmingiausias būdas eliminuoti žiniasklaidą – inicijuoti savicenzūrą.

(1) See Minutes

Uždarius 34 radijo stotis, Hugo Chávez Vyriausybė oficialiai paskelbė, kad yra dar vienas sąrašas radijo stočių, kurios turėtų būti taip pat uždarytos: sąrašas, apie kurį niekas nieko nežino, nes procedūros nėra atviros, ir kuriuo skatinama sukurti neapibrėžtumo atmosferą, kurios vienintelis tikslas yra skatinti savicenzūrą. Visi šie pažeidimai vyksta kompetentingiems teismams nereaguojant į jiems pateiktus ieškinius.

Šalyje, kur negerbiamas toks universalus principas kaip įstatymų netaikymas atgaline data, kur teismų institucijos nereaguoja į skundus, kol jiems to neįsako Prezidentas, negalima kalbėti apie teisinę valstybę ir galių atskyrimą. Tai nėra demokratija. Deja, tokia padėtis šiandien Venesueloje.

Véronique De Keyser, *autorius*. – (FR) Pone pirmininke, atsiprašau, bet pasiūlymas dėl rezoliucijos dėl Venesuelos, kurį visų pirma pateikė Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, – praktiškai tėra iš nieko sukurptas pokštas siekiant išnaudoti skubias diskusijas politiniais tikslais ir pabandyti diskredituoti Hugo Chávezą.

Tęsiu toliau, nes nėra kada veltui gaišti laiko. Keturios nacionalinės stotys nesugebėjo patenkinti teisės aktuose numatytų registravimo reikalavimų. Jų veikla buvo laikinai sustabdyta. Šiuo metu jos atitinka minėtus reikalavimus, todėl tikiuosi, kad jų reikalai bus greitai sutvarkyti.

Bendrame pasiūlyme dėl rezoliucijos, kurį pateikė Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas ir Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji, mano frakcija dar kartą pabrėžia savo besąlygišką paramą saviraiškos laisvės ir pliuralizmo principams. Vis dėlto mane stebina tai, kad PPE frakcijos požiūris į saviraiškos laisvę labai skiriasi. Argi ne jūs, gindami S. Berlusconi, balsavote prieš rezoliuciją dėl spaudos laisvės Italijoje užtikrinimo? Jei norite šiandien apsikvailinti, linkiu sėkmės. Balsuoti skirtu laiku jūsų čia bus daug, tad nepraleiskite progos.

Raül Romeva i Rueda, *autorius*. – (ES) Pone pirmininke, kalbant apie Venesuelą, aš taip pat matau dvi problemas. Viena iš jų susijusi su forma, o kita – su turiniu. Dėl formos. Turiu pasakyti, kad dėl mūsų kolegų narių iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos, jau kurį laiką aktyviai piktnaudžiaujančių šiuo neeiliniu posėdžiu žmogaus teisių pažeidimų klausimu politinėms partinėms diskusijoms rengti, susidaro sudėtinga padėtis.

Jų siekis užsiimti politine partine veikla yra visiškai teisėtas. Vis dėlto ši vieta nėra tam tinkama. Jeigu jie nori daryti pareiškimus, remiančius jų draugus, arba, jei jau taip, kritikuoti jiems nepatinkančias vyriausybes, tam čia nėra tinkamas nei laikas, nei vieta.

Vis dėlto pradėkime vertinti šį neeilinį posėdį žmogaus teisių ir demokratijos pažeidimų klausimu daug rimčiau, nes, jei to nedarysime, prarasime pasitikėjimą mumis, kurį šiuo metu turime ir kurį, be abejo, sunku atgauti tarptautiniu lygmeniu.

Lotynų Amerikoje vyksta daug grubių žmogaus teisių pažeidimų. Vis dėlto būkime nuoseklesni. Norime aptarti žmogaus teisių padėtį Lotynų Amerikoje? Tada kalbėkime apie Kolumbiją ir Hondūrą. Kaip atsitinka, kad šie klausimai niekada neaptariami per plenarinį posėdį? Kodėl mums visada kyla ši problema, o tokiu atveju, kaip šiandien, kai klausimas iš esmės yra tik administracinio pobūdžio, susilaukiame tokio dalyvavimo ir paramos? Tai nepriimtina. Tai nepriimtina, nes, dar kartą pabrėžiu, prarasime pasitikėjimą mumis ir bet kokią teisę reikšti nuomonę šios rūšies atvejais.

Norėčiau pasakyti labai aiškiai. Nesu Hugo Chávezo šalininkas. Esu už žodžio laisvę net tiems, kurių nuomonės visiškai priešingos mano nuomonei, kur tai bebūtų – čia, Italijoje, arba Hondūre. Vis dėlto tai ne šiandienos diskusija. Šiandien nagrinėjama problema iš esmės yra administracinio pobūdžio klausimas, susijęs su Venesuelos vidaus tvarka. Šis klausimas yra išspręstas (netgi pagal informaciją, kurią mes turime).

Dėl to šiuo atveju nėra problemos. Nėra net klausimo. Jei norime ir toliau daryti cirką iš šio neeilinio posėdžio, galime tęsti darbą ta pačia dvasia; tada tiesiog nusirisime tiek, kad niekada nieko nebeapsvarstysime, nes būsime pradėję pasitikėjimą.

Dėl to raginu PPE frakcijos narius pradėti vertinti šį neeilinį posėdį kiek rimčiau, nes kitu atveju, be jokios abejonės, jis bus visiškai betikslis.

Joe Higgins, *autorius*. – Pone pirmininke, leiskite man pirmiausia pabrėžti didžiulę šio Parlamento dešiniųjų frakcijų, kurios pasmerkė Venesuelos valdžią, laikinai panaikinusią „Radio Caracas Television (RCTV)“ transliavimo licenciją, ir kurios pretenduoja būti kovos už spaudos laisvę lyderės, veidmainystę. Tai tos pačios frakcijos, kurios remia Europoje veikiančią sistemą, kai didžioji dalis žiniasklaidos yra kontroliuojama milijardierių ir didelių privačių bendrovių, besinaudojančių šia kontrole, viena vertus, dideliems pelnams

gauti ir, kita vertus, prokapitalistinei, prorinkos ir proneoliberaliai propagandai skleisti. Šios frakcijos dabartinės ekonomikos krizės metu šmeižia ir užgaulioja valstybės sektoriaus darbuotojus, pvz., nenuilsdamos bando „prakišti“ darbotvarkę, pagal kurią už krizę turi sumokėti darbininkų klasė, be to, nepaliaujamai juodina tas darbininkų klasės organizacijas, kurios išdrįsta su jomis nesutikti.

Klausimo dėl RCTV įtraukimas į skubią šiandienos rezoliuciją dėl žmogaus teisių – rimtas piktnaudžiavimas šia procedūra. Beje, didžioji dalis Venesuelos žiniasklaidos – privati nuosavybė, įskaitant galingas žiniasklaidos bendroves, 2002 m. surengusias sąmokslą ir nuvertusias Hugo Chávezą, kuris Venesuelos žmonių buvo išrinktas ir daug kartų perrinktas. Teisybę pasakius, šio Parlamento PPE frakcija siekia tų pačių tikslų kaip ir perversmo organizatoriai: ji nori nuversti Hugo Chávezo vyriausybę, nes ši vyriausybė nepasidavė pasaulinio kapitalizmo spaudimui visose srityse įgyvendinti privatizavimo ir liberalizavimo priemones, be to, frakcija nepageidauja, kad būtų prieštaraujama neoliberaliai darbotvarkei. Taip, Lotynų Amerikos darbo klasė faktiškai stoja opozicijos pusėn. Ir aš nesu tas, kuris neturi aštrių kritinių pastabų Venesuelos vyriausybės atžvilgiu.

Nepaisant didžiulės daugumos Venesuelos žmonių paramos, Hugo Chávez iš tikrųjų ryžtingai nenutraukė saitų su kapitalizmu ir nepasuko tikro demokratinio socializmo link. Tam tikrais atžvilgiais pastebima vystymosi biurokratizmo link tendencija. Galiausiai mano bendraminčių vietoje nuomone, „Socialimo Revolucionario“ grupė, pvz., kovoja su šiomis tendencijomis ir už darbuotojų teises bei tikrą socializmą, o tai reiškia, beje, kad žiniasklaida neturėtų būti pajungta kapitalistų arba biurokratų interesams, bet turėtų būti demokratiškai atvira visiems visuomenės sektoriams.

Tomasz Piotr Poręba, *autorius*. – (PL) Pone pirmininke, tiesą sakant, kaip tik čia, Europos Parlamente, mes šiandien turėtume kalbėti apie tai, kas vyksta Venesueloje, kur diktatorius laužo įstatymus, uždraudžia opoziciją, uždaro nepriklausomas televizijos stotis, priverstinai nusavina įmones ir naikina įvairiausias institucijas. Kaip tik čia vieta apie tai kalbėti. Tai aiškūs žmogaus teisių pažeidimai.

Tačiau yra ir kitų klausimų, nes dėl jo valdymo destabilizuojama padėtis ne tik šalies viduje, bet ir visame regione. Provokuojantys veiksmai prieš Kolumbiją, parama FARC partizanams – tai dalykai, dėl kurių regione iš tikrųjų galėtų kilti tikras konfliktas.

Kolumbija – mūsų strateginis partneris. Paremkime ir palaikykime Kolumbiją šiuo metu, kai šalį taip stipriai atakuoja H. Chávez ir kai ji apgaule ar provokacijomis verčiama eskaluoti konfliktą regione. Tai mūsų pareiga, o jei tie išpuoliai ir provokacijos stiprės, Europos Sąjunga ir Europos Parlamentas privalo toliau palaikyti Kolumbiją, būti su Kolumbija ir teikti paramą Kolumbijai konflikto su Venesuela metu, nes nuogąstauju, kad jis gali greitai prasidėti.

Bogusław Sonik, *PPE frakcijos vardu*. – (PL) Pone pirmininke, visada girdėti ta pati giesmelė: už šviesesnį rytojų, panaikinti nelygybę, išlaisvinti žmones iš tironų priespaudos ir nugalėti skurdą ir vargą, naudoti šalies gerovę tautos labui – kol kas nors perima valdžią. Tai tikslas kiekvienos revoliucijos, taip pat ir tų žmonių, kurie, naudodamiesi demokratijos mechanizmais, siekia išsvajotų pareigų, pvz., prezidento, o kitą dieną užmiršta visus savo šūkius apie laisvę, demokratiją ir visuomenę. Nuo tos akimirkos jie vadovaujasi tik vienu šūkiu: „kadangi valdžia mūsų rankose, mes jos niekada neatiduosime“. Šiam tikslui pasiekti diktatoriai naudojasi tais pačiais metodais: cenzūra, slaptąja policija, kalėjimu mąstantiems kitaip, opozicijos pajėgų ardymu bei skaldymu ir visiška žiniasklaidos priemonių kontrole. Kaip tik tokio mąstymo XX amžiuje simbolis buvo, pvz., Lenino įvykdytas didvyriškų Kronštato jūreivių sukilimo nuslopinimas. Šis įvertinimas taip pat tinka šiandienos Veneselai. Žiniasklaidos laisvė yra ypatingai svarbi demokratijos ir pagarbos pagrindinėms vertybėms prielaida. Europos Komisija turėtų imtis atitinkamų veiksmų.

Zigmantas Balčytis, *S&D frakcijos vardu*. – Iš tikrųjų, jau mūsų frakcijos keletas narių išsakė savo poziciją, ir aš taip pat norėčiau pritarti, kad Venesuelos klausimas arba žodžio laisvė, jinau yra aktuali ne tik tai Lotynų Amerikoje bet ir visoje Europoje ir visame pasaulyje. Ir jei pradėtume taip preciziškai nagrinėti žodžio laisvės pažeidimus, aš manau, kad ir kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse ta problema egzistuoja.

Tikrai pritariu tai minčiai, kad šis klausimas šiandieną įtrauktas į darbotvarkę yra gal būt per daug skubiai, kad mes turime žymiai didesnių problemų, ir didesnių nusikaltimų, kurie egzistuoja ne tik Lotynų Amerikoje, bet ir kitose valstybėse, ir todėl manau, kad šitas klausimas šiandien yra per daug užaštrintas.

Izaskun Bilbao Barandica, *ALDE frakcijos vardu*. – (ES) Pone pirmininke, sutinku, kad yra ir daug rimtesnių problemų nei ši, tačiau privalau nuoseklumo vardan taip pat pasmerkti ir tai, kas šiuo metu vyksta Venesueloje. Beje, aš balsavau už iniciatyvą dėl Italijos.

Prieš keletą dienų Parlamente protestavau dėl įvykių, kurių metu Ispanijoje, Baskų krašte, buvo uždarytas tik baskų kalba leidžiamas laikraštis, o šiandien esu čia tam, kad pareikščiau protestą dėl „Radio Caracas“ uždarymo 2007 m. ir 34 radijo stočių uždarymo 2009 m.

Norėčiau, kad tai būtų susiję tik su administracinėmis problemomis ir šių žiniasklaidos priemonių teisės būtų atkurtos. Vis dėlto man susirūpinimą kelia žinios apie tai, kad prezidentas H. Chávez lygina naujų socialinių tinklų svetaines su valstybiniu terorizmu, ir apie tai, kad naudojimuisi internetu kyla rimta grėsmė.

Mano pareiga ginti žmonių teises, ginti žodžio laisvę, ginti žiniasklaidos teisę teikti nemokamą ir pliuralistinę informaciją, nes tai reiškia ginti piliečių teisę visiškai laisvai gauti informaciją.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, mes žinome, kad Venesuela yra viena iš dagiausiai naftos pasaulyje turinčių šalių. Taip pat žinome, kad ši šalis turi didelį hidroenergijos potencialą. Nepaisant to, kaip visi žinome, Venesuelos gyventojai metų metais kenčia nuo blogo valdymo pasekmių. Jau kelis dešimtmečius ši šalis nepajėgia investuoti savo pajamų iš naftos į tvarų vystymąsi arba infrastruktūros plėtrą. Nacionalinės valiutos susiejimas su JAV doleriu, matyt, buvo kitas priešingų rezultatų davęs žingsnis. Neseniai prezidentas H. Chávez bandė išspręsti šią problemą nuvertindamas valiutą ir pažabodamas valstybės skolą. Vis dėlto bankų nacionalizavimo, priverstinio nusavinimo ir laikino maisto parduotuvių uždarymo tikriausiai nepakaks, kad ilgainiui būtų išvengta hiperinfliacijos grėsmės.

Prezidentas H. Chávez siekia vykdyti komandinę ekonomikos politiką, kurti panašią į kitų autoritarinių režimų centralizuotai planuojamą ekonomiką, kuri, be abejo, neišvengiamai pasmerkta žlugti. Panašu, kad padėtis blogės ir toliau, o tai tikriausiai įvyks tuomet, kai maisto gamintojai, kurie metų metais buvo priversti gaminti maistą tvirtai nustatytais, o ne rinkos kainomis, kai tik bus įmanoma bandys surengti sukilimą. Taip pat turiu pareikšti savo kritiką dėl to, kad esant šiai pavojingai padėčiai, kai Venesuelos gyventojai kenčia nuo elektros energijos tiekimo pertrūkių, vandens trūkumo ir apgailėtinos ekonomikos padėties, prezidentas H. Chávez už daugiau nei 70 mln. JAV dolerių įgijo Nacionalinei gvardijai skirtų ginklų. Tai nežada nieko gera, visų pirma atsižvelgiant į protestus, kilusius po vyriausybės kritikavusio transliuotojo uždarymo, kurių metu studentai ir opozicijos nariai ne kartą žiauriai susirėmė su saugumo pajėgomis.

Kadangi žmogaus teisės, kaip visi sutinkame, yra ypač svarbus Europos Sąjungai dalykas, mes turime būti pasiruošę padėti. Turime veikti ne tik tada, kai pažeidžiamos žmogaus teisės, bet ir apsvaistyti galimybes, kurios galėtų padėti pagerinti Venesuelos gyventojų gyvenimo sąlygas be tiesioginio kišimosi į šios šalies vidaus reikalus. Šiai užduočiai atlikti reikia tinkamų diplomatinių įgūdžių ir nuojaautos. Tikiuosi, kad Europos Sąjunga yra pajėgi tai padaryti.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, esu šiek tiek nustebęs, kad šiuose rūmuose Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijai priekaištaujama, kad ji į darbotvarkę skubos tvarka įtraukė šį klausimą, kuris tikriausiai ne prie širdies nė vienam šių rūmų kairiųjų daugumos nariui. Abejoju, kad jie šiuose rūmuose sudaro daugumą. Tiesiog turėjau užduoti šį klausimą. Mūsų frakcija, kaip ir visos kitos frakcijos, taip pat turi visišką teisę iškelti šį klausimą. Ir net jei H. Chávez, kuris šiuo metu yra valdžioje, tam tikra prasme yra jūsų arba anksčiau Tarybai pirmininkavusios Ispanijos bičiulis, vis tiek turime paklausti, kokių veiksmų imtasi šioje srityje.

Esu gana nustebęs, kad toks asmuo kaip H. Chávez gali teigti, kad „Twitter yra teroristų sistema“. Prašau man atleisti, bet kiekvienas, kuris šiomis dienomis ir šiame amžiuje vadina Twitter teroristų sistema, gyvena kitame pasaulyje, tiksliau, akmens amžiuje. Norėčiau jums taip pat pasakyti štai ką: mes, PPE frakcija, atmetame šį kaltinimą. Mes smerkiame visus žmogaus teisių pažeidimus. Aš asmeniškai smerkiu su spaudos laisvės draudimu susijusius žmogaus teisių pažeidimus. Šiuo atžvilgiu norėčiau tiesiog pasakyti, kad Venesuelos žurnalistai yra spaudžiami ir kontroliuojami, o teisėjai suimami, jei paleidžia į laisvę neteisėtai suimtus asmenis. Mes, kaip europiečiai, privalome turėti drąsos pasisakyti prieš tokią praktiką.

Aš neleisiu Véronique De Keyser ir kitiems šių rūmų nariams reikšti tokių kaltinimų PPE frakcijai. Mes, kaip ir visi kiti, turime visišką teisę kelti klausimus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų Europoje ir bet kur kitur pasaulyje, kaip diskusijos vertą temą.

Marietje Schaake (ALDE). – Pone pirmininke, Venesuelos vyriausybė neteisėtai bandė apriboti saviraiškos laisvę ir pliuralizmą žiniasklaidoje ir internete. Šie beviltiški bandymai cenzūruoti informaciją ir saviraišką man primena Mahmoud Ahmadinejad elgesį. Iš tikrųjų prezidentas Hugo Chávez vadina Mahmoudą Ahmadinejadą savo draugu. Telieka tik paklausti, kam reikalingi priešai, jei yra tokių draugų.

Vis dėlto tai, kad Hugo Chávez laiko Twitter ir keitimąsi teksto pranešimais terorizmu, rodo mums, kad, jo manymu, žmonės bei jų laisvas keitimasis idėjomis ir opozicija yra jo priešai. Turiu prisipažinti, kad naudojuosi Twitter ir teksto pranešimų paslauga, bet, laimei, mes Europoje saviraiškos laisvę (įskaitant internetu) laikome pagrindine ir visuotine teise. Bandymai riboti žodžio, informacijos ir idėjų mainus skaitmeninėje erdvėje parodo, kad Venesuelos vyriausybė bijo savo piliečių ir jų raginimo nutraukti prievartą ir priespaudą.

Sėkmingu piliečių mobilizavimo pavyzdžiu galima būtų laikyti Oskar Morales, kuris sukūrė Facebook tiklaraštį „Milijonas balsų prieš FARC“ tikėdamasis internetu pritraukti vieną milijoną žmonių. Jis greitai suvienijo 12 milijonų žmonių, kurie visame pasaulyje dalyvavo protesto demonstracijose, ragindami nutraukti FARC smurtą. Prie šio judėjimo prisijungė piliečiai, besinaudojantys technologijomis kaip priemone. Bandymas apriboti šios priemonės naudojimą yra ne tik neteisingas, jis taip pat bus ir neveiksmingas.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, spaudos laisvė ir laisva demokratinė valdžia – ES pamatas. Hugo Chávezui, Venesuelos pseudodiktatoriui, tai tėra kliūtys jo kelyje absoliučios valdžios link. Jis yra ne demokratas, o demagogas, kuris sugriovė Venesuelos ekonomiką.

Vis dėlto šiuose rūmuose vis dar yra pakankamai daug H. Chávezo apologetų, pvz., J. Higgins, galbūt todėl, kad H. Chávezas atspindi jų tulžingą antiamerikanizmą ir jų nepasitenkinimą kaimyninės Kolumbijos prezidento A. Uribe sėkme. Liūdna, kad kitos kairiosios frakcijos atsisako paremti kartu su mumis pagrindinę politinę šių rūmų poziciją ir pasmerkti vis labiau nepagrįstus ir rimtus pagrindinių laisvių pažeidimus, kuriuos vykdo H. Chávezo režimas. Atsakydamas į televizijos stoties jo veiklos kritiką jis paprasčiausiai nutraukė jos darbą.

Man tai primena panašią situaciją KLR (t. y. Kinijoje), kai komunistų režimas stengėsi nutraukti Europos bendrovės transliuojamas antikomunistines TV programas. Taigi H. Chávez nesigėdydamas sutapatino save su Kinijos autoritariniais ir griežto kurso besilaikančiais vadovais. Jo artimiausi draugai pasaulyje – diktatoriai F. Castro, A. Lukašenka ir M. Ahmadinedžadas, o tai daug ką pasako.

Mano frakcija (ECR) remia Venesuelos žmonių pastangas įvesti tikrą demokratiją šioje šalyje.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – Pone pirmininke, demokratijos ir žmogaus teisių padėtis Venesueloje nuolat prastėja ir mes turime tai visiškai pripažinti. Šiandien taip pat turėtume prisiminti, kad Venesuelą įvairios žmogaus teisių organizacijos pripažino šalimi, kurioje kyla daugiausia su spaudos laisve susijusių problemų visoje Lotynų Amerikoje.

Papulkininkis H. Chávez daugeliu atžvilgių nesugebėjo valdyti Venesuelos, tačiau jis išliko valdžioje tik todėl, kad užgniaužė opoziciją, ėmė kontroliuoti žiniasklaidą ir manipuliavo rinkimais. Norėčiau atsakyti kai kuriems kolegoms, kurie jau kalbėjo šioje salėje prieš mane, t. y. pasakyti, kad mūsų pareiga, mūsų uždavinys yra remti Venesuelos žmones, kurie jų prezidento įsakymu yra persekiojami bei suimami ir kurių žmogaus teisės yra pažeidžiamos.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Mano nuomone, Hugo Chávez perėmė visus blogiausius praėjusio šimtmečio totalitarinio socializmo dalykus. Aš nekalbu apie jo požiūrį į užsienio investicijas, nors tai, be abejo, taip pat labai svarbus klausimas tol, kol jos tėra visiškai atsitiktinės. Tačiau kalbu apie jo požiūrį į spaudos laisvę ir į tai, ką jis vadina pliuralizmu, nes Hugo Chávez bando mėgdžioti pliuralizmą, tiesiog uždarydamas radijo stotis, kurios atsisako transliuoti jo ilgus pasisakymus, ir steigdamas valstybines stotis pliuralizmui imituoti. Pliuralizmo imitavimas nėra tolygus pliuralizmo pripažinimui, nes demokratija negali būti pagrįsta karikatūriniu pliuralizmu.

Jau paskirti H. Chávezui artimi asmenys. Jis tikras diktatorius, nes nekenčia pliuralizmo. Todėl manau, kad socialistai neturėtų jo ginti. Beje, viena iš naujausių demonstracijų aukų buvo socialistinių pažiūrų studentas.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau pritarti nuomonei, kurią čia mano frakcijos vardu pateikė Véronique De Keyser. Nėra jokių abejonių, kad negali būti jokio pakantumo žiniasklaidos laisvių pažeidimams. Mes, be abejo, stebime nerimą keliančius įvykius Venesueloje. Vis dėlto manau, kad turime būti labai atsargūs rengdami nedviprasmiškus, kategoriškus ir galutinius sprendimus. Mano nuomone, mums turėtų būti atsakyta į esminį klausimą: ar visos stotys buvo uždarytos dėl politinių priežasčių, ar kai kurios iš jų buvo uždarytos, nes paprasčiausiai neatitiko teisės aktų reikalavimų? Manau, šis atsakymas ir supratimas, kas susiję su gryna politika, o kas – su juridiniais faktais, būtų labai svarbūs dalykai formuojant šių rūmų poziciją.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, gana mįslingas dalykas, kodėl kai kurie mano kolegos Parlamento nariai mano, kad nėra reikalo čia kalbėti apie vieną iš labiausiai korumpuotų pasaulio šalių.

Prezidento Hugo Chávezo priešininkai vis dar sėdi kalėjime nuteisti dėl aiškiai politinių priežasčių. Argi šios padėties gynimas nereiškia gėdingo savo ideologijos žeminimo?

Venesuelos žmonės taip pat turi išverti visiškai bereikalingus energijos ir vandens tiekimo pertrūkius vienoje iš daugiausiai energijos išteklių turinčioje Lotynų Amerikos šalių. Radijo ir televizijos kanalų uždarymas ir smurtinis studentų demonstracijų slopinimas – totalitarinio režimo požymiai. Todėl klausiu, kodėl neturėtume į tai reaguoti? Nors žiniasklaidos priemonės turi veikti laikydamosi įstatymo, jos neturėtų būti uždaromos, nebent valdžios institucijoms nelieka kito pasirinkimo, ir tik po to, kai yra išnaudotos visos prieinamos teisinės priemonės. Kaltinamiesiems asmenims taip pat turėtų būti suteikta galimybė gintis ir apskųsti jų atžvilgiu priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius.

Jei Venesuelos vyriausybė gerbia teisėtumą ir žmogaus teises, ji turi ginti ir gerbti saviraiškos laisvę ir tinkamai vertinti kritikos ir atvirumo svarbą šaliai, valdomai remiantis konstitucija.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Pone pirmininke, nors kuriems žmonėms šis klausimas tik administracinio pobūdžio, kitiems jis reiškia daug daugiau. Mes kalbame apie laisvę.

Žinau, kad kai kam atrodo, jog laisvė turi būti ginama tam tikrais būdais ir tam tikrose vietose. Vis dėlto taip pat žinau, kad kai kam „tikra“ laisvė, jų pačių „sugalvota“ laisvė, yra tai, ką jiems primeta koks nors diktatorius, kurį jie gina, o kai kuriais atvejais net ir skatina, t. y. ne tokia laisvė, kaip mūsų, kurie gina šį žodį iki galo, kurie tiki laisva žiniasklaida ir tuo, kad žemė negali būti paimta pagal nutarimą. Turėtumėte paklausti tūkstančių žmonių iš Kanarų salų, kurie Venesueloje buvo atsidūrę tokioje padėtyje.

Mes kalbame apie teises, pliuralizmą ir laisvę. Deja, kai kurie žmonės tuo vis dar netiki.

Viviane Reding, Komisijos pirmininko pavaduotoja. – Pone pirmininke, Komisija atkreipia dėmesį į Parlamentui pateiktus rezoliucijų dėl padėties Venesueloje projektus. Galite būti tikri, kad Komisija taip pat labai atidžiai stebi šią padėtį.

Atsižvelgiant į tai, ES su susirūpinimu pažymėjo, jog toliau stabdoma žiniasklaidos priemonių, įskaitant „RCTV International“, veikla. Mes suprantame, kad šis dalykas susijęs ne vien tik su teisių reikalavimų patenkinimu, todėl turi būti vertinamas kartu su klausimu dėl žodžio laisvės Venesueloje. Tai ir buvo susirūpinimą sukėlęs dalykas, į kurį per pastaruosius mėnesius buvo atkreiptas dėmesys tarptautiniu lygmeniu.

Pvz., 2009 m. lapkričio mėn. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos specialusis pranešėjas teigė, kad siūlomas specialus įstatymas prieš žiniasklaidos nusikaltimus Venesueloje, cituoju: „sukeltų rimtų teisės į žodžio laisvę ir teisės į saviraiškos laisvę pažeidimų ir, jeigu jis būtų patvirtintas dabartine forma, apribotų spaudos laisvę šalyje“. Pranešėjas taip pat paragino Venesuelą visapusiškai gerbti Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto, kurį Venesuela yra pasirašiusi, 19 ir 20 straipsnių nuostatas, garantuojančias teisę į žodžio laisvę ir teisę į saviraiškos laisvę.

Taip pat būtų galima prisiminti, kad 2009 m. Europos Sąjunga paskelbė deklaraciją dėl šių problemų, nes mums saviraiškos laisvė ir galimybė nevaržomai gauti informaciją yra klausimai, įtraukti į mūsų dialogą su Venesuelos valdžios institucijomis. Labai apgailestaujame, kad žuvo du protestuotojai ir buvo sužeista keletas žmonių, įskaitant saugumo pajėgų atstovus ir protestuotojus. Mes pritariame Amerikos žmogaus teisių komisijai, kuri išreiškė savo didelį susirūpinimą dėl sunkių smurtinių incidentų, įvykusių demonstracijų tiek už, tiek ir prieš prezidento H. Chávezo vyriausybę metu ir kuri paragino Venesuelos vyriausybę kontroliuoti demonstracijas, cituoju: „gerbiant Amerikos standartus atitinkančius reikalavimus dėl žmogaus teisių“.

Mes atidžiai su nerimu stebime politinio radikalizmo tendencijas. Rugsėjo mėn. rinkimai daugelio laikomi ypač svarbiu žingsniu šalies ateičiai. Šiuo atžvilgiu ES pabrėžia, jog svarbu, kad šie rinkimai vyktų taikiai, skaidriai ir visiškai demokratinėmis sąlygomis.

Europos Sąjungos ir Venesuelos valdžios institucijų dialogo metu visada pabrėžėme, jog svarbu, kad būtų visapusiškai laikomasi tarptautinių prievolių ir įsipareigojimų dėl žmogaus teisių, įskaitant saviraiškos ir spaudos laisvės principus, kurie yra demokratijos ir teisėtumo pagrindas. Kaip žinote, šie principai yra įtvirtinti ES Pagrindinių teisių chartijoje, kuri dabar yra mūsų sutarčių dalis. Dėl to Europoje ir mūsų tarptautiniuose santykiuose ypatingas dėmesys skiriamas žodžio laisvei ir pagarbai pliuralizmui žiniasklaidoje.

Europos Sąjunga, naudodamasi Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone, remia pilietinės visuomenės organizacijų veiklą šioje labai ypatingoje srityje. Be to, nuolat palaikome visas iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti toleranciją, plėsti dialogą ir tarpusavio supratimą.

Komisijos vardu norėčiau patikinti Parlamentą, kad ir toliau atidžiai stebėsime įvykius Venesueloje. Mūsų bendradarbiavimo su Venesuela politikoje ir santykiuose su ja ir ateityje (kaip ir anksčiau) atsižvelgsime į savo įsipareigojimą remti ir stiprinti demokratiją bei ginti ir skatinti žmogaus teises bei pagrindines laisves.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Pone pirmininke, jei siekiame, kad procedūra „prašau žodžio“ būtų veiksminga, gerbiamas pirmininkas turėtų žiūrėti į šalį, kad pamatytų, kas prašo žodžio, nes aš kaip tik tai labai aiškiai dariau, norėdama kalbėti pagal procedūrą „prašau žodžio“ diskusijose dėl Venesuelos. Jūs arba jūsų tarnybos turėtų atkreipti dėmesį į tuos, kurie prašo žodžio.

Pirmininkas. – Ponia M. Muñiz de Urquiza, man fiziškai neįmanoma žiūrėti į visas puses iš karto. Esu apsuptas labai dėmesingų žmonių. Bet kokių atveju, suteikdamas žodį paskutiniam nariui, taip pat pasakiau, kad „paskutinis kalbės ponas Mato Adrover“. Jei norėjote protestuoti, turėjote tai padaryti iš karto.

Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks po diskusijų.

Rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Monica Luisa Macovei (PPE), raštu. – Aš pritariu šiai rezoliucijai, nes esu susirūpinusi dėl nedemokratiškų Venesuelos vyriausybės priemonių, ypač tų, kuriomis stengiamasi apriboti teises į spaudos, saviraiškos ir susirinkimų laisvę, taip pat dėl aukšto korupcijos lygio, kurį suvokia Venesuelos žmonės. Žiniasklaidos ir įvairių nuomonių kontrolė – būdingas totalitarinių režimų bruožas. Kaip pranešė žmogaus teisių gynimo grupės, 2010 m. sausio mėn. H. Chávezo vyriausybė grasino imtis veiksmų prieš kabelinės televizijos tiekėjus, kurie nesilaikė vyriausybės reikalavimo nutraukti reguliarias transliacijas tam, kad būtų transliuojami prezidento pasisakymai. Dėl to šalies kabelinės televizijos paslaugų teikėjai nutraukė septynių kanalų transliavimą. 2009 m. H. Chávezas privertė stotis tiesiogiai transliuoti 141 kalbas, įskaitant vieną, kuri truko septynias valandas ir 34 minutes. Kalbant apie korupciją reikėtų pasakyti, kad vyriausybė turėtų visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją bei kitas atitinkamas priemones ir rimtai atsižvelgti į Venesuelos gyventojų susirūpinimą dėl korupcijos, kurios mažinimas – gero valdymo rodiklis bet kurioje šalyje.

10.2. Madagaskaras

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas – diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl Madagaskaro⁽²⁾.

Raül Romeva i Rueda, autorius. – Pone pirmininke, tai iš tiesų sprendimo reikalaujantis klausimas. Klausimas, kurį mes turime aptarti. Madagaskare yra kilusi politinė krizė, į kurią turime reaguoti atitinkamai atsižvelgdami į šalies poreikius.

Globojant Afrikos Sąjungai dabartinis prezidentas A. Rajoelina ir buvęs prezidentas M. Ravalomanana derėjosi dėl valdžios pasidalijimo.

Maputu susitarimas ir jį papildantis Adis Abebos aktas dėl Madagaskaro yra vienintelis galimas politinis ir demokratiškas dabartinės krizės sprendimo būdas. Neturime to pamiršti. Maputu susitarime numatytas nacionalinės vienybės vyriausybės suformavimas ir pereinamasis 15 mėnesių laikotarpis.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad be šio dalyko yra kelios nerimą keliančios konkrečios vietinio pobūdžio problemos, susijusios su valdžios išleistu įsakymu, įteisinančiu neperdirbtos nykstančių medžių rūšių medienos eksportą, kuris kelia grėsmę šalies biologinei įvairovei. Dėl to ateityje gali kilti daug problemų, nes šios rūšys gali būti prarastos visiems laikams.

Atsižvelgiant į tai, turime priminti Komisijai ir valstybėms narėms, kad siųsti į Madagaskarą rinkimų stebėjimo misiją gali būti klaidingas sprendimas. Esamomis aplinkybėmis prašome nesiųsti delegacijos į šią šalį prieš rinkimus, kuriuos dabartinė vyriausybė rengia kovo mėn., nes šie rinkimai rengiami apeinant Maputu susitarimą. Atkakliai tvirtinu, kad atsižvelgiant į šias aplinkybes, pasiektą bendrą sutarimą ir remiantis Maputu susitarimu neturėtume siųsti šios rinkimų stebėjimo misijos.

Be to, šioje šalyje turėtų būti visapusiškai užtikrinta pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos bei teisėtumo principams. Jeigu šių sąlygų bus laikomasi, galėsime tai apsvarstyti, bet dabartinėmis aplinkybėmis, atsižvelgiant į dabartinę įvykių raidą, manau, tai būtų klaida.

⁽²⁾ Žr. protokolą.

Renate Weber, *autorius*. – (FR) Pone pirmininke, nestabilumo Madagaskare problema išlieka nepaisant JT ir Afrikos Sąjungos iniciatyvų. Ponas A. Rajoelina atsisako dalytis valdžia ir pašalina visus, kurie jam priešinosi. Neseniai jis patvirtino savo ketinimą surengti visuotinius rinkimus neatsižvelgdamas į Maputu ir Adis Abebos susitarimuose numatytą darbotvarkę.

Nebus perdėta teigti, kad antikonstitucinis Andry Rajoelina režimas užgrobė tris valdžias ir daro viską, kad užgrobė ir žiniasklaidą.

Deja, Madagaskare ankstesnio prezidento režimo vykdyti žmogaus teisių pažeidimai nebuvo nutraukti ir tuomet, kai Andry Rajoelina pasiskelbė pereinamojo laikotarpio institucijos vadovu. Saugumo pajėgos, kurioms jis vadovauja, dažnai smurtinėmis priemonėmis bandė išsklaidyti opozicijos demonstracijas. Susirėmimų metu buvo mirčių ir sužalojimų.

Savo 2010 m. vasario 4 d. pranešime „Amnesty International“ teigia, kad parlamentarai, senatoriai, teisininkai, opozicijos vadovai ir žurnalistai buvo suimami bei savavališkai ir neteisėtai įkalinami ir kad su kai kuriais iš jų arešto metu buvo žiauriai elgiamasi, o valdžios institucijos neatliko jokių išankstinių tyrimų.

Deja, kartoju dar kartą, faktai rodo, kad tie, kurie jėga užima valdžią, ir valdo remdamiesi jėga.

Véronique De Keyser, *autorius*. – (FR) Pone pirmininke, yra pasiektas sutarimas dėl šio pasiūlymo dėl rezoliucijos. Neteisėtas pereinamojo laikotarpio režimas, kuriam vadovauja Andry Rajoelina, bando sukelti Madagaskare chaosą. Jis planuoja nesivaržydamas surengti artėjančius rinkimus, kuriuos paskelbė 2010 m. kovo mėn. ir kurie neturi nieko demokratiško bei vyks apeinant Maputu ir Adis Abebos susitarimus.

Neteisėti abejotinių politikų paskyrimai, plataus masto žmogaus teisių pažeidimai, taip pat parlamentarų, religinių lyderių ir civilių persekiojimas ir savavališki areštai nuliūdino tarptautinę bendruomenę ir privertė ją įvesti sankcijas. Buvo sustabdyta Madagaskaro narystė Pietinės Afrikos vystymosi bendrijoje ir Afrikos Sąjungoje. Jungtinės Amerikos Valstijos atsisako leisti Madagaskarui naudotis Afrikos šalių augimo ir galimybių įstatymo teikiamais privalumais. Tarptautinio valiutos fondo Madagaskarui skiriama donorų parama sumažinta 50 proc., JT nagrinės padėtį šalyje šių metų vasario 15 d., o ES, atrodo, sustabdė savo vystymosi paramos finansavimą, bet tebetiekia humanitarinę pagalbą.

Dėl to gyventojų, gyvenančių už mažiau nei dolerį per dieną, padėtis yra tragiška ir katastrofiška. Esame nepaprastai susirūpinę dėl tokios padėties, ir šis bendras skubus Pasiūlymas dėl rezoliucijos – mūsų susirūpinimo įrodymas. Mes remiame Joaquim Chissano, buvusio Mozambiko Respublikos prezidento, tarpininkavimo pastangas ir raginame keturias politines partijas grįžti prie derybų stalo. Kito sprendimo nėra. Taip pat raginame Afrikos Sąjungą ir Pietinės Afrikos vystymosi bendriją atnaujinti ryšius su Madagaskarui, siekiant, kad būtų tinkamai užbaigtas pereinamojo laikotarpio procesas, be to, raginame Komisiją pateikti mums ataskaitą dėl konsultacijų proceso, vykstančio su Madagaskaru pagal Kotonu susitarimo 96 straipsnį.

Bernd Posselt, *autorius*. – (DE) Pone pirmininke, kai kuriose pasaulio sostinėse būgštaujiama, kad dėl mūsų pasiūlymo dėl rezoliucijos galėtų paastrėti padėtis Madagaskare. Tačiau mūsų tikslas yra siekti taikos regione. Ypač norėčiau atkreipti dėmesį į jos 14 ir 15 dalis, kuriose visiškai aiškiai orientuojamasi į dialogą.

Afrikos Sąjunga, Europos Sąjunga, JT, kaimyninės šalys, kontaktinė grupė ir taip pat, žinoma, Prancūzija, raginamos prisidėti savo indėliu užtikrinant, jog keturi (mažiausiai) skirtingi politiniai judėjimai, egzistuojantys Madagaskare, galėtų rasti bendrą pagrindą, kad Madagaskaras netaptų žlungančia valstybe, kad jis toliau nesiristų į katastrofą, o, atvirkščiai, derybų būdu būtų rastas taikus sprendimas. Tačiau toks sprendimas bus įmanomas tik tada, jei niekas nebandys jame įvesti diktatūros, jei niekas nepasitrauks iš taikos proceso ir visos šalys grįš prie derybų stalo; kitu atveju ši nuostabi, bet nuniokota šalis neturės ateities.

Marie-Christine Vergiat, *autorė*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tai, kas vyksta Madagaskare, vyksta ir daugelyje kitų pasaulio šalių, kurių atžvilgiu Europos Sąjunga parodė politinį bejėgiškumą. Tai ypač pasakytina apie Afriką.

Praėjus vieneriems metams po to, kai Andry Rajoelina neteisėtai užgrobė valdžią, didžiulė Madagaskaro sala, rodos, vis giliau ir giliau smunka į socialinę, ekonomikos ir finansų krizę, kuri jos gyventojams nereikalinga.

Faktiškai ši šalis tapo viena skurdžiausių pasaulio šalių, kurioje didžioji dalis gyventojų gyvenama už mažiau nei vieną dolerį per dieną. Žmogaus teisių pažeidimų skaičius auga. Religiniai vadovai, parlamentarai, žurnalistai ir pilietinės visuomenės lyderiai bauginami ir puldinėjami, suimami ir įmetami į kalėjimą.

Tačiau tarptautinė bendruomenė nesiima veikti, atsisakydama pripažinti, kad faktiškai buvo įvykdytas perversmas ir kad vyriausybė, kurią Madagaskare sudarė Andry Rajoelina, iš esmės yra karinė vyriausybė.

Buvo sustabdyta Madagaskaro narystė Afrikos Sąjungoje ir Pietinės Afrikos vystymosi bendrijoje. Nuo 2009 m. vasario 2 d. buvo dedamos didelės pastangos, taip pat dalyvaujant ir JT bei ES, kuriomis pavyko pasiekti, kad būtų sudaryti Maputu ir Adis Abebos susitarimai. Vis dėlto nuo 2009 m. lapkričio mėn. šių susitarimų įgyvendinimas, atrodo, įklimpo dėl įvairių veikėjų nesutarimų ir kai kurių iš jų atsisakymo dalyvauti įgyvendinant šiuos susitarimus.

Mes, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų atstovai, manome, kad atėjo laikas leisti kalbėti Madagaskaro žmonėms ir gerbti demokratijos principus.

Andry Rajoelina, režimo vadovas, nori vienašališkai organizuoti rinkimus nesurengus konsultacijų su Madagaskaro žmonėmis, kaip numatyta minėtuose susitarimuose. Jis vienašališkai nustatė pradinę vadinamųjų demokratinį rinkimų datą – 2010 m. kovo mėn., bet dabar, atrodo, kalbama apie neapibrėžtą datą tarp kovo mėn. pabaigos ir 2010 m. pabaigos.

Todėl norime, kad būtų sustiprinta humanitarinė pagalba, būtų pradėtas teismo procesas ir kad Europos Sąjunga pasinaudotų visa savo įtaka siekdama užtikrinti, kad pilietinė visuomenė dalyvautų įgyvendinant priemones, kurių bus imtasi.

Charles Tannock, autorius. – Pone pirmininke, jeigu Afrikos Sąjunga siekia autoriteto ir pagarbos, kuri rodoma ES sprendžiant tarptautinius reikalus, tai Madagaskaro atvejis yra kaip tik tas, kuriuo AS turėtų veikti ryžtingai. Vietoj to po prezidento Marco Ravalomananos nuvertimo, liūdnei primenančio padėtį Zimbabvėje, matėme įprastines abejones ir drungną diplomatiją. Atėjo laikas Afrikos Sąjungai prisiimti atsakomybę už Madagaskarą, kuriam gana ilgą laiką buvo būdinga politinė įtampa ir chaosas. Jei AS negali prisiversti sutvarkyti šios maišaties, būtų visai teisinga paklausti, kodėl ES turėtų tai daryti.

Vis dėlto turėtume ir toliau dalyvauti sprendžiant Madagaskaro problemas, kad būtų palengvintas sklandus grįžimas prie demokratinio valdymo ir skatinamas susitaikymas. Labai svarbu, kad politikai ir kariškiai, kurie buvo paminėti ir vykdė žmogaus teisių pažeidimus, būtų patraukti atsakomybėn. Tikslinės sankcijos neteisėto Andry Rajoelina režimo atžvilgiu taip pat būtų veiksmingas būdas nubausti už nuolatinį nestabilumą atsakingus asmenis nepakenkiant didžiajai daliai Madagaskaro žmonių, kuriuos turi labai slėgti įtampa ir pavieniai smurto atvejai jų nuostabioje šalyje.

Cristian Dan Preda, PPE frakcijos vardu. – (RO) Kaip jau buvo pabrėžta, Madagaskare jau daugiau nei metus viešpatauja netikrumas ir politinis nestabilumas. Nors derybų proceso metu kartais būdavo tam tikrų vilties prosvaisčių, veiksmai, kurių ėmėsi Andry Rajoelina, tik stabdo šį procesą ir apsunkina konstitucinės tvarkos atkūrimą.

Kalbu apie paskirto ministro pirmininko nušalinimą po Maputo susitarimų, pasitraukimą iš derybų proceso su politinėmis grupėmis ir neseniai priimtą sprendimą skubotai surengti rinkimus neatsižvelgiant į ankstesnius susitarimus.

Manau, kad tai – mėginimas sukurti teisėtumo regimybę ir įteisinti režimą, atėjusį į valdžią po valstybės perversmo, kurio A. Rajoelina negali paneigti. Akivaizdu, kad konstitucinės tvarkos atkūrimas gali būti užtikrintas tik visiškai įgyvendinant Maputo ir Adis Abebos susitarimus.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau tik atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad visos frakcijos pritarė šiam pasiūlymui dėl rezoliucijos. Taip ir turėtų būti, nes ši tema labai svarbi. Priešingai nei ankstesni kalbėtojai, norėčiau pasakyti, kad turime užtikrinti, jog ne tik skatinsime šioje šalyje saviraiškos laisvę ir spaudos laisvę, bet ir aktyviai jų reikalausime, nes dabar nagrinėjame, koku būdu galėtume padėti toliau siekti, tikėkimės, taikių rinkimų. Turime užtikrinti, kad mes, kaip europiečiai, turintys įvairias reikalingas finansinės paramos priemones, sudarančias galimybes įtvirtinti spaudos laisvę visose srityse, ir šiuo atveju suteiksime paramą. Taip pat turime teikti visapusišką paramą ir stengtis bendradarbiauti skiriant finansinę paramą pagal susitarimus, kuriuos esame sudarę su šia šalimi.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, nepriimtina stebėti padėtį Madagaskare, kai valdžia jame priklauso asmeniui, kuris užgrobė valdžią šalyje prievartos priemonėmis ir valdo ją pačiu žiauriau būdu, be to, kurio statuso nepripažino tarptautinė bendruomenė. Todėl naudoju žodį „asmuo“, o ne „prezidentas“.

Dauguma Madagaskaro gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos: 7 000 vaikų kenčia dėl itin prastos mitybos, o politinė krizė tik blogina padėtį. Dėl šios priežasties svarbu, kad mes kartu su likusia tarptautine bendruomene padidintume humanitarinės pagalbos Madagaskarui apimtį.

Be to, gyvybiškai svarbu išaiškinti ir atskleisti politines žmogžudystes, kurios buvo įvykdytos ir kurias turi tirti nepriklausoma, nešališka agentūra. To nepadarius bus sunku stiprinti pasitikėjimą ir žengti demokratijos link.

Prioritetas turi būti teikiamas tam, kad keturios Madagaskaro politinės grupės susėstų prie derybų stalo tartis dėl veiksmų, kurie sudarytų sąlygas šiais metais surengti demokratinius rinkimus. Taip pat labai svarbu, kad Madagaskaras nesudarytų susitarimų dėl gamtos išteklių iki to laiko, kol bus sudaryta vyriausybė, turinti tautos mandatą.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Pone pirmininke, gerai, jog kalbėdami apie Madagaskarą galime konstatuoti, kad ne tik Europos Sąjunga, taikydama Kotonu susitarimo 96 straipsnį, įsitraukia į problemų šioje šalyje sprendimą, bet ir Afrikos Sąjunga bei Pietinės Afrikos vystymosi bendrija, kaip regioninės organizacijos, taip pat laikosi požiūrio, kad dar vienas valstybės perversmas Afrikoje yra nepriimtinas. Tai, kad Afrikos Sąjunga ir regioninės organizacijos ne tik priima tokius sprendimus, bet ir juos įgyvendina bei imasi veiksmų, yra gana naujas reiškinys.

Tikiuosi, kad po savaitės, vasario 18 d. Adis Abeboje vėl susitikus tarptautinei kontaktinei grupei visos dalyvaujančios šalys įvykdys savo užduotis bei įgaliojimus ir užtikrins, kad Maputu pasiektas susitarimas bus tikrai įgyvendintas. Tai mano kreipimasis į visus dalyvius.

Viviane Reding, *Komisijos pirmininko pavaduotoja.* – (FR) Pone pirmininke, norėčiau pradėti pabrėždama labai didelį mūsų susirūpinimą dėl kliūčių, trukdančių įgyvendinti Maputu susitarimus.

Nuo krizės pradžios ir nuo konsultacijų su Madagaskaru, pradėtų pagal Kotonu susitarimo 96 straipsnį, pradžios Komisija aktyviai rėmė tarptautinės bendruomenės pastangas tarpininkauti, kurios padėjo padaryti didelę pažangą, tačiau, deja, pereinamojo laikotarpio procesas vis dar nebuvo veiksmingas. Esame labai susirūpinę, nes žengiame ne pirmyn, o atgal, ir yra iškilęs neabejotinas pavojus grįžti ten, nuo ko pradėjome 2009 m. kovo mėn.

Sutiksite, kad dėl to, žinoma, gali pablogėti politinių ir žmogaus teisių padėtis ir kilti konfliktai tarp Madagaskaro gyventojų. Turime aiškiai daug kartų nurodyti, kad atmetame bet kokius vienašališkus veiksmus, kurių rezultatas būtų skubotai surengti rinkimai, kurie nepadėtų pasiekti ilgalaikio šios krizės sprendimo.

Todėl, atsakydama į gerbiamo nario iškeltą klausimą, norėčiau pažymėti, kad nesirengiame remti tokio proceso nei politiškai, nei finansiškai.

Iniciatyva, kurios dabar ėmėsi Afrikos Sąjungos Komisijos pirmininkas, yra mūsų paskutinė viltis. Esame pasirengę kartu su tarptautine bendruomene tarptautinėje kontaktinėje grupėje vertinti Madagaskaro judėjimų reakciją ir, priklausomai nuo padėties, pateikti sprendimų pasiūlymus Tarybai pagal Kotonu susitarimo 96 straipsnį.

Jei sprendimas būtų neigiamas, jis neturėtų daryti įtakos projektams, tiesiogiai teikiantiems naudą gyventojams, ir mes tęsime ir, jei reikės, padidinsime humanitarinę pagalbą pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms.

Galiausiai, norėčiau jus, pone Pirmininke, patikinti, kad Komisija pasiryžusi aktyviai, kantriai ir ištvermingai ieškoti taikios išeities iš krizės.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks po diskusijų.

10.3. Birma

Pirmininkas. – Kitas punktas yra šeši pasiūlymai dėl rezoliucijos dėl Birmos⁽³⁾.

Véronique De Keyser, *autorė.* – (FR) Pone pirmininke, padėtis Birmoje ir toliau blogėja. Ar mums reikia priminti Birmos vyriausybės prievartą gyventojų atžvilgiu, nesibaigiantį A. Sacharovo premijos laureatės

(3) Žr. protokolą.

Aung San Suu Kyi kalinimą ir jos iškeldinimą pateikus melagingus kaltinimus dėl būsimų rinkimų pasmerkimo?

Birmos vyriausybė pažadėjo perėjimą prie demokratijos septyniais etapais, galiausiai surengiant rinkimus. Tačiau jei šie rinkimai vyks laikantis karinės valdžios parengtos konstitucijos, kaip, atrodytų, ir bus, jais bus pasiektas vienintelis dalykas – įteisintas penkis dešimtmečius valdęs karinis režimas ir skirta karinės valdžios atstovams 25 proc. vietų parlamente. Raginame tarptautinę bendruomenę, įskaitant Kiniją, Indiją ir Rusiją, ir toliau vienyti savo pastangas ir daryti spaudimą Birmos vyriausybei, kad būtų nutraukti sunkūs žmogaus teisių pažeidimai, vykdomi šioje šalyje, ir kad paskelbtas perėjimas prie demokratijos nevirstų politiniu farsu.

Filip Kaczmarek, autorius. – (PL) Pone pirmininke, pirmųjų per 20 metų rinkimų paskelbimas bet kurioje šalyje paprastai nuteikia mus optimistiškai. Tai pažadina viltį, kad bus vykdomos permainos ir demokratizacija. Deja, tikriausiai nedaugelis iš mūsų ir mažai Birmos gyventojų tiki, kad rinkimai, kurie vyks joje šių metų pabaigoje, bus demokratiški ir sąžiningi ar paskatins tikrus pokyčius. Birmos režimas yra problema, su kuria kovojome ilgus metus. Savo rezoliucijoje pasmerkiame daugelį žmogaus teisių ir pilietinių laisvių pažeidimų, kurie kasdien vyksta Birmoje. Vis dar nežinome, ką pasakyti Birmos gyventojams apie tai, kokių būdu būtų galima nutraukti negailestingus režimo veiksmus. Mano nuomone, tik bendri veiksmai gali duoti rezultatų. Ką turiu mintyje sakydamas „bendri“? Kas turėtų imtis veiksmų? Kaimyninės šalys? Šalys, kurios su režimu vykdo plačią prekybą ir mainus, netiesiogiai jį finansuodamos, kitaip tariant, Rusija ir Kinija? Žinoma, turiu mintyje Europos Sąjungą, JAV ir JT; su šia partnerių grupe galime pasiekti pokyčių.

Marie-Christine Vergiat, autorė. – (FR) Pone pirmininke, nuo 1962 m. Birma engiama karinės chuntos, kuri yra vienas labiausiai represinių režimų pasaulyje. Paskutinį kartą parlamento nariai demokratiškai buvo išrinkti 1990 m. Jie visi buvo suimti arba priversti atsistatydinti. Birmoje yra 2 000 registruotų politinių kalinių, įskaitant daugiau kaip 230 budistų vienuolių, kurie 2008 m. rugsėjo mėn. dalyvavo taikiose demonstracijose ir iki šiol yra kalinami.

Kelios dešimtys tūkstančių – turėčiau pasakyti, šimtai tūkstančių – Birmos migrantų gyvena Tailandė, Indijoje, Bangladeše ir Malaizijoje sąlygomis, kurios dažnai yra daugiau nei pavojingos ir palankios prekybai žmonėmis. Dešimtys tūkstančių žmonių buvo perkelti prieš jų valią. Esant tokiai padėčiai ypatingas pavojus gresia žurnalistams. Mažiausiai 14 žurnalistų šiuo metu kalinami, ir ypač norėčiau pažymėti Hla Hla Win, jaunos 25 metų žurnalistės, kuri buvo nuteista 27 metus kalėti už neteisėtą motociklo įvežimą, nes išdrįso aplankyti Budistų vienuolyną, atveji.

Chunta išties paskelbė naujus rinkimus. Kaip ir ponis V. De Keyser, manau, kad jos vienintelis tikslas – įteisinti dabartinę valdžią. Mes galime tik skeptiškai vertinti būsimus jų rezultatus.

Šiandien vėl energingai pasmerkiame sistemingus žmogaus teisių pažeidimus Birmoje ir raginame Birmos vyriausybę pradėti dialogą bei nedelsiant nutraukti vaikų verbavimą į kareivius. Ketiname dar kartą paprašyti Kinijos, Indijos ir Rusijos vyriausybių pasinaudoti savo įtaka. Tačiau, pone Komisijos nare, raginu jus būti mūsų atstove Komisijoje ir Taryboje tam, kad Europos Sąjunga ir toliau taikytų ribojamąsias priemones Birmos vyriausybės atžvilgiu, nes neturime jokių apčiuopiamų demokratiinių diskusijų įrodymų, išskyrus jos žodžius. Raginame jus įvertinti priemonių, kurių buvo imtasi, veiksmingumą ir dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad civiliai gyventojai...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Charles Tannock, autorius. – Pone pirmininke, nežinau, kiek kartų per daugelį metų šiuose rūmuose diskutavome dėl rimtos ir vis blogėjančios žmogaus teisių padėties Birmoje, tačiau tuo atveju, jei mums iškyla pagunda sušvelninti savo retoriką brutalios karinės chuntos atžvilgiu, turime tik apsižvalgyti savo Parlamente, kad prisimintume, kodėl turime ir toliau daryti bei stiprinti spaudimą generolams. Kalbu, žinoma, apie Aung San Suu Kyi, opozicijos lyderę ir Nobelio premijos laureatę, kurios nuotraukos iškabintos Parlamento patalpose Briuselyje ir Strasbūre gerai matomoje vietoje. Jai, kaip ir jos šalininkams, buvo nuolat kliudoma išreikšti savo nuomonę. Taigi mažiausia, ką galime padaryti, tai palaikyti juos šiuose rūmuose ir pažadėti tvirtai remti jų siekį įgyvendinti ilgalaikes demokratines permainas Birmoje.

Taip pat iškėlėme klausimą dėl rohingų tautinės mažumos, kuriai vėl teko patirti žiaurios diskriminacinės kampanijos ir armijos persekiojimo smūgius; nemažai jų turėjo bėgti į kaimyninį Bangladešą. Generolai gali tiesiog ignoruoti mūsų pareiškimus, tačiau dėl to jie nebus mažiau vertingi, nes mūsų, kaip demokratų, šventa pareiga yra pasmerkti tokį barbariškumą susidūrus su juo bet kur pasaulyje.

Raül Romeva i Rueda, autorius. – (ES) Pone pirmininke, prieš kelis mėnesius turėjau galimybę prie Tailando ir Birmos sienos aplankyti kai kuriuos iš tūkstančių pabėgėlių, kurie šiuo metu tikisi, kad galės grįžti į savo namus. Kai kuriais atvejais jie paprasčiausiai tikisi išgyventi kitą dieną.

Tada susitikome ir su kelių opozicijos grupių, tarp jų ir Nacionalinės demokratijos lygos, kurios lyderė, kaip jau minėta, yra A. Sacharovo premijos laureatas Aung San Suu Kyi, atstovais.

Keletą kartų buvau raginamas laikytis labai atsargiai ir neremti pačios karinės chuntos atlikta konstitucine reforma pagrįstų rinkimų, kurie būtų rengiami aplinkybėmis, panašiomis į dabartines, kai neabejotinai pažeidžiamos pagrindinės teisės į saviraiškos laisvę bei susirinkimų laisvę ir kai taip pat aiškiai iškilęs pavojus permainoms, pertvarkai ir demokratinėms reformoms šioje šalyje.

Tiesa, įvyko tam tikrų pokyčių. Tiesa, kad praeitais metais, 2009 m., buvo paleisti šimtai kalinių, tačiau tik nedaug iš jų tikrai buvo politiniai kaliniai.

Rimta problema yra ta, kad Birmoje vis dar yra daugiau nei 2 100 politinių kalinių. Tokiomis aplinkybėmis neįmanoma net galvoti apie laisvus, teisingus ir demokratinius rinkimus.

Todėl visų pirma būtina turėti mintyje, jog reikalingos tinkamos sąlygos, kad rinkimai galėtų įvykti. Bet koks dialogas, kuris suteiktų mums galimybę pagerinti padėtį, būtų sveikintinas, tačiau jo pagrindas turėtų būti besąlygiškas šių asmenų išlaisvinimas ir garantijos, kad pabėgėliai galės sugrįžti. Šiuo atžvilgiu turiu primygtinį prašymą Komisijai. Lėšų, kurios skiriamos šioje srityje ir šiems pabėgėliams, mažinimas kelia didelį nerimą. Esama neatidėliotinių poreikių. Kalbame apie šimtus tūkstančių žmonių, kuriems reikalinga mūsų pagalba. Taigi manau, kad atsisakyti šių išteklių karpymo būtų gera mintis.

Thomas Mann, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, žmogaus teisių padėtis Birmoje dramatiškai pablogėjo: vykdomos politinės ir karinės represijos, lydimos seksualinės prievartos, vaikai sistemingai verbuojami į karius, šalyje yra 2 000 politinių kalinių. Pirmieji tariamai laisvi rinkimai šių metų rudenį yra visiškai farsas. Opozicinės partijos yra teisios ketindamos juos boikotuoti. Ypatingą nerimą kelia rohingų padėtis: daugiau nei 200 000 jų gyvena pabėgėlių stovyklose. Nemažai jų pabėgo į kaimyninį Bangladešą ir pakeliui dažnai buvo žiauriai persekiojami.

Labai džiaugiuosi, kad Bangladešas leido mūsų Parlamento Pietų Azijos delegacijai atvykti į šalį ir vykdyti tiriamąją misiją. Rytoj išskrendame į Daką, kad surinktume iš pirmų rankų informaciją apie padėtį Koks Bazarо ir Bandarbano regionuose. Tačiau jau dabar aišku, kad persekiojamiems rohingų tautybės atstovams, siekiant, kad jie išgyventų, reikalinga visapusiška tarptautinė apsauga. Europos Sąjunga turi ir toliau smerkti Birmos vyriausybės veiksmus, kol galų gale neišryškės pažangą demokratijos kryptimi rodančių ženklų.

Justas Vincas Paleckis, S&D frakcijos vardu. – (LT) Kaip ir kolega Charles Tannockas, norėčiau pasakyti, kad šioje salėje, kuri, deja, tokiu laiku visada būna apytuštė, ne pirmą kartą svarstome pasibaisėtiną žmogaus teisių padėtį Birmoje. Ir man pačiam, visai neseniai, apie tai teko kalbėti.

Norisi tikėti, kad po šios dienos svarstymų Europos Parlamento ir tuo pačiu Europos Sąjungos balsas turės didesnę poveikį. Kodėl? Todėl, kad pirmą kartą čia kalbame apie žmogaus teises pasaulyje, turėdami Lisabonos sutartį ir iš to išplaukiančias pareigyles – tarpe kitų, Parlamento patvirtintą Vyriausiąją igaliojinę užsienio politikai ir saugumo politikai Catherine Ashton. Dabar Europos Sąjunga turi veiksmingesnę galimybę daryti tiesioginę įtaką tiek dėl padėties Birmoje, tiek dėl padėties kitose šalyse, kur pažeidžiamos teisės.

O rinkimų išvakarėse Birmoje, manau, kad galėsime kažką pasiekti tikrai tuo atveju, jei derinsime veiksmus su didžiosiomis valstybėmis: Kinija, Indija, JAV, Rusija.

Tomasz Piotr Poręba, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, iki šiol tarptautinės bendruomenės raginimai laikytis Birmoje žmogaus teisių faktiškai nedavė jokie rezultato. Birmos kalėjimuose vis dar yra tūkstančiai politinių kalinių, o karinė valdžia ir toliau vykdo žmogžudystes, kankinimus ir suėmimus. Birmos opozicijos lyderiai, Nobelio taikos premijos laureatei Aung San Suu Kyi, daugelį metų buvo taikomas namų areštas ir taip pat skirta trejų metų laisvės atėmimo bausmė. Tokiu būdu chunta nori užkirsti jai kelią dalyvauti ateinančiuose rinkimuose.

Birma taip pat pirmąją gėdingame sąrašą šalių, kuriose dažnai persekiojami religinių mažumų, įskaitant krikščionis, atstovai. Pagal chuntos idėjas karenių tautinės grupės atstovai, kurie yra krikščionys, turi visiškai išnykti iš Birmos teritorijos. Praeitais metais karenių pabėgėliai prieglobstį nuo represijų rado Tailande. Dabar, nepaisant tarptautinių protestų, Tailando vyriausybė rengiasi priverstinai grąžinti į tėvynę ir masiškai

deportuoti daugiau kaip 4 000 karenių, kurie bus toliau žeminami. Mūsų, Europos Parlamento narių, pareiga reikalauti visame pasaulyje laikytis religinių mažumų, įskaitant krikščionių, teisių.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, žmogaus teisių požiūriu Birma yra viena pažeidžiamiausių šalių pasaulyje. Žmogaus teisių pažeidimų sąrašas yra begalinis ir neatrodo, kad padėtis gerėtų.

Savo rezoliucijoje iškėlėme tik keletą problemų. Manau, kad jos pagrindinis tikslas yra parodyti, jog mes žinome ir toliau stebime tai, kas vyksta Birmoje.

Taip pat turime išreikšti savo dėkingumą Tailandui, kuris atsiėmė nerimą sukėlusį sprendimą grąžinti pabėgėlius į Birmą. Praeitą savaitę daug kartų susisiečiau su Tailando atstovais po to, kai jie pranešė apie savo planus grąžinti šiuos žmones. Karenių pabėgėliams grėsė priverstiniai darbai, kankinimai, galbūt šaukimas į armiją ir žemės minos teritorijoje, iš kurios jie pabėgo. Buvo džiugu išgirsti, kad Tailandas po savaitgalių vykusių derybų su žmogaus teisių organizacijomis ir tarptautine bendruomene nusprendė atsisakyti savo planų grąžinti pabėgėlius. Tikiuosi, kad ES kartu su tarptautine bendruomene sugebės kuo greičiau suteikti Tailandui pagalbą ir ieškoti alternatyvaus karenių pabėgėlių problemos sprendimo.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pone pirmininke, ponio Komisijos nare, ir vėl pasiūlymų dėl Europos Parlamento rezoliucijų žmogaus teisių pažeidimų klausimais dėmesio centre yra Birma. Mes vėl pasmerkiame padėtį šioje šalyje, kurioje, atrodo, nematyti jokio elgesio su jos piliečiais pagerėjimo ir kurioje būtinai reikalinga veikianti demokratija.

Nors kitos šalys laikui bėgant padarė pažangą, Birmoje ir toliau dažnai pažeidžiamos pagrindinės jos piliečių teisės. Aung San Suu Kyi, kuri yra simbolinė figūra ir opozicijos lyderė, vis dar taikomas namų areštas, ištisos gyventojų grupės buvo perkeltos, vaikai prievarta verbuojami į kareivius ir suimami veikiančio režimo priešininkai. Buvo paminėta daugybė pavyzdžių.

Tikimės, kad ateinantys rinkimai bus atviri ir opozicinės partijos bei norintys kandidatuoti asmenys galės pasinaudoti šia pagrindine teise. Taip pat tikimės, kad stebėtojai galės patvirtinti, kad šie rinkimai laisvi ir neturi neteisėtumo požymių, pvz., kad karinė chunta nesiekia per rinkimus įteisinti savo valdžią.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Pone pirmininke, karinė chunta valdė šalį naudodama represijas ir vykdydama sunkius ir sistemingus žmogaus teisių pažeidimus. Kaip išrinkta piliečių atstovė raginu 2010 m. surengti laisvus ir sąžiningus parlamento rinkimus, kad Birma turėtų teisėtą valdžią. Dabartinis reikalavimas, pagal kurį ne mažiau kaip 25 proc. parlamento narių turi sudaryti gynybos pajėgų vado pasirinkti kariškiai, neatitinka sveiku protu pagrįsto įsivaizdavimo apie tai, kas yra teisėta valdžia.

Antra, atkreipiu dėmesį į tai, kad karinės chuntos vyriausybė 2005 m. pasirašė Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją, tačiau jos neratifikavo. Vis dėlto ratifikavimas turėtų būti vertinamas tik kaip pirmasis žingsnis: kalbant apie kovą su korupcija svarbiausias dalykas yra jos įgyvendinimas. Korupcija skatina skurdą ir nebaudžiamumą.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Pone pirmininke, jei Birma pirmą kartą per 20 metų nusprendė surengti parlamento rinkimus, tai gali reikšti žingsnį pirmyn demokratizacijos procese, su sąlyga, kad rinkimai, planuojami šį rudenį, bus sąžiningi. Kitaip tariant, jie pirmiausia turi būti visuotiniai, visi pilnamečiai piliečiai turi galėti balsuoti arba balotiruotis, įskaitant Nobelio premijos laureatę Aung San Suu Kyi ir kitus 2 000 opozicijos aktyvistų, kurie šiuo metu kalinami dėl politinių priežasčių. Antra, rinkimuose taip pat turi dalyvauti keli milijonai Birmos piliečių, kurie bijodami kankinimų ir mirties pabėgo į Tailandą, Bangladešą arba Indiją. Jiems turėtų būti sudaryta galimybė balsuoti jų tikrojoje gyvenamojoje vietoje. Trečia, Birmos kariuomenės nariams neturėtų būti skirta 25 proc. vietų parlamente, nes tai padarytų žalą pagrindiniam demokratijos mechanizmui ir iš pat pradžių iškreiptų rinkimų rezultatus. Galiausiai Birmos vyriausybė privalo gerbti slapto balsavimo principą ir leisti stebėti rinkimus tarptautiniams stebėtojams bei Birmos žiniasklaidai.

Jeigu Birmos vyriausybė ignoruos šiuos reikalavimus, manau, bus būtina ir toliau taikyti režimui skirtas ribojamąsias priemones pagal šios rezoliucijos 16 dalį.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Karinė chunta pažadėjo 2010 m. surengti laisvus demokratinius rinkimus. Tarptautinė bendruomenė ir, žinoma, ES ir toliau turi daryti spaudimą chuntai, kad iš tikrųjų vyktų perėjimas prie demokratijos. Taip pat turime užtikrinti, kad rinkimuose būtų tinkamai atstovaujama įvairioms Birmoje gyvenančioms etninėms mažumoms. Tai galėtų padėti nutraukti besikartojančius etninius konfliktus. Kinija turbūt labiausiai pasiruošusi užstoti kiniečių mažumą, tačiau pirmiausia turi pripažinti savo mažumas: tibetiečius ir uigūrus. ES vykdomas spaudimas gali būti patikimas ir veiksmingas tik tuo atveju, jei ji užtikrina

pagarbą mažumų teisėms visose jos valstybėse narėse. Tol, kol Europos Sąjungoje neparengti kalbos įstatymai, ir turiu mintyje ne vien tik Slovakiją, kol Europos Sąjungoje vis dar kurstomos kalbos apie įstatymą dėl kolektyvinės atsakomybės būdu, kuris prieštarauja Antrojo pasaulinio karo faktams, ir kol Europos Sąjungoje neigiamas pats mažumų, jų gimtųjų kalbų ir teisių egzistavimas, Europos Sąjungos spaudimas, kurį ji siekia daryti, negali būti patikimas ir negali būti sėkmingas.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Pone pirmininke, dėl karinės chuntos sukkelto dramatiško žmogaus teisių padėties Birmoje pablogėjimo vis dažniau liejamas kraujas. Religinių bendruomenių persekiojimas, etninis valymas ir etninių grupių išvaymas, tūkstančių politinių kalinių suėmimas ir kankinimai, grobimai bei laisvės atėmimas politiniams režimo priešininkams yra kasdienybė. Nauja konstitucija, o dabar ir netikri rinkimai, kurie turėtų būti surengti, žinoma, niekaip nepagerins padėties.

Iš tiesų nieko nepadės nei ES delegacijos, nei teisuoliškos Parlamento rezoliucijos. Turėtume praktiškai panaudoti visas Europos Sąjungos turimas politines galimybes, kad padarytume įtaką Kinijai, Indijai ir Rusijai ir paskatintume jas prisidėti savo politiniu svoriu darant spaudimą Birmos vyriausybei, kad šioje šalyje būtų pagerinta žmogaus teisių padėtis. ES taip pat turėtų paraginti Birmos kaimynines šalis panaudoti savo įtaką, kad būtų pagerinta žmogaus teisių padėtis.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Kažkas anksčiau minėjo, kad šiuose rūmuose jau esame svarstę Birmos klausimą. Manau, mums reikia ir toliau kalbėti apie Birmą, nes ji tebėra viena labiausiai represinių ir uždarytų visuomenių pasaulyje. Kaip parodė įvairūs Jungtinių Tautų organai ir organizacijos, ginančios žmogaus teises, gyvenimui Birmoje ir toliau būdingi sistemingi žmogaus teisių pažeidimai.

Dabartinė tendencija yra suimti žmones dėl jų politinių pažiūrų. Taip pat buvo nustatyta smurtinių represijų, taikytų opozicijos atstovams, priklausantiems studentų judėjimui arba budistų vienuolių bendruomenei, atvejų.

Nemanau, kad šiuo metu gali būti galvojama apie rinkimų organizavimą, nes visų pirma turi būti vykdomas konsultacijų įtraukiant visas politines partijas procesas. Priešingu atveju, nesant atviro proceso, skaidri atstovaujamoji demokratija Birmoje tebeliks karinės valdžios vykdomas farsas.

Viviane Reding, *Komisijos pirmininko pavaduotoja.* – Pone pirmininke, kaip labai aiškiai pabrėžė Parlamento nariai, Birmoje ir toliau vykdomi sunkūs žmogaus teisių pažeidimai. Karinė vyriausybė nereagavo į tarptautinius raginimus nutraukti šiuos žmogaus teisių pažeidimus ir neišlaisvino politinių kalinių, įskaitant Aung San Suu Kyi. Padidėjo spaudimas rohingų tautinei mažumai siekiant priversti juos palikti šalį, taip pat ir toliau blogėja socialinės bei ekonominės sąlygos. Maždaug 80 proc. gyventojų gyvena kaimo vietovėse, kur toliau kyla didelių su žemės ūkio ir maisto produktų gamyba susijusių problemų.

ES paskelbtose deklaracijose kelis kartus pasmerkė žmogaus teisių pažeidimus. Be to, ES sugriežtino sankcijas ir kartu primygtinai paragino Birmos (Mianmaro) kaimynės – ASEAN šalis, Kiniją, Indiją – taikyti diplomatinio spaudimo priemones; kai kurios kaimyninės šalys tą ir daro. Be to, ES tvirtai rėmė Jungtinių Tautų pastangas. Šios priemonės sukėlė sunkumų karinei valdžiai, tačiau priversti ją pakeisti savo elgesį jomis nepavyko.

Dabar karinė valdžia pažadėjo 2010 m. surengti rinkimus, kurie turėtų būti jos laipsniško pasitraukimo iš valdžios žingsnis. Galėsime vertinti šiuos rinkimus tik tada, kai bus paskelbtas rinkimų įstatymas ir kai pamatysime, kad balsavimui nustatytos aiškos ir teisingos procedūros. Kol kas ES ketina bendradarbiauti su dabartine vyriausybe siekdama įtikinti ją pasinaudoti galimybe surengti rinkimus, kad padėtis pasikeistų ir būtų pradėtas teigiamas Birmos istorijos etapas.

Sakydama tai labai aiškiai pareiškiu, kad ES nenori izoliuoti Birmos. Iš esmės esame didžiausi humanitarinės pagalbos ir pagalbos, teikiamos šiai šaliai, donorai. Didžioji mūsų pagalbos dalis tenka kaimo vietovėms, ypač deltas rajonui, kuris vis dar neatsigavęs po ciklono „Nargis“. Pagalba taip pat skiriama pabėgėlių stovykloms, įsikūrusioms palei sieną su Tailandu. Taip pat turėtume žinoti, kad Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo ataskaitoje kalbama labai aiškiai. Mes remiame specialųjį Jungtinių Tautų pranešėją ir esame pasirengę jam padėti.

Vis dėlto taip pat suprantame, kad tiesioginė veikla dėl žmogaus teisių srityje Birmoje yra beveik neįmanoma. Pvz., ES nebus kviečiama stebėti rinkimų, taigi turime naudotis netiesioginėmis priemonėmis. Todėl žmogaus teisės yra integruotos į visas mūsų pagalbos programas. Siekdami skatinti mūsų vertybes – žmogaus teisių plėtrą ir dialogą – turime pasiųsti labai aiškią žinią. Šiandien vieningas Parlamentas pasiuntė šią labai aiškią žinią, ir tikiu, kad ji bus išklaudyta. Be to, esu įsitikinusi, kad savo užduoties priminti Mianmarui jo

įsipareigojimus neturėtume perduoti kaimyninėms šalims. Turime ir toliau laikytis savo įsipareigojimų. Privalome tiesiogiai vykdyti savo žmogaus teisių darbotvarkę su valdžios institucijomis ir toliau tai darysime.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks po diskusijų.

Rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Birmoje žmogaus teisių padėtis vis dar kelia nerimą, nes Birmos valdžios institucijoms labiausiai rūpi savo valdžios išsaugojimas, o ne piliečių išlikimas. Norėčiau išreikšti savo solidarumą su kenčiančiais Birmos žmonėmis, engiamais karinės chuntos, kuri nuolat pažeidžia jų žmogaus teises taikydama priverstinį darbą, užsiimdama prekyba žmonėmis, išnaudodama vaikų darbą ir vykdydama seksualinį smurtą. Labai svarbu, kad nedelsiant būtų išlaisvinti politiniai kaliniai, įskaitant opozicijos lyderę ir Nacionalinės demokratijos lygos vadovę Aung San Suu Kyi, kuriai 1990 m. Europos Parlamentas suteikė A. Sacharovo premiją ir kuriai 1991 m. buvo skirta Nobelio taikos premija, bei tokiu būdu prisidėta prie laisvų, teisingų ir skaidrių 2010 m. rinkimų skatinimo. Dėl to raginu Europos Sąjungą patvirtinti nuoseklią strategiją ir plėtoti ryšius su kaimyninėmis šalimis, visų pirma Kinija ir Indija, siekiant skatinti skaidrius rinkimus Birmoje.

11. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra balsavimas.

(Išsamūs balsavimo rezultatai: žr. protokolą)

11.1. Venesuela (B7–0093/2010)

11.2. Madagaskaras (B7–0099/2010)

11.3. Birma (B7–0105/2010)

Pirmininkas. – Balsuoti skirtas laikas baigėsi.

12. Balsavimo pataisymai ir ketinimai: žr. protokolą

13. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų: žr. protokolą

14. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis): žr. protokolą

15. Posėdžio metu priimtų tekstų perdavimas: žr. protokolą

16. Kitų posėdžių tvarkaraštis: žr. protokolą

17. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesijos atidėjimą.

(Posėdis baigtas 16.25 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 6, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0016/10)

Tema: Klimato kaitos strategija pasibaigus Kopenhagos konferencijai

Atsižvelgiant į tai, kad Kopenhagos klimato kaitos derybos iš esmės buvo visiškai nesėkmingos ir kad per jas nebuvo pasiekta jokių aiškių ar privalomų įsipareigojimų, kokios konkrečios strategijos laikosi Taryba, siekdama užtikrinti, kad 2010 m. Meksikoje vykianti konferencija nebus laiko švaistymas, kaip kad buvo 2009 m. Kopenhagoje? Kokiu būdu Europos Sąjunga gali pasinaudoti savo įtaka, siekdama perimti iniciatyvą, jei jos nerodo Kinija ir JAV?

Klausimas Nr. 7, kurį pateikė Kathleen Van Brempt (H-0035/10)

Tema: Šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimas 30 proc.

Komisija siūlo, kad Europos Sąjunga patvirtintų CO₂ išmetimo mažinimo tikslus. Ji reikalauja šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą pramonės šalyse sumažinti 30 proc. iki 2020 m. lyginant su 1990 m. lygmeniu. Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkas pareiškia, kad Europa mano, jog šį tikslą būtų galima pasiekti ir tikisi šiuo klausimu pasiekti visuotinį susitarimą. Tuo tarpu Taryboje neva nėra vieningos nuomonės, ar šį tikslą reikėtų nustatyti, ar nereikėtų. Ar dėl 30 proc. tikslo diskutuojama? Kokių priemonių imsis Taryba, kad šį esminį ir ambicingą tikslą vis dėlto būtų galima įgyvendinti?

Klausimas Nr. 8, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0039/10)

Tema: Klimato kaita. Pasibaigus konferencijai Kopenhagoje

Pasibaigus COP-15 aukščiausio lygio susitikimui klimato kaitos klausimais Kopenhagoje kokių konkrečių iniciatyvų Taryba imsis kartu su mūsų tarptautiniais partneriais, įskaitant Jungtines Amerikos Valstijas, Indiją, Kiniją, Braziliją ir Rusiją, siekdama užtikrinti, kad nebūtų praleista proga pasiekti plataus užmojo pasaulinį susitarimą klimato kaitos klausimu?

Bendras atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Europos Sąjunga ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios iki 2020 m. pasiekti nepriklausomai nustatytą tikslą 20 proc. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį visos ekonomikos mastu, palyginti su 1990 m. lygiu. 2009 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba, dar kartą patvirtindama ES įsipareigojimą surengti derybų procesą, kurio rezultatas turėtų būti po 2012 m. pasirašytas teisiškai privalomas tarptautinis susitarimas, pabrėžė, kad šį tikslą reikėtų padidinti iki 30 proc., jei kitos išsivysčiusios šalys pačios priimtų panašius įsipareigojimus sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, o besivystančios šalys įsipareigotų tinkamai prisidėti prie šio tikslo, atsižvelgdamos į savo atsakomybę ir galimybes.

Šiuo metu, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos, 2009 m. gruodžio mėn. surengtos Kopenhagoje, dar vadinamos „Kopenhagos sutarimu“, rezultatus, dar nėra įvykdytos Europos Sąjungos iškeltos sąlygos priimti įsipareigojimą sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį 30 proc.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes ir, kaip ES paaiškino 2010 m. sausio 28 d. laiške Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) vykdomajam sekretoriui, pareikšdama savo pasiryžimą prisijungti prie Kopenhagos sutarimo, Europos Sąjunga ir jos valstybės narės dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą iki 2020 m. 20 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų dujų kiekį, palyginti su 1990 m., taip pat sąlyginį pasiūlymą siekti 30 proc. sumažinti šių dujų kiekį iki 2020 m., palyginti su 1990 m., jei kitos išsivysčiusios šalys pačios priimtų panašius įsipareigojimus sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, o besivystančios šalys įsipareigotų tinkamai prisidėti prie šio tikslo, atsižvelgdamos į savo atsakomybę ir galimybes.

ES ir toliau lieka įsipareigojusi atlikti pagrindinį vaidmenį tarptautinėse klimato derybose dėl režimo po 2012 m.

Taryba šiuo metu tęsia Kopenhagos konferencijos rezultatų vertinimą. Mes visi turime peržiūrėti ir įvertinti neseniai įvykusias derybas ir surasti būdų įveikti pagrindiniams veikėjams iškilusias kliūtis. Šiuo atžvilgiu pagrindinis įnašas į mūsų apmąstymus bus Komisijos analizė.

Dialogo su mūsų tarptautiniais partneriais tąsa visais lygmenimis turės lemiamą vaidmenį siekiant postūmio tarptautinėse klimato derybose.

Europos Parlamentas bus nuolat informuojamas visuose proceso etapuose.

*
* *

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0018/10)

Tema: Dėl ES ir Baltarusijos santykių teisinio pagrindo

Lapkričio mėn. vykusiam Europos Ministrų Tarybos (ET) posėdyje nebuvo nuspręsta, ar verta ir, jeigu taip, tai kada būtų galima atgaivinti ES ir Baltarusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo procesą, dėl kurio susitarta dar 1995 m. ir kuris įšaldytas 1997 m. Vienos valstybės mano esant netikslinga atgaivinti pasenusių sutartį. Kitos teigia, kad ratifikavus sutartį būtų sukurtas teisinis ES ir Baltarusijos bendradarbiavimo pagrindas ir atsirastų naujas impulsas santykiams plėtoti.

Kokia ET pirmininkaujančios Ispanijos Vyriausybės nuomonė: ar sutarties ratifikavimo procesas turėtų būti atgaivintas? Jei taip, tai kada? Jei ne, kokių priemonių imsis pirmininkaujanti valstybė, kad būtų sukurtas teisinis pagrindas, reikalingas ES ir Baltarusijos santykiams plėtoti?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

2009 m. lapkričio mėn. Taryba apžvelgė padėtį Baltarusijoje. Kadangi nėra apčiuopiamos pažangos srityse, apibrėžtose 2008 m. spalio mėn. Tarybos išvadose, Taryba negalėjo panaikinti ribojamųjų priemonių, taikomų tam tikriems Baltarusijos pareigūnams. Todėl ji nusprendė iki 2010 m. spalio mėn. pratęsti ribojamąsias priemones, nustatytas Bendrojoje pozicijoje 2006/276/BUSP, kurios galiojimas pratęstas Bendrąja pozicija 2009/314/BUSP.

Tačiau skatindama ES nurodytų sričių pažangą, Taryba nusprendė tuo pat metu pratęsti draudimo atvykti taikymo tam tikriems Baltarusijos pareigūnams sustabdymą.

Europos Sąjunga dar kartą patvirtino savo pasirengimą plėtoti ryšius su Baltarusija, atsižvelgdama į tolesnę demokratijos, žmogaus teisių ir teisinės lygybės raidą Baltarusijoje, ir padėti šiai šaliai siekti minėtų tikslų. Priklausomai nuo Baltarusijos pažangos šiose srityse, Taryba yra pasirengusi žengti žingsnius sutartinių santykių su Baltarusija atnaujinimo link. Tuo tarpu Taryba pakvietė Komisiją pateikti bendro laikinojo plano pasiūlymą ir nustatyti reformų, kurias įkvėpė veiksmų planai, sukurti remiantis Europos kaimynystės politikos priemonėmis, ir kurias reikia įgyvendinti kartu su Baltarusija, prioritetus.

*
* *

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0021/10)

Tema: Turtinė nuosavybė užsienyje

Ar, nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos nustatant taisykles dėl turto nuosavybės sistemos reglamentavimo, Taryba yra informuota apie daugybę problematiškų atvejų, su kuriais susiduria ES piliečiai turintys nuosavybės ne gimtojoje valstybėje narėje?

Kokių veiksmų ketina imtis Taryba, atsižvelgdama į Parlamento rezoliuciją P6_TA(2009)0192 dėl plataus masto urbanizacijos Ispanijoje poveikio Europos piliečių asmeninėms teisėms, aplinkai ir ES teisės taikymui?

Ar Taryba paragins valstybes nares atlikti nuodugnią peržiūrą ir pakoreguoti visus teisės aktus turinčius poveikio individualios nuosavybės savininkų teisėms, siekiant sustabdyti EB sutartyje, ES Pagrindinių teisių chartijoje, Europos žmogaus teisių konvencijoje ir kitose susijusiose ES direktyvose bei konvencijose, kurias ES yra pasirašiusi numatytų teisių ir įsipareigojimų pažeidinėjimą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Gerbiama Parlamento nariui primenama, kad ES Taryba neturi bendrosios kompetencijos dėl nuosavybės teisių, miestų plėtros ar žemėtvarkos. Iš tikrųjų, remiantis SESV 345 straipsniu, sutartys jokių būdu neturi pažeisti valstybių narių teisės normų, reglamentuojančių nuosavybės sistemą.

Todėl dabar atitinkamos kompetencijos Ispanijos valdžios institucijos turėtų imtis tinkamų priemonių, kad pataisytų padėtį, kurią nurodė gerbiamas Parlamento narys.

*
* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė (H-0023/10)

Tema: Neigalių asmenų įsidarbinimo galimybių ir jų užimtumo užtikrinimas

Šiuo metu Europoje jau yra daugiau kaip 65 milijonai neigalių asmenų, iš kurių 78 proc. yra net neįtraukiami į darbo rinką ir neturi jokios galimybės įsidarbinti. Dauguma jų yra priklausomi nuo išmokų ir jų pajamos yra gerokai mažesnės negu sveikų žmonių. Šiandien, ekonomikos ir finansų krizės metu, neigaliesiems yra tris kartus didesnė tikimybė tapti bedarbiais, palyginti su negalios neturinčiais žmonėmis. Ispanija savo pirmininkavimo programoje įsipareigojo ginti neigaliųjų teises, tačiau programoje nėra numatyta jokių konkrečių priemonių ir iniciatyvų dėl neigaliųjų įsidarbinimo galimybių ar esamų darbo vietų išlaikymo.

Taigi kokių būdu Taryba ketina užtikrinti neigaliųjų galimybes rasti darbą ir jo neprarasti, ypač atsižvelgiant į tai, jog šie metai yra paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais? Suteikus tik šiek tiek paramos, milijonai neigalių europiečių galėtų patekti į darbo rinką ir tapti nepriklausomais ir nediskriminuojamais piliečiais.

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Užimtumo politika yra sritis, kur labai svarbios ilgalaikės priemonės. Imdamasi priemonių pagal sutartyse apibrėžtą kompetenciją, Taryba siekia aktyviai dalyvauti užtikrinant, kad neigalūs asmenys galėtų dalyvauti darbo rinkoje lygiomis teisėmis su kitais.

Taryba nuolat itin pabrėžė, kaip svarbu skatinti neigalių asmenų įsidarbinimo galimybes pagal Lisabonos strategiją, įskaitant užimtumo gaires.

2008 m. kovo mėn. rezoliucijoje Taryba pakvietė valstybes nares ir Komisiją užtikrinti neigalių asmenų įsidarbinimo galimybes, įskaitant dalyvavimą plečiant darbo rinką.

Pastaruoju metu, 2009 m. lapkričio 30 d., savo išvadose dėl „Įtraukties į darbo rinką skatinimo“ Taryba dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą dėl socialiai nukriausių grupių integravimo į darbo rinką, atsižvelgiant į ekonomikos krizę ir būsimąją ES 2020 m. strategiją.

2008 m. vasarą Taryba ir Europos Parlamentas bendrai nusprendė 2010-uosius paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais. Vieni iš šių Europos metų prioritetų yra panaikinti švietimo ir mokymo sistemos trūkumus, įskaitant skaitmeninio raštingumo ugdymą ir visiems lygios prieigos prie IKT skatinimą, ypač daug dėmesio skiriant neigalių asmenų poreikiams ir neigalių asmenų ir jų šeimų, taip pat kitų pažeidžiamų visuomenės grupių ar asmenų poreikiams tenkinti.

Konferencijos, vykusios Madride sausio mėn., atidaryme Tarybai pirmininkaujanti Ispanija pareiškė savo išipareigojimą skirti dėmesio tomis grupėms, kurioms gresia didžiausias atskirties pavojus, įskaitant neigalius asmenis.

Nors nediskriminavimas Lisabonos sutartimi ginamas kaip vienas iš Europos Sąjungos tikslų, jau prieš dešimt metų Taryba aktyviai dalyvavo užtikrinant, kad neigali asmenys galėtų dalyvauti darbo rinkoje lygiomis teisėmis su kitais, ir priėmė Direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus. Šia direktyva uždraustas diskriminavimas keliais pagrindais, įskaitant neigalumą, užimtumo ir profesinėje srityje.

*
* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Georgios Papanikolaou (H-0026/10)

Tema: Interneto saugumas

Po pastarųjų Prancūzijos apsaugos nuo kibernetinių atakų ir reagavimo į jas centro (pranc. CERTA) ir Vokietijos federalinės informacijos saugumo tarnybos (vok. BSI) pranešimų, kuriuose patariama dėl interneto duomenų saugumo spragų nesinaudoti bendrovės „Microsoft“ interneto naršykle „Internet Explorer“, labai su nerimu ne tik Graikijos, bet ir visos Europos šios programos naudotojai. Tuo pačiu metu paskelbti pranešimai, kuriuose spėjama, kad Kinija bandė pavogti asmens duomenis siekdama pakenkti Kinijos piliečiams, kovojantiems už žmogaus teises. Be to, didžiosios interneto bendrovės, laikydamosi Kinijos vyriausybės nustatytos tvarkos ir sąlygų, atlieka informacijos turinio cenzūrą.

Ar Taryba, atsižvelgdama į tai, atsakys į toliau pateikiamus klausimus? Ar ji ėmėsi veiksmų siekdama laiku perspėti Europos piliečius apie su informacija internete susijusias saugumo problemas?

Kaip ji užtikrins asmens duomenų slaptumą ir saugumą internete ir veiksmingesnę programinės įrangos, pvz., interneto naršyklės „Internet Explorer“, saugumo kontrolę?

Ką ji mano apie Kinijos valdžios institucijų primetamą politinę interneto turinio cenzūrą, kurią privalo atlikti Kinijoje veikiančios bendrovės?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Vartotojų apsauga nuo asmens duomenų saugumo pažeidimų ir brukalų yra naujųjų telekomunikacijų taisyklių, dėl kurių Europos Parlamentas ir Taryba susitarė praėjusių metų pabaigoje, pagrindinis prioritetas. Primygtinai siūlant operatoriams veikti atsakingai apdorojant ir saugant savo klientų asmens duomenis, šiomis naujomis taisyklėmis įvedami privalomi perspėjimai, jeigu atsiranda asmens duomenų saugumo pažeidimų, t. y. komunikacijų tiekėjai privalo informuoti valdžios institucijas ir savo klientus apie saugumo pažeidimus, galinčius paveikti jų asmens duomenis.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje ginama pagrindinė teisė į asmens duomenų apsaugą. Europos asmens duomenų apsaugos teisinę sistemą iš esmės sudaro 1995 m. spalio 24 d. Duomenų apsaugos direktyva 95/46/EB, kurioje apskritai išdėstytos esminės asmens duomenų apdorojimo sąlygos, nustatomi duomenų kontrolierių išipareigojimai ir pripažįstamos duomenų subjektų teisės. 2002 m. liepos 12 d. E. privatumo direktyva 2002/58/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/136/EB, nustatomos taisyklės ir apsauga, taikoma apdorojant asmens duomenis ir kitą neskelbtiną informaciją, atsižvelgiant į elektroninių ryšių paslaugų teikimą. Be to, direktyvoje pateiktos įgyvendinimo ir veikimo nuostatos, užtikrinant atitiktį taisyklėms. Joje taip pat išdėstytos sankcijos ir taisomosios priemonės, jeigu atsiranda saugumo pažeidimų, ir nustatomi mechanizmai, užtikrinantys veiksmingą veikimą.

Užtikrinti programinės įrangos programų, pvz., „Internet Explorer“, saugumą yra pirmiausia tokių programų komercinių tiekėjų atsakomybė. Atsižvelgiant į naujasias telekomunikacijų taisykles, valstybės narės kviečiamos skatinti teikti informaciją apie atsargumo priemones galutiniams vartotojams, taip pat valstybės turi paraginti juos imtis reikiamų veiksmų savo galutinei įrangai apsaugoti nuo virusų ir šnipinėjimo programų.

2009 m. gruodžio 7 d. išvadose Taryba pabrėžė savo prioritetą stiprinti ES veiksmus žodžio laisvės ir naujųjų technologijų santykio srityje. Atsižvelgdama į žmogaus teisių gynėjų gairių struktūrą, Taryba dar daugiau

dėmesio skyrė žmogaus teisių veiklai skatinti šalyse, taikančiose pernelyg griežtus naudojimosi internetu ir kitomis naujosiomis technologijomis apribojimus.

*
* *

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Seán Kelly (H-0027/10)

Tema: Pacientų teisės pagal pasiūlymą dėl sveikatos priežiūros paslaugų kitose valstybėse narėse

Ar Taryba galėtų pateikti Parlamentui naujausią informaciją apie pažangą, pasiektą per Taryboje vykstančias derybas, susijusias su pasiūlymu dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse įgyvendinimo?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Nepaisant esminės pažangos, 2009 m. gruodžio mėn. Tarybai nepavyko pasiekti politinio susitarimo šiuo klausimu. Tarybos diskusijose daugiausia dėmesio buvo skiriama nesutartinių sveikatos priežiūros teikėjų ir užsienyje gyvenančių pensininkų išlaidoms atlyginti. Ieškant kompromiso, buvo ketinta visiškai išlaikyti pagarbą Europos Teisingumo Teismo praktikai, kartu išsaugant valstybių narių teises pačioms organizuoti savo sveikatos priežiūros sistemas.

Tarybai pirmininkaujančių Ispanijos, Belgijos ir Vengrijos 18 mėnesių trukmės programoje išdėstyta, kad tarptautinis sveikatos priežiūros darbas tęsis Taryboje. Be to, 2010 m. sausio 26 d. Tarybai pirmininkaujanti Ispanija Europos Parlamentui jau patvirtino, kad ji lieka įsipareigojusi dėti visas įmanomas pastangas pasiekti susitarimą Taryboje.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė siekia, kad Direktyva dėl sveikatos priežiūros paslaugų kitose valstybėse narėse būtų pagrįsta bendrosiomis vertybėmis ir principais, 2006 m. birželio mėn. Tarybos paskelbtais kaip sudarančiais ES sveikatos sistemų pagrindą. Remiantis ja, vykstantys į užsienį sveikatos priežiūros tikslais pacientai turi gauti visas sveikatos priežiūros, kurią jie gautų nepriklausomai nuo valstybės narės gydymo ir sveikatos priežiūros teikėjo tipo, kokybės ir saugumo garantijas.

Kaip ir anksčiau Tarybai pirmininkavusių valstybių, pirmininkaujančios Ispanijos tikslas – rasti sprendimus, kuriais būtų tinkamai suderintos pacientų teisės gauti sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse ir valstybių narių pareigos organizuoti ir teikti sveikatos priežiūros ir medicinos paslaugas. Be to, direktyva turi papildyti teises, kurios pacientams jau suteiktos ES lygmeniu teisės aktais dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo.

Kad veikla būtų sėkminga, Taryba tikisi naujosios Komisijos palaikymo, norint pasiekti susitarimą per Komisijos 2010 m. birželio 8 d. susitikimą. Tai turi būtų atlikta antruoju svarstymu EP, siekiant kuo greičiau priimti šią direktyvą.

*
* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Catherine Bearder (H-0033/10)

Tema: Prekyba vaikais iš Haičio ir jų įvaikinimas Europoje

Neseniai įvykęs žemės drebėjimas Haiityje jau sužlugdė šimtų tūkstančių žmonių gyvenimus, tačiau nesusikačiuojamai gausybei vaikų, kurie liko našlaičiais ar dingo be žinios, didžiausias siaubas dar prieš akis. Jungtinių Tautų vaikų fondas (UNICEF) paskelbė keletą pranešimų dėl vaikų, kurie buvo išvežti iš Haičio neatlikus reikalingų procedūrų ar neparengus tinkamų dokumentų.

Kokių priemonių imasi Taryba, kad užtikrintų, jog šie vaikai nebūtų nelegaliai išvežti į Europos Sąjungą ir kad jais čia nebūtų prekiaujama bei kad šių vaikų įvaikinimui Europoje būtų taikomos įprastos apsaugos procedūros? Kokių priemonių imasi Haiityje veikiančios Europos tarnybos, kad paremtų Haičio vyriausybę didinant budrumą pasienio punktuose ir užkertant kelią nelegaliam vaikų išvežimui iš Haičio? Keletas ES valstybių jau pagreitino teisėtą reikalavimus atitinkančių našlaičių iš Haičio patekimą į jų valstybes. Kokių

priemonių ėmėsi Taryba, kad nustatytų bendrą ES poziciją dėl greito vaikų iš Haičio įsivaikinimo ir kad neleistų, jog vaikai, kurie dar nebuvo tinkamai įvertinti, būtų išvežami į Europą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Padėtis Haiityje po 2010 m. sausio 12 d. įvykusio žemės drebėjimo, ypač didelis vaikų pažeidžiamumas, kelia Tarybai rimtą susirūpinimą.

Tai didžiulis iššūkis. Net prieš žemės drebėjimą Haiityje buvo apie 380 000 neprižiūrimų arba našlaičių vaikų. Po šalį nuniokojusio žemės drebėjimo vaikų, kurie liko be priežiūros, su vienu gyvu iš tėvų ar našlaičių, skaičius padidėjo iki maždaug milijono.

Našlaičių ir kitų pažeidžiamų vaikų padėties Haiityje temą visai neseniai, 2010 m. sausio 25 d., iškėlė Užsienio reikalų taryba. Ypač daug dėmesio buvo skirta būtinybei užtikrinti, kad vaikams būtų suteikta tinkama pagalba, ypač tiems, kurie neteko tėvų per gaivalinę nelaimę.

Reikia pažymėti, kad visos valstybės narės, išskyrus vieną, yra susitariančios šalys dėl 1993 m. gegužės 29 d. Hagos konvencijos dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje. Konvencijos tikslas yra nustatyti mažiausius šios srities standartus. Kai vaikų teisės ir interesai laikomi svarbiausiais, kartu gerbiamos ir saugomos jų šeimų, iš kurių jie kilę, ir juos įvaikinusių šeimų teisės. Kalbant apie Haičio vaikus, būtent valstybės narės turi užtikrinti tinkamą Konvencijos įgyvendinimą.

Vaikų įvaikinimo problema pirmiausia yra kiekvienos valstybės narės problema. Tačiau bendros ES pastangos kovojant su neteisėta prekyba žmonėmis neseniai tapo dar intensyvesnės. 2009 m. lapkričio 30 d. Taryba susitarė dėl „Veiksmų plano (VP) stiprinant ES išorinį matmenį dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis. Visuotinių ES veiksmų prieš prekybą žmonėmis link“⁽⁴⁾. Jis skirtas išoriniam neteisėtos prekybos matmeniui, stiprinant partnerystę su trečiosiomis šalimis, regionais ir tarptautinėmis organizacijomis. Šiame veiksmų plane ES ir valstybės narės pateikiama konsoliduota struktūra, skirta kovoti su prekyba žmonėmis, įskaitant ir integruotą išorinių veiksmų santrauką, taip pat bendradarbiavimo priemones, kuriomis atkreipiamas dėmesys į pagrindines prekybos žmonėmis priežastis jų kilmės šalyse. Jos neabejotinai gali būti pritaikomos padėčiai Haiityje.

Taryba ir toliau atidžiai seks padėtį Haiityje, derindama su vietoje veikiančiomis JT, valstybių narių ir Komisijos tarnybomis.

*
* *

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0036/10)

Tema: Valstybės perversmas Hondūre

Trečiadienis, sausio 27 d., pagal tvarkaraštį yra diena, kai prisieks Porfirio Lobo Soza, rinkimų farso, įvykusio 2009 m. lapkričio 29 d. Hondūre, tariamas laimėtojas ir chuntos kandidatas. Ši rinkimų parodija išskirtinė dėl represijų, smurto, sukčiavimo ir, be to, masinio boikoto, kurio imtis ragino Hondūro Liaudies nacionalinio pasipriešinimo frontas FNRP (oficialiais duomenimis rinkimuose nedalyvavo 50 proc. rinkėjų, o FNRP duomenimis šis skaičius siekė 65–70 proc.), taigi, dėl šių priežasčių rinkimų rezultatai akivaizdžiai negalioja. Nuo praeito ketvirtadienio FNRP raginimu vyksta demonstracijos, kuriomis išreiškiamas protestas prieš šią rinkimų parodiją, kurią organizavo perversmo kaltininkai. Demonstracijomis siekiama pasmerkti besitęsiančią oligarchijos, kuriai atstovauja Porfirio Lobo, diktatūrą. Liaudies judėjimas skelbia, kad jie tęs kovą, nepaisydami kraugeriškų represijų, kurios per pastaruosius du mėnesius pasiekė didžiausią mastą.

Ar Taryba pripažįsta rinkimų parodijas, kurią organizavo Hondūro pučistų chunta, rezultatus? Ar ji pripažįsta pučistą Porfirio Lobo ir bet kokią chuntos vyriausybę? Ar ji smerkia kraugeriškas chuntos represijas prieš liaudį? Kokia Tarybos pozicija dėl Hondūro liaudies kovos su diktatūra siekiant atgauti savo laisves?

⁽⁴⁾ 11450/5/09 CRIMORG 103 JAIEX 49 RELEX 618 JAI 432.

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Taryba apgailestauja, kad Tegusigalpos ir San Chosė susitarimas nebuvo visiškai įgyvendintas iki 2009 m. lapkričio 29 d. rinkimų. Ši pozicija buvo labai aiškiai išreikšta pareiškime, kurį 2009 m. gruodžio 3 d. Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė paskelbė ES vardu. Kita vertus, Taryba mano, kad rinkimai yra reikšmingas žingsnis į priekį įveikiant krizę ir kad Hondūrą reikia padrašinti ir toliau eiti šiuo keliu.

Po lapkričio mėn. įvykusių rinkimų ES iš visų veikėjų, įskaitant ir išrinktąjį prezidentą P. Lobo, pareikalavo siekti dialogo, kad būtų pasiektas nacionalinis susitaikymas ir atkurta konstitucinė ir demokratinė tvarka šalyje, tikėdamasi, kad jie šiuo aspektu priims visišką atsakomybę.

2010 m. sausio 20 d. P. Lobo ir visiems kitiems kandidatams į prezidentus pasirašius Nacionalinio susitaikymo ir demokratijos stiprinimo susitarimą, į kurį įtraukti pagrindiniai Tegusigalpos ir San Chosė susitarimo dalykai ir kuriame numatomas tinkamas ir garbingas sprendimas dėl prezidento M. Zelaya statuso, kurį ragino priimti ES (ir su kuriuo M. Zelaya pats sutiko), yra svarbus pirmasis žingsnis į priekį. Todėl sausio 27 d., po prezidento P. Lobo inauguracijos, vyriausioji įgaliotinė paskelbė pareiškimą ES vardu, ragindama prezidentą skubiai įgyvendinti šiame susitarime minimas iniciatyvas ir visų pirma įsteigti Tiesos komisiją. Europos Sąjunga tikisi, kad šios sąlygos bus nedelsiant įvykdytos, kad būtų galima skubiai normalizuoti santykius su Hondūru.

Per visą šį procesą ES išreiškė rimtą susirūpinimą dėl pranešimų apie žmogaus teisių pažeidimus šioje šalyje (įskaitant grąsinimus žmogaus teisių gynėjams, nesankcionuotą sulaikymą ir represijas prieš taikius protestuotojus) ir priminė faktinei vyriausybei jos įsipareigojimus pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Amerikos valstybių organizacijos chartiją ir Amerikos žmogaus teisių konvenciją. Europos Sąjunga ir toliau ragina, kad visi veikėjai skatintų ir gerbtų teisinę lygybę, gerą valdymą ir žmogaus teises.

*
* *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0038/10)

Tema: „Ne“ imperialistiniams veiksams Haiityje

Įvykus žemės drebėjimui Haičio gyventojai išgyvena neregėtą tragediją. Daugiau kaip 75 000 žmonių buvo palaidoti masinėse kapavietėse, 1,5 milijono žmonių tapo benamiais, 3 milijonai žmonių sužeisti, be to, prognozuojama, kad bendras mirusiųjų skaičius siekia 200 000. Nėra nei elektros, nei geriamojo vandens. Pagrindiniai maisto produktai parduodami juodojoje rinkoje už itin didelę kainą. Valstybių vadovai, JT aukštieji pareigūnai ir humanitarinės organizacijos kaltina JAV administraciją, kad ši naudojasi įvykusia tragedija siekdama įtvirtinti šalyje karinę okupaciją. Humanitarinės pagalbos teikimo dingstimi Haiityje jau dislokuota apie 16 000 JAV kareivių ir tai sukelia didelių problemų skirstant vaistus ir medicinos įrangą ar maisto produktus ir pan. ES siunčia policijos pajėgas ir šimtų milijonų eurų nehumanitarinę pagalbą.

Ar Taryba Haiityje ketina vykdyti tokią pačią politiką kaip ir JAV? Ar Taryba smerkia humanitarinės pagalbos teikimo dingstį siekiant įtvirtinti politinį ir karinį dominavimą trečiosiose šalyse ir jų gyventojų atžvilgiu?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Taryba pritaria gerbiamo Parlamento nario pareiškčiai nuomonei, kad Haitį ištiko beprecedenčio masto tragedija. Per sausio 12 d. įvykusį žemės drebėjimą žuvo daugybė žmonių ir sugriauta daug pastatų, o tai dar labiau pablogino ir taip nestabilią šalies padėtį.

Europos Sąjunga ir jos valstybės narės įvertino katastrofos mastą ir skubiai ir veiksmingai reagavo pačiomis pirmosiomis dienomis po žemės drebėjimo. Vyriausioji įgaliotinė C. Ashton sausio 18 d. sušaukė Užsienio

reikalų tarybos neeilinę sesiją, per kurią buvo susitarta dėl labai svarbaus pradinio ES atsako, įskaitant reikšmingą finansinę pagalbą⁽⁵⁾.

Užsienio reikalų taryba sausio 25 d. sutiko teigiamai atsakyti į specialų JT prašymą dėl papildomos paramos transportui ir humanitarinės pagalbos pristatymui bei MINUSTAH veiklai, kad vietoje būtų užtikrintas tinkamas saugumas. Parama turėtų būti skiriama inžinerijos žinioms ir įrangai teikti, siekiant atverti kelius lengviau teikti pagalbą, sukurti jūrų logistiką, galinčią veikti be uosto įrenginių, taip pat kolektyviniam Europos Sąjungos įnašui stiprinant MINUSTAH policijos pajėgas, įskaitant valstybių narių, kurios yra Europos žandarmerijos pajėgų dalis, įnašą.

Tačiau Taryba neturi žinių apie kokias nors pastangas panaudoti humanitarinę pagalbą taip, kaip apibūdino gerbiamas Parlamento narys. Iš pat pradžių ES sveikino pasaulio atsaką į šią krizę ir itin palaikė pagrindinį ir koordinacinį Jungtinių Tautų vaidmenį telkiant pastangas teikti tarptautinę paramą. ES taip pat pabrėžė, kad pagalba ir tolesnės atstatymo pastangos kartu turi būti ir Haičio valdžios institucijų pagrindžiami ir pripažįstami poreikiai.

Sausio 25 d. Monrealyje įvykusio susitikimo „Haičio draugai“ dalyviai, tarp jų ir ES bei JAV, pripažino Haičio vyriausybės tolesnį vadovavimą ir suverenitetą, taip pat dar kartą priminė vyriausybei jos išipareigojimą laikytis koordinuoto, nuoseklaus ir visapusio požiūrio tenkinant neatidėliotinus ir ilgalaikius Haičio poreikius. Tiek, kiek tai susiję su Taryba, šiais principais ir toliau neabejotinai bus vadovaujamasi ES politikoje.

*
* *

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Brian Crowley (H-0041/10)

Tema: ES ir JAV santykiai

Ar gali Taryba nurodyti konkrečius veiksmus, kurių ji, atsižvelgdama į visuotines ekonomines problemas, su kuriomis drauge susiduriame, imsis per artimiausius šešis mėnesius siekdama kurti glaudesnius ekonominius Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ryšius?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Europos Sąjunga ir JAV yra svarbiausios viena kitos ekonominės partnerės ir jų dvišalės prekybos ryšys yra glaudžiausias pasaulyje. Dėl šio ryšio sukurta apie 14 milijonų darbo vietų. Kadangi tiek ES, tiek JAV siekia sugrįžti į tvarią plėtrą, labai reikšminga, kad jos atsilauktų prieš atgyjantį protekcionizmą ir pasipriešintų prekybos ir investicijos kliūčių kūrimui, nes tai ypač svarbu susidarius dabartinei ekonomikos padėčiai. Laikydamosi šio požiūrio, Taryba yra išipareigojusi įgyvendinti susitarimus, pasiektus paskutiniame JAV ir ES aukščiausiojo lygio susitikime 2009 m. lapkričio 3 d.

Siekdama pagerinti ekonomikos plėtrą ir darbo vietų kūrimą transatlantinėje rinkoje, Taryba padės kurti strateginę kryptį ES ir JAV Transatlantinės ekonomikos tarybai (TET), ypač kuriant suderinamus pagrindinių sektorių reguliavimo modelius, įskaitant ženklinimą, energijos vartojimo efektyvumą ir nanotechnologijas; vertinant bendradarbiavimo reguliavimo modelius, įskaitant tarpusavio pripažinimo susitarimus; tiriant savanoriškų standartų naudojimą reguliavimui pagrįsti; bendradarbiaujant dėl saugios prekybos ir tarptautinių nuosavybės teisių; taip pat mezgant naują JAV ir ES naujovių dialogą.

Taip pat Taryba ir toliau remis transatlantinį finansinio reguliavimo bendradarbiavimą, ypač pasitelkiant finansų rinkų reguliavimo dialogą, kuriame nagrinėjamos iš esmės suderinamos reguliavimo reformos. Ji ir toliau stengsis išsaugoti finansų sistemos vientisumą, skatinti laisvą ir sąžiningą konkurenciją, užtikrinti tvirtą vartotojų ir investuotojų apsaugą ir mažinti ar pašalinti reglamentavimo arbitražo galimybes. Taryba veiks tiek dvišalėse diskusijose su JAV, tiek daugiašaliuose forumuose, ypač G20 procese.

(5) Vasario 1 d. bendra ES humanitarinė pagalba, įskaitant planuotus išipareigojimus, iš viso sudarė 212 milijonų eurų, reaguojant į žemės drebėjimą Haiityje (18 valstybių narių ir Komisijos). Atnaujinti duomenys bus pateikti prieš plenarinio posėdžio klausimų valandą.

Be to, Taryba ir toliau sieks ES ir JAV aviacijos susitarimo antrojo etapo išvadų 2010 m. Vien šis susitarimas galėtų suteikti naudos sukuriant apie 80 tūkstančių darbo vietų.

*
* *

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Liam Aylward (H-0043/10)

Tema: Europos solidarumo fondas – nustatytos ribos sumažinimas ir avansinių fondų priemonė

Atsižvelgiant į pastarųjų mėnesių vis nepalankesnes oro sąlygas Europoje ir jų padarytą žalą pastatams, verslui ir žemės ūkiui, buvo daug diskutuojama ir ginčijamasi dėl Europos solidarumo fondo.

Komisija ir Parlamentas pateikė Tarybai pasiūlymą dėl naujo Solidarumo fondo reglamento. Vienas iš svarbiausių šio pasiūlymo aspektų – sumažinti vadinamosioms stichinėms nelaimėms taikomą ribą iki 0,5 proc. BNP arba 1 milijardo eurų 2007 m. kainomis (taikomas mažesnis dydis). Dabar taikoma riba – 0,6 proc. BNP arba 3 milijardai eurų 2002 m. kainomis.

Svarbu pažymėti, kad pasiūlyme suteikiama galimybė stichinės nelaimės ištiktai šaliai paprašius skirti išankstines paramos išmokas; šiai priemonei labai pritartų nuo stichinių nelaimių nukentėję regionai, nes būtų galima pasinaudoti parama iškart po nelaimės.

Ar Taryba galėtų nurodyti, kada ji ketina svarstyti šį pasiūlymą, ypač atsižvelgiant į tai, kad šio fondo svarba didėja? Ar Taryba galėtų pareikšti, kad ji ketina svarstyti išankstinių išmokų klausimą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Taryba negali nurodyti, kada imsis nagrinėti šį pasiūlymą, dėl dviejų priežasčių:

A) minėtasis pasiūlymas, apie kurį kalba gerbiamas Parlamento narys, sukėlė rimtą valstybių narių susirūpinimą. Iš tikrųjų nuo pat diskusijų pradžios dauguma delegacijų pasisakė prieš kiekvieną reikšmingesnę šio pasiūlymo dalį – tiek prieš apimtį didinimą, tiek prieš apribojimų mažinimą ir politinius kriterijus. Sunku įžvelgti, kaip Komisijos pasiūlymo pagrindu gali būti pasiekta kokia nors pažanga.

B) 2008 m. liepos 22 d. Taryba priėmė išvadą, pagrįstą Audito Rūmų specialiąja ataskaita Nr. 3/2008, kurioje nagrinėjama, kaip greitai, efektyviai ir lanksčiai veikė Europos Sąjungos solidarumo fondas 2002–2006 m. laikotarpiu. Šiose išvadose Taryba pabrėžė, kad šiuo etapu ji nematė jokio reikalo persvarstyti reglamentą.

Prie to, kas pasakyta, reikia pridurti, kad Tarybai pirmininkaujanti Ispanija siekia kuo greičiau priimti šį sprendimą, nustatantį susitarimus įgyvendinti solidarumo sąlygą, minimą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsnyje, Tarybai gavus bendrą Komisijos ir vyriausiojo įgaliojimo pasiūlymą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsnį.

*
* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0045/10)

Tema: Asociacijos susitarimo su Centrinės Amerikos šalimis sudarymo perspektyvos

2009 m. Hondūro valstybės perversmas ir po jo įvykusi konstitucinė krizė buvo pagrindinė kliūtis pasirašyti ES ir šešių Centrinės Amerikos valstybių – Kosta Rikos, Salvadoro, Gvatemalos, Hondūro, Nikaragvos ir Panamos – asociacijos susitarimą. Kokia Tarybai pirmininkaujančios valstybės pozicija dėl politinės ir konstitucinės padėties Hondūre po 2009 m. lapkričio mėn. įvykusių prezidento rinkimų? Ar po šių rinkimų susidarė sąlygos visapusiškai pripažinti Hondūro vyriausybės teisėtumą ir ar buvo praskintas kelias asociacijos susitarimui, įskaitant laisvos prekybos susitarimą su Centrinės Amerikos šalimis?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip nurodyta 2009 m. gruodžio 3 d. Tarybai pirmininkaujančios valstybės ES vardu paskelbtame pareiškime, ES apgailestauja, kad Tegusigalpos ir San Chosė susitarimas nebuvo visiškai įgyvendintas iki 2009 m. lapkričio 29 d. rinkimų. Vis dėlto ES mano, kad šie rinkimai – svarbus žingsnis ieškant išeities iš krizės.

Pirmasis svarbus žingsnis – 2010 m. sausio 20 d. Nacionalinio susitaikymo ir demokratijos stiprinimo susitarimas, kurį pasirašė P. Lobo ir kiti kandidatai į prezidentus. Į susitarimą įtraukti esminiai Tegusigalpos ir San Chosė susitarimo dalykai; jame numatomas tinkamas ir garbingas sprendimas prezidento M. Zelaya statuso klausimu, kurį ragino priimti ES (ir su kuriuo M. Zelaya pats sutiko). Sausio 27 d., po prezidento P. Lobo inauguracijos, vyriausioji įgaliojė paskelbė pareiškimą ES vardu, ragindama prezidentą skubiai įgyvendinti šiame susitarime minimas iniciatyvas ir visų pirma įsteigti Tiesos komisiją. ES tikisi, jog šios sąlygos bus nedelsiant įvykdytos, kad būtų galima skubiai normalizuoti santykius su Hondūru ir taip nutiesti kelią atnaujinti ES ir Centrinės Amerikos deryboms dėl asociacijos susitarimo.

ES lieka įsipareigojusi remti konstitucinės tvarkos ir demokratijos atkūrimą bei nacionalinio susitaikymo procesą Hondūre.

*
* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0047/10)

Tema: Finansų ir mokesčių politikos suvienodinimas ES šalyse

Ar Ministro Pirmininko J. Zapatero siūlymas suvienodinti finansų ir mokesčių politiką atspindi visos Tarybos poziciją, ar tai tėra asmeninis Ispanijos premjero pasiūlymas? Užduodu šį klausimą atsižvelgdamas į Lenkijoje ir kitose vadinamosiose naujose ES šalyse iškilusį nerimą dėl šio pasiūlymo.

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Tiek, kiek tai susiję su finansinių paslaugų politika, Europos Vadovų Taryba 2009 m. gruodžio mėn. įvykusiame susitikime nusprendė, kad reikalingos plataus pobūdžio pasitraukimo iš krizės strategijos, pagrįstos koordinavimo metodu. Ji taip pat pritarė Komisijos ketinimui atidžiai stebėti patikimų atlyginimų nustatymo principų įgyvendinimą ir pakvietė finansų sektorių nedelsiant įgyvendinti patikimų atlyginimų nustatymo praktiką.

Šiuo metu vyksta derybos dėl svarbių teisės aktų pasiūlymų gerinti reguliavimą ir valdymą finansinių paslaugų sektoriuje. Jie apima naują finansų priežiūros struktūrą Europoje, Kapitalo reikalavimų direktyvos pakeitimus ir Direktyvos dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų projektą, kurie taip pat skirti tinkamos atlyginimų nustatymo politikos klausimui. Mes pritariame Komisijos ketinimui 2010 m. pristatyti teisės aktų pasiūlymus, siekiant padidinti stabilumą ir išvestinių rinkų skaidrumą.

Kalbant apie apmokestinimo politiką, reikia pastebėti, kad derinimo lygmenys keičiasi nuo labai intensyvaus netiesioginio apmokestinimo derinimo, pasitelkiant pridėtinės vertės mokesčio, akcizų (alkoholio, tabako ir mineralinių alyvų) ir energijos mokesčių direktyvas, iki mažiau intensyvaus tiesioginio mokesčių derinimo, daugiausia dėmesio skiriant įmonių grupės viduje gaunamų ir mokamų dividendų (Patronuojančiųjų ir patronuojamųjų bendrovių direktyva), palūkanų ir autorinių atlyginimų (Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyva) dvigubo apmokestinimo panaikinimui ir bendrovių jungimusi, peržengiančių vienos valstybės ribas, palengvinimui (Įmonių jungimosi direktyva).

Be to, ES teisės aktais siekta gerinti mokesčio administracijų tarpusavio pagalbą ir bendradarbiavimą, pasitelkiant santaupų apmokestinimo bei mokesčių skolų įvertinimo ir išieškojimo tiesioginio apmokestinimo, PVM ir akcizų srityje direktyvas. Ypač daug dėmesio skiriama valstybių narių bendradarbiavimui kovojant su mokesčiniu sukčiavimu.

Tiesioginio apmokestinimo srityje toliau tęsiamas darbas dėl gero valdymo mokesčių klausimais, būtent:

ES vidaus situacijose – norint pasiekti susitarimą dėl Santaupų apmokestinimo direktyvos ir Direktyvos dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje pakeitimų;

išorės santykių srityje – tariantis dėl Kovos su sukčiavimu susitarimo su Lichtenšteinu ir suteikiant įgaliojimus Komisijai susitarti dėl Kovos su sukčiavimu susitarimų su kitomis trečiosiomis šalimis (Andora, Monaku, San Marinu ir Šveicarija).

Netiesioginio apmokestinimo srityje ir kalbant apie kovą su PVM grobstymu, vis svarbesnį vaidmenį turės atlikti EUROFISC – pasiūlytas decentralizuotas tinklas valstybėms narėms keisti informacija apie PVM grobstymą. PVM srityje Taryba jau rengia PVM elektroninių sąskaitų faktūrų teikimo taisyklių direktyvos – svarbaus elemento, kalbant apie administracinį paprastinimą ir kainų mažinimą įmonėms, – pasiūlymą.

Galiausiai svarbu, kad būtų pasiekta pažanga keičiant energetikos produktų struktūros apmokestinimą remiantis aplinkosaugos kriterijais, ir Taryba pasirengusi dirbti su būsimaisiais Komisijos pasiūlymais šioje srityje.

Žinoma, pateikti Tarybai ir Europos Parlamentui pasiūlymus dėl finansų ar apmokestinimo politikos Europos Sąjungos lygmeniu yra Komisijos užduotis, ir jie turi būti nagrinėjami pagal Sutartyje nustatytas procedūras.

*
* *

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Marian Harkin (H-0048/10)

Tema: Maisto papildai

Šią savaitę pirmininkaujanti Ispanija pranešė, kad vasario 11–12 d. rengia susitikimą su Europos maisto saugos tarnybos (EMST) ir Maisto saugos tarnybų konsultacinio forumo vyresniaisiais pareigūnais ir ekspertais. Ar pirmininkaujanti šalis galėtų išsamiau paaiškinti, kokių tikslų ji siekia rengdama šį susitikimą ir ar ji manytų, jog, be EMST parengtų mokslinių studijų, kuriose nustatomos maksimalios leistinos maistingųjų medžiagų ribos, kaip nurodyta Direktyvos 2002/46/EB⁽⁶⁾ I priede, būtų tikslinga atsižvelgti ir į kitas moksliniais tyrimais pagrįstas rizikos vertinimo nuomones?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Susitikime, apie kurį kalba gerbiamas Parlamento narys, buvo nagrinėtos Europos maisto saugos tarnybos (angl. EFSA) patariamojo susirinkimo problemos. Tai platforma, jungianti EFSA ir visas 27 ES valstybių narių nacionalines maisto saugos institucijas, kurioje kiekvienai valstybei narei atstovauja už rizikos vertinimą atsakinga nacionalinė institucija. EFSA patariamasis susirinkimas posėdžius rengia reguliariai (4–5 kartus per metus), kiekvieną kartą kitoje ES valstybėje narėje. Kitas, 35-asis, posėdis vyks vasario 11–12 d. Sevilijoje.

Reikia pažymėti, kad Patariamojo susirinkimo posėdžio darbotvarkė yra parengta pačios EFSA, o ne Tarybai pirmininkaujančios valstybės. Mūsų žiniomis, maisto papildų klausimas neįtrauktas į 2010 m. vasario 11–12 d. Sevilijos posėdžio darbotvarkę. Atsižvelgdama į šio posėdžio pobūdį, Tarybai pirmininkaujanti valstybė šiuo etapu negali komentuoti jo rezultatų.

Dėl mokslinių studijų, EFSA atliktų siekiant nustatyti viršutinį suvartojimo lygmenį vitaminų ir mineralų, išvardytų 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/46/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su maisto papildais, suderinimo, I priede, Parlamentas ir Taryba Direktyvos 2002/46/EB 5 straipsnyje nurodė, kad tokie lygmenys turėtų būti nustatomi atliekant mokslinį rizikos įvertinimą ir taikant išsamią komitologijos procedūrą.

Rengdama pasiūlymo projektą, 2006 m. Komisija surengė plataus masto viešąsias konsultacijas. Dėl valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių nuomonių, Komisijos gautų kaip atsakymai į jos diskusijų dokumentą, galima konsultuotis visuomenei skirtoje Komisijos interneto svetainėje⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ OL L 183, 2002 7 12, p. 51.

⁽⁷⁾ <http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/supplements/>.

Taryba supranta, kad Komisija dabar rengia poveikio vertinimą, baigdamą pasiūlymo projektą, kuris bus pateiktas išsamiai išnagrinėti Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui, o po to – Europos Parlamentui ir Tarybai, kaip numatyta 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 5a straipsnyje, kuriame išdėstytos procedūros, kaip įgyvendinti Komisijai suteiktus įgaliojimus.

*
* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0049/10)

Tema: Finansų rinkų rizikos ribojimas

JAV prezidentas ragina taikyti specialius mokesčius nuo bankroto išgelbėtiems bankams, griežtesnes taisykles premijų išmokėjimui, naujas taisykles dėl prekybos savo sąskaita ribojimo ir svarbiausia – suskaidyti bankus, kad įprasta mažmeninė bankininkystė būtų atskirta nuo itin rizikingo investicinės bankininkystės sektoriaus. Šių priemonių tikslas – nebeleisti finansų įmonėms tapti pernelyg didelėmis, kad žlugtų.

Kaip Taryba vertina šias naujas JAV vyriausybės iniciatyvas dėl bankų sektoriaus reguliavimo? Kokį pasiūlymą ketina pateikti Tarybai pirmininkaujanti Ispanija per 2010 m. vasario 11 d. planuojamą surengti specialųjį aukščiausiojo lygio susitikimą?

Ar Taryba mano, kad reikalinga ES ekonomikos vyriausybė, kuri plėtotų ir įgyvendintų ES masto bankų sektoriaus reguliavimą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. vasario mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Gerbiamas Parlamento narys iškėlė ypač svarbią temą.

Prezidentas B. Obama paragino JAV įvesti finansinės atsakomybės mokestį, skirtą kompensuoti pagalbai, krizės metu JAV vyriausybės suteiktai gelbėjimo susitarimais, ir stiprinti viešuosius finansus. Be to, 2010 m. sausio 21 d. prezidentas B. Obama paskelbė iniciatyvas, kuriomis ribojama finansų institucijų veiklos, kurios jos gali imtis, apimtis ir draudžiama bankams imtis veiklos, kuri vertinama kaip iš esmės spekuliatyvi rizika.

Tai atspindi esminį politikos postūmį dėl vykstančių G20 ir Finansinio stabilumo forumo diskusijų, kuriose daug dėmesio skiriama taisomiesiems veiksams, taikant reguliavimą ir priežiūrą.

Taryboje dar nepradėtos diskusijos dėl JAV planų, nes juos dar turi plėtoti JAV administracija, būtent JAV išdo departamentas ir Kongresas.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, nėra tinkama iš anksto spręsti apie Tarybos nuomonę šiuo klausimu arba spėlioti apie šio neeilinio Europos Vadovų Tarybos vasario 11 d. susitikimo galimus rezultatus. Vis dėlto Taryba atkreipė dėmesį į pastarąsias JAV iniciatyvas netgi ankstyvuojų jų plėtojimo etapu, nes jos rodo stiprėjančią JAV administracijos išpareigojimą įveikti susidariusias finansų sistemos grėsmes ir moralinį pavojų. Tačiau reikia pažymėti, jog šios iniciatyvos tik prisidės prie platesnio masto reguliavimo priemonių, kurias šiuo metu persvarsto tarptautinės institucijos, kaip antai BBPK (Bazelio bankininkystės priežiūros komitetas), FSV ar Tarptautinis valiutos fondas. Europos Sąjunga aktyviai prisideda prie šių tarptautinių diskusijų, skirtų visuotinėms problemoms spręsti bendru ir koordinuotu pagrindu. Išlaikydami šią kryptį, mes reikalaujame sprendimų, pirmiausia užtikrinančių, kad profilaktiškai būtų vengiama ypač rizikingos politikos, atkreipiant dėmesį, be kita ko, į „per didelio, kad žlugtų“, problemą ar sisteminių pavojų tam tikrose finansų rinkose ar dėl veikėjų kylančių pavojų sankaupą. Griežtesnių kapitalo reikalavimų ar likvidumo reguliavimo nustatymas yra vieni iš sprendimų, kuriuos Europos Sąjunga visiškai palaiko. Kita vertus, ES taip pat išpareigoja skatinti sprendimus, užtikrinančius, kad finansų sektorius prisiimtų dalį finansinio atstatymo sąnaudų krizės atveju, pvz., per privačiojo sektoriaus krizių valdymo fondus ar draudimo mechanizmus.

Be to, kaip gerbiamas Parlamento narys žino, Tarybos požiūryje į finansų rinkos rizikos apribojimą taip pat pabrėžiamas finansinės priežiūros struktūros stiprinimas. 2009 m. kovo 20 d., remdamasi Europos Sąjungos finansinės priežiūros aukšto lygio darbo grupės 2009 m. vasario 25 d. ataskaita (J. de Larosièrè'o ataskaita), Europos Vadovų Taryba sutarė dėl būtinybės gerinti ES finansų įstaigų reguliavimą ir priežiūrą ir priėjo prie

išvados, kad veiklos pagrindas yra finansinės priežiūros aukšto lygio darbo grupės, kuriai pirmininkavo Jacques de Larosièrè, ataskaita.

Po to Komisija pristatė penkis pasiūlymus dėl naujo finansinės priežiūros mechanizmo sukūrimo Europos Sąjungoje, ypač taikant makrolygio ir mikrolygio finansinę priežiūrą, kurių klausimais šiuo metu dirbama tiek Taryboje, tiek Europos Parlamente. Taryba tikisi šiais metais kuo greičiau priimti finansinės priežiūros reformų paketą, dėl kurio šiuo metu vyksta dviejų mūsų institucijų derybos, siekiant priimti susitarimą pirmuoju svarstymu.

Šie nauji teisės aktai turėtų leisti naujai sukurtoms Europos sisteminės rizikos valdybai ir Europos priežiūros institucijoms gerinti rizikos stebėjimą ir laiku ją mažinti imantis geriau informuotos ir koordinuotos priežiūros veiksmų.

Be to, atkreipiamas dėmesys ir į kitus J. de Larosièrè'o ataskaitoje išdėstytų gairių aspektus. Tai apima 2009 m. liepos 13 d. Komisijos pateiktame pasiūlyme keisti Kapitalo reikalavimų direktyvą išdėstytą atlyginimų nustatymo klausimą. Šios direktyvos tikslas, inter alia, skirti atlyginimų nustatymo susitarimus bankams ir investicinėms bendrovėms, taikant išmintingą vadovavimą, kad kredito įstaigos ir investicinės bendrovės būtų įpareigosotos turėti atlyginimų nustatymo politiką, suderintą su efektyviu rizikos valdymu. Gruodžio mėn. Taryba pasiekė bendrą požiūrį dėl teksto, o dabar Taryba ketina nuveikti viską, kas įmanoma, kad būtų pasiektas susitarimas su Europos Parlamentu ir kad šią direktyvą būtų galima priimti kuo greičiau.

*
* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Silvia-Adriana Țicău (H-0010/10)

Tema: Priemonės, kuriomis nustatomos Europos piliečių siūlomų teisinių iniciatyvų pateikimo procedūros ir sąlygos

Lisabonos sutartyje nurodoma, kad ne mažiau kaip vieno milijono reikšmingos valstybių narių dalies ES piliečių iniciatyva Komisija gali būti paprašyta neviršijant savo įgaliojimų pateikti atitinkamu klausimu pasiūlymą, jeigu piliečiai mano, kad Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas. Europos Parlamentas ir Taryba taisyklių pagrindu bei taikant įprastą teisėkūros procedūrą patvirtins piliečių iniciatyvų teikimui reikalingas procedūras ir sąlygas, o taip pat minimalų skaičių valstybių narių, kurių piliečiai tokias iniciatyvas teikia.

Kokias priemones ir kokią įgyvendinimo grafiką Komisija numato tokio tipo teisėkūros iniciatyvų teikimo procedūrų ir sąlygų reglamentavimui?

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria Europos piliečių iniciatyvos, suteiksiančios stipresnį balsą Europos Sąjungos piliečiams ir naują matmenį Europos demokratijai, taip pat papildysiančios su Europos Sąjungos pilietybe susijusias teises, įtvirtinimui.

Atsižvelgdama į teisinius, administracinius ir praktinius klausimus, kuriuos iškelia naujoji Europos piliečių iniciatyva, įtvirtinta Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnyje, ir jų svarbą valstybių narių piliečiams, suinteresuotosioms šalims ir valstybėms institucijoms, Komisija 2009 m. lapkričio 11 d. paskelbė Žaliąją knygą, siekdama sužinoti visų suinteresuotųjų šalių nuomones esminiais klausimais, sudarysiančiais būsimąjį reglamentą. Suinteresuotosios šalys iki 2010 m. sausio 31 d. turėjo dalyvauti konsultacijoje ir pateikti atsakymus. Atsakymai šiai žaliajai knygai, taip pat kaip Parlamento rezoliucija dėl piliečių iniciatyvos, priimta 2009 m. gegužės mėn., taps pagrindu rengiant Komisijos reglamento pasiūlymą.

Komisija įsitikinusi, kad Europos piliečiai turi kuo skubiau gauti naudos iš Europos piliečių iniciatyvos. Galiausiai netrukus ji pateiks reglamento pasiūlymą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 24 straipsnio pagrindu. Komisijos siekia, kad būtų įmanoma priimti reglamentą iki baigiantis pirmiesiems metams nuo Sutarties įsigaliojimo, ir ji viliasi, kad Europos Parlamentas ir Taryba taip pat prisidės siekiant šio tikslo.

*
* *

Klausimas Nr. 24, kurį pateikė Francesco De Angelis (H-0013/10)**Tema: Lyčių diskriminacija valstybių narių socialinės apsaugos sistemose**

Atsižvelgdama į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo suvestinės redakcijos X antraštinės dalies 153 straipsnį; atsižvelgdama į 2008 m. lapkričio 13 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimą, kuris buvo nepalankus Italijai; atsižvelgdama į per pastaruosius mėnesius ir metus socialinių partnerių ir privačių asmenų pasirašytas sutartis valstybėse narėse, kuriose apibrėžti įdarbinimo pagal neterminuotas sutartis kriterijai;

kokių veiksmų Europos Komisija ketina imtis siekdama užkirsti kelią rizikai, kad vyrų ir moterų pensijų reikalavimų skirtumai kai kuriose valstybėse narėse netaptų lyčių diskriminavimo darbo vietose priežastimi?

Atsakymas

(EN) Europos Teismo sprendimas, kurį mini gerbiamas Parlamento narys⁽⁸⁾, papildydamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 143 straipsnį dėl bet kokios lyčių diskriminacijos, kuri gali kilti tarp vyrų ir moterų dėl teisės į pensiją skirtumų, yra susijęs su pensinio aprūpinimo programa, kurią valdo Istituto nazionale della previdenza per i dipendenti dell'amministrazione pubblica (INPDAP), ir taikomas pareigūnų ir kitų darbuotojų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, pensijoms. Pagal ginčijamas nuostatas išėjimo į pensiją amžius buvo nustatytas 60 metų moterims ir 65 metai vyrams. Savo sprendime Teismas patvirtino, kad darbdavio (kuriuo taip pat gali būti valstybė) sumokėta pensija buvusiam personalo nariui dėl „darbo santykių“ prilygsta mokėjimui pagal SESV 153 straipsnį. Taigi Teismas patvirtino, kad valstybės tarnautojai šiuo atveju yra laikytini darbuotojais. Todėl INPDAP pensinio aprūpinimo programa, ypač taisyklės dėl teisės į pensiją amžiaus, turi atitikti vienodo vertinimo principą. Šią precedentinę teisę neseniai patvirtino Teismas byloje dėl teisės į pensiją amžiaus skirtumo Graikijos pareigūnams⁽⁹⁾.

Tačiau savo sprendime byloje Nr. C-46/07 Teismas nesprendė klausimo, kaip turėtų būti pataisyti bet kokie teisės į pensiją skirtumai, susidarę dėl ankstesnių teisės į pensiją amžiaus skirtumų.

Bylose Nr. C-408/92 ir C-28/93⁽¹⁰⁾ Teismas išdėstė, kad nustačius diskriminaciją dėl užmokesčio, „kol programoje nėra priimta vienodą vertinimą užtikrinančių priemonių, vienintelis deramas būdas laikytis [EB sutarties 141] straipsnio yra suteikti nukentėjusios grupės asmenims tuos pačius pranašumus, kuriuos turi privilegijuotos grupės asmenys“.

Toliau Teismas nurodė, kad „šio principo taikymas [...] reiškia, kad laikotarpiu nuo 1990 m. gegužės 17 d. (Barber sprendimo data) iki 1991 m. liepos 1 d. (data, kai diskriminacija buvo panaikinta) vyrų teisės į pensiją turi būti apskaičiuotos pagal patį pensinį amžių kaip ir moterims“. Nustatyta precedentinė teisė patvirtina Teismo nuostatą šiuo klausimu.

Todėl Komisija atidžiai stebi, kaip Italijos teisėkūroje laikomasi Teismo sprendimo, ir imsis veiksmų, jei Italija ar bet kuri kita valstybė narė, susidurianti su panašiomis problemomis, jo nevykdys.

Kalbant apie bet kokius diskriminacinius susitarimus, kuriuos, kaip minėjo gerbiamas Parlamento narys, sudarė tam tikros organizacijos ir profesinės sąjungos valstybėse narėse, iš esmės valstybių narių teismų kompetencija yra nustatyti, ar tokie susitarimai atitinka Europos teisę. Tačiau pagal SESV 288 straipsnį galutinė atsakomybė už tinkamą Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir taikymą tenka valstybei narėi.

*
* *

Klausimas Nr. 25, kurį pateikė Rolandas Paksas (H-0014/10)**Tema: Žmogaus teisės**

Lietuvos Parlamento nariai atliko parlamentinį tyrimą, kurio metu nustatė, kad Lietuvoje kitos užsienio valstybės vienos specialiosios tarnybos iniciatyva buvo įrengtos patalpos sulaikytiems asmenims laikyti, o su JAV Centrinės žvalgybos valdyba siejami orlaiviai, paminėti ir Europos Parlamento tyrimo dėl slaptų CŽV

⁽⁸⁾ 2008 m. lapkričio 13 d. sprendimas Europos Bendrijų Komisija prieš Italijos Respubliką, C-46/07, Rink. p. I-151.

⁽⁹⁾ 2009 m. kovo 26 d. sprendimas Europos Bendrijų Komisija prieš Graikiją, C-559/07.

⁽¹⁰⁾ 1994 m. rugsėjo 28 d. sprendimo Smith, C-408/92, Rink. p. I-4435, 17 ir paskesni punktai ir 1994 m. rugsėjo 28 d. sprendimo van den Akker, C-28/93, Rink. p. I-4527, 16 ir paskesni punktai.

kalėjimų Europoje metu, ne kartą kilo ir leidosi Lietuvos oro uostuose. Taip pat Lietuvos parlamento komisija nustatė, kad Lietuvoje leidosi ir daugiau su ta pačia žvalgyba susijusių, bet Europos Parlamento tyrime nepaminėtų lėktuvų.

Ar, atsižvelgdama į naujai paaiškėjusius faktus, Europos Komisija neįžvelgia pakankamo teisinio pagrindo pradėti specialų tyrimą dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, Tarptautinės žmogaus teisių chartijos, Ženevos konvencijos atitinkamų straipsnių galimų pažeidimų, užsienio valstybės specialiosios tarnybos kišimosi į suverenios Europos Sąjungos valstybės narės Lietuvos reikalus?

Atsakymas

(EN) Komisija ne kartą pabrėžė, kad, jos nuomone, veiksmai, vadinami „perdavimu“, ir slaptas asmenų sulaikymas pažeidžia pagrindines teises, kurias užtikrina Europos žmogaus teisių konvencija.

Komisija taip pat visada pabrėždavo, kad atitinkamoms valstybėms narėms tenka pareiga pradėti ar tęsti nuodugnius, nepriklausomus ir nešališkus tyrimus, kad nustatytų tiesą. Visus faktus galima atskleisti tik tomis tyrimo priemonėmis, kurias turi valstybės narės. Komisija neturi nei kompetencijos, nei priemonių, galinčių padėti nustatyti tiesą vietoj valstybių narių.

Todėl Komisija džiaugiasi tyrimu, kurį atliko Lietuvos tyrimo komitetas, apie kurį kalbėjo gerbiamas Parlamento narys.

2009 m. spalio mėn. už teisingumą, laisvę ir saugumą atsakingas Komisijos narys parašė laišką Lietuvos teisingumo ministrui, išreikšdamas Komisijos susirūpinimą dėl pareikštų tvirtinimų ir džiaugdamasis pranešimu apie pradėtą tyrimą, kurį pateikė prezidentė D. Grybauskaitė savo vizito pas Komisijos Pirmininką metu.

Be to, Komisija pažymi, kad Lietuvos tyrimo komitetas pasiūlė daug rekomendacijų, kaip geriau užtikrinti griežtesnę jos slaptųjų tarnybų veiklos kontrolę, ir pasiūlė pradėti baudžiamąjį tyrimą siekiant dar geriau atskleisti aplinkybes ir galbūt nustatyti baudžiamąją atsakomybę. Komisija džiaugiasi tyrimo komiteto pastangomis parengti konkrečias rekomendacijas, kuriomis siekiama sumažinti tikimybę, kad tokių incidentų galėtų pasitaikyti ateityje.

*
* *

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Frank Vanhecke (H-0017/10)

Tema: Europos parama Branduolinės energetikos studijų centrui ir projektui MYRRHA

Kokia yra Komisijos nuomonė Branduolinės energetikos studijų centro Mole (Belgija) ir šio centro vykdomo žinomo projekto MYRRHA klausimu? Ar Komisija planuoja finansiškai remti šį centrą ir (arba) projektą MYRRHA? Jeigu ne, ar galėtų paaiškinti kodėl? Jeigu taip, kada ir kiek planuojama skirti lėšų?

Atsakymas

(EN) Šiuo metu SCK/CEN (Studiecentrum voor Kernenergie – Centre d'Etude de l'Energie nucléaire) yra Belgijos vyriausybei pateikęs MYRRHA (įvairios paskirties hibridinis tyrimų reaktoriaus aukštųjų technologijų taikymui) projekto paraišką dėl finansavimo.

Taigi pagal dabartinę Euratomo septintąją bendrąją branduolinių tyrimų ir mokymo veiklos programą (Euratomo BP7, 2007–2011 m.) neplanuojama remti šio projekto statybos, nors ribota parama projektavimui yra teikiama pagal vykdomą projektą, atrinktą paskelbus paraiškų konkursą ir nepriklausomiems ekspertams atlikus įvertinimą. MYRRHA būtų palaikymo infrastruktūra pagal Europos strateginio energetikos technologijų plano (SET plano) Europos tvarios branduolinės pramonės iniciatyvą. MYRRHA projektą šiuo metu taip pat peržiūri Europos strateginis mokslinių tyrimų infrastruktūros forumas (angl. ESFRI), ir jis galėtų būti įtrauktas į atnaujintą 2010 m. ESFRI veiksmų planą.

*
* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė(H-0019/10)**Tema: Dėl minimalių socialinių standartų užtikrinimo ES kovojant su socialine atskirtimi**

Vadovaujantis 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1098/2008/EB⁽¹¹⁾ buvo nuspręsta 2010-uosius paskelbti Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metais, siekiant paremti Bendrijos kovą su socialine atskirtimi. Šio sprendimo pagrindu 2008 m. gruodžio 1 d. Europos Komisija parengė strateginį pagrindų dokumentą, kuriuo įsipareigojo įgyvendinti pagrindinius Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metų veiklos prioritetus.

Šiuo metu, išgyvenant ekonomikos ir socialinę krizę, jau beveik 80 milijonų Europos gyventojų yra žemiau skurdo ribos. Taigi kokių priemonių imsis Komisija, kad užtikrintų minimalius socialinius standartus visoje Europos Sąjungoje, kaip pagrindinę Europos socialinės politikos priemonę, kuri užtikrintų kiekvienam ES piliečiui minimalias socialines garantijas? Minimalūs socialiniai standartai turėtų būti vienodi visoje ES, nes tai padėtų gerinti socialinės apsaugos lygį.

Atsakymas

(EN) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 153 straipsnyje nustatytas teisinis pagrindas dėl minimalių socialinių standartų siūlymo įvairiose srityse, bet ne dėl teisėkūros veiksmų, kuriais būtų siekiama konkretaus rezultato kovojant su socialine atskirtimi.

Šiuo atžvilgiu norėtume atkreipti gerbiamos Parlamento narės dėmesį į 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendaciją 2008/867/EB dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties⁽¹²⁾, kurią Taryba patvirtino 2008 m. gruodžio 17 d., o Parlamentas patvirtino savo 2009 m. gegužės 6 d. rezoliucijoje. Rekomendacijoje išdėstomi bendrieji principai ir praktiniai nurodymai, kaip suderinti tinkamą pajamų palaikymą, įtraukiančias darbo rinkas ir prieigą prie kokybiškų paslaugų. Šioje rekomendacijoje siekiama taikyti veiksmingą visuotinį metodą kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi.

Komisija šiuo metu deda daug pastangų plėtodama Aktyvios įtraukties strategijos kontrolės struktūrą. Šioje veikloje kartu su valstybių narių atstovais Socialinės apsaugos komitete siekiama nustatyti tinkamą rodiklių rinkinį, pagal kuriuos būtų galima kontroliuoti šios strategijos įgyvendinimą. Taip pat buvo surinkta informacija, kaip socialinės apsaugos tinklai veikia valstybėse narėse. 2010 m. bendrojoje socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties ataskaitoje⁽¹³⁾ ir pridedamame patvirtinamajame dokumente⁽¹⁴⁾ yra skyrius apie minimalių pajamų planus nepasiturintiems darbingo amžiaus žmonėms, nustatant esminius taškus kuriant valstybių narių socialinės apsaugos tinklus – daugiausia dėl paramos skurstantiems gyventojams ir dėl to, kad asmenys, turintys teisę į socialinės paramos išmokas, galėtų ja pasinaudoti. Šiuo metu vyksta abipusis mokymasis ir keitimasis gerąja patirtimi, įskaitant projektus ir tarpusavio vertinimus, susijusius su aktyvia įtrauktimi, ir tai bus tęsiama pagal atvirą koordinavimo metodą socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje.

Komisija tikisi, kad 2010-ieji – Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai – taps puikia galimybe padidinti informuotumą ir sustiprinti kovą su skurdu visoje Europos Sąjungoje.

*

* *

Klausimas Nr. 28, kurį pateikė Cristian Dan Preda (H-0020/10)**Tema: Įstatymo „Icesave“ ir Islandijos, kaip Europos ekonominės erdvės narės, įsipareigojimų sąsajos**

Reaguodama į Islandijos prezidento sprendimą, Europos Komisija pareiškime spaudai paskelbė, kad „Icesave“ atvejis bus vertinamas atsižvelgiant į Komisijos nuomonę, kurią ji turi paskelbti, dėl Kopenhagoje vykusiame Europos Vadovų Tarybos (1993 m.) susitikime nustatytų ekonominių kriterijų atitikties. Kaip sprendimas organizuoti referendumą dėl „Icesave“ įstatymo galėtų paveikti Islandijos gebėjimo atitikti Kopenhagos Europos Vadovų Tarybos nustatytus ekonominius kriterijus vertinimą?

(11) OL L 298, 2008 11 7, p. 20.

(12) OL L 307, 2008 11 18, p. 11.

(13) COM (2010) 25, 2010 2 5.

(14) SEC (2010) 98, 2010 2 5.

Atsakymas

(EN) Islandijos prezidento pranešimas apie referendumą dėl „IceSave“ įstatymo projekto rodo, koks šis klausimas yra svarbus šiai šaliai. Dėl šio dalyko turi nuspręsti Islandijos žmonės. Komisija atidžiai stebi padėtį. Ji nenori kištis į tokias nacionalines diskusijas.

Komisija laiko „IceSave“ susitarimą, t. y. Jungtinės Karalystės, Nyderlandų ir Islandijos paskolos sutartis ir terminus bei sąlygas dėl šių paskolų grąžinimo dvišaliu šių šalių klausimu. Šie susitarimai patys savaime nėra susiję su Komisijos įgaliojimu parengti nuomonę dėl Islandijos stojimo paraiškos ir neturi būti tiesiogiai siejami su Islandijos stojimo procesu.

Komisija pagal Tarybos prašymą šiuo metu rengia savo nuomonę dėl Islandijos narystės paraiškos ir siekia užtikrinti, kad ji būtų proporcinga, objektyvi ir išsami.

Nuomonėje vertinama, kaip šalis atitinka Kopenhagos narystės kriterijus. Šiame kontekste tokie klausimai kaip „IceSave“ ir kapitalo kontrolės priemonės bus paminėti vertinant Islandijos gebėjimą pritaikyti *acquis*. Atitinkamai bus aptarta, kaip Islandija atitinka Europos ekonominės erdvės (EEE) reikalavimus pagal ELPA priežiūros institucijos (EPI) vertinimą. Jei bus nustatyta neatitikčių, nustatyti trūkumai turės būti pašalinti, kad Islandija stojimo metu visiškai atitiktų *acquis*.

Šiomis aplinkybėmis Komisija norėtų pabrėžti, kad nuomonė suteiks tik pradinį vertinimą, kaip Islandija įgyvendina *acquis*. Komisija pateiks išsamesnį vertinimą vėlesniu stojimo proceso etapu, pvz., per vadinamąjį Europos Sąjungos *acquis* tikrinimą, kai tik Taryba nuspręs pradėti derybas dėl narystės.

*
* *

Klausimas Nr. 29, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0022/10)

Tema: Oro uostų saugumas Europos Sąjungoje

Ar, atsižvelgiant į neseniai sukliudytą mėginimą susprogdinti oro linijų „Northwest Airlines“ lėktuvą, skridusį iš Amsterdamo Schipholo oro uosto į Detroitą, ir sukrečiančio atradimo, kad keleivis nežinodamas įsinešė sprogmenis į lėktuvą skrydžiui į Dubliną, netinkamai atlikus saugumo patikrą Slovakijos oro uoste, Komisija gali užtikrinti Parlamentą, kad oro uostų saugumo klausimas jos darbotvarkėje užims prioritetinę vietą?

Ar ji gali patvirtinti, kad yra dirbama su valstybėmis narėmis siekiant persvarstyti dabartines saugumo priemones?

Kokios Europos masto gairės egzistuoja bombų užuodimo naudojant šunis testų klausimu ir ar Komisija jas laiko pakankamai pagrįstomis? Ar ji mano, kad ES masto taisyklės yra būtina taikyti visiems oro uostų saugos užtikrinimo metodams?

Ką Komisija mano apie poreikį taikyti griežtesnes keleivių patikros priemones?

Ką Komisija mano apie vaizdo technologijos, plačiau žinomos kūno skaitytuvų pavadinimu, naudojimą kaip vieną iš būdų vykdyti keleivių patikrą?

Atsakymas

(EN) Komisija nuolat veda dialogą su valstybėmis narėmis, tarptautiniais partneriais ir tarptautinėmis organizacijomis, keisdamosi informacija ir plėtodama aviacijos saugumo priemones. Ji pirmininkauja Nuolatiniam reguliavimo komitetui, kuris buvo įkurtas pagal Europos Sąjungos aviacijos saugumo teisės aktus ir kuris reguliariai susitinka kelis kartus per metus⁽¹⁵⁾ ir, jeigu būtina, rengia specialų susitikimą, reaguodamas į iškilusią problemą. Be to, Komisija reguliariai keičiasi nuomonėmis su suinteresuotaisiais asmenimis. Neretai atnaujinami esami teisės aktai, kad būtų galima reaguoti į naujus įvykius, ir per pastaruosius metus tai buvo daryta kelis kartus.

Europos Sąjungos oro uostai gali naudoti tik tą tikrinimo įrangą, kuri įtraukta į sąrašą ir išsamiau apibūdinta Europos Sąjungos teisės aktuose dėl aviacijos saugumo. Iš esmės tikrinimo įranga, pvz., sprogstamųjų

⁽¹⁵⁾ Aviacijos saugumo reguliavimo komitetas pagal 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinancio Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 19 straipsnį.

medžiagų aptikimo įranga („bombos užuodimas“), turi būti naudojama pagal išsamius atlikimo ir valdymo principus, kur jie taikytini. Norint įgyvendinti vieno patikrinimo dėl saugumo principą Europos Sąjungoje, oro uostai turi taikyti bendrus pagrindinius aviacijos saugumo standartus.

Bandymas atlikti teroristinę ataką per skrydį NW 253 į Detroitą gruodžio 25 d. dar kartą patvirtino, jog civilinei aviacijai kylančios grėsmės yra tikros. Komisija skirtingais lygmenimis dalyvauja vertindama incidentą ir prisidedama prie galimų tolesnių veiksmų.

Griežtesnės priemonės, kurias vienašališkai taiko kai kurios valstybės narės, pagal Europos Sąjungos teisės aktus yra leistinos. Tačiau Komisija mano, kad reikia laikytis tvaresnio pažangos būdo ir patvirtinti bendrus standartus Europos Sąjungos lygmeniu. Naujų aptikimo technologijų, kaip antai sudėtingesnės vaizdo gavimo technologijos, įtraukimas į leistos įrangos sąrašą gali būti vienas iš tokių žingsnių, jei pavyks pakankamai gerai išspręsti problemas, susijusias su sveikata, privatumu ir duomenų apsauga. Tačiau taip pat būtinos ir kitos priemonės, kaip antai glaudesnis teisėsaugos tarnybų bendradarbiavimas ir veiksmingesnis keitimasis turimais duomenimis.

Jei pageidaujate išsamiau sužinoti apie galimybę įtraukti kūno skaitytuvus į leistinų tikrinimo technologijų sąrašą, Komisija norėtų pasiūlyti susipažinti su jos atsakymu į klausimą žodžiu Nr. H-0001/10⁽¹⁶⁾.

*
* *

Klausimas Nr. 30, kurį pateikė Anneli Jäätteenmäki (H-0024/10)

Tema: Pakartotinis siūlymo atsisakyti darbo vietos Strasbūre įsigaliojus Lisabonos sutarčiai svarstymas

Pagal Lisabonos sutarties 8 b straipsnį Komisijai gali būti pateikta piliečių iniciatyva. Jei šią iniciatyvą pasirašo ne mažiau kaip milijonas „reikšmingos valstybių narių dalies“ Sąjungos piliečių, Komisija turi imtis veiksmų šiuo klausimu.

2010 m. sausio 13 d. La Granja mieste ES pirmininkaujančios Ispanijos atstovai vykdė diskusijas su kitomis ES valstybėmis dėl piliečių iniciatyvos. Valstybės narės sutarė, kad „reikšminga valstybių narių dalis“ atitinka trečdalį ES valstybių narių, t. y. šiuo metu devynias valstybes nares.

Vadinamoji vienos darbo vietos iniciatyva, pagal kurią siekiama, kad vienintelė Europos Parlamento darbo vieta būtų Briuselyje, aiškiai atitinka minėtuosius kriterijus (mažiausiai vienas milijonas parašų iš mažiausiai devynių valstybių narių). Šiai iniciatyvai paremti surinkta jau daugiau kaip 1,2 mln. Europos piliečių parašų. Netikslinga, kad Europos mokesčių mokėtojai kasmet mokėtų 200 mln. eurų už nuolatinės keliones ir daiktų pervežimą iš Briuselio į Strasbūrą ir atvirkščiai.

Vienos darbo vietos iniciatyva vis dar neapsvarstyta Europos Parlamento Peticijų komitete. ES institucijoms peticija jau buvo pateikta anksčiau. Tuo metu dar nebuvo įsigaliojusi Lisabonos sutartis ir ES institucijos neatsižvelgė į šią peticiją. Ironiška, kad Europos Parlamentas pastatus Strasbūro mieste nusipirko būtent tą savaitę, kai buvo gauta iniciatyva.

Ar įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Komisija ketina svarstyti vienos darbo vietos iniciatyvą?

Kokių planų turi Komisija kalbant apie šią iniciatyvą?

Atsakymas

(EN) Komisija džiaugiasi Europos piliečių iniciatyva, dėl kurios sustiprės Europos Sąjungos piliečių balsas, atsiras naujas Europos demokratijos matmuo ir bus papildytas su ES pilietybe susijusių teisių rinkinys.

Komisija yra įsitikinusi, kad Europos piliečiai turi kuo greičiau gauti naudos iš Europos piliečių iniciatyvos. Šiuo tikslu Komisija netrukus pateiks pasiūlymą dėl reglamento remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 24 straipsniu. Pasiūlyme bus atsižvelgta į viešosios konsultacijos, kurią Komisija pradėjo 2009 m. lapkričio mėn., siekdama sužinoti valstybių narių gyventojų, suinteresuotųjų asmenų ir valstybės institucijų nuomones, rezultatai. Komisija siekia, kad būtų galima priimti reglamentą iki pirmųjų metų nuo Sutarties įsigaliojimo pabaigos, ir ji mano, kad Europos Parlamentas ir Taryba taip pat sieks šio tikslo.

⁽¹⁶⁾ Pateiktas <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

Pagal Europos Sąjungos sutarties (ESS) 11 straipsnio 4 dalį Europos piliečiai, manydami, kad Sutartims įgyvendinti reikalingas Sąjungos teisės aktas, gali imtis iniciatyvos raginti Europos Komisiją, kad ji, neviršydamą savo įgaliojimų, pateiktų tuo klausimu atitinkamą pasiūlymą.

Europos Sąjungos institucijų vieta yra nustatyta bendru valstybių narių vyriausybių sutarimu pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 341 straipsnį. Europos Parlamento vieta yra nustatyta Protokole Nr. 6, pridėtame prie naujos Sutarties.

Todėl Komisija neturi jokios kompetencijos įgyvendinti SESV 341 straipsnį.

*
* *

Klausimas Nr. 31, kurį pateikė Zigmantas Balčytis (H-0025/10)

Tema: Projekte „Rail Baltica“ numatytų darbų įgyvendinimas

„Rail Baltica“ yra ES prioritetas projektas, kurį įgyvendinus Baltijos šalių gyventojams atsivertų didesnės galimybės keliauti ir dalyvauti bendroje ES krovinių vežimo geležinkeliais rinkoje. Taip pat sumažėtų izoliuoto Baltijos regiono atskirtis nuo likusios Europos dalies. Dėl Baltijos šalis itin stipriai palietusios finansų ir ekonomikos krizės kyla grėsmė, kad projekto „Rail Baltica“ darbai gali vėluoti arba išvis sustoti dėl finansavimo trūkumo. Lietuva jau suderino mažesnę darbų sąmatą, jai pritarė ir Komisija. Ar EK, atsižvelgdama į sudėtingą finansinę šalių situaciją, nesvarsto galimybės sutaupyti ES lėšų sąskaita atitinkamai padidinti lėšų, kurias ES skiria šiam projektui finansuoti, dalį?

Atsakymas

(EN) Gerbiamas Parlamento narys yra teisus sakydamas, kad dabartinė finansų ir ekonomikos krizė paveikė „Rail Baltica“ projektą, kaip ir daugelį kitų svarbių infrastruktūros projektų visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Baltijos valstybės privalo atitikti taikomus fondo reikalavimus dėl projektų, finansuojamų pagal transeuropinį transporto tinklą (TEN-T), o to nelengva pasiekti, kai valstybių narių biudžetai yra riboti. Lietuvoje Komisija pasiūlė alternatyvų planą projektui įgyvendinti, kuris, nors yra ne toks brangus ir lengvesnis bei greičiau įgyvendinamas, nesumažintų naudos, kurią baigtas „Rail Baltica“ projektas suteiktų šalims partnerėms. Dėl šio pasiūlyto projekto pakeitimo Lietuvos valdžios institucijos sutiko 2009 m. gruodžio mėn.

Kalbant apie projektui jau paskirtų lėšų pagal 2007–2013 m. finansinę perspektyvą didinimą, Komisija 2010 m. atliko išsamią visų prioritетinių projektų, finansuotų pagal TEN-T, apžvalgą, kad įvertintų pažangą ir iš naujo aptartų problemas. Tada bus galima spręsti, ar būtų tinkama sureguliuoti einamuosius išlaidų parametrus, įskaitant nustatytuosius „Rail Baltica“ projektui.

*
* *

Klausimas Nr. 32, kurį pateikė Seán Kelly (H-0028/10)

Tema: Turizmas. ES automobilių nuomos rinka

ES automobilių nuomos rinka šiuo metu yra susiskaidžiusi, nes 27 valstybių narių reguliavimo reikalavimai ir kainodaros struktūros skiriasi. Dėl to gali būti ribojamas turistų judėjimas vykdant tarpvalstybinę pelningą turizmo prekybą ir gali mažėti pajamos, gaunamos iš platesnės turizmo pramonės.

Yra keletas problemų, susijusių su šiuo rinkos susiskaidymu:

Pernelyg didelės automobilių palikimo kainos, kai automobilis grąžinamas kitoje valstybėje narėje nei jis buvo išnuomotas.

Itin dideli kainų skirtumai nuomojant tos pačios klasės automobilių kaimyninėse valstybėse narėse, netgi atsižvelgiant į skirtingą pragyvenimo lygį.

Ribojanti draudimo politika ir skirtingos nuomos sutarties sąlygos bei reikalavimai.

Ar Komisija galėtų pakomentuoti savo planus skatinti didesnę rinkos integraciją šiame sektoriuje bei spręsti kai kuriuos ar visus minėtus klausimus?

Atsakymas

(EN) Komisija žino apie įvairias gerbiamo Parlamento nario iškeltas vartotojų problemas, susijusias su automobilių nuoma.

Šiuo metu Komisija nagrinėja geografinio rinkos susiskaidymo problemą mažmeninės prekybos ir paslaugų teikimo srityje, kad faktinių nustatytų šios problemos mastą. Naujojoje Komisijos ataskaitoje apie tarpvalstybinę elektroninę prekybą⁽¹⁷⁾, taip pat 2009 m. spalio mėn. Komisijos priimtame komunikate tuo pačiu klausimu⁽¹⁸⁾ pateikta pirmoji šių problemų ir veiksmų, kurių Komisija ketina imtis siekdama jas išspręsti, analizė. Komisija mano, kad dėl suderintų vartotojų apsaugos taisyklių visoje Europos Sąjungoje prekiautojai (įskaitant automobilių nuomos įmones) galės sudaryti sutartis su vartotojais skirtingose valstybėse narėse naudodamiesi vienu standartiniu nuostatų ir sąlygų rinkiniu. Vartotojai turės naudoti iš konkurencingesnių tarpvalstybinių pasiūlymų. Tolesnis vartotojų teisių derinimas automobilių nuomos rinkoje gali lemti mažesnis automobilių palikimo kainas.

Dėl šių priežasčių Komisija pateikė Direktyvos dėl vartotojų teisių pasiūlymą, kuris šiuo metu svarstomas Taryboje ir Europos Parlamente. Šiame pasiūlyme patikslintos svarbiausios ES vartotojų apsaugos teisės aktų detalės. Jis pagrįstas visiško suderinimo principu, pagal kurį šiuo metu galiojantys skirtingi vartotojų apsaugos teisės aktai bus supaprastinti ir nustatytas vienas bendras taisyklių rinkinys.

Be to, jau yra ES teisės aktų, kuriais sprendžiamos kai kurios gerbiamo Parlamento nario paminėtos vartotojų problemos. Gerbiamas Parlamento narys kalba apie įvairius atvejus, kai skirtingas paslaugų gavimo sąlygas tas pats automobilių nuomos paslaugos teikėjas galėtų taikyti klientams dėl jų gyvenamosios vietos.

Šie skirtumai atskirai sprendžiami Paslaugų direktyvos⁽¹⁹⁾ 20 straipsnio 2 dalyje. Pagal šią nuostatą „valstybės narės užtikrina, kad bendrosiose paslaugos gavimo sąlygose, kurias viešai skelbia teikėjas, nebūtų diskriminacinių nuostatų, susijusių gavėjo pilietybe arba gyvenamąja vieta“. Šioje nuostatoje taip pat aiškiai nurodyta, kad draudžiami ne visi skirtingo požiūrio atvejai, nes bus suteikta galimybė taikyti skirtingas paslaugos gavimo sąlygas, „kai tuos skirtumus tiesiogiai pateisina objektyvūs kriterijai“. Kaip paaiškinta Paslaugų direktyvos 95 konstatuojamojoje dalyje, objektyvios priežastys gali būti papildomos išlaidos, faktiškai patirtos dėl paslaugos teikimo atstumo arba techninių ypatumų, arba papildomos rizikos, susijusios su skirtingomis taisyklėmis įvairiose valstybėse.

Paslaugų direktyvą valstybės narės turėjo įgyvendinti ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 28 d. Įgyvendinus Paslaugų direktyvą, automobilių nuomos paslaugų teikėjų elgesys, kai skirtingos paslaugų gavimo sąlygos vartotojams taikomos dėl jų pilietybės arba gyvenamosios vietos, turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į nacionalines nuostatas, kuriomis įgyvendinama Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalis. Skirtingos paslaugų gavimo sąlygos bus teisėtos tik jei prekiautojai įrodys, kad šiuos skirtumus „tiesiogiai pateisina objektyvūs kriterijai“.

Be to, Nesąžiningų sąlygų sutartyse direktyva⁽²⁰⁾ taip pat gali būti svarbi kai kuriais gerbiamo Parlamento nario paminėtais atvejais. Nesąžiningų sąlygų sutartyse direktyva taikoma tipinėms nuostatomis ir sąlygoms, kurios paprastai pridedamos prie automobilių nuomos įmonės ir vartotojo sudarytos sutarties. Pagal šią direktyvą sutarties sąlygos laikomos nesąžiningomis, kai dėl jų atsiranda ryškus neatitikimas tarp vartotojų ir prekių pardavėjų bei paslaugų teikėjų teisių ir pareigų. Galima teigti, kad ribojančios draudimo sutarčių sąlygos yra nesąžiningos. Sutartyje nustatytos nesąžiningos sąlygos nėra privalomos vartotojui.

Dar daugiau, šia direktyva prekiautojai įpareigojami parengti tipines (draudimo sutarčių) nuostatas ir sąlygas ir jas išdėstyti aiškia, suprantama kalba. Šių reikalavimų neatitinkančios sąlygos taip pat gali būti laikomos nesąžiningomis ir, taigi, neprivalomomis vartotojui.

(17) COM (2009) 283

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=2277&userservice_id=1&request.id=0.

(18) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl tarpvalstybinės įmonių e. prekybos su vartotojais Europos Sąjungoje, COM (2009) 557 galutinis, 2009 10 22.

(19) Direktyva Nr. 23/2006/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376, 2006 12 27, p. 36.

(20) 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais, OL L 95, 1993 4 21.

*
* *

Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0029/10)**Tema: Rizika, susijusi su sveikatos apsaugos sistemos komercializacija**

Kovojant su naujuoju gripo virusu atkreiptas dėmesys į riziką, susijusią su sveikatos apsaugos ir socialinių paslaugų komercializacijos politika. Epidemiologinių tyrimų problemos ir duomenys buvo pateikiami selektyviai ir tai lėmė sumaištį dėl naujosios vakcinos naudojimo ir dvejones dėl poreikio skelbti pandemiją. Be to, paaiškėjo, kad labai trūksta personalo ir įrangos teikiant visuomenės sveikatos paslaugas ir ypač, kad yra trūkumų pirminės visuomenės sveikatos priežiūros srityje.

Kokia Komisijos nuomonė apie tarptautinių farmacijos pramonės bendrovių veiklą, kuri kelia pavojų visuomenės sveikatai dėl to, kad ją vykdančios siekiama pelno?

Atsakymas

(EN) Komisija norėtų padėkoti gerbiamaam Parlamento nariui už šį klausimą, susijusį su spaudimu sveikatos priežiūros sistemoms ir farmacijos įmonių įtaka visuomenės sveikatos politikai, ypač atsižvelgiant į pandemiją H1N1 gripą.

Tęstinumo užtikrinimas visose sveikatos priežiūros srityse, taip pat tokių medicinos priemonių, kaip vakcinos ir antivirusiniai vaistai, įsigijimas yra neatskiriama pasirengimo pandemijai planavimo dalis. Būtinybė pasirengti pandemijai, o tada prisitaikyti prie konkrečios pandemijos poreikių buvo sunki užduotis ir valstybėms narėms, ir Europos Sąjungai. Akivaizdu, kad reikia lankstumo ir pasirengti blogiausiam pagrįstam atvejui. Pasirengimo pandemijoms gairėse Komisija ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC) pabrėžė būtinybę parengti pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros paslaugų teikėjus (ir viešuosius, ir privačiuosius) pacientų antplūdžiui.

Remiantis per Europos gripo priežiūros tinklą valstybių narių pateiktais priežiūros duomenimis, pandemijos metu pirminės sveikatos priežiūros paslaugų srityje dėl gripo arba ūminių kvėpavimo takų infekcijų patirtas spaudimas nacionaliniu lygmeniu nebuvo toks didelis, palyginti, pavyzdžiui, su praėjusio laikotarpio sezoniniu gripu, nors šį sezoną jis kilo anksčiau negu tikėtasi, kaip buvo praneša valstybėms narėms. To iš dalies pasiekta dėl gero valstybių narių pasirengimo. Tačiau, kaip pabrėžta ECDC rizikos vertinimuose, nesitikėta, kad bus toks selektyvus spaudimas intensyviosios terapijos paslaugų srityje (visų pirma dėl kvėpavimo).

Pastaruoju metu pateikiama kritinių pastabų dėl pinigų, išleistų vakcinoms nuo gripo, ir dėl tariamos farmacijos pramonės įtakos formuojant visuomenės sveikatos politiką. Valstybių narių sprendimai, ar pirkti vakciną nuo gripo pandemijos ir kiek jos pirkti, priklauso valstybių narių kompetencijai. Komisija nebuvo susijusi su šiais sprendimais ir nėra suinteresuota valstybių narių ir vakcinos nuo pandeminio gripo gamintojų sutartimi įformintais susitarimais. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) paskelbta pandemija paskatino vykdyti esamas vakcinos nuo pandeminio gripo tiekimo sutartis, kurias farmacijos pramonė buvo sudariusi su valstybėmis narėmis. PSO keletą kartų patvirtino, kad pandemijos paskelbimas nesusijęs su kokia nors pelno siekiančia jėga. Komisija taip pat neturi pagrindo manyti, kad valstybių narių sprendimams buvo daroma tokia įtaka. Priešingai, kelios valstybės narės paprašė Komisijos sukurti mechanizmą, pagal kurį būtų teikiama pagalba bendrai perkant vakcinas siekiant sumažinti išlaidas. Komisija ir dvi nepriklausomos Europos agentūros ECDC ir Europos vaistų agentūra padėjo valstybėms narėms pasidalydamos reguliavimo ir mokslinė patirtimi.

Valstybėms narėms teko labai sunki užduotis nuspręsti, kiek vakcinos dozių įsigyti, nežinant, koks bus galutinis pandemijos pobūdis. Valstybės narės priimdamos šiuos sprendimus pirmiausia siekė kuo geriau apsaugoti savo piliečius nuo potencialiai pavojingos pandemijos. Todėl Komisija mano, kad po laiko nesąžininga kritikuoti šių sprendimų pagrįstumą. Galiausiai reikėtų turėti omenyje tai, kad dėl H1N1 gripo mirė maždaug 2 500 Europos piliečių, o daugybė kitų smarkiai sirgo.

*
* *

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė Saïd El Khadraoui (H-0030/10)**Tema: Belgijos valstybės lėšų susigrąžinimas iš bendrovės "Belgocontrol"**

2009 m. lapkričio 3 d. Komisijai pateikiau klausimą raštu (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=WQ&reference=E-2009-5405&language=LT>) dėl

to, ar reikalavimas nepriklausomai valstybinei bendrovei „Belgocontrol“ sugrąžinti Belgijos valstybei 31,8 mln. eurų atitinka Bendrijos acquis nuostatas. Savo 2009 m. gruodžio 9 d. atsakyme Komisija nurodo, kad 2009 m. spalio mėn. pabaigoje išsiųstame laiške Belgijai ji paprašė pateikti daugiau informacijos, kad galėtų įvertinti minėtos priemonės teisėtumą. Ar Komisija jau gavo patenkinamą Belgijos atsakymą? Jei taip, ar Komisija, atsižvelgdama į atsakymą, gali pateikti savo nuomonę dėl susigrąžinimo teisėtumo? Jeigu ne, kokių priemonių rengiasi imtis Komisija siekdama kuo greičiau gauti atsakymą?

Atsakymas

(FR) Ligi šiol Komisija nėra gavusi Belgijos valdžios institucijų atsakymo į 2009 m. spalio 27 d. laišką. Todėl šiuo metu neįmanoma priimti sprendimo dėl šių aplinkybių ir reikalavimo „Belgocontrol“ biudžeto sugrąžinti Belgijos valstybei 31,8 mln. EUR teisėtumo.

Komisija labai atidžiai stebi šį atvejį. Negavusi skubaus atsakymo, Komisija imsis iniciatyvos atlikti tyrimą pagal Reglamento (EB) Nr. 550/2004 dėl paslaugų teikimo 16 straipsnio 2 dalies sąlygas. Reglamente numatyta galimybė prieš priimant sprendimą⁽²¹⁾, kuris bus taikomas atitinkamai valstybei narei, išklausti Belgijos valdžios institucijas ir pasikonsultuoti su Bendro dangaus komitetu, kurį sudaro valstybių narių atstovai.

*
* *

Klausimas Nr. 35, kurį pateikė Kathleen Van Brempt (H-0031/10)

Tema: Įmonės „Opel“ restruktūrizacija ir jos gamyklos Antverpene uždarymas

2010 m. sausio 21 d. įmonės „Opel“ vadovai pranešė, kad ketina visiškai uždaryti įmonės gamyklą Antverpene. Tai vykdoma vadovaujantis įmonės „Opel“ Europoje restruktūrizacijos planu. Ir kitose šalyse planuojama mažinti etatų skaičių, tačiau niekur daugiau neplanuojama uždaryti gamyklų. Džiaugiuosi, kad 2009 m. rudenį Komisija aiškiai nurodė, jog valstybių narių teikiama pagalba turi atitikti valstybės pagalbos teikimo taisyklės ir turi būti grindžiama aiškiais ekonominiais kriterijais. Tai, be kita ko, reiškia, kad tokia pagalba neturi būti siejama su tam tikros gamyklos neuždarymu, o bet tai, kad restruktūrizacija turi atitikti bendrovės „GM“ pateiktą verslo planą. Ar „GM“ jau pateikė Komisijai minėtą verslo planą? Kokių priemonių gali imtis Komisija reikalaudama pateikti šį planą? Kada Komisija rengiasi prašyti, kai jai leistų susipažinti su šiuo planu? Kokių pagrindų Komisija nagrinės šį verslo planą siekdama patikrinti galimos valstybių narių pagalbos restruktūrizacijai teisėtumą?

Atsakymas

(EN) 2009 m. balandžio mėn. pabaigoje GM pateikė Komisijai „Opel / Vauxhall“ restruktūrizavimo plano projektą. Remiantis iki šiol pateikta informacija, atrodo, kad nėra jokių požymių, jog GM planas būtų pagrįstas neekonominiais sumetimais.

Komisija dar negavo jokios informacijos iš valstybių narių dėl jų planų teikti valstybės pagalbą GM parengtam „Opel / Vauxhall“ restruktūrizavimo planui. Tačiau Komisija išliks budri siekdama užtikrinti, kad, jeigu būtų teikiama valstybės pagalba, „Opel / Vauxhall“ restruktūrizavimas ir toliau būtų pagrįstas ekonominiais kriterijais ir kad jam įtakos nedarytų nekomercinės sąlygos, susijusios su valstybės finansavimu, o ypač kad politiniais reikalavimais nebūtų keičiamas geografinis restruktūrizavimo pastangų pasiskirstymas.

*
* *

Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Olle Schmidt (H-0032/10)

Tema: Žodžio laisvės pažeidimai ir žurnalistų įkalinimas Eritrėjoje

Šiuo metu Eritrėjoje įkalinta daugiau žurnalistų nei Kinijoje, nepaisant to, kad Eritrėja palyginti maža (5,6 mln. gyventojų). Vienas iš šių kalinių yra švedų žurnalistas ir ES pilietis Dawit Isaak, kuris įkalintas be teismo nuo 2001 m. ir tik dėl to, kad naudojosi teise reikšti savo pažiūras.

Padėtis Eritrėjoje ir galimybės keisti šią padėtį panaudojant Europos Sąjungos finansinę paramą buvo tema, keliama baronienės C. Ashton klausymo Europos Parlamente, vykusio sausio mėn. pradžioje, metu. Savo

⁽²¹⁾ OL L 96, 2004 3 31.

atsakyme baronienė pabrėžė, kad Europos Sąjungos finansinę paramą reikėtų naudoti tam, kad būtų užtikrinta žmogaus teisių apsauga.

Kaip konkrečiai Komisija naudos Europos Sąjungos finansinę paramą, siekdama užtikrinti žmogaus teisių apsaugą Eritrėjoje?

Dawit Isaak įkalintas tik dėl to, kad naudojosi laisve reikšti savo pažiūras, o tai yra visų ES piliečių pagrindinė teisė.

Ką Komisija siūlo daryti šiuo konkrečiu atveju, siekdama užtikrinti, kad Dawit Isaak būtų išlaisvintas?

Atsakymas

(EN) Komisija supranta jūsų susirūpinimą Dawito Isaako ir kitų sąžinės kalinių Eritrėjoje likimu, todėl nuolat įvairiais kanalais kelia šį klausimą diskusijose su Eritrėjos valdžios institucijomis. Praėjusį rugsėjį Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė Europos Sąjungos vardu taip pat paskelbė viešą pareiškimą dėl politinių kalinių, įskaitant žurnalistus.

Klausymo Europos Parlamente metu atsakydama į klausimą dėl Eritrėjos už išorės santykius atsakinga pirmininko pavaduotoja nurodė, kad svarbu sujungti priemones, jog būtų skatinama siekti ES tikslų ir remti ES interesus. Todėl be dialogo ir plėtros programose numatytų apsaugos priemonių Komisija išnagrinėja visas galimybes ir jomis naudojasi siekdama atkreipti dėmesį į žmogaus teisių klausimus vykdant plėtros programas, kurias ji įgyvendina Eritrėjoje. Už žmogaus teisių apsaugą pirmiausia atsako Eritrėjos valstybė, o Komisija bendradarbiauja su Eritrėjos valdžios institucijomis ne tik tose konkrečiose srityse, kuriose šiuo metu galima padaryti pažangą, pvz., darbuotojų teisės ir teisingumo sistemos tobulinimas, bet ir bendrai siekiant remti pagrindines žmogaus teises ir laisves bei skleisti susijusią informaciją visiems Eritrėjos gyventojams. Eritrėjos aplinkybėmis tokia veikla gali duoti rezultatų tik tada, kai ji vykdoma periodiškai ir laipsniškai.

Komisija įsipareigoja toliau nagrinėti visas priemones, skirtas valdymo ir žmogaus teisių klausimams Eritrėjoje spręsti. Kad ji galėtų vykdyti šią veiklą, svarbu sugebėti palaikyti dialogą šiais susirūpinimą keliančiais klausimais.

*
* *

Klausimas Nr. 37, kurį pateikė Catherine Bearder (H-0034/10)

Tema: Prekyba vaikais iš Haičio ir jų įvaikinimas Europoje

Neseniai įvykęs žemės drebėjimas Haiityje jau sužlugdė šimtų tūkstančių žmonių gyvenimus, tačiau nesuskaičiuojamai gausybei vaikų, kurie liko našlaičiais ar dingo be žinios, didžiausias siaubas dar prieš akis. Jungtinių Tautų vaikų fondas (UNICEF) paskelbė keletą pranešimų dėl vaikų, kurie buvo išvežti iš Haičio neatlikus reikalingų procedūrų ar neparengus tinkamų dokumentų.

Kokių priemonių imasi Komisija, kad užtikrintų, jog šie vaikai nebūtų nelegaliai išvežti į Europos Sąjungą ir kad jais čia nebūtų prekiaujama bei kad šių vaikų įvaikinimui Europoje būtų taikomos įprastos apsaugos procedūros?

Kokių priemonių imasi Haiityje veikiančios Europos tarnybos, kad paremtų Haičio vyriausybę didinant budrumą pasienio punktuose ir užkertant kelią nelegaliam vaikų išvežimui iš Haičio?

Keletas ES valstybių jau pagreitino teisėtą reikalavimus atitinkančių našlaičių iš Haičio patekimą į jų valstybes. Kokių priemonių ėmėsi Komisija, kad nustatytų bendrą ES poziciją dėl greito vaikų iš Haičio įsivaikinimo ir kad neleistų, jog vaikai, kurie dar nebuvo tinkamai įvertinti, būtų išvežami į Europą?

Atsakymas

(EN) Komisija susirūpinusi dėl vaikų, kurie dar prieš žemės drebėjimą buvo atskirti nuo tėvų arba kuriems buvo taikoma alternatyvi globa (našlaičių namuose). Prekybos vaikais prevencija turi būti svarbiausias reagavimo veiksmų prioritetas.

Kaip primena Jungtinių Tautų Vaikų fondas (UNICEF), tarptautinio įvaikinimo klausimas yra itin jautrus nuo tėvų ir bendruomenės atskirtų vaikų atveju. Ištikus nelaimei, pirmenybė turi būti teikiama pastangoms

grąžinti perkeltą vaiką tėvams arba šeimoms nariams. Reikia vengti skubotų ir nereglamentuotų mėginimų įvaikinti tokį vaiką užsienyje.

Be to, vaikų išvežimas neatlikus reikalingų procedūrų gali net sudaryti sąlygas nepriimtinaai prekybai žmonėmis seksualinio arba darbo išnaudojimo tikslais, todėl jį būtina visiškai uždrausti.

Komisija neturi kompetencijos priimti atskirų sprendimų dėl įvaikinimo Europos Sąjungoje. Tačiau remiantis turima informacija atrodo, kad visi vaikai, kuriems leista vykti į Europą pagal tarptautinio įvaikinimo procedūrą, ištikus nelaimei Haičio teismo sprendimu jau buvo įvaikinti europiečių šeimų.

Atrodo, kad tai atitinka UNICEF nuomonę, nes UNICEF vykdomoji direktorė Ann M. Veneman teigė, kad, jeigu kurių nors vaikų patikrinimas tarptautinio įvaikinimo tikslais buvo užbaigtas iki žemės drebėjimo, akivaizdu, jog būtų naudinga, jeigu jie anksčiau išvyktų į savo naujuosius namus.

Dvidešimt šešios iš 27 ES valstybių narių (visos, išskyrus Airiją) yra 1993 m. kovo 29 d. Hagos konvencijos dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje šalys. Joje nustatytos vaikų apsaugos priemonės ir numatyta susitariančiųjų šalių bendradarbiavimo sistema, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtam įvaikinimui ir prekybai vaikais.

Haitis nėra 1993 m. Hagos konvencijos šalis. Tačiau 2000 m. Hagos konferencija priėmė rekomendaciją, kad valstybės, šios konvencijos šalys, turėtų kiek įmanoma taikyti konvencijoje nustatytus standartus ir apsaugos priemones nustatydamos tarptautinio įvaikinimo tvarką, kurią jos taiko tų valstybių, kurios dar nėra prisijungusios prie konvencijos, atžvilgiu. Daugiau kaip 80 valstybių, įskaitant beveik visas priimančiąsias valstybes, yra šios konvencijos šalys. Todėl net jei Haitis nėra 1993 m. Hagos konvencijos šalis, visos priimančiosios valstybės turėtų taikyti šiuos standartus ir apsaugos priemones (įskaitant visas ES valstybes nares, išskyrus Airiją).

Kaip skubios humanitarinės pagalbos dalį Komisijos Humanitarinės pagalbos generalinis direktoratas apsaugos klausimus pripažino pagrindine savo finansavimo strategijos dalimi ir siekia teikti finansinę paramą nevyriausybinėms organizacijoms, tarptautinėms agentūroms ir organizacijoms ir Raudonajam Kryžiui / Raudonajam Pusmėnuliui, dirbantiems vaikų apsaugos srityje Haičioje. Nors vyriausybė tiesiogiai neremiamą, visi finansuojami veiksmai bus visiškai koordinuojami pasitelkiant bendrą mechanizmą, kurį koordinuoja vyriausybei remti skirtas Jungtinių Tautų Humanitarinės pagalbos koordinavimo biuras (angl. OCHA).

*
* *

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0037/10)

Tema: Nuskendusio kruizinio laivo "Sea Diamond" iškėlimas

Kruizinio laivo „Sea Diamond“ nuolaužos beveik trejus metus nuo tos dienos, kai jis nuskendo 2007 m. balandžio 13 d., vis dar guli jūros dugne, Santorino kalderoje, teršia jūros aplinką ir daro neigiamą įtaką ekologiškai pusiausvyrai bei salos ir aplinkinio regiono gyventojų sveikatai. Šios nuolaužos yra vadinamoji toksinė bomba. Remiantis moksliniais tyrimais, jos yra plačiai paplitusios šios srities užterštumo mikroskopinėmis plastiko dalelėmis ir didelės koncentracijos toksinėmis medžiagomis, kurios turi didelį polinkį bioakumuliuotis, priežastis. Santorino gyventojai reikalauja nedelsiant pašalinti šią vadinamąją toksinę bombą iš jų salos pakrantės, tačiau iš tiesų vyriausybė – ir dabartinė Graikijos socialistų judėjimo (PASOK), ir valžioje buvusios partijos „Naujoji demokratija“ administracija – griežtai atsisakė tai daryti. Vyriausybės pažadai iškelti laivą pasirodė esą melagingi, o atsakomybė už tai dar net nepriskirta laivybos bendrovei „Hellenic Louis Cruises“, kuri faktiškai gavo 55 milijonus dolerių kompensacijos!

Ar Komisija turi informacijos apie su laivo „Sea Diamond“ iškėlimu susijusius darbus ir padarytą pažangą? Koks jos požiūris į Santorino salos gyventojų reikalavimus ir teisėtas pretenzijas?

Atsakymas

(FR) Komisija vadovaujasi ankstesniais savo atsakymais į klausimus Nr. H-748/08, E-1944/08 ir E-6685/08⁽²²⁾ ir patvirtina, kad ji atidžiai stebėjo padėtį, susijusią su laivo „Sea Diamond“ nuolaužomis netoli Santorino salos, kad užtikrintų tinkamą Bendrijos teisės taikymą. Išnagrinėjusi susijusias taikomų teisės aktų (t. y.

⁽²²⁾ Pateikti <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

Direktyvos 2004/35/EB⁽²³⁾ dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti), Direktyvos 2000/60/EB⁽²⁴⁾, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ir Direktyvos 2006/12/EB⁽²⁵⁾ dėl atliekų nuostatas, Komisija priėjo prie išvados, kad atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes neįmanoma nustatyti aptariamų nuostatų pažeidimo.

Dėl Direktyvos 2004/35/EB, ji šiuo atveju netaikytina, nes aptariama avarija įvyko prieš pradedant taikyti šią direktyvą.

Dėl galimo Direktyvos 2000/12/EB 4 straipsnio pažeidimo reikėtų priminti, kad šia nuostata valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad atliekos būtų šalinamos nekeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nekenkiant aplinkai; be to, valstybės narės imasi būtinų priemonių uždrausti atliekų išmetimą, išvertimą ir nekontroliuojamą tvarkymą.

4 straipsnyje valstybėms narėms suteikta tam tikra diskrecija priemonių, kurių gali tekti imtis, atžvilgiu. Pagal Teisingumo Teismo praktiką⁽²⁶⁾, ilgai užsitęsusi faktinė padėtis, ypač kai tai yra susiję su didele žala aplinkai ir kai kompetentingos valdžios institucijos nesiima priemonių, gali reikšti, kad valstybės narės peržengė šia nuostata joms suteiktos diskrecijos ribas.

Ilgą laiką buvo neįmanoma nustatyti didelės žalos aplinkai be kompetentingų valdžios institucijų įsikišimo. Viena vertus, Graikijos valdžios institucijos ėmėsi būtinų priemonių, kad būtų išvengta taršos (taršos poveikio tyrimas, nuolatinė paveiktos zonos stebėseną). Kita vertus, Graikijos jūrų mokslinių tyrimų centro (angl. Hellenic Centre for Marine Research) atliktame tyrime padaryta išvada, kad nuolaužų poveikis kol kas yra nedidelis.

Taigi neįmanoma nustatyti Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimo. Tačiau jeigu gerbiamas Parlamento narys gautų naujos informacijos (pvz., naujausių patikimų tyrimų, patvirtinančių esamą taršą), pagal kurią būtų galima nustatyti pažeidimo atvejį, prašoma apie juos pranešti Komisijai.

Be to, ateiityje Direktyvoje 2009/20/EB⁽²⁷⁾ dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus atsakomybės, kuri įsigaliojo 2009 m. gegužės 29 d. ir kuri į valstybių narių teisę turi būti perkelta iki 2012 m. sausio 1 d., nustatyta, kad su valstybės narės vėliava plaukiojančių laivų arba į valstybės narės uostą įplaukiančių laivų savininkai privalo turėti draudimą, galiojantį jūriniams reikalavimams, kuriems pagal Tarptautinės jūrų organizacijos priimtą 1976 m. Konvenciją dėl atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus ribojimo, su pakeitimais, padarytais 1996 m. protokolu, taikomas ribojimas; šiems reikalavimas priskiriami ir su laivų nuolaužų pašalinimu susiję reikalavimai.

Komisija toliau stebės laivo „Sea Diamond“ nuolaužų padėtį.

*
* *

Klausimas Nr. 39, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0040/10)

Tema: Perdirbti konservuoti žuvų produktai

Perdirbti konservuoti žuvų produktai turi daug baltymų ir užsiguli lentynose. Šiuos produktus galima tiekti tuoj pat, anksčiau jie buvo naudojami siekiant veiksmingai sumažinti maisto trūkumą susidarius ypatingajai padėčiai, panašiai į padėtį Haityje po žemės drebėjimo.

Ar Komisija įtraukia perdirbtus konservuotus žuvų produktus į pagalbos maistu susidarius ypatingajai padėčiai programą? Jei ne, ar Komisija apsvarstytų galimybę įtraukti perdirbtus konservuotus žuvų produktus į programą kaip skubios ES pagalbos Haičio gyventojams dalį?

⁽²³⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti), OL L 143, 2004 4 30.

⁽²⁴⁾ 2000 spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus, OL L 327, 2000 12 22.

⁽²⁵⁾ 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/12/EB dėl atliekų, OL L 114, 2006 4 27.

⁽²⁶⁾ Šiuo klausimu žr. 1999 m. lapkričio 9 d. sprendimo Komisija prieš Italiją, C-365/97, Rink. p. 7773, 66–68 punktus ir 2000 m. liepos 4 d. sprendimo Komisija prieš Graikiją, C-387/97, Rink. p. 5047, 55–57 punktus.

⁽²⁷⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/20/EB dėl laivų savininkų atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus draudimo, OL L 131, 2009 5 28.

Atsakymas

(EN) Įvykus humanitarinei krizei, kai reikia vykdyti pagalbos maistu operacijas, ES skiria grynuosius pinigus specializuotiems įgyvendinantiems partneriams, įskaitant Jungtinių Tautų (JT) Pasaulio maisto programą. Tai reiškia, kad sprendimą, koks maistas yra tinkamiausias konkrečios operacijos atveju, priima ekspertai.

Šiam sprendimui taip pat turi būti pritarta atsižvelgiant į agentūrų maisto sektoriaus operacijų koordinavimo sistemą.

Tačiau ES tikisi, kad toks sprendimas, be kita ko, grindžiamas tokiais kriterijais: maistinė vertė; atitiktis vietos mitybos tradicijoms; vežimo, saugojimo, apdorojimo ir paruošimo paprastumas; kaina; pakankamos produktų atsargos; ir nedidelis atsargų atstumas nuo krizės apimtų zonų.

Perdirbta konservuota žuvis iš tiesų gali būti vertingas ir itin maistingas pagalbos maistu paketo produktas.

Vykdydami kelias ES finansuojamas operacijas, įgyvendinantieji partneriai įtraukė žuvies produktus į jų skirstomus maisto daivinius atsižvelgę į pirmiau išvardytus kriterijus.

Tačiau verta paminėti, kad tomis aplinkybėmis, kai žuvies konservai negaminami vietos arba regiono lygmeniu, jų kaina ir vežimo pastangos dažnai tampa nepalankiais veiksniais, palyginti su kitomis maistingo maisto prekėmis (pvz., pupomis ir ankštiniais augalais).

Vykdamas operaciją po žemės drebėjimo Haitiye, ES finansuoja JT Pasaulio maisto programą, pagal kurią vykdomos skubios pagalbos operacijos ir kurią numatyta vykdyti penkis ateinančius mėnesius.

Vykdamas šią pagalbos operaciją skirstomi maisto daiviniai, sudaryti iš paruoštų maisto produktų, kuriuos natūra tiekia įvairūs pagalbos teikėjai, o kai kuriuose jų yra ir žuvies konservų.

Kitame operacijos etape, kai paramos gavėjai bus geriau pasirengę gaminti iš savų maisto produktų ir kai bus galima organizuoti valgiui gaminti skirtų produktų skirstymą dideliais kiekiais, tikimasi, kad daivinius vėl sudarys pigesni vietos produktai (pupos, ryžiai ir pagerintų maisto produktų mišiniai), kurie vis tiek atitinka gyventojams reikalingo viso energijos ir mikroelementų kiekio reikalavimą.

*
* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Brian Crowley (H-0042/10)

Tema: 2020 m. ES strategija

Kaip Komisija įsivaizduoja 2020 m. ES strategiją, kad ją būtų galima taikyti kaip politinę priemonę siekiant spręsti didėjančio nedarbo, visų pirma jaunų žmonių, Europoje problemą?

Atsakymas

(EN) Būsimoje 2020 m. Europos strategijoje bus pateikta konkurencingo, naujoviško, tvaraus ir integracinio ES ūkio vizija iki 2020 m., prie kurios bus pridėti pasiūlymai, kaip sėkmingai įgyvendinti šią viziją ir kaip didinti užimtumą.

Strategijoje bus sprendžiami aukšto ir vis didėjančio nedarbo, ypač jaunimo, lygio klausimai, taip pat dedami naujų augimo šaltinių naudojimo pamatai ir suteikiama galimybė ES spręsti tokius ilgalaikius uždavinius kaip demografiniai pokyčiai, intensyviai naudojami gamtos ištekliai ir energija ir klimato kaitos grėsmė. Komisija sutinka su gerbiamu Parlamento nariu, kad naujojoje strategijoje ypatingas dėmesys turi būti skiriamas kovai su didėjančiu nedarbo, ypač jaunimo, lygiu visoje Europoje.

*
* *

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Liam Aylward (H-0044/10)

Tema: Apribojimas skysčių gabenimui skrydžių metu

Apribojimai, taikomi keleiviams gabenti skysčius (gelių, pastų, losjonų ir kitų kosmetikos priemonių), kurių talpa yra 100 ml ar mažesnė, vis dar apsunkina keliones ir toliau kelias sunkumus tiek keleiviams, tiek ir oro uostų operatoriams.

Šie apribojimai dažnai sąlygoja ilgas eiles, asmeninių daiktų ir kai kada įsigytų pirkinių praradimą. Keleiviai dažnai yra priversti įsigyti brangiai kainuojantį vandenį ir kitus gėrimus, po to, kai juos patikrina saugumo patikros punktuose.

Nėra jokių abejonių, kad būtina taikyti veiksmingas saugumo priemonės ir, kad keleivių ir aviacijos saugumui turi būti teikiama pirmenybė, tačiau būtina peržiūrėti galiojančius apribojimus, taikomus skysčiams, nes šie apribojimai taikomi jau daugelį metų.

Ar Komisija ketina peržiūrėti šį reglamentą ir ar yra numatytas laikotarpis, per kurį bus sušvelninti minėtieji apribojimai? Ar galėtų Komisija pateikti daugiau informacijos apie technologijų pažangą, ypač dėl skysčių patikros?

Atsakymas

(EN) Nuo 2006 m. rugpjūčio mėn. ES taiko skysčių, aerozolių ir gelių draudimą orlaiviuose⁽²⁸⁾, kad į orlaivį nebūtų įnešami skystieji sprogmenys. Pasauliniu lygmeniu šis draudimas patvirtintas Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (TCAO) pateiktomis rekomendacijomis ir taikomas svarbiausių ES aviacijos partnerių.

Paskutinis įvykis skrydžio Nr. NW 253 iš Amsterdamo į Detroitą metu patvirtina, kad civilinei aviacijai kylanti grėsmė tebėra didelė. Taigi jokių būdu negalima leisti, kad skysčių draudimas nustotų galioti niekuo jo nepakeičiant. Todėl Komisija pasiūlymą leisti į orlaivį įsinešti skysčius, jeigu jie yra patikrinti. Šiuo pasiūlymu, kuris šiuo metu nagrinėjamas Europos Parlamente, siekiama pateikti sprendimą dėl skysčių gabenimo orlaiviais, kai tik bus atsirast tinkama skysčių tikrinimo technologija.

Pačiu pasiūlymu siekiama, kad iki 2011 m. balandžio 29 d. skysčiai, kuriuos veža iš ES nepriklausančių šalių atvykstantys ir Bendrijos oro uostuose į kitus orlaivius persédantys keleiviai, būtų leidžiami, jeigu jie yra patikrinti. Be to, vėliausiai nuo 2013 m. balandžio 13 d. visi skysčiai, kuriuos veža iš ES oro uostų išvykstantys keleiviai, bus leidžiami, bet tik jei jie bus patikrinti. Laikui bėgant reikės sugriežtinti sprogmenų aptikimo įrangos eksploatavimo standartus, kad atitiktų ES teisės aktus.

*
* *

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0046/10)

Tema: Susitarimo dėl bananų poveikis ES bananų augintojams

Neseniai ES su Lotynų Amerikos šalimis Pasaulio prekybos organizacijoje pasiekė istorinį susitarimą dėl bananų importo iš šio regiono mokesčių sumažinimo. Tačiau šis susitarimas turės neigiamą poveikį ES bananų augintojams, kadangi jie turės įveikti didesnę Lotynų Amerikos bananų augintojų konkurenciją. Ar Komisija ketina sukurti politikos mechanizmus, kad apsaugotų Europos bananų augintojus nuo tokių regionų konkurencijos kaip Kanarų salos ar Madeira?

Atsakymas

(EN) Komisijai gerai žinoma, kokią svarbą ekonominį ir socialinį vaidmenį bananų auginimas atlieka Kanarų salose, Gvadelupoje, Martinikoje ir Madeiroje – regionuose, kurie pagal Sutartį laikomi atokiausiais ir tam tikru mastu nepalankioje padėtyje esančiais regionais. Dėl šios priežasties Komisija toliau remia bananų auginimą ir padeda konkuruoti bananų augintojams.

2006 m. ES reformavo savo bendrą bananų rinkos organizavimą. Ji skyrė dosnią pagalbą iš biudžeto bananų augintojams atokiausiuose regionuose, kurią 2007 m. sausio 1 d. pervedė programoms POSEI vykdyti.

Vykdam šią reformą įtvirtintas didelis bananų auginimo paramos valdymo lankstumas. Valstybės narės už jį prisiėmė atsakomybę vykdydamos programas POSEI. Reforma suteikia valstybėms narėms galimybę nustatyti fiksuotą metinę paramos sumą, o ne skirti kaip anksčiau kompensacinę pagalbą. Tai reiškia, kad augintojai dabar gali būti tikri dėl gautinų sumų.

Įvykdžiusi reformą, ES kasmet skiria 280 mln. EUR siekdama remti bananų augintojus Kanarų salose, Prancūzų Antiluose ir Madeiroje ir kiek mažesnę paramą skiria bananų augintojams Azorų salose. Tai reiškia, kad ankstesnis metinis biudžetas, 2002–2006 m. siekęs 190 mln. EUR, padidėjo 47 proc.

⁽²⁸⁾ 2008 m. rugpjūčio 8 d. Reglamentas (EB) Nr. 820/2008, OL L 221, 2008 8 19, kuriuo panaikinamas 2003 m. balandžio 4 d. Reglamentas (EB) Nr. 622/2003, OL L 89, 2003 4 5.

Vykdamant bananų sektoriaus reformą atsižvelgta į tai, kokį poveikį Europos augintojams gali daryti:

– kai kurių Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno šalių (AKR) bei ES sudaryti ekonominės partnerystės susitarimai, kuriuos dar reikia įgyvendinti, nes jie įsigaliojo tik 2008 m., ir kuriuose nustatyta, kad bananai į rinką patenka be muitų ir (arba) kvotų;

– iš trečiųjų šalių (Lotynų Amerikos ir Andų šalių) importuojamų bananų muito sumažinimas, dėl kurio susitarta 2009 m. gruodžio 15 d. sudarius Ženevos susitarimą dėl prekybos bananais (angl. GATB). Nors tai – greitai pasiektas Dohos derybų raunos rezultatas, tarifų sumažinimas yra galutinis, nes daugiau mažinama nebus.

Taigi vykdamant bananų sektoriaus reformą, atsižvelgta į galimą šių tarptautinių susitarimų poveikį Europos bananų augintojams, o reforma baigta padidinus iš biudžeto skiriamas lėšas pirmiau minėtų atokiausių regionų bananų augintojams.

Dėl šios priežasties Komisija mano, kad parama, kurią šiuo metu gauna atokiausių regionų bananų augintojai, yra pakankama, kad būtų galima juos apsaugoti nuo didesnės trečiųjų šalių, kurios eksportuoja bananus į ES ir per ateinančius 7–9 metus turės naudos iš laipsniškai mažinamų bananų importo tarifų, konkurencijos.

*

* *

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0050/10)

Tema: Pasaulio ekonomikos forumas Davose

2010 m. sausio 26–31 d. Davose vyksta kasmetinis Pasaulio ekonomikos forumas. Daugelis bankų vadovų jau pranešė, kad nepritaris naujiems JAV vyriausybės planams dėl bankų sektoriaus reguliavimo.

Kokios pozicijos Pasaulio ekonomikos forume ketina laikyti Komisijos atstovai?

Kiek ir už ką atsakingų atstovų Komisija siunčia į šį aukščiausiojo lygio susitikimą ekonomikos klausimais ir kokiuose renginiuose jie dalyvaus?

Kokios yra Komisijos dalyvavimo šiame renginyje išlaidos?

Atsakymas

(EN) 1) Komisija palaiko pagrindinius prezidento B. Obamos pasiūlytų planų tikslus, būtent spręsti sistemai svarbių finansų įstaigų sudarytas rizikos problemas. Siekdama spręsti šią problemą, Komisija svarsto priemonių, skirtų įstaigų ir veiksmingesnio krizės valdymo sistemos sąsajai, paketą, įskaitant ankstyvos intervencijos bei priežiūros institucijoms skirtų problemų sprendimo priemonių įdiegimą, taip pat atsparesnių išvestinių finansinių priemonių rinkų kūrimą. Tai grindžiama priemonėmis, kurių buvo imtasi ir kurios dar yra svarstomos siekiant pagerinti bankų kapitalo reikalavimų kokybę, ypač prekybos knygos operacijų ir rizikingų pakeitimo vertybiniais popieriais produktų atžvilgiu. Naująją priežiūros sistemą, kurią pasiūlė Komisija ir kuri šiuo metu svarstoma Parlamente, nustatomas standartas, skirtas makroekonominėi rizikai nustatyti ir užtikrinti, kad tai būtų naudojama veiksmingai ir bendrai vykdamant kasdienę Europoje veikiančių bankų priežiūrą.

Šiuo metu Komisija laukia papildomos informacijos apie prezidento B. Obamos pasiūlymus. Tikimasi, kad sistemai svarbių finansų įstaigų klausimas bus svarstomas artėjančiame ECOFIN tarybos susitikime. Prezidento B. Obamos pasiūlymus Komisija taip pat aptars su kitais tarptautiniais partneriais G20 susitikime, Finansinio stabilumo taryboje ir Bazelio komitete. Komisija toliau laikysis įsipareigojimo vykdyti reformų procesą, į kurį įtraukiami tarptautiniai partneriai ir pasiekiami nuoseklūs rezultatai, o būtent tokios yra pasaulio finansų rinkos.

2) Pasaulio ekonomikos forume Komisijai atstovavo trys Komisijos nariai, vienas kandidatas į Komisijos narius ir aštuoni pareigūnai iš įvairių atitinkamų tarnybų. Bendros šios delegacijos išlaidos yra 20 590,22 mln. EUR.

*

* *

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0051/10)**Tema: Lenkų mažumos teisių pažeidimai Baltarusijoje**

Ar Komisija yra numčiusi reaguoti į Baltarusijoje vykdomus lenkų mažumos teisių pažeidimus, t. y. bandymą primesti naujus įgaliojimus Lenkų sąjungai Baltarusijoje ir bandymą perimti organizacijos turtą?

Atsakymas

(EN) Dėkoju už šį klausimą žodžiu, susijusį su dėl lenkų mažumos teisių pažeidimais Baltarusijoje.

Europos Komisija yra susirūpinusi dėl tebesitęsiančio asociacijų laisvės ribojimo Baltarusijoje apskritai, o ypač dėl Lenkų sąjungos (demokratinės organizacijos) Baltarusijoje.

Demokratijos kokybė šalyje vertinama, be kita ko, pagal tai, kaip jos valdžios institucijos elgiasi su mažumomis.

Baltarusijos valdžios institucijų veiksmai, kuriais bandoma primesti naujus įgaliojimus Lenkų sąjungai ir perimti jos turtą, prieštarauja Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo deklaracijai, kurią Baltarusija pasirašė 2009 m. gegužės 7 d. Prahoje.

Raginame Baltarusiją susilaikyti nuo tokių veiksmų. Taip pat primename savo pasiūlymą Baltarusijai imtis veiksmų siekiant gerinti sutartinius santykius atsižvelgiant į pažangą penkiose pagrindinėse srityse:

Užtikrinti, kad nebūtų politiškai motyvuotų laisvės atėmimo atvejų

Pakeisti rinkimus reglamentuojančius teisės aktus remiantis Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Demokratių institucijų ir žmogaus teisių biuro (DIŽTB) rekomendacijomis

Liberalizuoti žiniasklaidos aplinką, užtikrinti susirinkimų ir asociacijų laisvę

Gerinti nevyriausybių organizacijų ir žmogaus teisių gynėjų darbo sąlygas, taip pat teisinę ir reguliavimo sistemą

Paskelbti moratoriumą ir panaikinti mirties bausmę.

*

* *